Coperta de Ioan Horvit-Bugnariu
ILIE

MOCANU

SFÎRŞITUL REŢELEI „IASON”

EDITURA DACIA CLUJ-NAPOCA 1978

Capitolul 1

Apărute tiptil pe filele calendarelor, primele zile de septembrie nu reuşiseră, în anul acela, să potolească dogorile verii; plajele continuau să fie tixite de mulţimea pestriţă a turiştilor dornici de apă şi de soare. Seara, în restaurantele de pe litoral, cucerirea unei mese era o ispravă aflată doar la în- demîna celor înzestraţi cu imaginaţie şi spirit de aventură iar bunăvoinţa ospătarilor, un dar al zeilor.

Aglomeraţia din local şi accentele stridente ale trompetei care atacase cu aplomb şlagărul „Hallo Dolly“ îl hotărîserg pe colonelul Vasile Chivu să-şi ia paharul şi sticla de „Murfatlar“ şi să se refugieze pe terasa hotelului. Omul voia pur şi simplu să se bucure de briza sărată, aducătoare de răcoare, a mării şi să-şi savureze în linişte vinul preferat. Cu atît mai mult cu cît colonelul, şef al unei unităţi de securitate, nu mai gusta de multă vreme, dacă gustase vreodată, stridenţele, sincopate ale muzicii de jazz. însurat de peste douăzeci şi cinci de ani şi tată a doi băieţi mari, Chivu venise în anul acela la mare trecînd peste interdicţia medicilor şi peste obiecţiile întemeiate ale soţiei care susţinea că soarele arzător al litoralului ar putea avea efecte cu totul nedorite asupra sănătăţii lui. Căci, în pofida înfăţişării ro-
buste şi a aerului tineresc, contrazis cu timiditate doar de firele argintii de păr, anii îndelungaţi de serviciu începuseră să-şi vădească efectele asupra sănătăţii colonelului. La examenele medicale, unde se dusese numai după ce primise un ordin ultimativ de la şef, Chivu aflase surprins că ficatul său dă semne de oboseală şi că tensiunea arterială este mai mare decît ar fi trebuit să fie. De aici, tot felul de restricţii şi sfaturi între care cel de a evita atmosfera toridă şi uscată a Dobrogei deţinea un loc de frun-
te .. . Şi totuşi, Chivu se hotărîse să plece la Constanţa, oraşul său natal, iar săvîrşirea acestei pozne îi umpluse sufletul de o bucurie copilărească. De fapt, îl apucase un dor chinuitor de marea pe care o iubea cu patimă şi pe care medicii nu voiau să-l lase s-o revadă. „Climatul marin dăunează celulei hepatice” – decretaseră ei fără drept de apel; ca şi vinul de Murfatlar încărcat de arome şi dulceaţă; ca şi tutunul, tovarăş statornic al atîtor zile şi nopţi de veghe, de încordare. „Prostii” – hotărî Chivu punînd pe masă paharul aburit şi aprinzîndu-şi o ţigară „Carpaţi” fără filtru.

Colonelul refuzase propunerea colegilor săi con- stănţeni de a-i rezerva un loc într-o staţiune şi ceruse o cameră la vechiul şi elegantul hotel „Pa- las” construit pe faleza ce domină portul Tomis, ceva mai la o parte de mulţimea gălăgioasă a se- zoniştilor şi de plajele pe care, oricum, nu le mai putea frecventa. Aici, la „Palas” se simţea acasă, aproape de străzile înguste ale oraşului vechi; pe una din aceste străzi stăruia încă, povîrnită, casa în care locuise cu părinţii săi şi a cărei revedere îi aducea din nou în nări mirosul bun de peşte prăjit, vinete şi ardei copţi pregătiţi de mama sa în
bucătăria din fundul curţii. De cînd venise, Chivu trecuse adesea prin faţa casei, fără a îndrăzni să ceară locatarilor actuali permisiunea de a o vizita, şi hoinărise după pofta inimii prin tot cartierul. Seara, părăsea adesea restaurantul luxos al hotelului şi se ducea să-şi întîlnească prietenii în fosta bodegă a lui Tase Ciungu, devenită bufet de stat. Aici, în faţa unui platou mare cu aterină prăjită şi a paharelor de vin se repovesteau întîmplări vechi de pe mare şi aventuri dintr-o adolescenţă trăită de mult, dar niciodată uitată. Multe din povestiri îl aveau drept erou principal pe Vasile Chivu, plecat dintre prietenii săi de atîta amar de vreme .. .

Vestea acestor întîlniri de seară ajunsese repede şi la urechile lui Gheorghe Baciu, şeful Inspectoratului judeţean al Ministerului de Interne care, într-o convorbire cu Chivu, exprimase, jumătate în glumă, jumătate în serios, adevărate sentimente de in
vidie:

— Măi Vasile, de cînd ai venit eu n-am apucat să schimb prea multe vorbe cu tine. Cum vine seara, o şi ştergi cu băieţii la aterină. Ia, să faci bine şi să-mi rezervi şi mie o după-amiază, două. Am putea ieşi cîteva ore în larg cu un pescador. Să vedem ce mai ştii din meserie ...

— Păi, tu eşti mai mare aici şi numai tu ştii cînd poţi să te rupi de la birou pentru cîteva ore. Eu n-am nici şalupă, nici scule ...

Partida de pescuit fusese hotărîtă pentru a doua zi după-amiază şi Chivu se bucura de pe acum de a- ceastă ieşire în larg.

Fusese desigur o greşeală, reflectă colonelul să se lase convins să rămînă în Bucureşti la terminarea şcolii de securitate. în ciuda succeselor şi a consi
-deraţiei pe care i-o arătau colegii, nu putuse să se elibereze niciodată de sentimentul

de înstrăinare pe care i-l transmitea marele oraş. Aici, acasă, fusese fericit, respirase întotdeauna mai uşor, iar oamenii îi erau cu toţii prieteni. Acolo, la Bucureşti...

Chivu fu întrerupt din gînduri de un ospătar tînăr care venise după el, pe terasă:

— Sînteţi chemat la telefon, tovarăşe colonel.

Omul se ridică şi-l urmă, oftînd resemnat. La ora aceea, un apel telefonic nu-i putea aduce decît o veste neplăcută: amînarea ieşirii la pescuit sau o discuţie cu Bucureştiul care i-ar putea cere întreruperea concediului. Pregătit pentru orice, ridică receptorul în care rosti un *alo* interogativ. Dar, de la celălalt capăt al firului ajunse la el, ca o adiere, doar o voce de femeie:

— Bună seara, Sile . ..

Vocea şi mai ales numele de Sile, pe care nu i-l mai dăduse nimeni de la moartea mamei sale, trecură prin Chivu asemenea unui şoc, răscolind a- mintiri vechi.

— Sile, sînt eu, Ketty, reluă femeia.

— Ştiu, răspunse el scurt, străduindu-se să ră- mînă calm.

— Am nevoie de tine. Ai putea să vii chiar acum ^ la noi acasă?

— Soţul tău e şi el acolo?

— Nu.

— Ascultă, Ketty! În cazul acesta cred că ar fi mai bine să nu vin.

— E foarte urgent, Sile! Nu ţi-aş fi cerut să vii dacă n-ar fi urgent şi grav.

— Bine! în cazul acesta am să încerc. Stai tot la adresa veche?

— Desigur. Numai că acum se numeşte strada Şiretului,

— Sper să ajung într-un sfert de oră, douăzeci de minute, încheie Chivu, apoi aşează receptorul în furcă şi ieşi în hol, aruncînd o privire la ceasul de pe perete; arăta ora zece şi zece minute.

— Cheamă, te rog, un taxi şi comunică-i ospătarului să ducă la mine în cameră sticla de vin şi paharul pe care le-am lăsat pe terasă, îi spuse funcţionarei de la recepţie.

Aşteptînd taxiul şi apoi pe drum, Chivu se lăsă pradă amintirilor. Demult, în anii lor tineri, Ketty n-ar fi avut nevoie să-l cheme, căci era mereu acolo unde era şi ea. Fusese timpul lor cel mai frumos iar seara, cînd treceau înlănţuiţi pe sub salcîmii de pe strada ei sau pe faleza înaltă, trecătorii se opreau în loc să-i privească. El era înalt şi bine clădit, veşnic bronzat de vîntul şi soarele mării pe care o cutreiera zilnic împreună cu colegii de la şcoala de pescari-vînători. Ketty, şatenă, cu ochii verzi, frumuseţe tulburătoare de icoană bizantină, părea măruntă pe lîngă el. Se iubeau sau, poate doar mîndri unul de altul, aşteptînd cu nerăbdare terminarea şcolii pentru a se căsători. Era în anii de lipsuri ce urmaseră războiului îndelungat şi secetei abia biruite. Tinerii vremii aceleia credeau cu tărie într-o lume mai bună, mai dreaptă, mai frumoasă şi, în numele acestui crez, mulţi îmbrăcau salopeta albastră de brigadier, plecînd pe şantierele îndepărtate ale căror nume le răscoleau imaginaţia: Bumbeşti-Li- vezeni, Salva-Telciu-Vişeu, Lunca Prutului. Cei rămaşi acasă ieşeau cîntînd, duminică de duminică, cu lopeţi, cazmale şi tîrnăcoape pentru a înlătura urmele distrugerilor războiului şi gangrena gropilor
de pe malul Lacului Tăbăcăriei. Seara, dansau în ritmul banjourilor, al chitarelor şi al acordeoanelor în sala mare a comitetului de sector sau în vreo grădină de pe malul mării. Vasile Chivu şi Ecaterina Bratosin, elevă în ultimul an la liceul „Ana Ipătes- cu“, erau nelipsiţi de la muncă dar şi de la serile de dans. Cei din jurul lor se întreceau să le prorocească un viitor fericit, dar totul se sfîrşise repede ca într-o banală romanţă. După examenul de absolvire, Chivu fusese încorporat şi trimis la o şcoală de ofiţeri; doi ani mai tîrziu, avansat la gradul de locotenent, fu transferat în cadrele active ale securităţii statului unde urmase, pentru început, un curs de calificare de trei luni. Apoi, fusese repartizat la unitatea din Bucureşti, pe care o comanda acum. Pentru Ketty, absenţa se dovedise mult prea îndelungată. Şi, în lipsa lui Chivu, se găsise un altul care îi înţelesese dorinţele şi aspiraţiile: Anton Oancea, absolvent al şcolii medii tehnice de administraţie e- conomică, scutit de stagiul militar pentru platfus, sfîrşi prin a o cuceri cu firea sa veselă, cu talentul recunoscut de cîntăreţ la banjo şi cu spiritul său viu, descurcăreţ. încolo, Tony nu prea strălucise printre băieţii de seama lui; caracterul său uşuratic şi năravul de a imita, mai bine zis de a-i maimuţări pe alţii, îi atrăsese porecla de *Fiţarul.* Cei doi se căsătoriseră chiar în perioada avansării lui Chivu la gradul de locotenent; aflat acasă într-o scurtă permisie şi invitat de cei doi miri, tînărul ofiţer participase la ceremonia căsătoriei şi la petrecerea ce urmase, fără scene şi reproşuri de prisos, apoi plecase într-ale lui. Doi ani mai tîrziu se căsători şi el cu Ileana Va-

silache, o fată din vecini, cuminte şi harnică, pe care mama lui şi-o dorise dintotdeauna ca noră şi care

,pe lîngă multele ei calităţi, vădise una absolut necesară unei soţii de ofiţer: ştia să aştepte zile şi nopţi, uneori săptămîni, întoarcerea tovarăşului ei de viaţă din misiuni şi locuri ce-i rămîneau necunoscute, fără să-l sîcîie cu întrebări. Vasile Chivu îşi iubea soţia cu dragostea profundă a omului trecut prin multe şi avusese fericirea să-şi vadă căsnicia binecuvîntată cu doi copii: un băiat, aflat la data aceea în anul doi al facultăţii de mecanică şi încă unul, în penultima clasă de liceu. Tony Oancea care se dovedise, în pofida înclinaţiilor din tinereţe, un soţ bun şi un funcţionar conştiincios, ajunsese şef de serviciu la Centrala de turism a litoralului; soţia «a lucra la filiala din port a unei întreprinderi d* comerţ exterior.

După întîmplările de demult, relaţiile dintre soţii Oancea şi Vasile Chivu se întrerupseseră cu totul, iar chemarea din seara aceea era cu totul neaşteptată pentru colonel. „De ce m-o fi chemat?“ – se tot întreba el în taxiul care străbătea rapid străzile oraşului, goale la ora aceea. Dacă ar fi avut necazuri în căsnicie, Ketty cea mîndră nu i-ar fi telefonat nici în ruptul capului. Putea fi, mai degrabă, vreo încurcătură în care intrase fie femeia fie soţul ei, iar această încurcătură era, probabil, de resortul organelor Ministerului de Interne. Cîte nu se pot întîm- pla în port sau în aglomeraţia turiştilor veniţi la mare? Intr-o asemenea eventualitate, situaţia putea fi chiar deosebit de gravă; ţinînd seama de trecut, Ketty nu i-ar fi cerut ajutorul decît ajunsă într-o poziţie disperată, fără ieşire.

Cufundat în gînduri, colonelul tresări atunci cînd taxiul frînă brusc în faţa casei locuite de soţii Oancea. Era o construcţie în stil maur, ridicată de părinţii lui Ketty prin anul 1936, cînd bătrînul cîştigase la loterie un sfert din lozul cel mare. Om cuminte şi slujbaş model'la primăria oraşului, Mitică Bratosin nu se avîntase în afaceri sau speculaţii riscante; îşi ridicase o casă, care, deşi mică, stîrnea, prin armonia liniilor, invidia multora mai bogaţi decît el. După moartea lui şi a soţiei, survenite scurt timp una după alta, casa îi rămăsese lui Ketty, unicul lor copil. Chivu zîmbi cu melancolie la gîndul că, într-o vreme, avusese şi el cheia portiţei din spate. „Naiba ştie dacă am făcut bine revenind aici“ – îşi zise privind în urma taxiului care se întorcea în oraş. „Oricum, e prea tîrziu să mai dau înapoi“ – hotărî el îndreptîndu-se hotărît spre poartă.

Ketty îl aştepta cu uşa deschisă a intrării principale aproape tot atît de frumoasă cum o ştia. Ea aprinse lumina lăsînd pe Chivu să-i studieze în voie chipul; ochii femeii erau dilataţi iar buzele întredeschise lăsau impresia că respira cu dificultate.

— Sile! şopti ea cu o voce răguşită, de nerecunoscut.

Colonelul evită să răspundă în vreun fel chemării şi nici nu-şi scoase mîinile din buzunare. Se temea că, atingînd-o ar fi putut rupe zăgazurile ridicate cu migală de-a lungul anilor. Se mulţumi deci s-o urmeze în camera de zi pe care o cunoştea atît de bine şi care nu se schimbase prea mult de cînd fusese aici ultima oară: un televizor cu ecranul mare într-un colţ; cîteva suveniruri de un gust îndoielnic culese probabil de Oancea în timpul călătoriilor sale .. . Pe măsuţa din faţa canapelei, Ketty aşezase o cutie cu ţigări, un vas de cristal plin cu gheaţă, un sifon şi o sticlă cu whisky „Johnnie Walker“ din cel scump, cu etichetă neagră, şi un singur pahar pregătit, evident, pentru el; gazda nu avea de gînd să bea.

Chivu rămase în picioare, sprijinindu-se de soba albastră de teracotă şi privind undeva, în gol, pe lîngă femeia din faţa lui. Ketty luă o ţigaretă „Camei” din cutia de pe măsuţă şi o aprinse cu mina tremu- rîndă:

— Va trebui să încep prin a-ţi spune un lucru care te-ar putea irita, Sile – spuse ea. Căsătoria mea cu Tony a fost aproape tot ce mi-am dorit, tot ce visasem .. .

— De ce „aproape”?

— Fiindcă n-am avut copii.

La gîndul că fusese chemat cu atîta insistenţă pentru a asculta o asemenea confesiune, Chivu începu într-adevăr să se înfurie:

— Sper că nu m-ai chemat aici să te ajut să faci copii, mîrîi el.

— Sile! ...

— Iartă-mă! Dar, mai bine mi-ai spune de-a dreptul despre ce este vorba. Fără introduceri de prisos!

— Tony este înnebunit de frică – spuse ea simplu.

— S-ar părea că te-a molipsit şi pe tine . ..

— M-a molipsit, mai ales pentru că nu vrea să-mi spună nimic. Neştiind ce l-a scos din minţi, nu pot face altceva decît să tremur pentru el. Am impresia că necazurile sale au o legătură cu serviciul sau cu careva de acolo.

— Lucrează tot la turism?

— Da. Este şef al serviciului de programe şi are drept ajutor, de mai mult timp, pe unul Aurel Cion- ca. Sînt prieteni buni.

— îmi amintesc şi eu de Cionca ăsta. Mi-a fost, într-un an, coleg de şcoală primară.

Băiatul unui negustor de peşte din piaţa Griviţei.

— Ei bine, acum vreo două săptămîni, Tony m-a rugat să-mi iau un concediu, eventual fără plată, şi să plec pentru o vreme de acasă. S-a oferit să-mi găsească loc într-o staţiune de munte. Părea că se teme de mine sau, poate, pentru mine, dar nu voia să-mi spună de ce. Nu mă mai lasă să ies singură în oraş, seara. Am observat că, în ultima vreme, poartă mereu la el, un pistol, pe care nu ştiu cum şi l-a procurat. în orice caz, nu are permis de port- armă. Joi, ştiindu-l plecat la Mangalia, am fost la Cionca să-l întreb dacă, eventual, ştie el ceva. Mai întîi, i-am cerut cuvîntul că nu-i va spune lui Tony despre vizita mea. Cionca mi-a promis, apoi m-a asigurat că, la serviciu, toate sînt în ordine şi totul merge cum nu se poate mai bine. Numai că, seara, cînd s-a întors Tony, i-a spus totul.

— Aşa prieten mai zic şi eu! ...

— Poate că l-am speriat, zugrăvindu-i starea de spirit a lui Tony. De fapt, mi s-a părut că fusese cuprins de o panică încă şi mai mare decît înainte. M-a somat să plec la Predeal, la Sinaia, în Bucovina sau unde vreau eu. I-am răspuns că am şi eu treburile mele la întreprindere şi nu pot pleca nicăieri. Am hotărît să nu plec, pînă nu voi şti ce se petrece cu el. Tony mi se pare foarte aproape de o depresiune nervoasă.

— Şi, ai vrea să aflu eu despre ce este vorba?

— Eu, una, nu mă pot duce din nou la Cionca, iar în altă parte nu ştiu unde aş putea să mă mai duc să aflu ceva. O fostă colegă, Veroniea, mi-a spus că eşti în oraş de cîteva zile şi că stai la „Palas“. M-am
gîndit atunci că tu eşti singurul care m-ai putea a- juta.

— O fi vreo femeie la mijloc? – avansa prudent Chivu.

— Nici vorbă, Sile! Tony nu este genul omului capabil de crize sentimentale. Pe urmă, dacă ar fi avut o aventură cu vreo femeie aş fi ştiut. E adevărat că oraşul s-a mărit mult, dar nu chiar atît ca noi, băştinaşii, să ne putem strecura neobservaţi u- nul de altul.

— Spuneai că par a fi necazuri legate de serviciu ...

— Da. Mai ales judecind după felul cum a reacţionat Tony aflînd că fusesem la Cionca.

— Cum este apreciat Tony de colegii săi?

— Excelent. Treburile îi merg din plin. Cel puţin aparent...

— Dar dincolo de aparenţe?

— Nu ştiu, Sile. Tot ce ştiu sigur este faptul că, în ultimul timp, Tony s-a îmbolnăvit de frică. Nu demult a făcut un drum la Istambul şi.. .

Ketty se întrerupse la mijlocul frazei. Uşa se deschisese brusc şi, în cadrul ei, apăruse amenințător Anton Oancea. Cu toate că expresia de pe faţa noului venit şi înfăţişarea sa generală nu-i mai erau de mult străine lui Chivu care văzuse mulţi indivizi do- borîţi de disperare, el tresări, înăbuşindu-şi cu greu o exclamaţie de surpriză. Omul slăbise evident, iar hainele, altfel croite elegant, atîrnau jalnic pe el; ochii îi erau înconjuraţi de cearcăne groase, accentuate de lumina ce cădea din tavan, dîndu-i înfăţişarea unui bolnav. Bolnav de frică, asemenea unui animal hăituit. Cu toate acestea, recunoscîndu-l pe vizitator, se proţăpi agresiv în faţa lui:

— Ce dracu* cauţi aici, mă? – se răsti el cu o grosolănie voită.

„Ia te uită la *Fiţarul“!* se gîndi amuzat colonelul dar nu apucă să-i răspundă, căci Ketty se insinuă între ei:

— Eu l-am chemat să vină astă-seară, Tony.
Eu . ..

— Eram cum nu se poate mai sigur. Bănuiai, pe semne, că mă voi întoarce mai tîrziu, hai?

— Nu face pe prostul, Tony, interveni Chivu împăciuitor şi privind încurajator spre Ketty, să spună pentru ce îl chemase.

— Tu, fă bine şi pleacă, spuse Oancea cu brutalitate.

— Te rog, Tony, interveni femeia. Sile ar putea să . ..

— Să plece imediat, repetă iritat soţul. Dacă nu ... ameninţă el, băgînd mîna în buzunar.

Colonelul îşi aminti că Oancea are asupra lui un pistol şi ridică din umeri. în îndelungata sa activitate i se întîmplase să dezarmeze indivizi mult mai primej dioşi decît *Fiţarul* dar, în seara aceea n-avea chef să se încaiere cu soţul fostei sale iubite. Ketty îi spuse, citindu-i parcă gîndurile:

— îmi pare rău, Sile. Iartă-mă că te-am băgat în povestea asta.

— Uite că te-am scos eu, interveni Oancea pe un ton care se voia ironic. Şi să faci bine să rămîi pe dinafară.

Chivu decise că nu avea altceva de făcut decît să plece. Nu putea rămîne în casa soţilor Oancea împotriva voinţei bărbatului. A doua zi, dimineaţa, trebuia să aranjeze

cu colegii de la inspectorat să i se confişte pistolul lui Oancea. Cu această ocazie, poate,
vor reuşi să discute cu el în condiţii mai normale, mai liniştit. Pentru moment însă, cu toată dorinţa sa de a o ajuta pe Ketty, trebuia să plece. De aceea, împotriva unui gînd care-l îndemna să rămînă, Chivu se dezlipi de lîngă sobă, spuse „bună seara“ şi ieşi pe uşă, apoi pe poartă, fără a se îndepărta însă. Se temea că Oancea, în furia sa, să nu-şi brutalizeze soţia. De fapt, era clar că în pofida aluziilor sale jignitoare, Anton Oancea nu crezuse nici un moment că prezenţa sa acolo ar fi avut drept scop reînnoda- rea idilei cu Ketty. Ieşirile lui grosolane nu urmăriseră altceva decît îndepărtarea lui Chivu din casă. Se părea că, într-adevăr, Tony Oancea era înfricoşat de ceva sau de cineva. Rămînea de aflat ce se petrecuse cu el, mai exact, în ce fel de încurcătură intrase. Dacă Ketty avea dreptate crezînd că faptul a- vea o legătură cu serviciul, atunci ar fi putut fi vorba de un delict economic; lipsuri în gestiune, contrabandă, trafic de devize ... Dar Oancea era destul de deştept pentru a-şi da seama că, într-un asemenea caz, situaţia sa ar fi considerabil agravată de portul ilegal al unui pistol; cei care îşi vîră mîinile în banii instituţiei sau trafică ţigări nu poartă arme căci acestea nu-i pot salva de la pedeapsă cînd sînt descoperiţi. Mai probabil, Oancea purta pistol pentru a se apăra de eventualii săi complici, nu de miliţie. Numai că acţiunile marilor organizaţii internaţionale ale crimei, care-şi lichidează membrii deve- niţi incomozi, în stradă, nu sînt practicabile în România. Dacă *Fiţarul* riscase să*-şi procure ilegal o armă, însemna că afacerea în care era amestecat era mult mai gravă, cu consecinţe care implicau securitatea statului într-o măsură mai mare decît portul ilegal al unei arme. într-o asemenea eventualitate
Chivu devenea obligat să lămurească lucrurile, care treceau dincolo de vechea lui prietenie pentru Ketty. Desigur, trebuiau sesizate şi autorităţile locale şi, în consecinţă, se impunea o discuţie cu Baciu. Apoi, trebuia stabilit ce legătură exista, dacă exista, între recenta deplasare a lui Oancea la Istambul şi starea sa de spirit actuală. Ar fi fost, de asemenea, interesant de ştiut ce rol avea în toată povestea Aurel Cionca. Ajuns aici, Chivu se întrebă dacă amintirile neplăcute ce le păstrase despre Cionca din copilărie nu-i deviau raţionamentele într-o direcţie defavorabilă individului. Decise că nu era cazul. De fapt, se gîndi el, nici un bărbat nu se grăbeşte să-i relateze altuia faptul că propria lui soţie i s-a adresat pentru sfat şi ajutor în legătură cu tovarăşul ei de viaţă. Cel puţin, nu înainte de a căuta să se edifice cît de cît asupra situaţiei, de a încerca să facă ceva. Evident, o destăinuire pripită nu putea decît să înrăutăţească, aşa cum se şi întîmplase, starea de spirit a soţului în relaţiile conjugale. Se putea deduce deci că Cionca *ştia* despre ce este vorba şi nu găsise necesar să facă altceva decît să-l prevină pe Oancea. Individul părea a fi deci implicat, cel puţin prin cunoaşterea faptelor ce-l frămîntau pe şeful său, dacă nu prin mai mult; Cionca deţinea, într-o asemenea eventualitate, unul din capetele firului ce conducea la dezlegarea enigmei. Oricum însă, trebuia început prin confiscarea pistolului lui Oancea şi asta cît mai repede pentru a-l împiedica să facă vreo prostie. A- ceastă măsură nu l-ar surprinde căci era cu totul natural ca un ofiţer de securitate să nu treacă cu vederea deţinerea ilegală a unei arme de foc. Dimpotrivă, eventuala lipsă a oricărei reacţii l-ar fi putut pune în gardă.

Adîncit în gînduri, colonelul rămase în faţa porţii pînă ce o pereche ce revenea din centru, probabil de la un restaurant sau de la un spectacol, îl obligă să se strîngă lingă zid pentru a le face loc pe trotuar. Se uită la ceas, constatînd că era trecut de ora unsprezece. în casă domnise tot timpul o linişte de- săvîrşită. Doar lumina din camera de zi continuase să ardă. Liniştit dinspre partea lui Ketty, Chivu îşi aprinse o ţigară şi se îndreptă agale spre bulevardul Tomis unde găsi, aşa cum se aştepta, un taxi liber. Pe drum se gîndi înciudat că, în pofida anilor şi a drumurilor diferite pe oare apucaseră în viaţă, Ketty rămăsese pentru el o fiinţă deosebită. Ajuns în camera lui, la „Palas“, mai rămase treaz o vreme, bînd din „Murfatlarul“ ce se încălzise şi privind marea prin geamul larg deschis ...

Capitolul 2

Dimineaţa, Chivu se trezi dintr-un somn agitat, populat de halucinaţii. O visase toată noaptea pe Ketty; se făcea că femeia alerga înspăirnîntată spre el, urmărită de soţul ei care o ameninţa cu un pistol mare. Ca în toate coşmarurile, Chivu nu reuşise să intervină; era ţintuit pe loc de o forţă pe care n-o putuse înfrînge. Nici încercarea de a-l chema în ajutor pe Baciu, aflat undeva în preajmă, nu avusese mai mult succes căci, cu toate eforturile, nici un sunet nu ieşise din gura larg deschisă a colonelului. Pe urmă, reuşise să se smulgă din coşmar, lac de sudoare, în patul a cărui lenjerie mototolită că-
zuse pe jos. Adormise din nou şi visele îl năpădiseră iar, încăpăţînate, aşa încît dimineaţa se simţea epuizat ca după o noapte de chef. Privindu-şi ceasul, constată că era aproape opt şi jumătate. Dormise prost dar dormise mult, nepermis de mult,

pierzînd din nou spectacolul grandios al răsăritului de soare din apa mării. Necăjit, ridică receptorul telefonului şi ceru să i se aducă dejunul în cameră la ora nouă, apoi se repezi în baie unde făcu un duş bun şi se bărbieri în viteză.

Jumătate de oră mai tîrziu, înviorat şi împrospătat, atacă omleta adusă de ospătar. în timp ce mînca, recapitula mintal visele ce-i populaseră noaptea, gîn- dindu-se cu melancolie că acestea erau, probabil, un semn al bătrîneţii apropiate; cu douăzeci-treizeci de ani în urmă, Chivu nu visa niciodată sau, poate, somnul sănătos şi adînc nu-l lăsa să-şi amintească dacă şi ce visase.

Terminîndu-şi masa cu un pahar de apă minerală, colonelul îşi aprinse o ţigară, pregătindu-se să coboare, dar fu întors din drum de soneria telefonului.

— Vă caută cineva, tovarăşe colonel, îl anunţă funcţionara. Vorbiţi, vă rog! se adresă ea cuiva de alături.

O voce groasă de bărbat înlocui în receptor ciripitul sopranei de la recepţie:

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! Sînt plutonierul Tu- dose Vasile. M-a trimis tovarăşul colonel Baciu să vă duc cu maşina la Inspectorat.

— Cobor imediat, răspunse Chivu a cărui faţă sc înnegură brusc.

Baciu n-ar fi trimis o maşină să-l aducă la serviciu doar pentru a discuta cu el despre pescuitul

plănuit în după-amiaza aceea; deci, după toate probabilităţile, perspectiva ieşirii în larg dispăruse. Peste noapte sau în cursul dimineţii, Baciu trebuie că primise de la Bucureşti dispoziţii care-l priveau pe Chivu şi acum se grăbea să i le comunice. Asemenea dispoziţii urgente sînt rareori plăcute; cel mai adesea, ele înseamnă întreruperea concediului şi amî- narea lui pentru o perioadă mai puţin agitată: oc-tombrie, noiembrie sau, mai rar, decembrie. Ajuns la Inspectorat şi grăbit să afle despre ce era vorba, Chivu urcă rapid scările pînă la biroul lui Baciu, răspunse în treacăt salutului ofiţerului de serviciu şi intră neanunţat. Singur în cabinetul său, inspectorul şef avea sub ochi penumbre largi care trădau neodihna iar barba, nerasă încă în dimineaţa aceea, îi accentua culoarea arămie a feţei. încolo, Baciu iradia aceeaşi forţă ca în tinereţe, atunci cînd era nituitor la şantierul naval. Omul moştenise trăsăturile hotărîte ale ţăranilor dobrogeni al căror urmaş era, iar ochelarii fumurii pe care era obligat să-i poarte nu reuşeau să atenueze asprimea acestor trăsături. Chivu era convins că numai unul ca Baciu ar fi fost capabil să reediteze performanţa de a lucra timp de peste douăzeci de ani în conducerea aparatului de securitate a unei regiuni oa aceea a Constanţei şi admira sincer energia neistovită a prietenului său.

— Bună dimineaţa, George, îl salută el jovial în- tinzîndu-i mina. înţeleg că ai să-mi comunici ceva noutăţi. Se vede că celor de la Bucureşti li s-a făcut dor de mine .. .

Baciu se ridică greoi de la masa pe care erau împrăştiate mai multe fotografii, note şi rapoarte.

— Bună dimineaţa, Vasile, răspunse el strîngînd cu putere mina vizitatorului său. Nu, n-am nici o noutate de la Bucureşti pentru tine. Am trimis să te aducă pentru că azi-noapte, în jurul orei unu, elemente neidentificate au asasinat cu lovituri de cuţit pe soţii Anton şi Ecaterina Oancea în casa lor de pe strada Şiretului. Te ştiam prieten cu Ketty şi cu bărbatul ei. Pe ea am cunoscut-o şi eu destul de bine, pe vremuri.

Vestea căzu asupra lui Chivu asemenea unui trăsnet, buimăcindu-1.

— Cum s-a putut? De ce? şopti el răguşit.

— Uite, asta mă întreb şi eu de trei ore şi mai bine, de cînd m-au anunţat: de ce? Pentru că, de putut, s-a putut; asasinii au fost cel puţin doi, iar casa, izolată din cauza grădinii ce-o înconjoară, e prea departe de vecini ca să le permită acestora să audă ceva chiar noaptea, pe linişte.

— Şi atunci, cine a descoperit crima?

— O femeie din cartierul „Viile Noi“ care le a- ducea soţilor Oancea lapte în fiecare dimineaţă pe la ora şase. Ştii, e încă vară şi, dacă e adus prea tîrziu, laptele riscă să se acrească. Femeia venea deci zilnic dis-de-dimineaţă şi, pentru a nu-i trezi pe cei doi, intra pe uşa din spate direct în bucătărie, lă- sînd laptele în frigider. Azi-dimineaţă însă, spre surprinderea ei, femeia a constatat că uşa ce dădea în bucătărie era încuiată pe dinăuntru. Atunci, s-a a- pucat să dea roată casei în nădejdea că cineva din interior o va auzi şi va ieşi s-o întrebe ce vrea. A- junsă la intrarea principală, a văzut uşa larg deschisă şi a intrat, mai întîi în vestibul şi de acolo în camera de zi. Acolo a văzut cadavrele şi, cu toate că este o femeie în toată firea, a luat-o la fugă ţi-

pînd cît o ţinea gura. Acum, o echipă de crimina- lişti, investigatori şi anchetatori încearcă să reconstituie faptele şi să găsească ceva urme, ceva indicii. Deocamdată umblăm să găsim un bărbat de 48—50 de ani, voinic, brunet, cu părul tuns perie, înalt de 1,78—1,80 care a fost văzut în poarta casei, aseară în jurul orei 23,00.

— Nu vă mai osteniţi să-l căutaţi, George, răspunse Chivu simţindu-se dintr-o dată foarte obosit. Individul eram eu. Am fost semnalat, probabil, de cei doi tineri cărora le-

am făcut loc să treacă pe lingă mine, pe trotuar. Numai că nu pricep cum de i-aţi găsit atît de repede. Să nu-mi spui că s-au prezentat din proprie iniţiativă pentru a da declaraţii.

— Ba uite că, de data aceasta, aproape ai ghicit. Băiatul, care este locotenent aici, la noi, a auzit în zori maşinile care i-au adus pe anchetatori, a tras pe el repede o cămaşă şi un pantalon, şi a ieşit să vadă ce se întîmplase. Locuieşte la trei case mai încolo. Cînd i-am citit raportul am bănuit că trebuie să fi fost tu. Cum îţi spuneam, am cunoscut-o pe Ketty şi ştiu toată povestea despre dragostea voastră din tinereţe. Cînd am văzut-o ciopîrţită am regretat chiar că am cunoscut-o atît de bine. Nu-i uşor să priveşti cadavrul unei femei pe care ai văzut-o tî- nără şi pe care ai admirat-o pentru frumuseţea ei.

— Dar de ce te ocupi chiar tu de acest oaz? Sînt indicii că această crimă are ceva cu securitatea statului?

— Văd că uiţi că eu nu sînt aici numai comandantul securităţii, ci şi al miliţiei. Sînt deci dator să mă interesez în egală măsură de munca ambelor sectoare şi să urmăresc personal felul cum se rezolvă
cazurile mai importante. Or, un dublu asasinat nu-i treabă de toate zilele.

— Iartă-mă de întrebarea proastă. Ştiam, desigur, dar pentru mine ai fost şi vei rămîne mereu ofiţer de securitate. Dar, de ce spui că este aşa de greu să priveşti cadavrul lui Ketty? A fost o crimă săvîr- şită dtri sadism?

— Nu, dar Ketty a primit mai multe lovituri chiar în faţă. Asta pentru că s-a luptat cu ucigaşii ca o leoaică ce-şi apără puiul. Cred însă că această luptă îndîrjită i-a făcut moartea mai uşoară. Cînd te baţi pe viaţă şi pe moarte, nu ai timp să simţi durerea şi să nutreşti speranţe deşarte.

— Au fost, deci, desfiguraţi de lovituri?

— Da. Şi de aceea nu te sfătuiesc să te duci la morgă să-i vezi cum arată. Aici, în port, am văzut şi eu multe dar, crede-mă, este greu să-ţi păstrezi calmul privind cele două corpuri.

— S-au ridicat ceva urme?

— Nimic. N-am găsit nici una din armele cu care s-au săvîrşit cele două crime şi nici o amprentă. Treabă de profesionişti. După crimă, toată casa a fost întoarsă cu susul în jos. Ucigaşii au căutat, se pare, ceva dar în orice caz, nu bani, nu obiecte de valoare. în dulapul cu rufe, chiar deasupra, soţii Oancea păstrau într-un plic un carnet C.E.C. şi suma de zece mii de lei în bancnote noi de o sută. Banii sînt neatinşi deşi asasinii au deschis, desigur, şi acest dulap.

— Este deci sigur că au fost pe puţin doi asasini? . . .

— Unul singur n-ar fi putut s-o scoată la capăt cu amîndoi soţii. Anton Oancea, care s-a luptat cu unul din agresori a murit apăsînd pe trăgaciul unui
pistol; numai că arma nu avea cartuşul pe ţeavă. Nenorocitul nu făcuse armata. în timp ce unul din criminali se răfuia cu el, un altul se ocupa de Ketty. Singurul indiciu obţinut pînă acum este cel cuprins în raportul locotenentului care te-a văzut stînd în poartă aseară. Ar fi fost prea din cale-afară ca soţii Oancea să fi avut încă un cunoscut care să-ţi semene într-atît. Oricum, zîmbi el pentru prima oară în dimineaţa aceea, raportul medicol-legal atestă că cei doi au mai trăit cel puţin două ore după plecarea ta. I-ai lăsat cumva în compania altor musafiri?

— Nu, i-am lăsat singuri. M-am dus acolo chemat de Ketty care m-a rugat s-o ajut să afle ce se petrece cu soţul ei, înfricoşat de ceva în ultima vreme. Ştii, am iubit-o mult, George. Prea mult pentru a o mai putea vedea după ce s-a căsătorit cu altul.

— îmi dau seama. Şi mai ştiu că şi ea era destul de mîndră pentru a nu te invita doar aşa, dintr-un capriciu. Probabil situaţia care a obligat-o să te cheme era destul de gravă.

— Aşa părea să fie. Ketty, cu care am putut discuta doar cîteva minute, mi-a spus că bărbatul ei era în ultima vreme înfricoşat straşnic de ceva sau de cineva. Se temea pentru el dar se temea şi pentru ea şi voia s-o convingă să plece pentru cîtva timp din oraş. Tony purta permanent asupra lui nenorocitul ăla de pistol. Mai multe n-am reuşit să aflu căci Oancea a venit pe neaşteptate şi m-a dat frumuşel afară din casă. Dar, mai bine să-ţi povestesc totul cu amănunte, se întrerupse Chivu, apucîndu-se apoi să-i relateze lui Baciu toate cîte i se întîmplaseră în seara precedentă, începînd cu telefonul primit de la Ketty şi terminînd prin plecarea sa din casa soţilor Oancea

.— Nu ştiu ce mi-ar mai fi spus Ketty dacă nu i-ar fi venit bărbatul dar, evident, ea nu ştia de ce natură era încurcătura în care intrase Tony. Mi-a fost însă suficient să-l văd pe individ pentru a-mi da seama că femeia avusese dreptate să spună că se îmbolnăvise de frică. Ketty bănuia că necazurile lui Tony au legătură cu serviciul. ..

— Desigur, vom face cercetări şi acolo; expertiza contabilă, analiza contractelor încheiate anul acesta şi toate celelalte. Sînt convins că nu vom afla mare lucru. Pînă acum n-am înîtlnit şi n-am auzit despre nereguli în serviciu care să se soldeze cu un dublu asasinat, spuse Baciu. Iar dacă în această istorie este amestecat şi Cionca, aşa cum bănuieşti tu, pe temeiuri nu prea solide, atunci şansele noastre de a descoperi ceva la serviciu devin şi mai mici.

— Ketty era convinsă că necazurile lui Tony a- veau o legătură cu serviciul iar eu sînt sigur că Cionca este amestecat, repetă încăpăţînat Chivu.

— Şi cum crezi tu că vom putea să verificăm aceste supoziţii, puricând hîrtiile O.N.T. —ului?, ridică din umeri Baciu. Sînt gata să pun prinsoare cu tine că documentele din serviciul condus de Oancea şi de Cionca vor fi găsite în ordine perfectă. Dacă este ceva putred pe acolo, atunci, în mod sigur, faptul nu este consemnat în dosare.

— Treaba aceasta o vom mai discuta după ce veţi face cercetările de rigoare la Centrala turistică a litoralului. Acolo sînt şi oameni, mulţi oameni, nu numai hîrtii. Dacă vom discuta cu răbdare, unii ne-ar putea spune lucruri interesante. Desigur, nici eu nu cred că cercetările pe care le vom face la serviciu vor clarifica întru-totul lucrurile. Sper totuşi că vom obţine un indiciu, o urmă. în afară d
eaceasta, să vedem pe ce alte piste mai putem porni. Spuneai că ucigaşii au căutat ceva prin casă?

— Nu numai în casă, dar şi în pivniţă, în pod şi prin bucătărie. O răscoleală febrilă, fără grija de a repune lucrurile în ordine. Se vede că erau în criză de timp. Nopţile sînt încă destul de scurte.

— S-ar putea chiar să nu fi găsit ceea ce căutau. Ar trebui, deci, să reluăm noi, pe îndelete, această percheziţie.

— Just. Putem presupune, de asemenea, că, negăsind ce căutau, asasinii se vor întoarce după o vreme la locul crimei. O vor face atunci cînd vor avea certitudinea că lucrurile s-au liniştit şi noi ne-am retras din casa respectivă. De aceea, vom mai face tămbălău încă o zi-două şi apoi vom simula că am plecat. Ziua vom continua percheziţia iar noaptea vom sta la pîndă.

— Pistolul găsit la Oancea a fost examinat? Ce indicii oferă?

— Este o pocnitoare aproape inofensivă, un „Browning[11] de 6,35 cu care nu poţi lovi pe nimeni dincolo de 5 metri şi nici nu poţi ucide pe cineva decît nimerindu-l din greşeală în ochi, în tîmplă sau între coaste, în dreptul inimii. Căci, dacă nimereşti în coastă, cartuşul ricoşează şi poate răni pe altul, inclusiv pe cel care a tras. Avea şase cartuşe în magazie şi, cum ţi-am spus, nici un cartuş pe ţeavă. Interesant mi se pare faptul că este relativ nou, fabricat în 1969, în Belgia. De obicei, armele de foc pe care le găsim la diverşi infractori sînt din cele rămase fără stăpîn la sfîrşitul războiului. Pistolul ăsta a fost procurat, nu demult, din străinătate şi adus în ţară. Dealtfel, nu s-a tras niciodată cu el...

— Asta trebuie să fie! exclamă Chivu surescitat. Iată de unde trebuie început!

— Ce muscă te-a înţepat, măi Vasile? – întrebă Baciu plin de mirare. Văd că pistolaşul ăsta ţi-a căzut pe cap precum mărul în peruca ilustrului Newton. El, cel puţin, ne-a lăsat, ca urmare a acestei întîmplări, legea atracţiei universale. Tu ce-ai descoperit?

— Şi totuşi este ceva, George! – îl întrerupse înfrigurat Chivu. Ketty începuse să-mi povestească, atunci cînd a întrerupt-o venirea lui Tony, despre o recentă călătorie a soţului ei la Instanbul. Ei bine, eu sînt aproape sigur că pistolul ăsta a fost procurat de Oancea acolo, poate în legătură cu unele întîmplări de atunci. Dacă vom afla ce s-a petrecut cu Tony la Instanbul vom avea, nu zic cheia problemei, dar cel puţin nişte indicii serioase. Te rog să fii de acord să mă ocup eu cu această problemă.

— Tu? De ce tu? Ai de gînd să-ţi ceri transferarea la noi, la Inspectorat?

— Nu face pe prostul, George! Ai spus singur că ştiai ce sentimente m-au legat de Ketty. în numele vechii noastre iubiri, ea m-a chemat în ajutor. Iar eu nu mi-am dat seama de iminenţa pericolului care o pîndea. Dacă aş fi bănuit ceva, l-aş fi luat pe sus pe nenorocitul ăla de *Fiţar* cu pistolul lui cu tot, aş fi luat-o şi pe Ketty de mînă şi i-aş fi cărat aici, la tine. Aşa ar fi rămas în viaţă. Dar, nebă- nuind şi nefăcînd nimic, sînt întrucîtva vinovat de cele ce s-au întâmplat; neparticipînd la prinderea asasinilor aş rămîne covîrşit de povara acestui sentiment. Te rog să accepţi, deci, să iau şi eu parte la cercetări măcar pînă la terminarea concediului.

— Bine, Vasile. în regulă. Experienţa ta ne va fi
de folos căci, aşa cum spuneai şi tu, şi mie mi se pare că problema asta e legată pe undeva de securitatea statului. Mai mult ca sigur, dubla crimă de azi-noapte a avut drept scop aducerea la tăcere a lui Oancea şi a soţiei sale care ar fi putut să ne destăinuie unele lucruri aflate de la el.

— împărtăşesc total această părere.

— Atunci, ai mai putea să împărtăşeşti una: dacă Tony Oancea a fost urmărit aseară, poţi fi sigur că, în afara celor doi ce te-au văzut în faţa casei, te-au mai văzut şi alţii ieşind de acolo. Eşti ultimul om care a discutat cu cei doi soţi. Dacă indivizii care i-au suprimat au ajuns la concluzia că Anton şi Ketty ţi-au făcut destăinuiri...

— Crezi că vor încerca să mă aducă la tăcere şi pe mine?

— N-am spus asta. Vezi, chiar dacă te-ar aduce la tăcere astăzi, ar fi tîrziu. Ca ofiţer, tu ai relatat imediat toate cîte le-ai aflat. Dar, paza bună trece primejdia rea. Se pare că avem de furcă cu indivizi care nu se dau înapoi de la nimic.

Chivu se ridică dintr-un salt de pe fotoliul pe care se aşezase, cu ochii scînteind, de ură:

— îi aştept, George. Şi nu numai atît. Aş face orice pentru a-i determina să vină.

— Mai bine să fii prudent, Vasile. Nu mai avem douăzeci de ani. Fă-mi un bon de mînă pentru un pistol şi două încărcătoare pline. Am în magazie un ,,Beretta“ de 7,65 uşor de purtat chiar şi acum, vara. N-aş vrea să ţi se întîmple ceva tocmai la Constanţa, la tine acasă.

— Bine, am să-l iau la plecare deşi nu sînt chiar aşa de convins că e o plăcere să cari cu tine un

pistol pe căldura asta. Acum, să vedem ce vom face mai departe.

— Păi, am cam văzut. Principial, vom trata cazul nu ca pe un simplu asasinat ci ca pe unul legat de problemele de securitate. Vom întări deci grupul de investigatori ai miliţiei cu maiorul Lazăr Gheor- ghe.

— 11 cunosc. E bun. Şi adaugă-mă şi pe mine!

— Te-ai adăugat singur. Deci, percheziţionăm în continuare casa din strada Şiretului cît mai discret, astfel încît prezenţa noastră acolo să rămînă neobservată. Noaptea, stăm la pîndă în nădejdea că, res- pectînd dictonul cunoscut, asasinii se vor reîntoarce la locul crimei. Paralel, o echipă de băieţi de la miliţie vor face cercetări la Centrala de turism a litoralului: control, expertize, audieri de martori şi restul.

— De ce nu strecori şi un ofiţer de securitate în echipă?

— Pentru că, răspunse Baciu, parafrazînd-o parcă pe Ketty, pe la noi lumea a rămas mică şi oamenii se cunosc unii pe alţii. Şi apoi, să ştii că avem ofiţeri de miliţie al căror fler nu rămîne cu nimic dator colegilor de la securitate. Mai ales dacă vor fi instruiţi corespunzător.

— Cine va fi audiat ca martor?

— Toată lumea, în cap cu vechiul tău coleg de şcoală, Cionca. Desigur, Cionca se va bucura de un tratament aparte; el va fi luat într-o urmărire pe cît de continuă pe atît de discretă de oamenii maiorului Lazăr. Vom face astfel ca tipul să nu simtă nimic.

— Bun! Mai departe

.— Mai departe, tu cu Istambulul. Ţi-ai făcut vreun plan?

— Oarecum. Vreau să aflu, pentru început, cînd şi cu cine a plecat Anton Oancea în Turcia, ultima dată. Pentru asta te rog să-i previi de vizita mea pe băieţii de la „paşapoarte”.

— Uite, le dau telefon chiar acum. Iar tu fă-mi bonul pentru pistol. N-o face uitată!

Chivu se apucă să scrie bonul pe o bucată de hîrtie luată de pe biroul lui Baciu, iar inspectorul şef continuă să discute cu maiorul Viziru de la „paşapoarte”:

— Da, vine colonelul Chivu! Cum? Omul nu e acolo? ... Cînd vine? ... Aha! La ora 14,00. Să asiguri personal să fie, măcar la ora 14,00. Răspunzi pentru asta! ... La revedere!

Puse receptorul jos şi se adresă lui Chivu ce-i întinsese bonul peste masă:

— Plutonierul Chiriţă care ţine listele turiştilor ce pleacă în străinătate este într-un colectiv de control, la Medgidia. Va fi adus la serviciu pînă la ora 14,00.

— Atunci, am plecat. Pe diseară. La revedere!

— Cu bine, Vasile! Succes şi... nu uita pistolul!

Rămas singur, Baciu privi preţ de cîteva minute uşa ce se închisese în urma colonelului Chivu. Apoi frecîndu-şi gînditor bărbia rămasă tot nerasă, apăsă pe butonul interfonului:

— Maiorul Lazăr să vină la mine

!

Capitolul 3

Afară, briza ce adiase dinspre mare în cursul dimineţii căzuse complet, iar soarele încingea caldarîmul străzilor şi acoperişurile cu olane ale caselor din oraşul vechi. Ziua caniculară îi îndemnase pe oameni să ocupe încă din zori fiecare palmă de nisip de pe

ţărmul mării, astfel încît nu numai marea plajă „Muncitorul[44] dar şi micile refugii aurii botezate cu nume pitoreşti ca „Trei papuci“ sau „Tataia[44] arătau, privite de sus, ca un adevărat furnicar.

Era abia unsprezece. Pînă la întîlnirea cu cei de la „paşapoarte[44] îi mai rămîneau trei ore bune, iar Chivu simţi nevoia unui loc retras unde să-şi poată aduna gîndurile. Pînă la urmă, intră în Muzeul marinei, instalat nu demult pe strada Traian, în fostul local al Şcolii navale; era o clădire veche, cu zidurile groase, prin care arşiţa de afară încerca zadarnic să pătrundă; alături, dintr-o grădină liniştită, plină de umbră, se vedea întreaga panoramă a portului. După cum se aşteptase, colonelul găsi la muzeu doar cîţiva pionieri ascultînd atenţi explicaţiile unui ofiţer de marină; se strecură neobservat pe lîngă ei şi ieşi în grădină, aşezîndu-se pe o bancă mai izolată, lîngă un copac. Era prea amărît ca să se bucure de priveliştea portului ce începea chiar de sub faleza pe care se afla, prelungindu-se departe, în larg; lumina şi pacea zilei de vară îl înconjurau fără să-l atingă. Pentru el, ora era întunecată, bîntuită de amintiri şi de remuşcări. O revedea pe Ketty, plină de viaţă, cu ochii strălucitori de voioşie, aşa cum era demult, cînd se plimbau împreună pe malul
mării; Ketty, cu părul răvăşit de vînt şi cu faţa udată de picăturile de apă sărată împroşcate de valurile ce se spărgeau în digul de larg; apoi pe Ketty înfricoşată de moarte, cerîndu-i ajutorul pe care el nu ştiuse să i-l dea. Acest gînd îi întuneca privirile ca un val roşu şi Chivu se trezi agitîndu-şi pumnul strâns în direcţia mării. Nu o dată se aflase în faţa unor situaţii oare cereau răzbunare, dar victime erau oameni pe care nu-i cunoscuse iar faptele, atentate împotriva legilor pe care era chemat să le apere. în astfel de cazuri, acţionase întotdeauna cu sînge rece, păstrînd controlul măsurilor luate cu competenţa omului oare îşi cunoaşte bine meseria. De data aceasta însă, crima care trebuia pedepsită îl privea direct; răul i se făcuse lui, chiar dacă victimele fuseseră Ketty şi Tony ...

Se pomeni scăldat în sudoare, deşi stătuse tot timpul la umbră; era epuizat şi-şi dădu seama într-un tîrziu că frămîntările tardive nu-i aduceau nici un folos. Revenind la realitatea pe care trebuia s-o înfrunte, Chivu se gîndi din nou că o investigaţie atentă întreprinsă asupra ultimei călătorii făcute de Oancea în străinătate îi va aduce negreşit ceva indicii. Pe de altă parte, regretă că nu se putea ocupa în acelaşi timp şi de Cionca; continua să fie încredinţat că individul avea un anumit rol în afacere şi că urmărirea lui ar fi putut deveni sursa unor informaţii importante. îşi spuse oftând că, în definitiv, George Baciu şi maiorul Lazăr erau cel puţin tot atît de capabili să-l verifice pe Cionca, mai ales în condiţiile specifice ale Constanţei de azi, pe care o cunoşteau mult mai bine decît fostul lor concetăţean ce locuia de mai bine de un sfert de secol la Bucureşti.

Pe la douăsprezece şi jumătate, Chivu se liniştise suficient pentru a se gîndi să cîştige ceva timp, folosind răgazul ce-i mai răinînea ca să' prînzească la restaurantul ,,Cazino“. Ajunse acolo deshidratat şi se opri drept la bar unde bău pe nerăsuflate o sticlă de bere. Apoi, ocupă o masă pe terasă umbrită cu tente uriaşe de pînză şi se apucă să consulte lista adusă de ospătar. '

— Văd că aveţi calcan astăzi,' se adresă Chivu amfitrionului său. Pe căldura asta, o porţie bună de calcan prăjit şi o salată de sezon ar fi tot ce mi-aş dori. Cu o băutură rece alături, bineînţeles ... -

— Vă recomand lingă peşte un pahar din vinul alb, sec, de Nazarcea, rezervat clienţilor noştri, sugeră politicos ospătarul.

— N-ar fi rău dar, vezi, am început cu bere. Voi veni altădată, poate într-o seară,'Să gust din vinul cel bun de la Nazarcea.

— Se poate şi bere ..

Atunci, să hotărîm şi asupra desertului, căci sînt cam grăbit şi mă tem că, peste douăzeci-treizeci de minute, cînd vor năvăli clienţii: nu-mi vei-mai putea acorda prea multă atenţie.

— Noi acordăm atenţie tuturor clienţilor noştri, răspunse oarecum înţepat tînărul ospătar. Că desert; vă propun clătite cu dulceaţă. !

— Să le lăsăm pentru la iarnă. Acum, poate faci rost de nişte fructe. Ceva piersici de Mangalia, struguri de Ostrov, o felie de pepene.

— N-avem decît clătite flambate, răspunse ospătarul. .....

— Ce să-i faci, nu poţi să le ai pe toate, comentă resemnat Chivu. La urmă, adu-mi, te rog, măcar o cafea turcească.

Colonelul mîncă pe îndelete şi apoi îşi aprinse ţigara, sorbind rar din turcească şi lăsîndu-şi privirile să rătăcească slobode pe întinsul mării. Valurile, inexistente în cursul dimineţii, începeau să prindă formă şi să spargă creste albe de spumă în pietrele falezei. Dogoarea revărsată de pămîntul încins îşi făcea drum spre' ape,,.iscînd o briză abia simţită. Chivu se gîndi cu o oarecare nostalgie că, într-o vreme nu prea

îndepărtată, pe aceste meleaguri stăruia obiceiul siestei prelungite pînă la chindie, cînd muezinul îşi chema credincioşii la rugăciune din înaltul minaretului; îi era aproape ciudă că ritmul zilelor noastre nu mai permitea un asemenea răsfăţ. Venit în oraşul natal pentru a regăsi ceva din atmosfera copilăriei, colonelul fusese confruntat în mod brutal cu Viaţa intensă a unui mare port european, neamintind prin nimic aproape, danele joase unde se aliniau caicele levantine şi cabotierele vechi, îmbîcsite de praful cărbunelui ce le purta pe ape. Oraşul cu case mici, acoperite cu olane, al cărui pitoresc a rămas imortalizat doar pe pînzele pictorilor îndrăgostiţi de culoarea şi lumina locurilor, se izolase în cîteva enclave mici ce rezistau tot mai greu ofensivei giganţilor verticali ai habitatului modern. Străinii ce năvăleau vară de vară pe litoral întregeau atmosfera de Babilon contemporan a marii aglomeraţii de la ţărmul mării, iar Chivu trebui să recunoască pentru sine că reuniunile celor cîţiva prieteni în jurul platoului cu aterină, la fosta circiumă a lui Tase Ciungul, erau, de fapt, nişte încercări de a se înşela pe ei înşişi. Supusă legilor dezvoltării, la fel ca toate celelalte regiuni şi oraşe ale ţării, deschisă larg contactelor cu lumea, Constanţa devenise o metropolă maritimă complexă în care nu reuşeai să
identifici decît cu greu, ici şi colo, vestigii ale vechii „porţi a Orientului[14]. Asasinarea soţilor Oancea stătea mărturie că se schimbaseră, de asemenea, ţelurile şi metodele folosite de indivizii ce operau în afara legii; ieri: contrabandă şi trafic de valută; astăzi: un dublu asasinat ale cărui mobiluri, nelămurite încă, păreau a fi legate de o acţiune mai largă.

Ospătarul se apropie pentru a-l anunţa că sosise taxiul pe care-l solicitase şi Chivu se instală resemnat sub carcasa de tablă încinsă a acestuia, indicîn- du-i şoferului să-l ducă la miliţia judeţeană. Aici, ofiţerul de serviciu de la intrare îi raportă că plutonierul major Chiriţă a venit şi îl aşteaptă în camera numărul 21 de la parter. Ajuns acolo, colonelul constată că atît biroul cît şi ocupantul său respirau o atmosferă de ordine care îl impresionă plăcut. Dulapurile şi fişierele de metal aliniate de-a lungul pereţilor erau numerotate şi indexate aidoma rafturilor bibliotecii unui institut de cercetări; praful, atît de familiar depozitelor de arhivă, lipsea cu de- săvîrşire, iar în spatele biroului său plutonierul major, un tînăr uscăţiv şi înalt ce părea că nu dă doi bani pe zăpuşeala înconjurătoare, aştepta, într-o poziţie ireproşabilă ordinele superiorului său.

— înainte de a ne apuca de treabă, doresc să te previn că s-ar putea să întârziem peste ora de program, spuse Chivu. Eu am mîncat înainte de a veni aici şi cred că n-ar fi rău să dai şi dumneata o raită pe la cantină. Te rog, numai, să-mi dai, înainte de a pleca, dosarul lui Oancea Anton, şef de serviciu la Centrala de turism a litoralului.

Chiriţă zîmbi vesel, arătîndu-şi dinţii a căror ah beaţă contrasta plăcut cu tenul său măsliniu:

— Cînd am primit ordin să mă întorc imediat la Constanţa am bănuit că s-ar putea să rămîn la serviciu pînă seara tîrziu. Pe noi, cei care lucrăm la evidenţe, ne omoară situaţiile statistice; ni se cere cel puţin una pe săptămînă şi, bineînţeles, cît mai repede. Aşa că, m-am abătut pe acasă unde am luat şi eu o gustare. După ce vă dau dosarul, rămîn la dispoziţia dumneavoastră, încheie subofiţerul exa- minîndu-şi fişele.

Chivu încuviinţă cu o mişcare a capului propunerea lui Chiriţă care îi întinse, cîteva minute mai tîrziu, o mapă albă purtînd un număr scris îngrijit pe copertă cu cerneală albastră.

— Poftiţi! Oancea Anton, născut la 5 decembrie 1926 în comuna Ovidiu, judeţul Constanţa, fiul lui Pavel şi al Floricăi.

Cu toate că ceruse dosarul numai pentru a afla cînd şi împreună cu cine călătorise Oancea ultima oară la Instanbul, Chivu se apucă să studieze cu creionul în mînă, conform unui vechi obicei, întregul material începînd cu prima filă ...

... Nevoit să-şi vîndă pămîntul în anii crizei economice de la sfîrşitul celui de-al treilea deceniu, Pavel Oancea, tatăl lui Tony, venise la Constanţa cu soţia şi copilul în anul 1930, angajîndu-se în port cu căruţa şi cu caii, salvaţi cu greutate din mîinile cămătarilor.

Micul Oancea urmase patru clase la şcoala primară numărul cinci în apropierea căreia locuia cu ai săi, ocupînd două cămăruţe igrasioase a căror chirie înghiţea aproape jumătate din cîştigul tatălui. Apoi Pavel, obsedat de ambiţia ca fiul său să nu ajungă să muncească asemenea lui, cu braţele şi cu spinarea, îl înscrisese în prima clasă a gimnaziului
comercial. „Peste patru ani, ai în mină pîinea şi cuţitul, băiete“ îşi asigura el odrasla. „Am şi vorbit la birou cu domnul Hristopoulos. Te va angaja ca funcţionar comercial. Auzi? Funcţionar, comercial, repeta el cu o nuanţă de respect în glas. N-ai să te frîngi de şale sub povara sacilor şi nici n-ai să stai la coada cailor, să le miroşi balega. Vezi, ţine-te de carte!“ încheia el invariabil.

Tatăl n-apucase să-şi vadă băiatul funcţionar comercial. în anul 1939, într-o zi rece şi ceţoasă de martie, după ce băuse două drojdii tari pentru a-şi amăgi junghiurile

cîinoase din şale, Pavel Oancea fusese surprins pe linia ferată de un mărfar care cobora în viteză panta dinspre Palas. Frîna pusă de mecanic nu putuse ;opri şirul lung de vagoane şi căruţaşul cu caii şi căruţa sa fură tocaţi sub roţile de oţel. După înmormîntarea tatălui său, Tony se prezentă plin de cuviinţă în faţa bătrînului Hristopoulos care, declarîndu-se mîhnit de tragedia căruia îi căzuse victimă unul din căruţaşii buni ai firmei, consimţi să-l angajeze ca funcţionar comercial deşi nu terminase gimnaziul şi nu avea: nici cei paisprezece ani ceruţi de lege. Acest ultim neajuns fusese înlăturat printr-un dar făcut secretarului Camerei de muncă; valoarea cadoului fusese acoperită ulterior prin rate lunare reţinute timp de doi ani din salariul lui Tony.

Sediul firmei „Spiru Hristopoulos“ se afla pe strada Cuza Vodă, într-o clădire întunecoasă cu pereţi de cărămidă netencuită, înnegriţi de vreme. în faţă, pe trotuar, adăstau bătute de soare butoaie cu măsline de Voios şi Kalamata sau putini cu miere cumpărate ieftin de prin satele din marginea pădurii Babadagului. în zori, vecinii se trezeau în huruitul
asurzitor al căruţelor ce' veneau din port să încarce .sau să descarce marfă. Iar prin acest vacarm pigmentat cu înjurături adresate imparţial oamenilor, cailor şi lui Pumnezeu-tatăl, se strecura speriat parcă „funcţionarul comercial” în vîrstă de treisprezece ani care însemna într-un caiet jerpelit mărfurile intrate şi ieşite. Alergat de toţi. în toate părţile şi plătit atît cît să nu moară de foame, Tony se refugia uneori pentru a-şi trage sufletul la fabrica de biscuiţi din subsolul clădirii, unde trudeau vreo cincisprezece fete de vîrsta lui, îmbrăcate direct pe piele cu halate peticite, sufocate de căldură şi de pulberea fină a făinii care îmbîcsea aerul ce pătrundea anevoie prin cîteva ferestre minuscule, lucrătoarele îşi întîmpinau vizitatorul cu zîmbete prietenoase, îmbiindu-l să mănînce pe săturate din biscuiţii calzi, scoşi chiar atunci din cuptor.

Cu toate acestea mai tîrziu, Tony îşi amintea cu plăcere primii săi ani de muncă la Hristopoulos. Atunci şi acolo, băiatul născut la ţară şi crescut în marginea oraşului, luase contact cu lumea fascinantă a portului, unde vapoarele sosite de departe descărcau roşcove, smochine sau portocale şi unde marinarii îi dăruiau generoşi îmbrăcăminte şi pachete de ţigări cu arome ciudate. De cîte ori îl vedeau venind, docherii, prieteni ai tatălui său, spărgeau, trîntind de sus pe pietrele cheiului, o ladă-
două de fructe din care Tony mînca pe săturate, umplîndu-şi ghiozdanul de fost elev, devenit servietă pentru purtatul actelor. Cît despre ţigări,, pînă a nu. deprinde ăl însuşi năravul fumatului, le vindea cu preţ bun patronului cafenelei „Royal“, în separeurile căreia Cosţache Raia, patronul celei mai luxoase case de toleranţă din oraş, juca poker toată noaptea cu di-
rectorul uneia din băncile locale, cu comisarul portului şi cu marele exportator de cherestea Hurmuzis.

în postul Paştilor, spiritul practic al tînărului funcţionar comercial se manifesta prin vămuirea sistematică a butoaielor din depozitul lui Hristopoulos. Tony extrăgea măslinele bucată cu bucată, intro- ducînd prin gaura cepului un ac fixat cu o sîrmă la capătul unei nuiele subţiri, şi le vindea în cartier cu cîţiva lei mai ieftin decît băcanul din colţ.

Ocuparea ţării de către nemţi şi apoi războiul puseseră brusc capăt acestei epoci prospere pentru lumea la ale cărei periferii se învîrtea Anton Oancea. Blocat de mine şi pîndit de submarine, portul devenise încă înainte de intrarea ţării în război zonă de operaţii, închisă cu garduri înalte de sîrmă ghimpată, iar portocalele şi măslinele rămăseseră doar nişte amintiri frumoase.

Spiru Hristopoulos îşi concediase majoritatea an- gajaţilor, închisese fabrica de biscuiţi şi ascunsese în tainiţe ştiute numai de el sacii cu făină şi butoaiele cu măsline pe care nu apucase să le vîndă. Negustor cu experienţă, el ştia că războiul, sursă de cîştiguri importante îl obliga să facă alte afaceri, diferite de cele pe care le făcuse în timp de pace. Comerţul „la negru” cu mărfuri raţionalizate sau de negăsit în magazine, sustragerea şi plasarea pe piaţă a furniturilor şi proviziilor aflate în depozitele armatei, contrabanda şi traficul de valută cu ţările neutre, în speţă cu Turcia, ofereau căi sigure de îmbogăţire chiar unora mai puţin experimentaţi decît Hristopoulos.

Tony Oancea devenise, poate datorită tinereţii sale, unul din oamenii de încredere ai patronului, însărcinat să plaseze proprietarilor marilor restau-
rante şi magazine bidoane de untdelemn grecesc, măsline ambalate îngrijit în hîrtie pergament şi făină de patiserie din cea folosită altă dată la fabricarea biscuiţilor superiori. Mai erau şi alţii Care, la indicaţia şi sub ochiul atent al lui Hristopoulos, îşi formaseră adevărate relee de legătură cu Turcia de unde soseau mirodenii, cafea, cacao, stafide şi ceai veritabil, valorificate în Bucureşti la preţuri' echivalente cu greutatea lor în bancnote. Cîştigul, după cum aflase Tony, era transformat imediat în monede strălucitoare, de aur: ,,cai“ englezeşti de o liră sterlină şi ,,cocoşei“ franţuzeşti

de douăzeci de franci emişi sub al doilea imperiu. Dar unde dispăreau fi- şicurile cu monede procurate de domnul Drakatos, şef de serviciu la Banca românească, în schimbul unor 'sume astronomice în lei şi mărci germane, de ocupaţie, nu mai ştia nimeni.

în februarie 1945, Tony Oancea sfe prezentase în faţa comisiei de recrutare unde medicul constatase că are platfus, declarîndu-l apt limitat pentru serviciul auxiliar în timp de război", dar ostilităţile se sfîrşiseră la timp pentru a-l scuti de o eventuală încorporare. Cam tot atunci fusese chemat sus, la birou, de Spiru Hristopoulos care îl pofti alături de el pe canapeaua de piele, îi oferi o ţigară „Bapas- tratos" şi îi spuse:

— Tony, *agori mu,* te-am ţinut pe lîngă casa mea în toţi aceşti ani nenorociţi. Sper că Dumnezeu, care ne judecă pe toţi, îmi va pune la socoteală această faptă bună. Acum eşti om în toată firea iar aici se aşază rînduieli noi, în care foarte curînd eu şi cei asemenea mie nu vom mai avea loc. De cum voi putea, mă voi întoarce la mine la *patrida,* în Grecia. Am adunat destulă avere ca să pot încropi o nou ăafacere în Pireu, poate o agenţie de vapoare. Tu va trebui să-ţi găseşti locul aici, în rînduiala asta nouă. Să nu te iei după idioţii care aşteaptă să vină americanii ca să le dea iar ţara pe mînă. Americanii au alte treburi. Nu te băga în politică şi, mai ales, nu te duce la liberali sau la ţărănişti. Ăştia n-au zile multe. Angajează-te undeva,. la şantierul naval de exemplu. Nu la ateliere, ci pe la serviciul de aprovi- [1] zionare, dacă se poate. Aici, la mine, ai învăţat să te descurci şi băieţi ca tine vor avea întotdeauna căutare. De ciupit să ciupeşti cu măsură şi numai în caz de absolută nevoie. La noi trebuia să-ţi păstrezi capitalul, la ăştia trebuie să-ţi păstrezi cinstea. Dacă ţi-ai pierdut-o, te-ai ars pentru multă vreme. Eu îţi doresc noroc, încheie Hristopoulos, oferindu-i, odată cu o strîngere de mînă, un rulou de douăzeci de monezi de aur.

Spiru Hristopoulos nu apucase să-şi-vadă *patrida* căci, coborînd într-o noapte în pivniţă să-şi numere aurul, află goală tainiţa în care-l ascunsese. Ai săi îl găsiră a doua zi dimineaţa pe prima treaptă a scării ce urca la parter, secerat de un infarct mio-cardic. Furtul nu fusese reclamat poliţiei, iar în anul 1947 Eleni şi Yannis Hristopoulos, soţia şi fiul răposatului, plecaseră la Atena cu un paşaport eli- berat de Divizia specială a Legaţiei Elveţiei din Bucureşti, însărcinată, printre altele, cu girarea afa-cerilor greceşti în România.

Tony, care nutrise mult respect pentru înţelepciunea patronului său, îi urmase sfaturile întocmai,, angajîndu-se pentru început ca funcţionar cu aprovizionarea la economatul organizat de sindicatul „Dezrobirea[tt] al docherilor, apoi la magazinul „Plu-gul", prima unitate a comerţului de stat înfiinţată

la Constanţa în anul 1948. Politică nu făcuse, dar activa intens în organizaţia sindicală şi, înţelegînd încotro, bătea vîntul, urmase cu eforturi destul de mari cursul seral al liceului comercial, devenit în anul 1948 şcoală tehnică de administraţie economică. Terminase ultima clasă la învăţămîntul de zi, în anul 1949, iar statutul de absolvent îi atrăsese, promovarea la secţia comercială a Sfatului popular orăşenesc. Pentru a fi mai aproape de noua slujbă, se mutase împreună cu mama sa într-o cameră de pe strada Tomis, nu departe de casa în care locuia familia Chivu. Băieţii din cartier îl acceptaseră repede, căci învăţase să cînte la banjo în formaţia de muzică uşoară a sindicatului „Dezrobirea " şi răspundea întotdeauna afirmativ rugăminţilor de a anima ceaiurile dansante şi petrecerile organizate de prieteni. Aşa cum îl învăţase bătrînul Spiru, îşi păstrase intact capitalul de cinste, refuzînd tentaţia de a folosi unele., împrejurări favorabile create de slujbele ce le. avusese pentru a face afaceri ilicite. O vreme, portul continuase să-l atragă asemenea unui magnet şi, în nădejdea reluării activităţii acestuia, Tony se chinuise să înveţe, în afară de greaca deprinsă după ureche în casa lui Hristopoulos, ceva franceză, engleză şi rusă. Dealtfel, prin dorinţa fierbinte de a se îmbarca, Tony se asemăna cu oricare dintre prietenii săi; nu exista constănţean care să nu dorească să plece pe mare ...

Reamintindu-şi principalele etape ale tinereţii lui Tony, colonelul Chivu găsi normal ca, prin trecutul său, acesta să fie predispus să se lase amestecat într-o afacere dubioasă. Activitatea de speculă şi contrabandă dusă în timpul războiului la firma lui Hristopoulos îl pusese, desigur, în contact cu tot fe

-lul de indivizi, unul mai deocheat decît altul şi multă vreme Tony nu-şi dorise altceva decît să fie asemenea lor. Chiar „reconvertirea" lui de după război se datorase nu unui proces înnoitor de conştiinţă ci sfaturilor prudente ale bătrînului rechin. N-ar fi fost deci de mirare ca una din fantomele acestui trecut să fi revenit, emiţînd unele pretenţii faţă de acolitul de ieri, astăzi pocăit. Dar, de aici pînă la crima din noaptea trecută mai rămînea cale lungă şi Chivu îşi puse pentru a suta oară în ziua aceea

întrebarea care ajunsese să-l obsedeze: De ce?

De fapt, judecîndu-l atît de aspru pe Tony Oancea, colonelul păcătuia prin subiectivism. El ignora, cu sau fără voie, influenţa covîrşitoare exercitată de Ketty asupra soţului ei. Venind dintr-o lume cu totul diferită, animată de idealuri care o aduseseră de timpuriu în organizaţia tineretului comunist, femeia îl făcuse să înţeleagă, poate pentru prima oară, faptul că fericirea nu ţine de avere şi că noua societate românească îi oferea lui Tony toate condiţiile necesare pentru a dobîndi preţuire şi stimă folosind marea sa putere de muncă, inteligenţa şi chiar spiritul practic format în anii îndelungaţi ai uceniciei, la stă- pîn. Mai presus de toate păcatele sale, Anton Oancea îşi iubea nemărginit soţia a cărei cultură şi mod de gîndire voia să şi le însuşească pentru a fi ase- menea ei. Şi pentru ca nici una din faptele trecutului să nu-i umbrească fericirea, el predase Băncii de stat monezile de aur primite în dar, cu ani în urmă, de Spiru Hristopoulos. Ketty îl orientase către noi aspiraţii, mai înalte decît aceea de a pleca pe mare cu scopul nemărturisit de a se îmbogăţi. Aşa ajunsese Tony şef de serviciu la Centrala de turism a litoralului şi student în anul III al secţiei fără frec-

venţă a facultăţii de comerţ din Academia de Studii Economice. Dar nimic din toate acestea nu era înregistrat de dosar...

Din dosar lipsea, de asemenea, situaţia vizelor a- cordate lui Oancea şi evidenţa datelor cînd acesta călătorise în străinătate. Nedumerit, colonelul îl chemă în ajutor pe Chiriţă care îi puse sub ochi o fişă galbenă de carton ce includea toate aceste date. Din formular rezulta că Anton Oancea se deplasese la Istambul cu autocarul în perioada 10—18 august însoţind un grup de turişti belgieni oe-şi petrecuseră vacanţa la Eforie-Nord. Aceasta fusese şi ultima sa călătorie peste graniţă.

— Acum e ceva mai clar. M-ar interesa însă să ştiu pe unde a ieşit şi a intrat în ţară autocarul şi dacă în afară de Oancea se mai găseau în el şi alţi cetăţeni români. Din fişă nu reiese ..

— Reiese în schimb din această listă a grupului; în autocarul cu numărul 31-B-7428 care a făcut deplasarea se mai afla un singur român: şoferul Marin Dinică, salariat al O.N.T. care a primit la Bucureşti viza pe un an, valabilă pentru mai mutle călătorii în Turcia, Grecia şi Bulgaria. Lista a fost comunicatii punctului de frontieră Vama Veche prin care s-au făcut atît ieşirea cît şi intrarea în ţară. Dacă faceţi rost de o maşină, puteţi să daţi o fugă pînă acolo în seara aceasta, pentru a discuta cu ofiţerul de grăniceri şi cu vameşul care erau de serviciu cînd a trecut autocarul. Poate au observat ceva . ..

— Iţi mulţumesc pentru ajutor, tovarăşe Chiriţă, spuse colonelul privindu-şi ceasul de la mînă. Văd că este abia cinci, aşa că voi încerca să dau o raită pe la Vama Veche. Dumneata, în schimb, ai ocazia

să ajungi devreme acasă. Din partea mea, eşti liber. La revedere!

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! răspunse Chiriţă scuturînd energic mina pe care i-o întinsese superiorul.

Trecînd pe la ofiţerul de serviciu pentru a-i cere o maşină şi aflând că Baciu revenise la birou cu cî- teva minute mai înainte, Chivu se grăbi să intre la inspectorul şef pentru a-l pune la curent cu cele aflate precum şi cu planurile lui de viitor. Printre altele, era necesar să plece la Bucureşti pentru a raporta superiorilor împrejurările în oare fusese implicat în cercetările referitoare la asasinarea soţilor Oancea şi pentru a cere aprobarea să participe în continuare la aceste cercetări.

— în regulă, Vasile, spuse Baciu după ce îl ascultă. Întrucît nu sînt semne că această după-amiază ar avea de gînd să ne aducă necazuri, am să merg cu tine la Vama Veche pentru a te prezenta băieţilor de acolo. în timp ce tu vei sta la sfat cu vameşii şi cu grănicerii, eu mă voi abate pe la cooperativa a- gricolă din comuna 2 Mai, de care răspund ca membru al Biroului judeţean de partid. Chiar alaltăieri m-au criticat că dau rar pe acolo. La Bucureşti vei pleca mîine în zori cu avionul nostru care, oricum, trebuie să-şi realizeze norma lunară de zbor. Decolarea la şapte de pe aerodromul de la Tuzla. într-o oră eşti la Bucureşti.

O jumătate de oră mai tîrziu, Chivu avu prilejul să constate că registrele de evidenţă ale punctului de frontieră confirmau faptul că grupul de turişti belgieni, condus de Oancea Anton, ieşise din ţară la 10 august şi că se întorsese opt zile mai tîrziu. Nici vameşii, nici grănicerii ce făcuseră revizia autocaru-

lui nu reţinuseră amănunte de natură să-l intereseze pe colonel. Cel mai bine cunoscut la punctul de control era şoferul care ieşise şi intrase adesea pe acolo. Interlocutorii lui Chivu fură unanimi în aprecierea să Marin Dinică era un individ închis, greu abordabil, uns cu toate alifiile. Dar în pofida acetei caracterizări nu prea măgulitoare, atît grănicerii cît şi vameşii trebuiră să recunoască faptul că omul nu fusese prins niciodată „în defect[44], adică săvîrşind o contravenţie sau o activitate de contrabandă. Autocarul său era atît de bine întreţinut încât, după cinci ani de rulaj

intens, arăta ca nou.

Rezultatele anemice ale verificării de la Vama Veche nu-l dezamăgiră prea mult pe Chivu, care-şi făcuse de la început socoteala că, în măsura în care ar fi sesizat ceva suspect, cei de acolo nu l-ar fi aşteptat pe el ci ar fi acţionat imediat. Deocamdată, colonelul era mulţumit că reuşise să-şi confirme informaţia conform căreia Oancea călătorise recent la Istanbul şi că singurul român care-l însoţise în a- ceastă călătorie era şoferul Marin Dinică. Intuiţia îi spunea că acest Marin Dinică era în măsură să-i dezvăluie lucruri interesante. „Deci, cu toată viteza după meşterul Dinică“ îşi spuse Chivu, zîmbind pentru prima oară în ziua aceea.

Capitolul 4

Prins de treburi, Baciu nu se mai întoarse acasă în noaptea aceea, iar Chivu profitase de ocazie pentru a se odihni împărăteşte, dscîntat de murmurul valurilor, pe prispa casei de oaspeţi a comunei

2 Mai. Şoferul se repezise la Constanţa pentru a elibera camera de la hotelul „Palas“ şi pentru a-i transporta bagajul la căminul Inspectoratului, aducîndu-i numai obiectele de toaletă strict necesare.

În zori, colonelul se trezise odihnit, se ospătase cu o omletă şi băuse o cană mare cu lapte bătut, Iar la ora şapte, decolase de pe aerodromul ascuns între lanurile de porumb şi floarea soarelui de lingă Tuzla. Zburînd la cîteva zeci de metri înălţime micul a- vion „Aero 45“ îi lăsă posibilitatea să vadă ca în palmă toate detaliile de pe sol: Dunărea săracă în ape a sfîrşitului de vară, linia argintie a căii ferate, satele Bărăganului îngrămădite sub umbra puţină a salcîmilor ... La Lehliu-gară, o aglomeraţie de oameni şi de căruţe îl făcu să privească întrebător spre pilot.

— Tîrg, spuse laconic acesta, atent la emisiunea turnului de control a aeroportului Băneasa'.

Somnul odihnitor şi zborul de peste Bărăgan îl făcuseră pe Chivu să-şi recapete aproape în întregime calmul atît de afectat de întîmplările din ajun, în taxiul care-l ducea spre casă, colonelul se simţea din nou în stare să biruiască orice obstacol pentru a-i găsi şi pune la dispoziţia justiţiei pe asasinii soţilor Oancea. Dar, înainte de a-i înfrunta pe asasini, mai avea multe de făcut, chiar în dimineaţa aceea trebuia să treacă prin două momente deosebit de delicate: discuţia cu Ileana şi raportul la şeful său, generalul-maior Panciu.

Asemenea tuturor băieţilor şi fetelor de vîrsta ei din cartierul Pescăriei vechi, Ileana cunoscuse bine istoria dragostei soţului ei pentru Ecaterina Brato- sin. După căsătorie Chivu nu-i dăduse niciodată prilejul să creadă că dragostea pe care i-o purta ar fi

fost umbrită sau micşorată de amintirea iubirii lui din trecut; veniţi în căsnicie la scurtă vreme, copiii făcuseră să dispară cu totul stînjeneala amintirilor. Şi totuşi...

Nu o dată Chivu observase că soţiei lui nu-i plăceau pur şi simplu discuţiile în care unele cunoştinţe comune, lipsite de tact, aduceau vorba despre Ketty. Cu mulţi ani în urmă cînd în concediu se întîlni- seră întîmplător pe stradă cu soţii Oancea, Ileana manifestase toată seara o evidentă proastă dispoziţie. Gîndindu-se la toate acestea, Chivu se temea că soţia lui nu va înţelege şi nu va accepta motivele pentru care el răspunsese chemării lui Ketty. Exista, desigur, posibilitatea comodă de a nu-i spune ni- mic. Ileana nu fusese niciodată curioasă să ştie ce se petrece în activitatea lui profesională, iar faptul că-şi întrerupea concediul la jumătate nu constituia nici el o noutate surprinzătoare. Dar, Chivu era prea cinstit cu el însuşi şi îşi respecta prea mult tovarăşa de viaţă pentru a se refugia în spatele unei asemenea soluţii.

De aceea, ajungînd acasă unde soţia sa trebăluia singură prin bucătărie, colonelul se aşeză pe un scaun şi îi povesti cu o voce egală, străduindu-se să rămînă strict în domeniul faptelor, cele întîmplate la Constanţa.

Ileana îl ascultase cu atenţie, lăsînd să-i scape cînd şi cînd, o exclamaţie de milă, pe măsură ce afla amănuntele sfîrşitului tragic al soţilor Oancea.

— Vezi tu, Ileano, încheie abătut colonelul, în- tr-un fel mă simt şi eu vinovat de faptul că au fost omorîţi în noaptea aceea. M-am dus acolo ca pentru o vizită la nişte cunoştinţe vechi; nu mi-am dat seama de gravitatea situaţiei, de. necesitatea de a în-

treprinde ceva pe loc, fără întîrziere. Aş fi putut, de pildă, să-l reţin chiar atunci pe Tony Oancea pentru port ilegal de armă şi să-l predau lui Baciu pentru cercetări. Faptul că Oancea ar fi ajuns în atenţia Securităţii, i-ar fi reţinut, poate, pe criminali. Dar m-am lăsat condus de sentimente şi susceptibilităţi personale ce nu-şi aveau nici locul, nici rostul...

— Ce să facem, Vasile, oftă gînditoare Ileana. Oamenii rămîn oameni, chiar devenind ofiţeri cu vechime în Securitate. Cu slăbiciunile, cu complexele şi cu sentimentele lor ... La urma urmei, e mai bine aşa, chiar dacă uneori mai dai greş. Dacă v-aţi transforma în simple maşini de executat ordinele, ar trebui, probabil, să vă înlăture după o vreme din muncă. Nu spun asta pentru a încerca să te justific sau să-ţi uşurez conştiinţa în legătură cu cele ce s-au petrecut la Constanţa, adăugă ea repede,

vă- zînd că soţul încerca să protesteze. Te cunosc prea bine pentru a încerca s-o fac. Ştiu că în problema asta ai şi hotărît singur ce ai de făcut. Eu te-aş întreba numai ce anume ai hotărît?

— Decisesem încă de la Constanţa să-mi întrerup concediul şi să mă alătur celor ce fac cercetările. Venirea mea la Bucureşti este şi ea legată de .a- ceste cercetări. Bineînţeles, va trebui să cer aprobarea generalului.

— Aveai nevoie de concediul ăsta! Multă nevoie! De aceea te-am lăsat să întreprinzi singur această călătorie sentimentală la obîrşie, spre anii de aur ai copilăriei. Dar ... se vede că a avut dreptate cel care a spus că iadul este pavat cu intenţii bune. Aşa cum te cunosc, ştiu bine că nu ţi-ai regăsi niciodată liniştea dacă n-ai face totul pentru a-ţi repara cît
de cît greşeala. Tot ce-mi pot dori, ca una care va trebui să veghez asupra sănătăţii şi bătrîneţelor tale este să rezolvi repede şi bine. cazul ăsta nenorocit. Să te împaci cu tine ..

— îţi mulţumesc, Tleano! spuse Chivu mişcat, să- rutîndu-şi soţia. Te rog să-mi mai pui o cămaşă curată în servietă şi s-o laşi aşa, gata de drum. Nu ştiu încă unde voi pleca de aici. Dealtfel, e timpul să încerc să aflu acest amănunt cît se poate de repede, spuse el, trecînd în dormitor la telefon.

Cîteva secunde mai tîrziu, Ileana îl auzi:

— Alo! Bună dimineaţa! Chivu la telefon! ..., Nu, din Bucureşti... Daţi-mi-l pe maiorul Mirea ... Bună, Mirea şi bine te-am găsit.,. Nu ... N-am de gînd să mă duc la cură la Olăneşti. Am, deocamdată, de rezolvat ceva treburi aici, în Bucureşti. Numai după aceea îţi pot spune precis dacă şi unde plec... Te rog să-mi dai o mînă de ajutor... Să meargă mai repede... Notează: Interesează-te unde se va afladiseară şoferul Marin Dinică... Da! Di- nică, precum actorul din „Explozia". Numai că, ăsta pe care îl caut eu este şofer la O.N.T. şi conduce autocarul numărul 31-B-7428, aparţinînd bazei centrale ... Cea din strada Luterană... Te rog să-mi laşi răspunsul într-un plic închis la cabinetul tovarăşului general-maior Panciu unde mă duc acum la raport. Apropo: „bătrînul" e la serviciu sau e plecat pe undeva? ... în şedinţă de la ora şapte? ... Perfect! ... Am timp să ajung liniştit acolo ... Revenind la şofer: te rog să-mi pui în plic şi biletul de tren, de avion sau de naiba ştie ce alt mijloc de locomoţie capabil să-mi permită să ajung să vorbesc diseară cu el... Nu! Nu cred că este un tip deocheat. Are pa-

şaport şi viză valabilă un an pentru un număr nelimitat de călătorii în străinătate. Asemenea vize nu se dau borfaşilor şi nici contrabandiştilor. Interesea- ză-te, în orice caz! Ce facem dacă e în străinătate? ... Mda! E şi asta o întrebare ... N-ar fi nici o bucurie ... Stabilim punctul de frontieră prin care se va reîntoarce, ne înarmăm cu tutun şi aşteptăm ... încă ceva: biletul acela de tren, de avion sau de ce o fi, îl cumperi din banii mei şi nu din banii statului. Vezi că am un plic alb în casa de fier. Ia de acolo cît trebuie!... Te mai rog să anunţi Inspectoratul judeţean pe raza căruia voi ajunge diseară. Cu rugămintea să mă sprijine şi să mă acopere la nevoie. Ce s-a întîmplat? Îţi spun eu cînd ne-om întîlni... Şi aşa, am vorbit o mulţime. Nu! N-am nevoie de maşină! Mulţumesc, la revedere!

Colonelul ieşi în staţia de troleibuze din dreptul Facultăţii de medicină şi îşi privi mulţumit ceasul: de la decolarea de pe aeroportul Tuzla trecuseră abia trei ore şi el avea toate şansele să-l prindă pe ge- genal în cele cîteva minute de repaus pe care şi le permitea după şedinţele săptămînale cu şefii de unităţi, niciodată mai lungi de patru ore. Şi parcă pentru a-i face pe voie, troleibuzul nr. 92, botezat „taxiul" de locuitorii cartierului, opri gol în faţa lui; la această oră „92" îşi merita din plin porecla măgulitoare, ceea ce nu se putea spune despre el în timpul curselor de dimineaţă sau a celor dintre orele 15,00—16,00.

Tînărul plutonier care îndeplinea atribuţiile de secretar al generalului Panciu îl salută pe Chivu cu o simpatie nedisimulată. Faima colonelului îl făcea pe orice tînăr din Securitate să viseze la eventualitatea fericită de a lucra sub ordinele sale.

— Bună ziua, tovarăşe Ardeleanul răspunse Chivu salutului. Ce se aude cu şedinţa? Dar cu programul de după aceea?

— Vă raportez că şedinţa e pe terminate iar în programul zilei nu sînt prevăzute lucruri deosebite. Dacă aşteptaţi în camera de alături să vă aducă o cafea de la bufet, cred că veţi apuca să o şi beţi înainte de a vă veni rîndul să fiţi chemat.

Pronosticul secretarului nu se adeveri însă şi colonelul rămase cu cafeaua nebăută. Şedinţa se terminase după numai cîteva minute şi, aflînd că Chivu aşteaptă să fie primit, generalul Panciu ordonă ca acesta să fie introdus imediat.

Cu toate că-şi cunoştea şeful de mulţi ani şi cu toate că acesta îmbrăcase, în mod excepţional în dimineaţa aceea, un costum cenuşiu, bine croit, ce-i dădea mai degrabă un aer de profesor sau inginer, Chivu nu-şi putu înfrînge, ca întotdeauna cînd se

prezenta la Panciu, un sentiment de timiditate.

Încorporat în anul 1938, „bătrînul“ fusese dus pe frontul antisovietic, pînă în Cuban, unde căzuse prinzonier, în 1943. în acelaşi an se înrolase în divizia „Tudor Vladimirescu“ pentru a continua războiul împotriva celor pe care îi urîse mereu cu toate fibrele fiinţei sale: fasciştii. Se luptase cu ei şi după ce majoritatea tovarăşilor săi ce supravieţui- seră războiului se reîntorseseră la îndeletnicirile paşnice ale vieţii civile. în lupta corp la corp cu o bandă legionară aciuată prin anii 1946—1947 în sălbăticia munţilor, maiorul Panciu se avîntase primul la atac. Era un om aspru, dar drept. Un soldat trecut prin zeci şi zeci de încercări care nu cerea niciodată altora mai mult decît îşi impunea lui.

— Tovarăşe general-maior, începu colonelul, ră

-mas în poziţie de drepţi, m^am prezentat la dumneavoastră pentru a vă informa despre împrejurările care m-au implicat în cazul dublei crime săvîrşită de autori necunoscuţi încă, la Constanţa . . .

Generalul Panciu îi reteză vorba scurt, cu Un gest al mîinii:

— Sînt la curent. Mi-a raportat inspectorul-şef, telefonic şi în scris. Şi, te r6g să iei loc! Te invit pentru a doua oară s-o faci. Aşa! Acum spune-mi ce vrei de la mine.

— Vă cer aprobarea să particip la cercetările pentru descoperirea asasinilor în zilele de concediu care mi-au mai rămas şi, la nevoie, să-mi acordaţi, în plus, o permisie de cîteva zile.

— Uite că n-aş putea, sau mai bine zis n-aş vrea să-ţi dau o asemenea aprobare. Fişa dumitale medicală prevede o perioadă obligatorie de odihnă. Şi nu la Constanţa, ci undeva, într-o staţiune de cură din zona subcarpatică. Mă întreb chiar, ce ai căutat la mare? Faptul că eşti originar de acolo nu justifică ignorarea recomandării . medicilor. Văzute şi aprobate la nivelul conducerii, aceste recomandări devin obligatorii pînă şi pentru coloneii de securitate. Şi pe urmă, cum de te-ai putut gîndi că ţi-aş putea aproba să participi la cercetarea cazului chiar şi după terminarea concediului? Ce, ne jucăm? Uiţi ce răspunderi ai aici, în această instituţie? Unde am ajunge dacă fiecare ofiţer, hai să limităm, fiecare ofiţer superior, s-ar apuca să solicite măcar o dată în activitatea lui o asemenea încălcare a regulilor de muncă? A mai rămas să-mi ceri ca pentru ,,ven- detta“ dumitale să-ţi subordonez Inspectoratul judeţean. Cine ştie ce am mai auzi despre dumneata, ţinînd cont că ai putut să ignori atribuţiile organelo rlocale lăsînd astfel să se comită o crimă sub nasul dumitale. Nu văd nimic rău în faptul că te-ai dus. să vezi despre ce era vorba atunci cînd te-a chemat prietena aceea din tinereţe; dar, deşi ţi-ai dat seama că te afli în prezenţa unei infracţiuni, ai plecat, iartă-mi expresia, cu degetul în gură. în fine, nu vreau să calific acum faptele. Mă întreb doar unde ne-o fi fost nouă capul cînd te-am promovat într-o muncă de răspundere.

Sub avalanşa reproşurilor la care se aşteptase, dar a căror asprime îl uluise, Chivu rămase împietrit pe scaunul său. Işi dădu seama mai mult instinctiv că trebuia să reacţioneze cu aceeaşi duritate, altfel generalul ar fi rămas la hotărîrea sa iniţială. De a- ceea, după ce .tăcu preţ de cîteva secunde, încercînd să-şi adune gîndurile, spuse răspicat:

— Nu era nevoie să mă umiliţi punînd sub semnul întrebării întreaga mea activitate în Securitate, pentru a-mi da seama că am greşit grav şi de neiertat. Veţi aprecia, desigur, împreună cu ceilalţi tovarăşi în drept să mă judece, dacă şi în ce măsură promovarea mea a fost o greşeală şi dacă mă pot bucura în continuare de încrederea de a îndeplini funcţia ce o deţin. Ştiu că, indiferent de consecinţe, hotărîrea ce o veţi lua va fi justă şi, ca militar şi membru de partid, mă voi duce să muncesc acolo unde veţi decide. Aş vrea să vă spun doar că, înainte de a veni aici, am avut o discuţie cu soţia mea care este, poate, cea mai în drept să-mi ceară socoteală pentru faptul de a fi răspuns chemării unei femei pe care am iubit-o cîndva. Soţia mea este un om simplu dar, cu toată admiraţia şi respectul pe care vi le port şi vi le voi purta în continuare, trebuie să vă spun că m-a înţeles mai bine decît

dumneavoastră. Ea ne-a recunoscut şi nouă, celor din securitate, dreptul de a avea sentimente, de a greşi datorită lor. Şi-a dat seama că, nerăscumpărîndu-mi vina, măcar faţă de conştiinţa mea, nu mi-aş regăsi niciodată liniştea. De fapt, venisem să vă cer să înţelegeţi ceea ce soţia mea a intuit fără să aibă experienţa dumneavoastră în materie de oameni. Acum cunosc răspunsul dumneavoastră. Pot pleca, tovarăşe general-maior ?

Cu un gest tot atît de imperios ca celprin care îi oprise raportul şi îi ordonase să se aşeze, generalul îl ţintui din nou pe scaun. în timp ce-l ascultase pe Chivu, figura lui, de obicei calmă şi impenetrabilă, se înroşise şi se încruntase cu mult peste limitele pe care le cunoştea interlocutorul său.

— Raporturile dintre dumneavoastră şi soţia dumneavoastră nu sînt echivalente şi nici măcar comparabile cu cele existente între noi, tovarăşe colonel, rosti Panciu sec. Noi sîntem subordonaţi exigenţelor regulamentului militar. De aceea, dacă tovarăşa Chivu s-a arătat dispusă să vă înţeleagă şi să vă ierte greşeala, eu nu pot face la fel, mai ales ţinînd cont de faptul că această greşeală a fost plătită cu vieţi omeneşti. Am înţeles însă argumentele privind necesitatea recăpătării echilibrului şi liniştii dumnea-voastră sufleteşti, deşi eu aş numi aceasta recăpătarea încrederii în propria capacitate profesională. Acesta este într-adevăr un element deosebit de important în activitatea noastră. Trebuie să avem – cum se spunea adesea – inima caldă, sîngele rece şi mîinile curate. Să facem deci, o excepţie în beneficiul sîngelui rece şi să-ţi aprobăm ca, în perioada concediului, să-i cauţi pe asasini. După aceea, vom mai vedea dacă şi în ce măsură va fi necesar să te
ocupi în continuare de acest caz. Dar, nu uita: răspunzător pentru conducerea acţiunii rămîne inspec- torul-şef de la Constanţa. El şi nu dumneata va aproba planurile de acţiune şi măsurile ce vor fi luate. Asta e tot. Puteţi pleca, tovarăşe colonel.

— Vă mulţumesc, tovarăşe general, răspunse, nu prea regulamentar Chivu. Şi vă rog să mă iertaţi... bîlbîi el, emoţionat brusc de rezultatul final al discuţiei pe care nu-l mai spera pozitiv şi oarecum ruşinat de felul cum îi vorbise comandantului său.

— N-ai pentru ce-mi mulţumi, tovarăşe colonel. Iar iertare ar trebui să-i ceri soţiei dumnitale, în spatele căreia te-ai ascuns într-un mod atît de puţin militar.

Chivu ieşi din cabinetul şefului lac de sudoare, iar tremurul genunchilor îi dădu de veste că scurta convorbire de numai zece minute îl epuizase mai mult decît o zi întreagă de efort. Cu toate acestea, colonelul era foarte satisfăcut. Aşteptase cu teamă atît convorbirea cu soţia sa cît şi raportul la comandant, iar ultimul se dovedise extrem de dur şi dificil. Important era că, pînă la urmă, fusese înţeles Şi că în viitor va putea să acţioneze nu numai pe baza acordului tacit al lui Baciu. îngăduinţa pe care i-o arătase Ileana şi aprobarea obţinută de la Pan- ciu în condiţii de care Chivu nu era prea mîndru, ii dădu un dublu suport moral, a cărui lipsă o simţise mereu după ce aflase despre asasinatul de pe strada Şiretului. Furat de aceste gînduri colonelul deschise uşa ce dădea în coridor cu intenţia de a pleca cît mai repede, dar plutonierul Ardeleanu îl opri rugîndu-l să treacă prin biroul unde-şi lăsase cafeaua. În birou, pe masa acoperită cu cristal, se găseau acum două ceşti cu cafea: a lui, care nu apu-

case încă să se răcească şi o alta, proaspătă, în faţa căreia trona ca un adevărat zeu al bunei dispoziţii locţiitorul său, maiorul Mirea.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel şi bine aţi venit a- casă, îl salută acesta cu un zîmbet larg.

— Bine te-am găsit, Mirea. De fapt, nu mă aşteptam să te' văd atît de repede. Nu e nici o oră de cînd am vorbit la telefon. De aceea, nu l-am mai înj trebat pe Ardeleanu dacă are vreun plic pentru mine. Gândeam să-l găsesc la noi, în unitate ... '

— Păi, n-a fost chiar atît de complicat să facem ce ne-aţi cerut. Cînd mi-aţi telefonat, îl aveam tocmai lingă mine pe diavolul acela de Cazimir. Asta a prins din zbor problema, a sărit în vechitura lui de automobil şi s-a dus întins pe strada Luterană, la autobaza O.N.T. Şi-a parcat hodoroaga la vedere şi s-a dat în vorbă cu portarul, întrebîndu-l dacă unul Marin Dinică lucrează acolo şi dacă e, din întîmpla- re, astăzi la serviciu. I s-a răspuns că Dinică. e plecat în cursă, iar Cazimir al nostru s-a pornit pe un văicărit de li se rupea sufletul oamenilor de mila lui. Le-a zis că l-a îndrumat spre Dinică un prieten care l-a asigurat că va găsi la acesta un set de bujii pentru ,,Opelul“ său antebelic, mai bine-zis antedilu-' vian. Le-a mai spus că el pleacă la drum încă lă sfîrşitul săptămînii acesteia şi că trebuie să-l întîl- nească neapărat pe Dinică chiar dacă pentru aceasta se va deplasa acolo unde este dus. Bucuroşi să scape de gura lui, oamenii l-au lăsat să consulte graficul de deplasare a autocarului de unde rezulta că tipul e plecat într-un tur al României cu un grup de americani şi că astăzi vor înnopta cu toţii la hotelul din Suceava.
De acolo, Cazimir al nostru s-a mai oprit o dată la
agenţia Tarom; că tot îi era în drum, iar eu ii dădusem la plecare banii din plicul cel alb. V-a luat bilet la o cursă specială un „Anitonov 24“, ce decolează la ora 15,00 de pe Băneasa şi aterizează la Suceava în jurul orei 16,00. Aveţi deci timp berechet să ajun-geţi în oraş, să daţi o raită pe la Inspectorat, să vă instalaţi chiar la hotelul unde- vor fi cazaţi Dinică şi pasagerii săi şi să vă aranjaţi în linişte toate treburile. Pe Dinică l-am verificat şi se pare că aţi avut dreptate: omul e curat.

— Cu Inspectoratul ai vorbit?

— Nu încă. Socoteam să O' facem de aici. Ştiţi, zîmbi Mirea inspectorul-şef va aprecia cum-se cuvine faptul că e căutat de la cabinetul generalului:...

— Nu ştiu cum va aprecia inspectorul şef, dar ştiu bine cum ar aprecia generalul faptul că ne folosim de numele lui. Aşa că, telefonează totuşi de la noi. Mă gîndesc

chiar că ai putea să nu dai deloc telefon. N-aş vrea să-i deranjez pe tovarăşii dă la Suceava penti'u o treabă simplă ca aceea cu care mă duc.

—- Eu voi face cum ordonaţi, dar cred că e mai bine să telefonăm. în teritoriu, oamenii sînt mult mai susceptibili ca în capitală. Şi apoi, nu e chiar atît de sigur că lucrurile vor merge chiar ca pe roate. S-ar putea să nu aveţi condiţii pentru a discuta la hotel cu şoferul; în acest caz va trebui să-l duceţi la sediu. în ce priveşte deranjul, nu vă faceţi griji. „Patronul" de la Suceava e un tip cumsecade, întotdeauna bucuros de oaspeţi. Am făcut împreună un curs de reciclare acum doi ani. :

-— Bine, telefonează-i, dar repet; fără deranj!

— De fapt, nici n-are cum să fie cine ştie ce deranj. Astăzi după-amiază miliţia şi securitatea au

program normal de activitate în toată ţara. Dar, nu ne-aţi spus de ce v-aţi întrerupt concediul. Ceva ordine de la „bătrîn" pe care trebuie să le executaţi personal? se interesă Mirea lăsînd să se vadă că graba cu care acţionase pentru îndeplinirea ordinelor colonelului fusese dictată mai ales de dorinţa de a-l întîlni, măcar pentru cîteva minute, la ieşirea din cabinetul generalului.

— Dacă n-aş fi aşa cum sînt, dragă Mirea, ţi-aş putea aminti că, în securitate, curiozitatea este socotită un defect, îi răspunse Chivu cu un zîmbet a- mar subalternului său. Fiind însă eu însumi un păcătos, după cum mi s-a arătat într-un mod critic de mai marele nostru, nu voi face pe fariseul şi nu voi arunca cu piatra în tine. Iată despre ce este vorba – continuă el, povestindu-i pe scurt cele întîmplate pînă atunci, inclusiv convorbirea cu generalul Pan- ciu.

Mirea îl ascultă cu multă atenţie, reflectă o vrenie, şi apoi spuse:

— Eu zic să nu dramatizăm peste măsură această întîmplare, tovarăşe colonel. Cred că omul acela, Oancea, a fost ucis, tîrîndu-şi după el şi soţia nu pentru că l-ar fi împins într-acolo prezenţa dumneavoastră în casă la el ci, probabil, pentru că s-a băgat singur în cine ştie ce combinaţie sau l-au atras acolo împrejurări necunoscute încă. Pe de altă parte, înainte de a fi calificate într-un fel sau altul faptele de care chipurile vă faceţi vinovat ar mai trebui discutate. Oancea n-a scos nici un pistol în prezenţa dumneavoastră ci s-a bătut doar cu mina peste buzunar. Lipseşte deci situaţia specifică a flagrantului de port ilegal de armă. Pentru un simplu gest, fie el şi ameninţător, nu se pot aresta oameni
în toiul nopţii, mai ales la ei acasă. Cred că nici colonelul Baciu n-ar fi patronat o asemenea iniţiativă care avea toate şansele să fie calificată a doua zi drept un abuz. Şi dacă aţi fi săvîrşit un abuz, aş fi vrut eu să-l aud pe „bătrîn", ce părere ar fi avut despre o asemenea treabă? Aşa că, regretînd moartea celor doi soţi, securitatea şi miliţia trebuie să-şi facă datoria de a-i prinde pe făptaşi şi de a afla cauzele pentru care s-a comis crima. Procesele de conştiinţă provocate de pretenţiile unora că „noi răspundem pentru tot" nu ne sînt acum de nici un folos. De aceea, respectînd motivele care vă determină să participaţi personal la cercetări, vă mărturisesc că nu le aprob dar, fiindu-vă cel mai apropiat colaborator, vă doresc succes deplin şi vă rog să apelaţi la noi ori de cîte ori veţi crede că vă putem sta în ajutor. Vom fi, ca întotdeauna alături de dum- neavoastră.

Cei doi bărbaţi îşi strînseră cu putere mîinile iar Chivu, după ce se abătu pe acasă să-şi ia servieta, plecă direct la aeroport. În bar, aşteptînd decolarea avionului şi apoi în timpul zborului, colonelul se gîndi îndelung la cele trei convorbiri pe care le avusese în cursul dimineţii şi se întrebă de mai multe ori care din interlocutori avusese dreptate, Prin- tr-o năstruşnică asociaţie de idei, îi veni în minte povestea bătrînului cadiu dobrogean care, cucerit de retorica şi argumentele a doi împricinaţi, sfîrşise prin a le da amîndoura dreptate. Iar atunci cînd un învăţăcel intervenise pentru a-i aminti că doi oameni cu interese şi puncte de vedere diferite asupra aceleiaşi probleme nu pot avea în egală măsură dreptate, bătrînul cadiu exclamase:

— Pe Allah! Şi tu ai dreptate, fiule.

într-un tîrziu lumina de deasupra uşii pilotului se aprinse avertizîndu-i pe pasageri să se pregătească de aterizare, iar Chivu conchise că, probabil, şi cîdiul avusese dreptate. Mai ales că, de bună seamă, împricinaţi! şi învăţăcelul aparţineau unor generaţii diferite. Ca şi interlocutorii săi de dimineaţă.

Capitolul 5

După cum ştia Mirea, cursa Tatona ateriză pe aeroportul Suceava la ora 16,20, iar Chivu fu în- tîmpinat la scara avionului de maiorul Strujan, locţiitorul ‘ inspectorului-şef. Acesta îşi scuză comandantul care, convocat la o şedinţă a Comitetului executiv al Consiliului popular judeţean nu putuse veni în persoană la aeroport, şi raportă că a primit ordinul de ă rămîne la dispoziţia colonelului bucureş- tean. Avînd din primul moment sprijinul colegilor săi suceveni, Chivu îşi rezervase un loc la avionul ce pleca a doua zi dimineaţă la Bucureşti' şi obţinuse o cameră la hotelul unde grupul turiştilor transportaţi de Dinică era aşteptat abia în jurul orei 20,00. La sugestia- maiorului

Strujan, apucase chiar să dea o fugă pînă pe dealul de unde bătrîna cetate de scaun a marelui Ştefan continua să vegheze mîndră asupra oraşului. Nu putuse, desigur, să admire pe îndelete rezultatele muncii pasionate ale restauratorilor cetăţii căci, de teamă să nu rateze sosirea lui Dinică, la ora 19,30 venise să se instaleze la o masă pe terasa hotelului cu o sticlă de bere în faţă. Aşteptarea se prelungi peste prevederi iar Chivu, nu prea amator de bere, îşi comandă o cafea mare şi
un coniac mic, spunîndu-şi că, oricum; în noaptea a- ceea se va culca tîrziu. Era aproape de ora 21,00 cînd autocarul 31-B-7428 frînă, în sfîrşit, în faţa hotelului iar americanii precedaţi de ghidul lor – o fată tînără, probabil studentă în practică, gîndi Chivu – coborîră gălăgioşi invadînd holul hotelului unde recepţionerul de serviciu, cu un tabel în faţă, înmîna fiecăruia cheia camerei ce-i era rezervată.

Rămas singur, Dinică se apucă să descarce din port-bagajul maşinii geamantanele călătorilor, iar Chivu putu să-l studieze în voie. înalt şi voinic, fără nici un gram de grăsime de prisos, şoferul avea tenul măsliniu şi părul bogat de un negru intens pe care năvala firelor albe, aflate în plină ofensivă, nu reuşea să-l estompeze. Dinică era, în ciudă vîrstei sale, poate cu doi-trei ani mai mare ca a colonelului, ceea ce se cheamă un bărbat frumos. Acest lucru se vădea chiar dacă barba îi crescuse peste zi atît de mare şi deasă încît, pentru a face faţă unei eventuale obligaţii protocolare, omul ar fi trebuit să se radă pentru a doua oară în seara aceea. înfăţişarea sa de grec sau de latin mediteranean era contrazisă de un aer posac şi morocănos care putea fi observat în răspunsurile monosilabice ce le dădea salariaţiior hotelului veniţi să preia bagajele turiştilor de la autocar. Asocierea dintre trăsăturile meridionale ale lui Dinică şi caracterul său închis, duceau cu gîn- dul la andaluzii mîndri din inima Peninsulei Iberice. Concluziile acestui sumar studiu nu erau deloc încurajatoare pentru Chivu. „Asta îşi ţine sufletul sub o carapace de broască ţestoasă”, se gîndi colonelul. Pînă la urmă apărură însă şi indicii permi- ţînd aprecieri mai optimiste. Astfel, într-un moment, colonelul surprinse privirea mai mult decît admira-

tivă a lui Dinică aţintită spre o femeie frumoasă ce traversa terasa şi îl bănui de oarecari slăbiciuni în faţa unor asemenea ispite. Apoi, după ce turiştii se urcară în camere pentru a se pregăti de masă, în- soţitoarea grupului se întoarse la autocar şi îi spuse şoferului că este invitatul ei la cină. Se vede că Dinică găsise gluma bună căci, pentru prima dată de cînd sosise, zîmbi larg şi nesilit, arătîndu-şi dinţii albi şi regulaţi care ar fi putut ilustra panoul publicitar al oricărei ape de gură. Acest zîmbet ce nu avea nimic profesional, lumină pentru o clipă faţa lui Dinică, făcîndu-l aproape de nerecunoscut. „E totuşi un ins de treabă“ – conchise Chivu. „Numai că va trebui să-l abordez cu mult tact şi să discut cu el cît mai deschis, prieteneşte”.

Şi în timp ce Dinică cina, aşezat la o masă retrasă împreună cu ghidul, Chivu se strecură neobservat la bar unde ceru două pahare şi comandă o sticlă de vin alb, rece, pe care barmanul i-o desfăcu la cerere, ducînd apoi totul în camera sa. Reîntors în restaurant, îşi reluă locul de observare şi, cînd cei doi salariaţi ai O.N.T.-ului sfîrşiră de mîncat, făcu un semn discret cuiva de pe trotuarul opus. Un minut mai tîrziu, la recepţia hotelului se pre- zentă un locotenent de miliţie în civil care rugă să fie chemat ghidul cu paşapoartele turiştilor americani sosiţi în seara aceea pentru a completa împreună fişele de evidenţă. Recepţionerul o aduse i- mediat pe fata ce terminase masa şi, pentru a le asigura condiţiile necesare, puse la dispoziţia celor doi biroul directorului, neocupat la ora aceea. Şoferul rămase singur pentru a-şi termina în tihnă ţigara, dar nu avu parte de această tihnă. Pe scaunul ghidului se aşezase, după ce salutase politicos şi
ceruse permisiunea, un bărbat voinic, de vreo cincizeci de ani, cu părul cărunt tuns perie.

Odată instalat la masa lui Dinică, colonelul Chivu îşi aprinse la rîndul său o ţigară privindu-l atent pe omul din faţa sa. Acesta lăsa să i se citească pe chip profunda nemulţumire ce i-o provocase venirea intrusului aşezat la masa lui; ochii îi aruncau fulgere, iar faţa măslinie i se întunecase ca un fund de ceaun. Pentru a nu prelungi starea de tensiune, Chivu, i se adresă zîmbindu-i prietenos:

— Nu pari deloc încîntat că m-am aşezat la masa dumitale, tovarăşe Dinică.

— Nici nu sînt, răspunse şoferul fără a-şi manifesta în nici un fel surpriza de a se auzi interpelat pe nume. E drept că terasa este aproape plină, dar, cu puţin efort, ai fi putut obţine o masă liberă, scu- tindu-mă de *tovărăşia* dumitale.

— Numai că eu am nevoie de dumneata, *tovarăşe* Dinică, ripostă Chivu apăsînd, la rîndul său, pe cuvîntul tovarăş. Şi pentru a nu ne mai învîrti ca doi cocoşi, unul în jurul celuilalt, voi începe prin a mă prezenta; aşa cum te poţi convinge examinînd această legitimaţie, sînt colonelul Vasile Chivu din securitate şi am venit anume aici, la Suceava pentru a sta de vorbă cu dumneata.

— Asta-i altceva, mormăi Dinică. Nu înţeleg însă de ce v-aţi pierdut timpul învîrtindu-vă atîta în jurul meu şi nu m-aţi convocat la dumneavoastră sau la miliţie ...

— N-am vrut să ştie prea multă lume despi-e convorbirea noastră. Cînd vei afla despre ce este vorba, vei înţelege de ce. Acum, ia această cheie, treci pe la recepţie şi lasă vorbă ghidului că ai plecat undeva, în oraş, de pildă în vizită la o cunoş-

tinţă veche cu care te-ai întîlnit întîmplător şi care- locuieşte aici, în Suceava. Pe urmă, urcă la etajul trei, camera 301; e la capătul din dreapta al culoarului. Deschizi uşa cu cheia, intri şi aştepţi. Vin şi eu, în cîteva minute.

— Bine, dar ar trebui să-mi asigur autocarul. . .

— Lasă-l acolo unde este, spuse Chivu, temîndu-se de o întoarcere neaşteptată a ghidului. Cred că O.N.T.-ul ar fi foarte mulţumit să-şi ştie toate autocarele la fel de bine păzite cum va fi al dumitale în noaptea aceasta.

Dinică mai dădu să spună ceva, dar colonelul dispăruse de lîngă el. Ridicînd din umeri şi bombănind cîteva cuvinte neinteligibile, şoferul plecă şi el să îndeplinească indicaţiile primite şi, zece minute mai tîrziu, cei doi se reîntîlniră în camera numărul 301.

— Tovarăşe Dinică, începu colonelul, din puţinele lucruri pe care le ştim despre dumneata, ne-am format convingerea că eşti un om cinstit, bine apreciat, nu numai de şefi, dar şi de colegii dumitale. Faptul că ţi s-a acordat viză pentru un număr nelimitat de călătorii în străinătate arată că eşti considerat ca un bun cetăţean, care ne reprezintă cu cinste peste hotare. Am mai aflat, de asemenea, că eşti un soţ şi un părinte model, meseriaş îndrăgostit de profesie ...

— îmi fac în orice împrejurare datoria, tovarăşe colonel, întrerupse Dinică şuvoiul de laude ce-l revărsa interlocutorul asupra sa. Nu mi-a plăcut niciodată să umblu de colo pînă colo, cu traista-n bşţ, după pîine nemuncită. Tata m-a învăţat cînd am plecat din sat, să muncesc şi pe mult şi pe puţin, dar să muncesc cu rîvnă. Să nu stau, adică, să aştept pomana cuiva, sau să rîvnesc la bunul obţinut

uşor. Asta-i! încheie Dinică speriat parcă de lungimea cuvîntării sale.

— Tatăl dumitale a fost un om înţelept, aşa cum sînt îndeosebi ţăranii noştri, iar sfaturile şi îndemnurile lui au căzut pe un teren bun, reluă Chivu. Eşti, aşa cum spuneam, un om muncitor şi serios. Noi, cei din Ministerul de Interne avem datoria să apărăm liniştea şi munca celor asemenea dumitale. Reuşim s-o facem în măsura în care avem sprijinul şi încrederea lor. Venisem la dumneata tocmai pentru a-ţi solicita un asemenea sprijin. Ne-ar interesa, anume, să ne povesteşti despre călătoria pe care ai făcut-o în luna august la Istanbul, cu un grup de turişti belgieni. Ai fost însoţit de Anton Oancea, şeful serviciului „programe" din Centrala de turism a litoralului.

Chipul lui Dinică, abia destins după schimbul de cuvinte din restaurant, se întunecă din nou.

— Păi, răspunse el cîntărindu-şi cu grijă cuvintele, nu văd în ce măsură v-ar putea interesa pe dumneavoastră această excursie. Participanţii, după cum văd că ştiţi, erau străini, belgieni, iar tovarăşul Oancea un ghid vechi, cu multă experienţă. Am trecut fără probleme deosebite, atît la ducere cît şi la întoarcere, graniţa noastră şi graniţa bulgaro-turcă. Partenerul turc, agenţia „Abdulakim tours" şi-a înde- plinit în bune condiţiuni toate obligaţiile din contract. Belgienii au fost încîntaţi de felul cum au fost trataţi, atît pe litoralul nostru cît şi la Istanbul Aşa că. ..

Dinică îşi întrerupse brusc expunerea, temîndu-se parcă să nu se lase furat de cuvinte. Băgase de seamă că, stimulat de colonelul de securitate, vorbea, în general mult, prea mult faţă de gustul lui

.La rîndul său, Chivu, care-l studiase atent, căpătă certitudinea că şoferul ştia ceva dar, din pricini care-i rămîneau neclare, nu voia să spună ce ştie. „O fi fost şi el implicat în încurcăturile lui Oancea", gîndi colonelul, apoi spuse tare:

— Bineînţeles, noi n-avem nimic cu turiştii aceia belgieni, tovarăşe Dinică. Ca să fiu sincer, pe noi ne interesează ce a făcut în timpul şederii la Istan- bul Anton Oancea, singurul român, în afară de dumneata, care a participat la voiaj. Ne-ai ajuta mult vorbindu-ne despre oamenii pe care i-a întîlnit, despre deplasările pe care le-a făcut, eventual în afara oraşului, despre necazurile pe care le-ar fi putut avea cu autorităţile sau cu localnicii.. .

— Mi-e greu să vă spun ce a făcut tovarăşul Oancea pe tot timpul celor şase zile. Eu, ca şofer al autocarului, umblam toată ziua prin oraş cu turiştii şi cu ghidul firmei „Abdulakim tours". Tovarăşul Oancea venise, nu numai ca ghid, ci şi ca şef al serviciului „programe" pentru a discuta cu partenerul despre contractul pe anul viitor. Desigur, la aceste discuţii eu n-am participat. Ne vedeam, de obicei seara, la restaurantul hotelului „Plaza" unde eram cazaţi. Nu l-am întrebat niciodată pe tovarăşul Oancea ce făcuse peste zi. Nici el nu prea mi-a spus...

— Aţi fost pe litoral după ce v-aţi reîntors din excursie? L-aţi văzut, în ultima vreme pe Anton Oancea?

— Nu. N-am mai fost pe litoral şi nici n-am avut prilejul să-l văd pe tovarăşul Oancea. Am fost transferat la excursiile astea prin toată ţara unde participă mai ales turişti din S.U.A. Eu mai rup cîteva cuvinte englezeşti. Programul este destul de greu

pentru unul de vîrsta mea, dar slujba-i slujbă. Nu prea am timp să-mi văd nici familia, darămite pe tovarăşul Oancea . ..

Devenea tot mai evident că Dinică încerca să se sustragă discuţiei sau măcar s-o schimbe spre subiecte nelegate de Oancea şi de excursia făcută la Istambul. Ori de cîte ori i se părea că e pe punctul să reuşească, devenea mai volubil, mai comunicativ, în consecinţă, Chivu se hotărî să-i provoace un şoc. El se ridică de pe scaunul său, intră în baie şi se întoarse de acolo ţinînd în mînă sticla cu vin din care turnă atent, temîndu-se parcă să nu-i risipească conţinutul, în paharele aflate pe masă. Apoi, oferi unul din pahare lui Dinică şi ciocni cu el urîndu-i noroc şi sănătate. După ce sorbi o înghiţitură, se aşeză din nou pe scaun şi-i spuse cu un aer necăjit interlocutorului său:

— Am crezut că, aflînd despre condiţiile în care am venit să te caut, vei înţelege caracterul deosebit de grav al cazului care ne preocupă. Se vede că m-am înşelat şi că va trebui să-ţi spun de-a dreptul în ce constă acest caz. Ei bine, află că în noaptea de două spre trei septembrie, acum două zile, Anton Oancea şi soţia lui au fost omorîţi cu lovituri de cuţit în casa lor de la Constanţa. Ne străduim să-i găsim pe criminali, iar pentru aceasta reconstituim şi activitatea din ultima perioadă a victimelor, îndeosebi a lui Oancea.

Nici tenul oacheş şi nici lumina slabă din cameră nu reuşiră să estompeze paloarea ce cuprinse faţa lui Dinică la auzul veştii ce i-o dăduse colonelul. Re- căpătîndu-şi cu greu vocea, şoferul reuşi, în sfîrşit, să exclame, protestînd parcă:

— Nu se poate! Nu e cu putinţă!

— Ba s-a putut, tovarăşe Dinică, răspunse Chivu, remarcînd în gînd similaritatea reacţiei interlocutorului său cu aceea avută de el la auzul ştirii ce i-o dăduse Baciu. Avem unele motive să credem că între suprimarea violentă a lui Oancea şi călătoria sa recentă în Turcia există o anumită legătură. Eu mă cunoşteam cu cei doi soţi încă din tinereţe. Alarmată de comportarea ciudată din ultimul timp a soţului ei, Ecaterina Oancea, aflînd că sînt la Constanţa, m-a chemat să se sfătuiască cu mine, chiar în seara zilei de 2 septembrie. Deşi Anton Oancea, venit acasă pe neaşteptate, nu ne-am permis să discutăm prea mult, femeia a apucat să-mi spună că, tocmai după călătoria la Istanbul începuseră comportările neobişnuite, mai bine zis manifestările de teamă ale soţului ei. Dacă vrei să vezi cum au fost ucişi, am aici, în portofel, cîteva din fotografiile cadavrelor depuse la morgă. îmi pari un om tare, un adevărat bărbat, dar te asigur că n-ai putea să priveşti fără să te cutremuri aceste fotografii. Nici eu nu pot. De aceea, dacă nu ţii cu tot dinadinsul, nu ţi le voi arăta. Vreau să te previn însă că, ascunzînd lucruri pe care sînt convins că le cunoşti şi care ar putea ajuta la identificarea şi prinderea asasinilor, îi ajuţi în fapt pe aceştia să scape de pedeapsă şi laşi nerăzbunată moartea a doi oameni la care se vede că ţineai.

— Vă rog din suflet să mă iertaţi, tovarăşe colonel. Aveţi dreptate şi nu voi fi eu acela care să ajute unor criminali să rămînă în libertate pentru a cp- mite,, eventual, alte omoruri. Este adevărat că, aşa cum bănuiaţi sau eraţi poate informat, Oancea a a-vut necazuri mari la Istanbul. Dar şi le-a creat singur, încălcind regulile comportării în străinătate atunci cînd ne deplasăm acolo în interes de serviciu şi chiar particular. Le-am cunoscut în parte şi eu căci, fiind singurul român din preajma lui, a venit să-mi ceară sfatul după ce făcuse boroboaţa. Măcar de l-ar fi urmat, fie şi atunci, în ceasul al douăsprezecelea . . . Cînd am ajuns în ţară şi a crezut că a scăpat cu bine din capcană, m-a pus să jur pe capul copiilor mei că n-am să spun nimănui ce ştiu despre el. Acum, dacă spuneţi că-l cunoaşteţi de mult, ştiţi desigur că era un om cumsecade, îngăduitor şi prietenos cu cei mai mici ca el. De aceea, fără să jur pe capul copiilor mei – i-am amintit că el nu ştie ce înseamnă să ai copii —- am promis să-mi ţin gura. Se vede acum că am făcut rău, foarte rău. Vă voi spune tot... Dealtfel moartea lui mă dezleagă de cuvîntul pe care i l-am dat. Aş fi tare mulţumit să vă pot ajuta să-i prindeţi pe criminali.

— Văd că, de data aceasta, m-ai înţeles şi mă bucur că eşti ho'tărît să ne ajuţi. Şi fiindcă sîntem aici, te rog să-mi povesteşti fără grabă toate cele ce s-au întîmplat în excursia aceea, începînd cu plecarea şi terminînd cu reîntoarcerea în ţară.

... în dimineaţa zilei de 10 august Marin Dinică îşi parcase autocarul în faţa hotelului „Europa** din Eforie-Nord. Verificată şi alimentată cu benzină şi ulei de calitatea cea mai bună, maşina era gata să străbată pînă seara întreaga distanţă ce separa litoralul românesc de Istanbul. Deşi era abia ora şapte şi soarele nu dogorea încă, şoferul dăduse drumul instalaţiei de aer condiţionat care menţinea în interior ceva din răcoarea nopţii trecute. Călător experimentat, Dinică ştia că mai tîrziu, cînd pasagerii vor fi transpirat din abundenţă, răcirea bruscă a aerului din autocar îi putea îmbolnăvi pe unii. Acum, după ce-şi pregătise cu meticulozitate maşina, omul asculta mulţumit

torsul uniform – „rotund”, zicea el – al motorului pornit în ralanti şi, odată cu el, primul radiojurnal al zilei; meteorologii pronosticau din nou un timp frumos şi călduros. De undeva, dinspre restaurantul „Perla”, apăru Anton Oancea îmbrăcat într-un costum albastru de mohair. Dinică aflase că va pleca în excursie cu el şi se bucura, ştiindu-l un om de treabă care nu obişnuia să facă „mizerie” subalternilor.

— Bună dimineaţa, Marine! Gata de plecare? îl interpelă voios noul venit.

— Bună dimineaţa, tovarăşe Oancea. Gata de mult, răspunse prietenos Dinică.

— Nu vrei să iei o gustare sau să bei o cafea?

— Să ştiţi că eu sînt dintre ăia care nu ies pe uşă pînă nu mănîncă ţeapăn, răspunse şoferul rîzînd. Aşa că am mîncat şi mi-am băut cafeaua încă de acum o oră.

— Ei, om harnic! Eu m-am sculat tîrziu şi a trebuit să mă grăbesc să prind maşina care m-a adus încoace. Pînă la opt jumătate cînd plecăm, iau şi eu o porţie de caşcaval la capac şi o cafea aici, în braserie.

Oancea intră în hotel şi, peste un sfert de oră, ieşi însoţit de reprezentantul firmei belgiene „Globetours” şi de cîţiva din cei patruzeci de turişti înscrişi pentru excursie. Aflaţi la sfîrşitul a două săptămîni de vacanţă, aceştia erau bronzaţi, bine dispuşi şi, dacă n-ar fi intervenit o scurtă neînţelegere asupra limbii pe care urma s-o folosească ghidul, totul părea să se desfăşoare perfect. Dealtfel Oancea aplană cu tact conflictul, promiţînd că va vorbi atît franţuzeşte pentru valoni cît şi englezeşte pentru flamanzi; apoi,
după ce constată că bagajele fuseseră încărcate şi că toată lumea îşi ocupase locurile, dădu semnalul de plecare.
Ajuns la Vama Veche, autocarul trecu fără greutăţi frontiera în Bulgaria, continuîndu-şi drumul cu dese popasuri pentru a da turiştilor posibilitatea să admire locurile pitoreşti ale litoralului ţării vecine: Balcic, capul Caliacra, Promontoriul celor patruzeci de fecioare şi altele. La prînz, grupul luă masa la un restaurant de la Nisipurile de Aur, iar către orele trei după-amiază, autocarul îşi reluă cursa spre Istan- bul. Ajunseră seara şi, pilotaţi de un ghid al firmei „Abdulakim tours“ care-i întâmpinase la frontiera bulgară, trecură pe podul aruncat peste Cornul de Aur, spre cartierul Taxim unde se găsea hotelul „Plaza“, ce urma să le fie locuinţă în perioada şederii la Istanbul. Cu toate că voiajul se desfăşurase în condiţii excelente, turiştii erau prea obosiţi pentru a accepta propunerea de a face un tur de noapte pe malurile Bosforului. Mai obosit decît ei, Dinică îi felicită în gînd pentru hotărîrea cuminte de a ră- mîne la hotel, mîncă o porţie de pălămidă marinată stropită cu un pahar din vinul alb, uşor, cultivat pe dealurile din jurul Istanbulului şi apoi urcă în cameră unde dormi buştean pînă la ora şase dimineaţa. Se trezi, se spălă şi se bărbieri repede şi, după o jumătate de oră, era lîngă autocar cu grija celui care trebuia să-l controleze şi să-l examineze pentru drumurile din ziua aceea: la Sfînta Sofia, la Moscheea Albastră şi la Muzeul arheologic unde se păstrează, printre alte piese de valoare, monumentalul sarcofag de marmumă despre care se crede că a conţinut rămăşiţele pămînteşti ale lui Alexandru cel Mare. Dar Dinică nu mai apucase să ridice capot

amotorului, căci îl văzuse venind spre hotel, cu paşi şovăitori, cu îmbrăcămintea în dezordine şi cu figura descompusă, pe şeful său, Anton Oancea. Bănuind că se întîmplase ceva rău, că Oancea avusese un accident sau o criză de inimă, Dinică se repezise înaintea lui, întrebînd îngrijorat:

— Ce ţi s-a întîmplat, tovarăşe Oancea? Eşti cumva bolnav?

— Sst! Linişte, Marine! bolborosi şeful serviciului „programe“ care – constată uluit şoferul – mirosea a alcool de te trăsnea. Ajută-mă să urc la mine în cameră. Trebuie să fac repede un duş şi să mă schimb, să arăt cît de cît omeneşte; la opt trebuie să plecăm cu turiştii. Ne rămîne timp să ne şi sfătuim puţin, să vedem ce dracu’ mi-a mai rămas de făcut în afara unui salt în Bosfor cu o piatră legată de gît. M-am nenorocit, măi Marine, m-am nenorocit!

Sus, în cameră, Dinică aşteptă ca pe jar ieşirea din baie a lui Oancea. După ce se învioră puţin sub duşul rece şi se bărbieri ca vai de lume, acesta reveni în cameră şi, apucîndu-se să îmbrace alt costum, îi povesti că în seara precedentă venise să-l caute la recepţie un anume Aii Necet, directorul firmei de turism „Bogaz“. Această firmă lucrase într-o vreme cu O.N.T.-ul, dar partea română nu-i mai reînnoise Cpntractul ca urmare a numeroaselor reclamaţii făcute de turişti, privind calitatea serviciilor prestate de „Bogaz“. Cu toate relaţiile proaste dintre firme, Aii Necet era numai miere. Aflase, spunea el, despre sosirea lui Oancea la Istanbul şi se gîndise să-l în- tîlnească chiar în seara venirii, înainte de a fi acaparat de concurenţă. Voia să-l pună la curent cu noile

posibilităţi ale firmei sale, consolidată recent printr-un împrumut la o mare bancă americană. N-ar vrea domnul Oancea să-i facă cinstea de a fi invitatul său în seara aceea? Oricum, contînd pe un răspuns pozitiv, el, Necent, reţinuse o masă la cabaretul ,.Kervansaray“ foarte solicitat în această perioadă datorită spectacolului extraordinar pe care-l prezintă acolo o trupă de dansatoare orientale, venită recent de la Beyrut.

Oancea nu avea mandat să trateze şi cu alte firme în afara firmei „Abdulakim tours“ şi i-o spuse din capul locului lui Necet. Acesta zîmbi subţire, spu- nînd că ştie destul de bine cum se lucrează cu românii; în consecinţă nu şi-a propus să obţină chiar atunci un nou contract cu O.N.T.-ul. Crede însă că o reluare a legăturilor şi avansarea unor propuneri avantajoase din partea firmei „Bogaz“ ar putea deschide perspective noi de colaborare şi, prin urmare, repetă invitaţia făcută domnului Oancea.

Amator de escapade plătite de alţii, Tony trecuse peste oboseala ce-l dobora, uitînd şi de programul încărcat al zilei următoare. O seară la cabaret l-ar fi introdus în atmosfera specifică a marilor porturi cosmopolite la care visase cu atîta ardoare în tinereţe; i-ar fi dat sentimentul că este aidoma unui marinar bătrîn tăbăcit de valuri şi furtuni care a acostat, după o călătorie lungă, la un chei primitor. Acceptă deci şi, jumătate de oră mai tîrziu, era instalat împreună cu Necet la o masă în „Kervansaray“. De aici, amintirile lui Oancea se încîlciră; se încîlci şi povestea lui. Mîncaseră homari şi băuseră şampanie franţuzească, iar una din artiste dansase aproape goală pe masa lor, printre sticle, tacîmuri, farfurii şi pahare. Apoi, venise un individ care acompani- indu-se la dairea, le cântase un cîntec tărăgănat,

oriental. O femeie cu sinii goi se aşezase pe genunchii lui Oancea ... În local, fumul devenea tot mai gros, tot mai înăbuşitor... Pe urmă, peste gîn- durile lui Oancea, peste memoria lui, căzuse un întuneric dens şi nu mai ştiuse nimic ...

Dimineaţa, îl treziseră chelnerii, stropindu-l cu sifoane reci. Cu tot acest tratament de şoc, indivizii se purtară politicos şi-l instalară intr-un taxi cu mai mulţî pasageri, din cele numite *dolmuş,* care-l depuse la cîteva sute de metri de hotel, în piaţa Taxim. Rămas pe trotuar, privise o vreme în urma taxiului şi apoi se controlă, pentru prima oară de cînd se trezise, în buzunarul interior al hainei unde ţinea paşaportul şi portofelul. Paşaportul dispăruse, iar portofelul, deşi la locul lui, era gol ca o traistă spartă; lipsea întreaga sumă în valută luată din ţară pentru achitarea serviciilor firmei „Abdulakim“, plata hotelului şi alimentarea autocarului. Fuseseră vreo opt sute de dolari, iar pentru Oancea o asemenea sumă era tot atît de inaccesibilă ca diamantele coroanei britanice.

Ascultîndu-i povestea, şoferul spuse că, după părerea lui, nu exista decît o singură soluţie: informarea imediată a Consulatului general român şi depunerea, prin acesta, a unei reclamaţii la poliţie. Consulul general avea, desigur, bune relaţii cu conducătorii *vil- laetului* Istanbul, iar poliţia turcă, pusă în mişcare de la acest nivel, va şti ce să facă pentru a-i găsi repede pe autorii furtului.

— Ţie ţi-e uşor să spui toate acestea, Marine, dar eu voi fi pierdut chiar din momentul în care vestea despre întîmplarea mea va ajunge în ţară. Adică, după ce am muncit pe brînci peste treizeci de ani va
trebui să spun adio postului de şef de serviciu la O.N.T. şi călătoriilor în străinătate. Ce-mi rămîne de făcut? Să mă întorc de unde am început, la aprovizionarea cantinei unei întreprinderi? Acum, în pragul vîrstei de cincizeci de ani? Ce vor gîndi şi ce vor spune despre mine oamenii care mă cunosc şi care îşi scoteau pînă ieri pălăria în faţa mea? Şi nevastă- mea? ...

Lui Dinică îi stătu pe limbă să-i spună lui Oancea că toate aceste întrebări şi-ar fi avut rostul *înainte* de a se lăsa ademenit de Necet. Nevoind să toarne gaz peste focul omului, se mulţumi să mormăie după obiceiul lui:

— De cînd lumea, greşeala mărturisită e pe jumătate iertată iar la noi se mai întîmplă chiar să se ierte de tot. Afară din ţară nu vă poate da nimeni. Chiar dacă nu veţi mai avea postul pe care-l ocupaţi şi nu veţi mai călători în străinătate, încă nu va fi nici o nenorocire. Milioane de oameni muncesc în locuri care n-au nici în clin nici în mînecă, nici cu Istanbulul nici cu Atena şi sînt tot atît de mulţumiţi şi apreciaţi ca şi noi. Ba încă şi mai bine. Eu susţin să mergem la tovarăşii de la Consulat. E aici, aproape, pe Siraselviler Caddesi.

— Mă gîndeam să-l caut mai întîi pe Necet. Poate că, văzînd că m-am îmbătat, mi-a luat paşaportul şi banii ca să-i păstreze la el.

— Ce, sînteţi copil? Nu vă daţi nici acum seama că ticălosul acela v-a tras anume la băutură şi la femei pentru ca să vă compromită? A vrut, probabil, să se răzbune pentru piciorul în spate ce i-a fost aplicat de O.N.T. acum trei ani. Mai bine să-l caute poliţia! Se vor înţelege de minune pe limba lor.

— Ba, eu am să-i dau un telefon chiar acum, insistă încăpăţînat Oancea, cerînd centralistei legătura cu firma „Bogaz“.

Spre surprinderea şoferului care se aşteptase ca Necet să fie de negăsit, cel puţin în dimineaţa aceea, individul răspunse în persoană apelului telefonic:

— *A çher ami,* ai ajuns cu bine la hotel? Iată o veste bună. Am făcut-o lată azi-noapte. În ce mă priveşte, îmi simt capul ca pe un dovleac mare deşi sînt la a treia cafea. M-am trezit acasă, în hol. Nu ştiu cine m-a adus şi nici cînd a făcut această faptă bună. în schimb tu te-a dovedit mai ambiţios, mai rezistent la băutură, *cher ami.* Oricum, eşti mai tînăr. Ultimul lucru pe care mi l-am întipărit în memorie înainte de a-mi da duhul este acela că tu încercai să cuprinzi sînul Fatmei în cupa de şampanie. Asta era, cred pe la do-uă, două şi ceva. Altfel, tipii de la „Kervansaray“ s-au dovedit drăguţi şi îndatoritori. Mi-au trimis chiar acum un sfert de oră aici, la birou, nota de plată: 2500 de lire. Eh! să ne fie de bine. Vin eu altădată, într-o seară, ca să-ţi explic propunerea pe care vrem s-o facem O.N.T.- ului căci aseară n-am avut timp, ha, ha ha!

Rîsul strident al lui Necet, lovi ca un ciocan timpanul lui Oancea care ascultase într-o adevărată stare de prostraţie potopul de vorbe ce-l îneca de la capătul celălalt al firului. La sfîrşit, abia dacă avu puterea să bolborosească cîteva cuvinte care aduceau a mulţumire sau a salut. Telefonul tăcuse brusc.

— Auzi, se întoarse el către Dinică, nici Necet-nu ştie ce a fost pînă la urmă la „Kervansaray“. A adormit înainte să se termine petrecerea. Are de plătit 2500 de lire pentru consumaţie. Nu l-am mai întrebat
nimic. Ce să-l mai întreb? Poate cînd o veni să mai discutăm ...

—• Omule, vino.-ţi în fire, strigă exasperat şoferul, lăsînd la o parte formulele de politeţe cu care se adresa de obicei lui Oancea. Canalia aceea n-o să mai vină, te asigur. Te-a lăsat aici într-o ţară străină,, fără paşaport şi fără nici un ban. Peste cinci zile va trebui să achităm hotelul, iar peste şapte să onorăm nota pe care ne-o va prezenta Abdulakim. Iar pînă atunci, eu am nevoie de benzină, de multă benzină. De unde să luăm bani? Să aşteptăm să ne ducă la tribunal sau la poliţie ca pe nişte răi platnici? Hai la Consulat!

Oancea îl privi cu ochii injectaţi în care se oglindea o disperare vecină cu nebunia:

— Nu ... începu el, dar fu întrerupt de soneria stridentă a telefonului de pe noptieră.

— *Monsieur* Oancea? întrebă funcţionarul de la recepţie. *Bonjour monsieur.* Vă aşteaptă jos,-în hol, *monsieur* Hristopoulos de la Atena. Coborîţi imediat? Prea bine, *monsieur.*

Vestea primită de la poarta hotelului făcu să apară în ochii tulburi ai lui Oancea un licăr de speranţă:

— Yannis, a venit Yannis, băiatul patronului. Sînt salvat, Marine, sînt salvat! strigă el repezindu-se pe uşă, afară.

Dinică ridică nedumerit din umeri şi porni în urma lui. Se făcuse ora şapte şi jumătate, iar la opt turiştii coborau să ia micul dejun. Abia dacă mai avea timp să încălzească puţin motorul. De alimentat, nu putea să alimenteze căci n-avea bani. Pentru prima oară de cînd plecase de la el din sat, Marin Dinică, ateu convins, se trezi rugîndu-se proniei cereşti o implora să facă o minune, să-i ajungă carbu-

rantul. Pînă la plecarea în cursă, nu mai reuşi să vorbească cu Oancea pe care îl vedea aşezat la o masă din restaurant; discuta cu un individ în jurul vîrstei de patruzeci de ani, brunet, bine îmbrăcat, făcînd tot timpul gesturi energice, autoritare. La prînz, cînd se întoarse cu turiştii pentru masă, Oancea nu era la hotel. Absenţa lui de peste zi provocase protestele reprezentantului firmei belgiene; ghidul firmei „Abdulakim tours“ vorbea numai franceza, astfel încît explicaţiile în engleză fuseseră date de cel de la „Globetours“. După-amiază, turiştii nu aveau prevăzut program colectiv, ci plecară în grupuri mici, la bazar şi în alte puncte ale oraşului, pentru a-şi face cumpărături. Dinică rămase în barul hotelului cu o cafea în faţă, mîncînd chibrituri pînă la ora şase cînd Oancea intră, în sfîrşit, pe uşă.

— Unde umbli, domnule? îl interpelă el furios. Eu ard în foc şi dumnealui face turism pe cont propriu la Istanbul. Ce mă fac de benzină? De-abia am ajuns la hotel cu ultimele picături din rezervor. Şi acum îmi clipeşte în faţa ochilor lumina roşie a avertizorului. Dacă aveam program şi după-amiază, nu mai puteam să plec.

— Nu-i nimic, Marine, răspunse liniştit Oancea, punîndu-i în faţă o bancnotă de cincizeci de dolari. Ia banii ăştia pentru carburanţi şi pentru ce mai ai nevoie. Cînd îi termini, îmi prezinţi decontul şi-ţi dau alţii. Yannis Hristopoulos mi-a împrumutat din buzunarul lui cei opt sute de dolari, continuă el zîm- bind la vederea figurii nedumerite a lui Dinică. Tot el mi-a promis că va interveni, prin legăturile influente pe care le are la poliţia locală, să mi se găsească paşaportul şi, eventual, banii ce mi-au fost furaţi. Dacă aceşti bani se vor dovedi imposibil de
recuperat ne vom folosi în continuare de banii împrumutaţi de la Yannis. în schimb, eu voi plăti contravaloarea lor în lei unor rude de-ale sale rămase în ţară. O să mă coste,

dar ce să faci? O învăţătură ca asta se plăteşte uneori şi mai scump. Acum, că lucrurile sînt pe cale să se aranjeze, nu mai este cazul să spunem nimănui despre întîmplarea de azi-noapte. Iţi dai seama de răul imens pe care mi l-ar face aflarea unei asemenea poveşti în ţară.

— Mă rog, e treaba dumneavoastră, Mie, să spun drept, domnul Yannis ăsta nu mi se pare mai breaz ca domnul Necet. De unde atîţia bani şi atîta filantropie pe el? Aşa cum îi cunosc eu pe negustorii ăştia din Levant, sînt convins că nu împrumută nici opt dolari fără profit. Darămite opt sute? Pentru asta le trebuie garanţii, înscrisuri, martori...

— E adevărat că Yannis are o firmă de import- export în Pireu dar, pentru mine nu e un simplu negustor levantin, măi Marine. E băiatul patronului meu, primul meu patron, la care a muncit şi tata. Am trăit pe lîngă casa lor în tot timpul războiului şi pot spune cu mîna pe inimă că bătrînul Hristopou- los m-a făcut om. Iar de Yannis am avut grijă ca de un frate mai mic. 11 duceam dimineaţa la şcoală, îl ajutam să-şi facă lecţiile la matematică ...

— Eu zic că tot mai bine era să mergem la Consulat, mormăi Dinică ceva mai puţin convins decît în trecut.

A doua zi, şoferul plecă cu turiştii la Topkapî şi Dolmabahce, renumitele palate ale sultanilor. Pînă seara nu mai avu nici o ocazie să dea pe la „Plaza“ căci grupul prînzise la un local cu specific pescăresc de pe şoseaua ce leagă cartierul Beşiktaş de staţiunea balneară Tarabya. Cînd ajunse, în fine, la hotel, găsi

un bilet de la Oancea care îl informa că, în seara aceea, se duce să cineze cu Hristopoulos la un restaurant de pe insula Biiyuk-Ada, cea mai mare din insulele Prinkipos. Liber pentru prima oară de cînd sosise, Dinică dădu o raită pe cheiurile Cornului de Aur şi ale Bosforului. Cu toată noaptea splendidă care-l înconjura, se gîndi că, spre deosebire de alte oraşe, Istanbulul, atît de frumos ca panoramă, e mult mai puţin atrăgător privit de aproape; falnicele vestigii ale Bizanţului sînt înecate într-o puzderie de case, multe insalubre. Apoi şoferul nu se putea împăca cu faptul că, de aici, din Istanbul se abătuse peste români un jug care durase cinci sute de ani. La Edikule stăruia tragică umbra Brâncoveanului şi a coconilor săi, iar sub vitrina de sticlă de la Topkapî stătea închisă, zăvorită şi astăzi sabia lui Ştefan cel Mare. Şi cîte încă ...

... Dar, în seara aceea Dinică, de obicei aprig pînă ' la intoleranţă, fu înclinat să accepte că acestea sînt amărăciuni ale trecutului şi că turcii sînt astăzi nişte' oameni foarte cumsecade. în consecinţă, se opri la dugheana unui negustor de artizanat, se tocmi o toană după obiceiul oriental şi sfîrşi prin a cumpăra, cu douăzeci de lire, o pereche de papuci turceşti pentru soţia lui. Zăbovi apoi într-o plăcintărie unde' iaurtul de oi era nemaipomenit de bun, iar baclavalele, demne de renumele oraşului lor de baştină, se topeau în gură. în sfîrşit, pe la ora zece seara ajunse – la hotel unde Oancea nu se întorsese încă.

Dimineaţa se întîlniră în braserie, la micul dejun;.' Oancea avea figura unuia care nu dormise bine sau, poate nu dormise deloc. El răspunse parcă în silă salutului şoferului şi apoi îşi lăsă nasul jos, în farfurie, cu intenţia vădită de a evita orice discuţie. Dar, nici Dinică nu era omul care sa-şî abandoneze intenţiile cu una, cu două. Aşteaptă deci calm ca şeful său să-şi termbine masa şi apoi îl interpelă imperativ:

— Ei?

— Adică ce? făcu pe prostul Oancea.

— Ai fost aseară cu Yannis ăla! îţi promisese că va face demersuri să ţi se găsească paşaportul şi banii. A făcut ceva? Nu de alta dar timpul trece şi ca mîine vine vremea să plecăm acasă. Ori, fără paşaport ...

— A! Da, paşaportul. Mi l-au găsit răspunse scurt Oancea, arătîndu-i-1. A fost trimis prin poştă la Direcţia poliţiei străinilor. Din păcate, nu şi cei opt sute de dolari care rămîn buni, pierduţi. Oricum, totul s-a terminat cu bine şi nu mai este cazul să vorbim despre asta.

— Mda! Totul e bine cînd se termină cu bine, acceptă nu prea convins şoferul. Dar nu prea ai aerul că te bucuri...

— De ce m-aş bucura! Pentru cei 24.000 lei pe care trebuie să-i plătesc în ţară? îl întrebă arţăgos Oancea, sculîndu-se de la masă şi retezînd în felul acesta convorbirea.

Neplăcut surprins de atitudinea şefului, Dinică nu mai încercă nici el să reînnoade discuţia. Nici Yannis Hristopoulos nu mai apăru pe la hotel deşi, evident, Oancea continua să-l vadă zilnic. în ajunul plecării, şoferul avu confirmarea acestui fapt căci Anton Oancea veni la el şi îi spuse:

— Ştii, Yannis m-a rugat să-i duc un pacheţel la rudele acelea din ţară. Ceva de mărimea unui bidon de ulei de un litru. îţi dai seama că n-am putut să-l refuz ... Pe de altă parte, n-aş vrea să fiu găsit cu acest pachet la revizia de la Vama Veche. Mi-ar fi

confiscat şi n-aş mai putea îndeplini comisionul omului. Aş putea să ţi-l încredinţez ţie?

— Bine, dă-l ncoace. Am să-l aranjez la noapte în tapiţeria canapelei din spate. Am

eu acolo un fel de ascunzătoare pe care o ţin, de obicei, plină cu ţigări ,,Mărăşeşti“. Nu pot schimba tutunul la fiecare voiaj.

A doua zi, autocarul plecă spre Bulgaria şi după o noapte petrecută în pitorescul Tîrnovo, ajunse din nou la Vama Veche, în ţară. Seara, tîrziu, Dinică îi dădu pachetul lui Oancea în faţa hotelului „Europa[14] din Eforie-Nord, acolo unde se întîlniseră cu opt zile înainte. Tony Oancea avea lacrimi în ochi cînd îl strînse în braţe pe şofer, şi-i spuse:

— Iţi mulţumesc pentru toate, Marine, şi te rog să mă ierţi dacă te-am necăjit uneori. Am fost şi eu destul de amărît şi mai sînt încă. Nu voi uita niciodată ajutorul pe care mi l-ai dat în momentele acelea grele, cele mai grele din viaţa mea. Pentru a face binele pînă la capăt, îţi cer să juri că nu vei pomeni niciodată, nimănui, nimic din cele ce mi s-au în- tîmplat la Istanbul.

— îţi promit, tovarăşe Oancea.

— Nu aşa. Jură-mi pe capul copiilor dumitale.

— Asta niciodată. Nu ştii ce înseamnă să ai copii. Dar dacă ţi-am promis, poţi fi sigur că voi face întocmai cum am promis. Nu există pe lume un om . care să mă poată arăta cu degetul pentru că nu mi-am ţinut cuvîntul. Cu bine, tovarăşe Oancea!

— Cu bine, tovarăşe Dinică! ...

— ... Iată asta-i povestea excursiei făcută de mine şi de Oancea la Istanbul cu toate cîte le ştiu eu că s-au întîmplat acolo, tovarăşe colonel, încheie simplu Dinică.

— Deci ai avut impresia că Yannis Hristopoulos nu fusese în ţară niciodată după emigrare şi nu avusese ocazia să ia, pînă atunci, legătura cu rudele rămase la Constanţa.

— Sigur, tovarăşe colonel. Oancea mi-a spus-o clar într-o seară.

— Pe pachetul ascuns de dumneata scria ceva? Vreun indiciu care să ducă la identificarea destinatarului?

— Nici un indiciu. Hîrtia care acoperea pachetul era curată.

— îţi mulţumesc, tovarăşe Dinică. Cred că datele furnizate de dumneata vor avea o mare importanţă în cercetările noastre. La nevoie, te vom mai căinţa. Noapte bună!

— Noapte bună, tovarăşe colonel!

Ceasul din holul hotelului sucevean arăta ora două şi, renunţînd la somn, Chivu ieşi să se plimbe pînă spre dimineaţă pe străzile liniştite ale Sucevei. După discuţia cu Dinică îl muncea fără răgaz o întrebare: Care vor fi fost motivele ce-l aduseseră pe Oancea în atenţia spionajului străin? Căci, cu toate lacunele lor, declaraţiile şoferului nu lăsau nici o îndoială asupra faptului că acţiunea de la Istanbul, căruia îi căzuse victimă Tony, fusese pregătită şi executată de profesionişti ai muncii informative după un plan care nici măcar nu strălucea prin originalitate. Atragerea victimei într-un local de noapte, îmbătarea ei pînă la pierderea cunoştinţei, jefuirea de bani şi hîrtii de valoare şi apoi apariţia „salvatorului” erau elementele unei înscenări vechi de cînd lumea care continua totuşi să se bucure de succes atunci cînd era aplicată unor naivi în materie. Dar, de ce Oancea?

Capitolul 6

Faptul că maiorul Lazăr nu era dobrogean fusese demult uitat chiar şi de colegii mai vechi ce-l primiseră în fosta Direcţie regională a securităţii statului Constanţa prin 1962. Acest lapsus nu se datora decît în parte trăsăturilor maiorului care te duceau cu gîndul la turcii şi libanezii de pe coastele Asiei Mici; de fapt, Lazăr se identificase atît de bine cu oraşul şi problemele lui încît îi întrecea de departe pe mulţi constănţeni getbeget.

în ciuda aparenţelor, maiorul Gheorghe Lazăr se născuse într-un orăşel de munte, iar în 1961 era strungar fruntaş pe ramură, mândria uzinei metalurgice ridicate în urbea natală în anii primului cincinal. Pe atunci s-au găsit unii care au crezut că tînărul strungar ar putea deveni, doar în virtutea dragostei sale de muncă, un bun cadru al aparatului teritorial de securitate. Aceşti optimişti luară măsura de a-l mobiliza în cadrele active ale armatei cu gradul de sublocotenent şi-i încredinţară, fără nici o pregătire prealabilă conducerea unui grup de ofiţeri, tineri ca şi el. Lăsat să se descurce fără să-l fi învăţat cum, proaspătul comandant înregistra de la început cîteva eşecuri, iar cei ce crezuseră că au rezolvat toate problemele doar prin încadrarea lui se grăbiră să se dezică de el. Lazăr fusese retrogradat în funcţie şi mutat la Constanţa. Fusese de fapt marea lui şansă, căci la noul loc de muncă încăpu pe mîinile lui Baciu, unul din şefii cei mai talentaţi din ţară. Deprimat de sancţiunea primită şi mai ales de mutarea pe meleagurile ce-i erau străine, tînărul ofiţer se gîndise să părăsească

profesia în care debutase în-
tr-un mod atît de nefericit şi să se întoarcă la uzină unde, îi declarase el cu mîndrie lui Baciu – fusese „cineva[44]. Departe de a-l impresiona, afirmaţiile lui Lazăr îl făcuseră pe Baciu să se uite urît la nou său subaltern şi să-i spună răspicat: „De ăştia care *au fost* cineva e plină lumea. Dacă ai plecat de acasă şi ai mîncat bătaie, nu-ţi şade bine să te întorci plîn- gînd la ai tăi. Mă îndoiesc că tovarăşii din uzină te vor primi cu flori. Arată deci aici şi acum cine eşti şi ce poţi“.
Lazăr înghiţise greu vorbele şefului dar nu ripostă şi nici nu mai pomeni vreodată despre întoarcerea la uzină, ci se aşternu pe treabă cu perseverenţa pe care o doredise şi în anii petrecuţi la strung. învăţase tainele meseriei şi odată cu promovarea lui Baciu la conducerea Inspectoratului judeţean, preluase comanda colectivului în care lucra. înregistrase şi cîteva succese de anvergură care-l făcuseră binecunoscut în Bucureşti, la minister. Colonelul Chivu îi propusese de cîteva ori un post mai important în capitală, dar maiorul refuzase mereu sub diferite pretexte. în realitate, se ataşase de colectivul în care se formase ca ofiţer şi de atmosfera specifică a marelui port. Nici Baciu nu s-ar fi despărţit prea uşor de el. deşi în toate ocaziile susţinea principiul potrivit căruia nu există oameni de neînlocuit, bătuţi în cuie pe un anumit scaun. Inspectorul şef preţuia însă la subalternul său răbdarea şi tenacitatea cu care urmărea rezolvarea problemelor. „Pentru a prinde un singur peşte, ăsta e în stare să scoată toată apa din mare cu linguriţa“, îi spuse Baciu lui Chivu, jumătate în glumă, jumătate în serios. Iar în acel septembrie însorit şi bogat în roade, peştele pe care umbla să-l prindă Lazăr, se numea Aurel Cionca
.Studiindu-i trecutul, maiorul reuşise să afle despre Cionca amănunte care-l suprinseseră şi pe Chivu care credea că-şi cunoaşte bine colegul de şcoală. Cionca nu reuşise să termine împreună cu seria lui cursurile liceului „Mircea cel Bătrîn”, fiind eliminat în penultimul an din toate şcolile statului pentru imoralitate şi beţii repetate în compania altora de teapa lui, printre care Yannis Hristopoulos, Ştefan Dulcescu, odrasla unică a comisarului de port George Dulcescu, scos din slujbă în 1946, Jerome Papazoglu, fiu al ' proprietarului unei fabrici de bomboane şi alţi cîţiva j din acelaşi aluat. Toţi jucau nopţi întregi poker în camerele din spate ale cafenelei „Royal”, iar costul băuturilor de contrabandă ce le consumau la Eforie,. la taverna „Bomba atomică” sau la cabaretul „Maxim”, unde erau clienţi statornici, depăşea cu mult, în perioada aceea de inflaţie galopantă, cîştigul pe o lună al unui muncitor cu braţele. Aceste petreceri 5 făceau să pălească de invidie pe toţi ceilalţi feciori de bani gata ai negustorimii dobrogene. întrebat o dată cum de-şi putea permite asemenea cheltuieli nebuneşti, Yannis răspunsese în doi peri că găsise o comoară în ruinele castelului „Şuţu”. Nu lipsiseră însă nici comentariile cum că faimoasa comoară era, de fapt, aurul bătrînului Hristopoulos despre a cărui dispariţie începuse să se cam vorbească, mai ales după moartea lui Spiru.
Cionca făcea o figură oarecum aparte printre membrii grupului căci, nedispunînd de bani suficienţi, acceptase rolul de scutier, mai degrabă de valet al lui Yannis Hristopoulos, şeful de fapt al bandei. Plecarea acestuia în străinătate, survenită la scurt timp după eliminarea sa din liceu, îl lăsase practic fără nici un rost pe fiul negustorului de peşte din piaţa
Griviţei. Viaţa lui ar fi luat, desigur, alt curs dacă persoana sa, caracterizată de o pronunţată tendinţă spre servilism şi supunere necondiţionată faţă de cei mai avuţi sau mai puternici decît el, n-ar fi fost remarcată de ochiul de uliu al domnului Alecu Garon, patronul speluncii „Bomba atomică“.
Domnul Garon avea aproape tot ce-i trebuia ca să fie fericit: o prăvălie rentabilă, bani cu nemiluita, o soţie supusă, un fiu care promitea să-l întreacă în materie de combinaţii dubioase şi o fiică crescută de mică la pensionul de maici „Notre Dame de Sion“. Or, se întîmplase ca tocmai fiica iubită a domnului Garon, răsfăţata Elvira, să umbrească fericirea senină a tatălui. în vacanţe, fata fusese văzută mereu pe plajă cu un tînăr locotenent de cavalerie, frumos şi parşiv ea toţi purtătorii de pinteni. Pe toamnă, locotenentul dispăruse fără urmă, lăsînd-o pe domnişoara Garon cu inima zdrobită de durere dar şi într-o stare care nu-i mai permitea să frecventeze în continuare cursurile distinsului pension de maici; gravidă în luna a treia, Elvira întrunea aproape toate condiţiile pentru a deveni mamă, afară de una: absenţa de lîngă ea a tatălui copilului. Domnul Garon hotărîse că ruşinea ar fi fost prea mare, şi alesese chiar el în mare grabă, un ginere care să-l scoată din impas şi care nu era altul decît Aurel Cionca, servul supus al lui Hristopoulos, rămas de o vreme fără stăpîn. Fericitul ales căzu repede şi prosteşte în capcana ce i-o întinsese Alecu Garon şi o lună mai tîrziu avu loc căsătoria sa cu Elvira, oficiată cu pompă la catedrala „Petru şi Pavel“. Invitaţii o

găsiră pe mireasă
palidă şi trasă la faţă, dar atribuiră această stare fie lipsei de aer din biserică fie emoţiei. După nuntă, socrul îşi convocă ginerele în camera din spatele tejghelei şi-i puse în vedere fără prea multe fasoane că un adus de vînt oa el trebuie muncească din greu pentru a merita cinstea de a fi fost admis în clanul Garon. Dezvoltîndu-şi ideea, jupînul Alecu aprecie că mutra nu prea inteligentă a lui Cionca îl indica drept persoana cea mai potrivită să se ocupe de aprovizionarea cu carne a „Bombei atomice”. Unul ca el îi putea contacta mai uşor pe cei ce se ocupau cu tăierea clandestină a animalelor şi putea trece mai puţin băgat în seamă prin barierele Controlului economic care-i urmărea pe atunci, printre mulţi alţi ’ contrabandişti, şi pe cei ce se ocupau cu comerţul ilicit de carne. Numai că cei de la Controlul economic nu erau nici ei nişte naivi care-i prindeau pe infractori după aparenţe, aşa că după nici un an, ulciorul trimis atît de des la apă se sparse. Cionca fu prins transportînd un viţel proaspăt tăiat şi obligat să-şi recunoască vina. El făcu în schimb totul pentru a-şi acoperi socrul, adevăratul beneficiar al afacerii şi fiind la prima infracţiune fu condamnat doar la o amendă serioasă apoi eliberat imediat ce soţia sa depuse suma ce acoperea cheltuielile de judecată şi candamnarea. Desfiinţarea Controlului economic, intervenită imediat după aceea, şi transferarea arhivelor lui la alte instituţii, contribuise la ştergerea acestei pete de pe trecutul lui Cionca. Dar pentru re- – laţiile de familie, eşecul său avu consecinţele prevă

zute: nemaifiind de nici un folos clanului Garon, fu expulzat pur şi simplu din rîndurile lui printr-o acţiune de divorţ intentată de iubita lui soţie. Ajuns din nou în derivă, Aurel Cionca avu norocul s-o în-

tiinească, în 1955 pe actuala lui soţie, Georgeta, vîn- zătoare la magazinul „Constanţa“. Femeie modestă şi muncitoare, cea de-a doua nevastă a lui Cionca îl convinse să-şi termine liceul şi să se angajaze casier contabil, mai întîi la o unitate a cooperaţiei şi apoi în alte cîteva locuri, înainte de a deveni, 1959, funcţionar la Agenţia judeţeană de turism. Soţii Cionca aveau doi copii, ambii elevi la liceul nr. 1 din Cons- tanţa, constituind cu toţii o familie aparent fericită, mulţumită de viaţa pe care o ducea; vecinii numai cuvinte de laudă pentru comportarea cartier.

aveau lor în

— Interesante datele cu privire la prima căsătorie a lui Cionca, comentă Chivu care, întors din călătoria făcută la Suceava, îl informase pe Baciu şi Lazăr despre declaraţiile şoferului Dinică, şi se apucase să studieze materialele adunate de maior. Şi mai importante mi se par amănuntele oare definesc raporturile pe care le-a avut cu Hristopoulos. Din păcate toate acestea nu ne apropie prea mult de răspunsul la întrebare: este sau nu Cionca unul din asasinii soţilor Oancea?

căsă-

— Acest răspuns nu va fi prea uşor de dat, tovarăşe colonel, spuse Lazăr îngîndurat. Individul este şiret ca o fiară; se vede că bobîrnacele pe care i le-a tras viaţa l-au învăţat multe. Bineînţeles, cercetările făcute de miliţie la centrala O.N.T. în legătură cu moartea lui Oancea n-au dat nici un rezultat. Aşa cum bănuia tovarăşul inspector-şef, toate hîrtiile şi evidenţele erau într-o ordine exemplară. şi toată lumea, în cap cu Cionca îşi manifesta profundul re-

gret de a-şi fi pierdut şeful, atît de iubit pentru modestia şi omenia lui. Cu toate acestea, părerea mea este că Cionea a participat la asasinarea lui Oancea; ! deşi pentru a dovedi acest lucru mai avem de muncit.

— Ascultă, Lazăr, interveni colonelul Baciu care aşezat la biroul său citea dintr-un maldăr de hîrtii i ascultîndu-şi totodată tovarăşii cu o jumătate de ureche, nu mai vorbi în parabole şi raportează-i tova- ' răşului colonel pe ce se bazează totuşi părerea asta a ta. Nu de alta, dar dînsul are o părere similară,[1] bazată doar pe elemente subiective. Să nu cumva să vă amăgiţi reciproc. Deci, ai obţinut ceva date în procesul urmăririi lui Cionea?

— Nişte indicii, tovarăşe colonel, numai nişte indicii. în primul rînd faptul că în noaptea crimei individul n-a fost acasă. S-a întors abia dimineaţa pe la 6,30, cînd s-a întâlnit la intrarea în bloc cu vecinul său, Ion Geancu, macaragiu pe şantier, care pleca lâ serviciu. Cionea, îmi spunea Geancu, avea o figură de-a dreptul jalnică, fapt pe care vecinul l-a atribuit oboselii. Deşi omul nu l-a întrebat nimic ci i-a dat doar bună dimineaţa, Cionea s-a grăbit să-i explice că a trebuit să se ducă în noaptea aceea la Mamaia pentru a organiza cazarea unui grup de turişti veni# peste plan.

- Şi?

— Verificările pe care le-am făcut la Mamaia aU dat un rezultat negativ. Cionea n-a dat pe acolo în noaptea din 2 spre 3 septembrie.

— Interesant dar insuficient. Faptul că individul n-a fost la Mamaia nu dovedeşte neapărat că a fosl la locul crimei. Altceva?

— Secretara serviciului programe este Cornelii
Popa, fiica unui fost ofiţer de-al nostru, pensionat recent pe motive de boală ...

— îl cunosc pe Costica Popa. Nu ştiam că are o fată aşa de mare ...

— Mare şi deşteaptă. Am intrat în legătură prin tatăl ei. Mi-a spus că iniţial cel care fusese programat să meargă la Istanbul era Cionea şi nu Oancea Cu vreo două săptămîni înainte de plecare, individul s-a prezentat la director cerînd să fie înlocuit. Drept motiv a invocat starea sănătăţii socrului său, Gheor- ghe Rogobete, din comuna Dor-Mărunt, judeţul Ialomiţa. Cionea susţinea că bătrînul e pe moarte şi că această situaţie reclamă prezenţa lui în ţară. A- tunci s-a luat hotărîrea să fie trimis Oancea.

— Socrul lui Cionea a murit cumva între timp?

— Da de unde . . . Am primit azi raportul postului de miliţie din comună. Moşul este într-adevăr bolnav de vreo trei ani de o paralizie $ piciorului drept, dar în situaţia sa n-a intervenit nici o înrăutăţire, iar medicul apreciază că poate s-o mai ducă pe puţin cinci ani. Şi încă ceva: Cornelia Popa mi-a spus că relaţiile dintre Oancea şi Cionea se stricaseră serios după întoarcerea şefului de la Istambul. Ambii căutau să acopere acest lucru faţă de ceilalţi, dar fata era prea proape de ei.

— Supravegherea a dat ceva?

— Tocmai la asta voiam să mă refer, atunci cînd vă spuneam că individul e şiret ca o fiară. De cînd ne ţinem după el, Cionea n-a luat legătură cu nimeni în afara serviciului şi a familiei. Are însă aerul unui om aflat permanent în alertă, gata oricînd să ne joace o festă.

— E firesc să se poarte aşa, numai că noi începem să fim în criză de timp. Nu ne putem permite

luxul să-l urmărim la infinit sperînd că va face o greşeală. Ce crezi că ar trebui întreprins?

— înainte de a vă prezenta propuneri, aş dori să stau de vorbă cu Remus Garon, fostul cumnat al lui Cionca, participant şi el la chefurile organizate de Hristopoulos. Sînt convins că nu cunoaştem încă totul despre relaţiile dintre Cionca şi Yannis.

— Ce face acum Remus Garon?

— Execută o nouă condamnare pentru delapidare la Poarta Albă. Astăzi după-amiază mi-am propus să mă duc să stau de vorbă cu el.

— Aş veni şi eu, dar vreau să fac unele verificări privitoare la Yannis Hristopoulos. Să lămuresc dacă' mai are rude în ţară, aşa cum i-a spus Oancea luî Dinică, şi dacă după emigrare a mai fost vreodată la Constanţa. Vezi, poate ştie şi Garon ceva. Oricum, te aştept diseară aici cu noutăţi. Dar spune-mi, percheziţia şi postul nostru de pîndă din strada Şiretului au dat vreun rezultat? se întoarse Chivu către Baciu.

— Nimic, răspunse acesta. Mai avem de răscolit magazia de lemne unde sînt o grămadă de vechiturii A mers destul de greu pentru că ne-am străduit să lucrăm în timpul zilei, pe lumină, şi totodată să rămînem neobservaţi. Barem de am şti ce căutăm

— Acum ştim. Pachetul sau cutia de mărimea u- nei cărţi despre care mi-a vorbit Dinică, spuse Chivu. Ei, acum plec şi eu să răscolesc puţin arhivele' controlului străinilor. Te rog să-mi aprobi să-l folo^ sesc tot pe Chiriţă. Nu sînt superstiţios, dar am inu presia că băiatul îmi poartă noroc, zîmbi Chivu.

— Lasă că ştiu eu norocul pe care ţi-l poartă, răspunse Baciu rîzînd. Cu un şoarece de arhivă ca ăsti poţi găsi pînă şi permisul de călătorie pe aceste me-
leaguri al renumitului turc Evivla Celebi. Bine, ia-l cu tine; voi vorbi cu şeful lui să ţi-l pună la dispoziţie.

★ ★

Era trecut de ora cinci după-amiază cînd maiorul Lazăr trecu, la volanul maşinii, pe sub bariera de la intrarea penitenciarului Poarta Albă. Prevăzător, îi comunicase din timp comandantului ora şi scopul venirii sale; Garon fu adus aproape imediat în camera ce-i fusese pusă la dispoziţie. Lazăr îl invită cu un gest să ia loc pe scaun, în spatele unei mese cu ustensile pentru scris, şi se apucă să-l examineze fără grabă. În pofida ţinutei neîngrijite şi a unei bărbi lăsate să crească în voie pe tot obrazul, se vedea cu uşurinţă că Remus Garon era un individ chipeş. înalt, bine proporţionat, cu trăsături regulate şl inteligente, deţinutul ar fi fost chiar simpatic dacă n-ar fi avut în privire un licăr de impertinenţă, de răutate.

Profitînd de răgazul oferit de ofiţer, Garon îşi studia şi el interlocutorul cu un interes nedisimulat, iu această pîndă reciprocă se ghicea începutul duelului dintre anchetator şi anchetat, variantă a luptei intre inteligenţe în care primul foloseşte avantajul iniţiativei, iar celălalt monopolul cunoaşterii unor lapte care-l interesează în cel mai înalt grad pe anchetator. De aceea, departe de a considera atitudinea lui Garon impertinentă, Lazăr îl lăsă să-şi facă socotelile în voie, şi atunci cînd socoti că preliminariile duraseră destul spuse tărăgănat:

— Bag de seamă, domnule Garon, că de cînd ai intrat aici mă priveşti cu multă

atenţie. Aş putea să ştiu şi eu ce-ai constatat?

Luat întrucîtva prin surprindere de începutul neaşteptat al discuţiei, deţinutul se gîndi puţin şi apoi răspunse fără ezitare:

— Multe, domnule şef. Mai întîi, că umblaţi în civil şi că m-aţi aşezat la o masă anume pregătită, departe de biroul dv. Asta înseamnă că nu sînteţi . anchetator al miliţiei, căci aceia umblă de regulă în- uniformă şi nu prea se ostenesc să ne creeze con-j diţii speciale pentru scris. Sînteţi deci dintre cei care poartă din cînd în cînd uniformă kaki, iar după în-, trebarea pe care mi-aţi pus-o aş putea paria că nu sînteţi nici anchetator penal de securitate. Aveţi, se pare alte însărcinări, iar ancheta pe care aţi venit s-o faceţi nu are o legătură directă cu păcatele care m-au adus aici. într-un fel asta mă linişteşte, căci de cînd mă ştiu m-am ferit ca dracul de tămîie din calea dumneavoastră. Vă interesează probabil careva din cunoscuţii mei care s-au dat cu reacţiunea. Vă , promit să vă spun tot ce ştiu, căci n-am nici un interes să-i acopăr. Şi asta cu atît mai mult cu cît am, băgat de seamă că sînteţi un şef mare; directorul însuşi s-a îngrijit să fiu oprit în după-amiaza a-, ceasta de la muncă şi ţinut la dispoziţia dv. Prin- ' cipiul meu, de cînd sînt la închisoare, este să nu-mi fac relaţii proaste cu şefii. Am băgat de seamă că a- tunci cînd sînt mulţumiţi, şefii pot să fie generoşi. Mai capeţi un pachet de ţigări, mai obţii un vorbitor sau o îmbunătăţire de regim ... Asta-i, încheie Garon.

Individul nu era prost, iar Lazăr se hotărî să mizeze pe intenţia lui declarată de cooperare. Desigur, se va feri să pomenească primul numele lui Cionca, lăsîndu-l pe Garon s-o facă în procesul normal al discuţiei. în consecinţă, îi spuse prietenos individului:

— Sinceritate pentru sinceritate, domnule Garon. Eşti băiat deştept şi sînt convins că ne vom înţelege. In semn de bune intenţii, ia acest pachet de ţigări, într-o vreme îţi plăceau ţigările Snagov , . .

— Sînteţi mare, şefule! Dacă o ştiţi pe asta înseamnă că ştiţi şi altele. Vă promit să vă răspund la întrebări ca la spovedanie, spuse Garon trăgînd cu nesaţ din ţigară.

— Ca să nu pierdem timpul, spune-mi dacă l-ai cunoscut pe unul, Yannis Hristopoulos, începu La- zăr.

— Cine, puşlamaua aia beţivă şi desfrînată? Sigur că l-am cunoscut, domnule. Răposatul tata a făcut avere de pe urma lui. Organiza nişte chefuri la noi, la „Bomba atomică" de li se ducea buhul. Erau şi alţii acolo, nu zic, dar grosul cheltuielilor îl suporta mai totdeauna el.

— Care alţii?

— Unul eram chiar eu, pus anume de tata să întreţin atmosfera. Atunci cînd petrecerea începea să lîncezească, ofeream şi eu un rînd din partea firmei. Dar, prin alte catacombe pe unde mergea banda eu nu mă deplasam. Pe urmă, era Fane Dulcescu, băiatul comisarului de port, fostul meu cumnat Aurel Cionca, şi mai rar Jerome Papazoglu, cel cu fabrica de dulciuri. Mai erau şi alţii care participau doar cînd şi cînd, dar nimeni nu putea rivaliza cu Yannis în materie de bani. A plecat în Grecia prin 1947. Acum doi ani, înainte de a fi fost arestat, am auzit că venise în ţară ca turist, dar eu unul nu l-am întîlnit.

— Ce-au devenit prietenii lui Hristopoulos şi unde sînt ei acum?

— Pe Dulcescu l-am pierdut din vedere, deşi se în- vîrteşte tot pe aici prin judeţ. Se înscrisese prin 1951 la un institut din Braşov, mi se pare la silvicultură. După un an s-a lăsat, sau mai degrabă l-au dat a- fară. Jerome Papazoglu a fost condamnat în 1949 pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei. La eliberarea din închisoare s-a stabilit la Cluj unde a urmat medicina. Acum lucrează la Oradea, la spitalul judeţean, aşa-mi spunea soră-sa, singura care a rămas pe aici, măritată cu un inginer. Papazoglu cel puţin era băiat deştept. Un altul care s-a pocăit şi a ajuns un fel de fruntaş în muncă e Cionca. Lucrează la organizaţia de turism de aici din Constanţa.

— Spuneai că Hristopoulos avea bani mulţi. Erau chiar aşa de bogaţi?

— Dracu ştie! Bătrînul Hristopoulos, mort de inimă rea după război, a fost unul din cei mai hrăpăreţi speculanţi din oraş. După moartea lui, Yannis achita adesea notele de plată cu monezi de aur. Era pe vremea cînd leii se devalorizau de la o zi la alta.

— Mi-a spus cineva că descoperise comoara prinţului Şuţu, interveni candid Lazăr

—- Ce comoară, domnule! Astea sînt poveşti; se încălzi Garon. Ştiu eu bine de la Cionca despre ce fel de comoară era vorba. Yannis, împreună cu porcul ăsta de cumnată-meu, l-au jefuit într-o noapte pe moş Hristopoulos de tot aurul pe care-l adunase. Cionca s-a lăudat o dată la un pahar de vin faţă de mine şi de tata că erau peste zece mii de monezi, „cai", „cocoşei* şi „medalii*. Jumătate, din ei au fost ascunşi de Cionca sub podelele fostei pescării a tatălui său, astăzi magazin de stat în piaţa Griviţei. Asta a fost comoara. Acum, nu vreau să vă fac să
credeţi că tata era un sfînt, dar cînd a auzit de ce fusese capabil ginere-său, a hotărît

să-l despartă urgent de soră-mea, Elvira, care-l luase de nevoie. Pretextul pentru divorţ a fost arestarea lui Cionca pentru comerţ clandestin de carne; de fapt, tata mi-a spus: „Remus, dacă ticălosul ăsta cu mutră de tîmpit l-a jefuit pe unul ca Hristopoulos, este foârte posibil să ne jefuiască mîine şi pe noi. Trebuie să-i dăm papucii“. Şi i-a dat.

— Cionca ăsta trebuie că era un fel de geniu rău al lui Yannis Hristopoulos. Probabil că el îl împingea la viaţă destrăbălată şi tot el îl învăţa cum să-şi procure banii . . .

— Dacă aţi înţeles aceasta din spusele mele, înseamnă că n-am reuşit să vă explic lucrurile aşa cum stăteau. Cionca n-avea forţa necesară să-l conducă pe Yannis pe o cale sau alta; posibilităţile lui materiale erau atît de modeste, încît n-ar fi putut plăti singur nici 6 sticlă de şampanie. Şeful asociaţiei era Hristopoulos, iar Cionca, lipsit de mijloace şi de imaginaţie, se complăcea în rolul unui fel de servitor. Yannis avea o influenţă cdvîrşitoare asupra lui Cionca, trăitor de pe urma lui, şi a ştiut să şi-p sporească atrăgîndu-l la jefuirea propriului său tată şi încre- dinţîndu-i o. parte din aurul furat. Fostul meu cumnat era mereu terorizat de gîndul că nu ştiuse să pună în siguranţă deplină acest aur care a intrat în trezoreria statului, găsit de zidarii care renovau hala Griviţa.

— Iată un epilog binevenit care l-a vindecat desigur de frică pe cumnatul dumitale.

— Epilogul o fi fost el binevenit, dar cumnatul meu nu s-a vindecat de frică. Dimpotrivă, teama i-a

crescut şi mai tare la ghidul că Hristopoulos se va întoarce într-o zi să-şi reclame aurul. Se temea chiar că ar putea fi ucis.

— N-aş crede, domnule Garon. Dacă Yannis ar încerca să facă o asemenea prostie, Cionca n-ar avea decît să-l denunţe. Oricum, faptul s-a petrecut demult, iar legea l-a prescris, mai ales că aurul a intrat în stăpînirea proprietarului său legal.

— Oricît ar părea de curios, aceste argumente nu prea aveau efect asupra cumnatului meu. Am consta- tat-o nu maj departe decît acum doi ani. Auzind că Yannis ar fi revenit în vizită la Constanţa, i-am servit noutatea lui Cionca, pe care-l întîlnisem dip întîmplare pe faleză. S-a făcut alb ca hîrtia şi m-a pus să-i promit că în cazul că-l întîlnesc să nu-i pomenesc lui Hristopoulos despre el. Cred că sînt legaţi şi prin alte porcării, cunoscute numai de ei.

— Poate unele fapte subversive,.. Noi avem oa- recari indicii că petrecerile organizate de grup erau doar o acoperire a unor reuniuni contrarevoluţionare ...

Garon izbucni într-un rîs zgomotos, făcînd să vibreze geamurile camerei.

— Pierdeţi timpul, domnule şef! Aştia erau tot atît de departe de politică precum sînt eu de alchimie. Nişte feciori de bani gata intraţi pe panta des- frîului. .. Eu, cel puţin, mă amestecam cu ei în interes de afaceri, dacă pot să mă exprim astfel. Cionca era un linge-blide care se aţinea să prindă fărî- miturile ce cădeau din barba lui Hristopoulos.. Cît. despre Yannis, habar n-avea de ce se petrece în ţară. Anticomunişti în sensul propriu al cuvîntului puteau fi socotiţi doar Papazoglu şi Dulcescu. Ei doi, da. vă urau de moarte şi aveau şi de ce. Dar asta a fost

mai tîrziu, după naţionalizare. Pe vremea lui Hristopoulos erau şi ei simpli membri ai unui grup de beţivi.

— Eşti sigur că Hristopoulos nu a iniţiat şi nici n-a participat la acţiuni contrarevoluţionare aici în România?

— Tot atît de sigur pe cît sînt că discut acum cu dumneavoastră.

— Bine, scrie o declaraţie amănunţită' din care să rezulte toate cîte mi le-ai spus despre Hristopoulos şi prietenii săi, -zise Lazăr lăsîndu-l în paza subofiţerului. O oră mai tîrziu, la plecare, îi dădu lui Garon încă un pachet de „Snagov“ şi lăsă dispoziţii ca să i se acorde pînă la sfîrşitul anului unele stimulente permise de regulamentul de detenţie. Garon îi mulţumi cu recunoştinţă apoi frămîntat de o întrebare pe care şi-o tot pusese în timp ce scria declaraţia, spuse: '

— Vă rog să-mi iertaţi obrăznicia, domnule şef, dar de ce vă interesează atît de mult un individ plecat din ţară acum aproape treizeci de ani?

Lazăr îl privi cîteva clipe cu aerul omului care se întreabă dacă e cazul să-i răspundă, apoi îi răspunse serios:

— Ni s-au cerut de la Bucureşti referinţe despre el. Se pare că tipul a ajuns mare comerciant la A- tena şi ar dori să i se încredinţeze reprezentanţa unor firme româneşti. Concurenţii lui au trimis în ţară o scrisoare în care susţin că ar fi fost membru în organizaţia de tineret a P.N.Ţ. Nimeni din cei cu care am discutat nu a confirmat însă aceasta. Oricum, avînd în vedere antecedentele sale, voi scrie că nu prezintă, din punct de vedere moral, garanţiile necesare pentru a reprezenta interesele eco-

nomice ale ţării noastre în străinătate. Noapte bună, domnule Garon . . .

— Să trăiţi, domnule şef . ..

Abia pe seară, cînd Lazăr se pregătea să plece înapoi spre oraş, Chiriţă reuşi să

găsească între maldărele de dosare îngălbenite de vreme o mapă subţire pe care scria: „Eleni şi Yannis Hristopoulos“. Ca şi Chivu, plutonierul major era plin de praf şi ar fi dat mult să poată fuma o ţigară, dar se îndîr- jiseră împreună la treabă, renunţînd să mai iasă din camera plină de hîrţoage. Colonelul citi cu viteză fişa completată de fosta chestură a poliţiei şi spuse satisfăcut:

— O singură rudă: Maria Trandafilidis, născută Ghizdavu, soţia vărului decedat al lui Spiru Hristo- poulos. Dacă mai trăieşte, are optzeci şi doi de ani şi locuieşte pe strada Călăraşi nr. 42. Erau proprietari acolo. Am să încerc s-o văd chiar în seara asta.

— Aici am terminat, tovarăşe colonel. Din fişele de evidenţă ale străinilor veniţi anul acesta pe litoral, ştim că Yannis Hristopoulos ne-a vizitat de două ori. în noaptea de 2 spre 3 septembrie se găsea la Mamaia.

— Este un amănunt extrem de important. Eu îţi mulţumesc încă o dată pentru sprijin, tovarăşe Chiriţă, şi mă duc. Alerg pe strada Călăraşi. ..

Maria Trandafilidis se plimba prin curte, respirînd aerul curat al serii. La optzeci şi doi de ani cîţi avea era o femeie vioaie, măruntă, cu părul alb strîns la ceafă într-un coc bogat.

— Bună seara. Sînteţi, poate, Maria Trandafilidis? Întrebă Chivu.

— Da. Ce doriţi de la mine?

— Am primit dispoziţia să clarific pînă mîine situaţia juridică a cîtorva imobile printre care şi al dumneavoastră. Termenul scurt mă obligă să vă deranjez la această oră. îmi cer scuze şi, cu permisiunea dumneavoastră, vă voi pune cîteva întrebări. Soţul dumneavoastră a fost, se pare, supus elen?

— Este adevărat. Poate că bietul Cociu ar fi cerut cetăţenia română dacă, aflaţi la putere, cuziştii şi apoi legionarii n-ar fi încercat să-l oblige s-o facă. Atunci Cociu s-a încăpăţînat şi şi-a păstrat paşaportul pînă în 1943 cînd a murit.

— Deci această casă a fost proprietatea unui cetăţean străin?

-—- Niciodată. Casa a fost cumpărată pe numele meu şi mi-a aparţinut de la început. A fost dorinţa soţului meu, iar eu m-am născut şi am rămas româncă.

— înţeleg. Soţul dumneavoastră a avut poate rude care ar fi putut ataca pe cale juridică această ho- tărîre luată de el. S-ar putea ivi eventuali preten- denţi la titlul de proprietar, fie români fie străini.

— Cociu a avut un singur văr. Se numea Spiru Hristopoulos şi era putred de bogat. N-am prea fost în relaţii bune, deoarece soţul meu a fost un simplu muzicant, cîntăreţ la chitară, iar eu lucrătoare la caşa de mode a lui Sandu Istudor. Nu eram bine priviţi de neamurile acestea avute. Spiru a murit şi el prin 1946, iar soţia şi băiatul lui au plecat curînd după aceea în Grecia.

— Acum, după ce timpul a mai nivelat diferenţele dintre dumneavoastră, vă scrieţi desigur, din cînd în cînd?

— Numai cit a trăit biata Lenuţa. Era şi ea româncă şi se îmbolnăvise de dor pe acolo printre străini. Poate e mai bine că a luat-o Dumnezeu.

— Şi băiatul?

— Un derbedeu. A tocat în doi-trei ani toată averea lui taică-său.

— El nu vă scrie niciodată? Ar putea să vă trimită cînd şi cînd un pacheţel cu delicatese greceşti. Acum vin de acolo o mulţime de turişti. ..

— Păi a venit şi el, cam în fiecare an, dar nu s-a gîndit să mă vadă; cu atît mai puţin să-mi scrie şi să-mi trimită delicatese. De fapt, nici n-am nevoie. Stafide găsesc şi la Alimentara.

— Se pare deci că nu există motive să ne temem că nepotul acesta al dumneavoastră ar putea ridica pretenţii asupra casei.

— Absolut nici un motiv. După moartea mea, casa va fi moştenită de fiica surorii mele, croitoreasă ca şi mine, care mă îngrijeşte de vreo zece ani.

— Vă urez ca aceasta să se întîmple cît mai tîrziu. Vă mulţumesc pentru concursul pe care mi l-aţi dat şi vă doresc noapte bună.

★

O jumătate de oră mai tîrziu, cei trei ofiţeri se sfătuiau iar în biroul lui Baciu. Acesta spuse în concluzie:

— Acum ştim precis că Oancea l-a minţit pe Dinică spunîndu-i că. trebuia să dea pachetul rudelor lui Hristopoulos. Am stabilit, de asemenea, că acesta venea regulat în ţară şi că se găsea aici în noaptea
crimei. Revelator mi se pare faptul că a venit pentru a doua oară în cursul unui an. Mai ştim că Cionca este cel care a provocat deplasarea şefului său în Turcia şi că, element important, relaţiile dintre cei doi s-au deteriorat considerabil după întoarcerea în oraş a lui Tony. Interesante sînt şi datele despre natura relaţiilor dintre Cionca şi Hristopoulos, precum şi amănuntul că primul a lipsit de acasă în noaptea crimei. În plus, l-am prins

cu minciuna de două ori: o dată cînd a spus că socrul său e pe moarte şi a doua oară cînd i-a povestit vecinului, fără să fi fost întrebat, că şi-a petrecut noaptea de 2—3 septembrie muncind la Mamaia. La o adică, am putea să-i cerem individului unele explicaţii.

— Să nu ne grăbim, George, spuse Chivu gînditor'. Pentru unul ca el nu mi se pare suficient. Să mai lucrăm puţin înainte de a hotărî cum şi de ce ne vom agăţa de el...

Pînă să se agaţe de Cionca, cei trei aveau să fie confruntaţi cu o situaţie mai urgentă. în aceeaşi noapte la ora două, Chivu fu trezit din somn de soneria telefonului ce-l lega de centrala Inspectoratului. De la celălalt capăt al firului, maiorul Lazăr îi comunica în cuvinte ocolite că postul de pîndă de pe strada Şiretului reţinuse un individ ce se strecurase în casă cu intenţia vădită de a o prăda. în drum spre sediu, colonelul Baciu urma să treacă să-l ia cu maşina peste aproximativ zece minute. Trezit de vestea primită ca de un duş rece, colonelul sări direct în pantofi. . .

Capitolul 7

Gică Becheru zis „Balaurul[11] clipea nervos; obosit de lumina puternică a lămpilor cu neon din biroul lui Baciu. Hoţ şi tăietor de buzunare cu cazier; avusese de multe ori în viaţă încurcături cu miliţia; Ba chiar şi cu poliţia lui Carol al doilea pe vremea cînd, copil fiind, opera împreună cu „Pantera“, tatăl său, prin localurile din centrul oraşului, uşurin* du-i de bani, ceasuri şi alte obiecte pe marinarii ce se întorceau beţi la bord. De data aceasta, bogata lui experienţă îi spunea că o nimerise rău de toti Niciodată nu i se făcuse cinstea să fie adus într-un birou ca acesta, cu pluşuri grele pe fotolii şi la ferestre şi mobilă furniruită cu nuc. Unde mai pui că pe o măsuţă din dreapta fotoliului unde stătea desigur stăpînul biroului se înşirau patru-cinci telefoane, cî- teva butoane de sonerie şi nişte aparate care clipeau spre el cu lumini roşii şi verzi. Prăpăd . . . Iar unul din ăştia care tocmai intrau în birou, salutaţi cu o- nor de individul cu mutră de negustor de- covoare care-l priponise nu putea fi altul dbcît colonelul Gheorghe Baciu, mai marele presărilor şi sticleţilo£ dintre Dunăre şi Marea Neagră. Va să zică, era groasă ... „la să facem frumos la boieri[111] se hotărî „Bar laurul“.

— Să trăiţi dom’ şef! se umili el către Baciu care-l examina încruntat, cu proasta dispoziţie a omului trezit din somn în mijlocul nopţii. Zău că nu eră cazul să vă deranjeze chiar pe dumneavoastră. A- jungea să-l fi chemat pe dom’ plutonier Gherghişan de la judiciar. Mă cunoaşte ca pe un cal breaz Eu cînd sînt intrat, gata, spun tot. De ce să vă amărăsc
viaţa dumneavoastră şi să mi-o complic pe-a mea? Tot acolo ajungem .. .

— Aduceţi-l pe Gherghişan! acceptă Baciu în mod surprinzător. Iar pînă vine, băgaţi-l pe ăsta la arest cu toate formele. 11 păstrăm la noi.

în timp ce doi dintre miliţieni plecau cu Becheru, Baciu le făcu semn maiorului Lazăr şi locotenentului de miliţie care comandase postul de pîndă din strada Şiretului să rămînă în birou. Se aşezară cu toţii la masa .de şedinţe, iar . inspecta rul-şef se adresă locotenentului:

— Raportează!

— În jurul orei unu, individul a făcut un rond pe stradă privind cu atenţie casa supravegheată de noi. După ce s-a convins că aceasta e goală şi că împrejur e linişte, a dispărut. Noi ne-am apropiat tîrîş de cele două uşi de acces şi aproape imediat a apărut şi individul la intrarea de serviciu, în spatele casei. A meşterit la broască, a deschis-o şi a pătruns înăuntru unde a aprins o lanternă. L-am aşteptat să iasă şi l-am reţinut la uşă, îmbrîncindu-l înapoi în casă unde am aprins lumina şi l-am percheziţionat. în afara unei truse complete de spărgător, avea asupra lui cei zece mii de lei din dulapul eu rufe al Ecaterinei Oancea. .

— Altceva?

— Nimic.

— Ce-a spus?

— începuse să povestească felul cum un individ i-a dat informaţia,, „i-a vîndut pontul“, cum spunea el; că în această casă ai căror locatari sînt plecaţi în concediu la munte, există nişte bani prost păstraţi care aşteaptă un tip deştept ca el pentru a-i pune în siguranţă. A intrat să-i culeagă, zicea.

— Ei, nici chiar aşa fără să se intereseze măcar de numele celor ce locuiesc acolo şi dacă sînt sau nu plecaţi cu toţii. Dacă ar fi făcut ceva cercetări ar fi aflat de crimă... Şi-ar fi dat seama... Pe cine duce el? ...

— L-am întrebat şi noi de ce nu s-a interesat cine stă acolo, fără a-i pomeni de crimă, spuse locotenentul. Zicea că pe o stradă ca asta cu case mici, ai căror proprietari se cunosc bine unul pe altul, e greu de întrebat ceva fără Să fii luat la ochi. Pe de altă parte, tipul care i-a vîndut informaţia părea a fi om serios. l-a spus că e obligatoriu să intre chiar în seara aceasta după ora unu. L-â prevenit că mîine s-ar putea să se întoarcă proprietarii.. .

— Lasă că mai vedem noi ce i-a spus sfătuitorul ăla al lui! Gherghişan a venit?

întrebă Baciu pe ofiţerul de serviciu ce apăruse în uşă, chemat de apelul soneriei.

—: E aici de cinci minute, tovarăşe colonel.

— Să intre imediat, ordonă Baciu nerăbdător.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel, se iţi plutonierul din spatele ofiţerului de serviciu. Sînt...

— Lasă, Gherghişane, că ştiu eu cine eşti! îl întrerupse inSpeotorul-şef. Spune mai bine dacă-l cunoşti pe unul Becheru şi ce fel de poamă este. Se laudă că e prieten cu tine ...

Gherghişan, un moldovean uriaş şi blajin, cu mustăţi roşcate, lăsate pe oală, zîmbi timid:

—- Apăi, cel de sus să mă ferească de prieteni dintr-ăştia căci de duşmani mă feresc singur. 11 cunosc pe Becheru încă din primul an de activitate în miliţie. De trei ori l-am trimis la închisoare.

— Bine, bine, l-ai trimis tu de trei ori, dar uite, acum e amestecat într-o afacere urîtă. Un dublu
asasinat. Cînd va ieşi din închisoare după a patra condamnare, dacă va mai ieşi, dumneata vei fi de mult la pensie.

— A recunoscut el că a participat la vreo crimă? întrebă plutonierul neîncrezător.

— Deocamdată n-am stat de vorbă cu el, dar va recunoaşte, n-avea grijă. A fost arestat chiar la locul unde, cu o săptămînă înainte, fuseseră asasinaţi doi cetăţeni.

— Vă rog să mă iertaţi, tovarăşe colonel, dar Becheru n-a ucis în viaţa lui nici un pui de găină. în colonia unde îşi ispăşea ultima condamnare a salvat cu riscul vieţii doi nătărăi care erau gata să se înece. Intraseră la apă adîncă fără să ştie să înoate. Pentru isprava asta a fost eliberat înainte de termen şi ne-am trezit din nou cu el pe cap.

—• Bine, am înţeles. Adu-l aici pe acest adevărat monument al iubirii de oameni, hotărî Baciu.

Cîteva minute mai tîrziu, intrînd în birou, „Ba- laurul“ îi făcu o adevărată manifestaţie de simpatie lui Gherghişan: ‘

— Să trăiţi don’ plutonier şi să vă dea Dumnezeu sănătate. Bine că aţi venit. Mă topisem de frică între atîţia şefi mari. Dumneavoastră, cel puţin, mă cunoaşteţi. Dumneavoastră ...

— Deocamdată ai de vorbit tot cu noi, Beche- rule, îl chemă sever la ordine .Baciu. Adică, mai exact, ai de răspuns la întrebări.

— Răspund, să trăiţi!

— Ce căutai acolo, în casa unde ai fost arestat?

— Nişte bani, don’ colonel. Am luat cu mine tot ee-am găsit în numerar. Nu erau chiar aşa de mulţi pe cît mă aşteptam .. .

— Lasă banii! Te-am întrebat ce-ai căutat acolo

?— Don’ şef să-mi sară ochii! Să n-am ...

— Bă, ai să ai, Becherule, ai să ai cit n-ai să poţi duce. Ia spune, cine stătea în casa aia frumoasă?

— Nu ştiu, zău că nu ştiu. Nişte barosani!

— Ce vorbeşti, măi Becherule! Adică să dai tu aşa, ca chiorii fără să ştii peste cine? Dar dacă în casa aceea aş fi stat chiar eu?

— Lăsaţi don’ colonel că măcar atîta ştim şi noi.! Staţi pe Engels, la malul mării. Vă ocolim de departe, prin dreapta.

1— Dar pe strada Şiretului cine stătea?

— Nu ştiu!

— Ei bine, Becherule, ripostă Baciu accentuînd) pe fiecare cuvînt, am să-ţi spun eu cine stătea a-l colo. Barosanii pe care tu te faci că nu ştii cum îi- cheamă se numeau Anton şi Ecaterina Oancea. Se numeau pînă acum o săptămînă, cînd au fost omo- rîţi amîndoi. Cu cuţitul, Becherule! înţelegi acum' de ce n-ai nici o şansă de scăpare făcînd pe prostul? Vorbeşte!

Hoţul fu apucat de o adevărată criză de isteried

— Don’şef, nu mă nenorociţi, don’şef. Nu i-am omorît eu. Dacă ştiam n-aş fi intrat în casa aia nici pentru o sută de milioane. Să-mi sară ochii! Să-mi.. .'

— Au să-ţi sară dacă ne minţi, păcătosule! Ce ere-' deai tu, că ne-am adunat aici în toiul nopţii să-ţi ascultăm basmele? Stai frumos pe scaunul tău şi spune tot! Ţi-aminteşti cum spuneau la jandarmi? j

— Mi-amintesc, don’colonel! Ziceau:- „Spune şi laptele care l-ai supt de la maică-ta“. Vă spun şi despre laptele ăla dacă trebuie, don’şef.

— Dă-i drumul!

— Ieri, pe seară, eram la cramă, la „Dobrogea“. Mă luptam cu o oală de must – că a ieşit mustul
— şi cu un hartan de pastrama. Eram cum nu se există mai amărît, cu banii pe sponci

şi fără nici un pont ca lumea la orizont. Ştiţi, mie nu mi-a plăcut niciodată să tai buzunare prin troleibuze cu toate că, de mare nevoie, am făcut-o şi p-asta. Mă gîndeam aşa, în silă, că trebuie s-o fac din nou. Aş fi putut să dau o gaură la vreun magazin, la vreo cooperativă, dar eu arh un principiu: nu fur de la stat. Cînd intri în conflict ou statul, să lasă greu la tribunal. Mai bine, îmi ziceam, fac pe găinarul o vreme. Cînd colo, hop! un şmecher la masa mea. înţolit, cu un ghiul măreţ pe inelar. ; . „Hai noroc, nea Becherule, zice.

— Stai puţin! Ce te face să crezi că era un şmecher?

— Se vedea pe mutra lui că e uns cu toate alifiile, îi jucau ochii în cap, ceva de speriat. Twist, nu alta. Altfel, avea căutătură rea şi cîinoasă. „Chelner – zice – un coniac pentru nea Becheru şi mie o oală cu must. Eac cinste”.. Zic: „Las-o măi moale cu cinstea; frăţicule, că nu ţi-ai găsit milogul. Spune mai bine de unde mă ştii?” „Eh, o întoarce el, cine nu-l cunoaşte în Constanţa pe nea Gică Becheru? Mai bine cască megafoanele, să-ţi vînd un pont!”

— Vorbea chiar aşa, la oberşmecherlicărie, tipul? se interesă Baciu.

— La marele fix, să mor dacă vă mint! se încălzi „Balaurul”. Eu, flămînd cum eram, mă dau în fapt şi zic: „Dă-i drumu’”. Atunci, el îmi zice că pe strada Şiretului la numărul cutare stau doi fraieri, bărbat şi nevastă, plecaţi la munte de vreo două săptămîni. „Aştia -^ zicea samsarul – au o căruţă de bani în casă. Pe puţin cincizeci de mii. Paraua e într-un dulap cu rufe. Gîdili niţel broasca „Wert-

heim[44] de la uşa din spate, intri şi culegi darul.“ A- tunci, eu îl întreb: „Da’ matale?[14] El mă întrebă: „Adică ce, eu?“ Zic: „Partea matale, de! Unde ţi-o dau şi cît vrei?“ „N-o fac pentru biştari, o fac aşa, de boală. Tipa a fost gagica mea şi nasolu’ mi-a suflat-o. Vreau să mă răcoresc oleacă[44]. M-am uitat la el: spălăţel, curăţel îmbrăcat, se vedea că-i negru la suflet... „O fi[44] – mi-am zis. I-am promis că într-una din nopţile astea am să dau gaura, da’ el mi-a pus condiţia să-i dau drumu’ chiar în noaptea asta cînd – zicea el – „e cel mai bine[44]. Am mers pe încredere, n-aş mai fi mers ...

— Stai, îl opri Chivu. Spuneai că momentul spargerii ţi-a fost indicat de individ. Erâ numai un sfat sau o condiţie obligatorie?

— Păi, aşa, obligatorie. „Să te duci neapărat cînd ţi-am spus, mi-a zis el. Nu vreau să cad de elefant şi de data asta. Să ştii că vin şi eu să te văd[44].

Chivu zîmbi amar şi ieşi rapid luîndu-l cu el pe locotenentul de miliţie care-l arestase pe Becheru. Baciu şi Lazăr sesizară şi ei capcana în oare căzuseră şi începură să se foiască în fotolii ca pe ghimpi;

— Asta e tot, Becherule?

— Asta-i don’ colonel.

— Să ştii că dacă ne-ai minţit, ai încurcat-o cu mine. Gherghişan – se întoarse el către plutonier – ia-i o declaraţie amănunţită. Să dea toate semnalmentele celui care l-a îndemnat să intre în casă şi să-i faceţi acestui vînzător de ponturi un portret- robot cît mai reuşit. Luaţi-1! – încheie el nerăbdător.

După ieşirea lui Becheru, inspectorul-şef îl chemă imediat pe ofiţerul de serviciu:

— Să tragă maşina în faţă, ordonă el grăbit.

— A plecat acum cîteva minute cu tovarăşul colonel Chivu şi cu locotenentul Negrea, răspunse ofiţerul de serviciu.

— Poftim, au plecat fără noi, se lamenta Baciu. Acum nu ne rămîne decît să-i aşteptăm.

Aşteptarea nu dură mult. Douăzeci de minute, mai tîrziu, în curte se auzi scrîşnetul frînelor şi,' imediat după aceea, Chivu intră în birou respirînd greu:

— A fost deştept individul şi ne-a dus din nou ca pe nişte începători. Nu-i vorbă, şi-a riscat capul, mizînd exclusiv pe lipsa noastră de prevedere. Pe scurt, după ce băieţii l-au arestat şi percheziţionat cu tam-tam pe Becheru, transportîndu-l cu alai încoace, ticălosul celălalt s-a strecurat liniştit în magazia de lemne, a descoperit lucrurile pe care le căuta, ascunse pe undeva, printre boarfele de acolo şi a plecat nesupărat pe unde venise. De acum putem ridica pînda. Negrea l-a chemat pe ofiţerul de permanenţă de la laboratorul de criminalistică, să ridice ceva urme proaspete. Dacă va găsi.. . Ne-a scăpat printre degete!

— Poate, dar nu pentru multă vreme, ripostă Baciu, ciudat de liniştit. Avem în mîinile noastre pe unul care l-a văzut şi care îl cunoaşte: pe Becheru! De data asta, individul sau indivizii, au riscat şi au pierdut. Eu mă duc să discut în continuare cu „Balaurul“ în faţa aparatului de portrete-robot. Veniţi şi voi?

— Desigur, răspunseră într-un glas Chivu şi La- zăr.

Era aproape ora zece dimineaţa cînd Baciu, obosit şi neras, puse în faţa lui Becheru ultima variantă a portretului-robot elaborată de aparatul electronic în conformitate cu indicaţiile borfaşului.

— Asta-i don’ colonel! Să mă bată Dumnezeu dacă nu-i el. Vedeţi, faţa lungăreaţă şi îngustă, ca la cai, buzele subţiri şi nasul ac... ac .. ., cum dra- cu-i spune?

— Acvilin, îl ajută Gherghişan.

— Aşa, don' plutonier! Acvilin. Pe urmă, fruntea înaltă cu părul pieptănat lins pe spate, rărit în faţă de un început de chelie. Au să-l recunoască şi copiii de pe strada lui.

— Nu-i chiar aşa, Becherule! Ţie ţi-e uşor să-l recunoşti căci ai stat de vorbă cu el mai mult de o oră şi te-ai concentrat să-ţi aminteşti fiecare trăsătură. Altora le va fi ceva mai greu. De aceea, va trebui să mai adăugăm nişte semnalmente care nu prea se văd pe portret. la zii, cum avea tenul?

— Brunet, don' colonel!

— Aşa, ca mine?

— Da' de unde? Dumneavoastră sînteţi, să mă iertaţi de vorba proastă, ca un fund de ceaun, şi la supărare vă faceţi roşu ca para focului. Ala e de un brun gălbejit, aproape verzui, de parcă a crăpat fierea în el.

— Ochii?

— Negri şi răi. Avea o privire de bandit, de nu-ţi tihnea mîncarea cînd se uita la tine.

— înălţimea, corpolenţa?

— Păi, de înălţime să tot fi avut un metru şaptezeci şi patru, unu şaptezeci şi şase. Slab, ca un ţîr, da' părea destul de voinic.

— Altceva?

— îmbrăcat frumos, cu pantaloni şi haină bleumarin. Cînd nu vorbea la fix, părea a fi un om cu carte.

— Vîrsta?

— Vreo patru'şopt, cincizeci de ani.

— Bine, Becherule. Uite, mai ia o ţigară şi pe urmă poţi să treci la odihnă, în arest. Sper, pentru binele tău, că nu ne-ai spus vreo minciună.

— Să-mi. . .

— Ţi-am mai spus că nu-i nevoie să te juri. Oricum ai s-o păţeşti dacă încerci să ne înşeli.

Intrînd în birou împreună cu Chivu şi Lazăr, Baciu găsi un căpitan de miliţie care-l aştepta.

— Ce veşti ne aduci, Stamate? întrebă inspecto- rul-şef.

— Ospătarul de la „Dobrogea" îşi aminteşte că l-a servit pe Becheru şi că, după un timp, la masa acestuia s-a aşezat un individ care a comandat coniac şi o oală cu must. Acestea sînt semnalmentele individului – spuse căpitanul întinzînd şefului său o hîrtie dactilografiată. Cei doi au părăsit localul pe rînd în jurul orei 10, mai întîi Becheru şi pe urmă celălalt.

— Mulţumesc, Stamate. Poţi pleca. Semnalmentele se apropie de cele indicate de Becheru, îi spuse el lui Chivu. Şi acum, scrie, Lazăre .. .

De pe la prînz curieri speciali începuseră să ducă şefilor organelor orăşeneşti şi posturilor de miliţie comunale subordonate Inspectoratului judeţean Constanţa plicuri cu menţiunea: „Foarte urgent. Se va deschide imediat de către ofiţerul cel mai mare în

grad aflat în sediu". în interior se găseau exemplare multiplicate după portretul-robot confecţionat cu ajutorul lui Becheru şi un ordin semnat de Baciu cu următorul conţinut: „Luaţi măsuri de identificare a individului al cărui portret-robot se anexează. Pentru înlesnirea identificării, vă comunicăm următoarele date suplimentare: cel căutat, în vîrstă de 45—48 de ani, este înalt de 1,74—1,76, slab, brunet, cu un început de chelie frontală, părul negru, pieptănat lins pe spate. Tenul smead cu o tentă galben-verzuie, specifică celor cu afecţiuni hepatice cronice. Ochii negri pigmentaţi cu galben, faţa prelungă, îngustă. În seara zilei de 6 septembrie cînd a fost văzut la crama „Dobrogea" din Constanţa, purta un costum bleumarin de bună calitate. Se exprimă corect dar totodată stăpîneşte bine şi limbajul lumii interlope. Este urmărit pentru omucidere. În caz de identificare a unor indivizi asemănători cu cel pus în urmărire, veţi lua, pînă la iden^ tificarea deplină, măsuri de supraveghere permanentă şi discretă a celor în cauză. Veţi trimite imediat prin curier special conducerii inspectoratului un raport cu datele de identificare a persoanelor respective precum şi o fotografie[14].

După-amiază începură să sosească la inspectorat rapoarte de răspuns. Fiecare poză era preluată de Gherghişan care i-o prezenta lui Becheru, mîndru nevoie mare că „şefu'" îl instalase într-o cameră pregătită special pentru el. Timp de aproape două ore, spărgătorul examină cu scrupulozitate vreo cincisprezece fotografii, dînd în legătură cu fiecare un verdict descurajator:

— Nu-i ăsta.

Pe la ora şapte, un nou curier, plin de praful stîrnit

de seceta dobrogeană îşi opri motocicleta în faţa inspectoratului şi predă ofiţerului de serviciu un plic pe care-l adusese de la postul de miliţie al comunei Cumpăna. După ce i se semnă de primire, omul salută scurt şi dispăru pe motocicleta lui, lăsînd în urmă doar zgomotul eşapamentului. întors tocmai atunci de pe teren, Lazăr scoase el însuşi

fotografia din plic şi i-o prezentă lui Becheru. Acesta aruncă o privire fugară pe cartonul cenuşiu şi trase un răcnet:

— Asta e, don' şef! Am pus mina pe el!

Lazăr zîmbi obosit, cu satisfacţia omului ieşit la liman după o încercare grea.

— Aşa e, Becherule. Am pus mîna pe el.. . Tovarăşul Gherghişan îţi va cumpăra în seara aceasta" din leafa mea un pachet de ţigări, o friptură mare şi o sticlă de bere nemţească. îţi fac cinste . ..

Mărinimia lui Lazăr avea o strînsă legătură cu raportul al cărui conţinut îl citise cu viteză şi care spunea: „La ordinul dumneavoastră transmis prin curier, raportăm că un individ asemănător portre- tului-robot şi semnalmentelor comunicate de dumneavoastră a fost văzut astăzi la notariatul local din comuna Cumpăna unde venise să cumpere casa fostului locuitor al comunei, Gheorghe Constandache, mutat la Medgidia anul trecut. Din actul de vînzare- cumpărare încheiat astăzi şi din alte documente aflate în evidenţa notariatului rezultă că individul se numeşte Dulcescu Ştefan, fiul lui George şi Floren- ce, ambii decedaţi, născut în Constanţa la 17 mai 1927, de profesie funcţionar la Administraţia băilor din Mangalia, domiciliat în incinta Sanatoriului balnear din localitatea respectivă. Tranzacţia de cumpărare a casei începută cu două săptămîni în urmă

s-a încheiat astăzi pentru suma de 15.000 lei plăti- bilă în două rate; taxele şi celelalte cheltuieli aferente îl privesc în întregime pe vînzător. Casa este construită în 1956 din cărămidă şi are instalaţie de apă proprie, cu pompă. Duloescu Ştefan, care posedă autoturismul marca Fiat-600 cu nr. de circulaţie 2-Ct-239 a spus că intenţionează să-şi amenajeze casa cumpărată în locuinţă proprie pentru a nu mai fi zi şi noapte la dispoziţia directorului sanatorului. Sergentul-major Mirică Dumitru, care-l văzuse la notariat l-a recunoscut după portretul-robot şi, împreună cu şeful de post, au luat măsuri imediate de fotografiere a individului şi a autoturismului său. Operaţia s-a efectuat de la fereastra casei aflată peste drum de notariat, cu ajutorul unui aparat „Smena",, proprietatea subsemnatului. Individul a plecat la ora 16 cu maşina în direcţia Mangalia, iar postul nedispunînd de mijloace necesare, a renunţat la urmărirea lui. Aşteptăm de urmare ordinul dys. Şeful postului de miliţie Cumpăna; plutonier-major Stoica Bălăuţă."

La nici un sfert de oră după explozia de bucurie a lui Becheru, Baciu citea cu glas tare, să audă şi Chivu, raportul de la Cumpăna. După ce termină, puse hârtia pe masă şi spuse triumfător:

— V-am spus eu că tipul a riscat şi a pierdut! 11 avem la mină!

Urmărirea îndeaproape a activităţii lui Dulcescu lămuri rapid şi sistemul de legătură între el şi Cionca. Acesta din urmă se deplasa periodic la Mangalia şi înainte de a se întoarce la Constanţa, zăbovea la
cofetărie sau la vreun restaurant pe terasa căruia consuma o cafea sau o răcoritoare. La plecare, sub masa de metal vopsită în alb rămînea ataşată cu un magnet puternic cutiuţa cu mesajul destinat lui Ştefan Dulcescu aflat întotdeauna pe aproape, la distanţă de vedere. Pentru a-şi preda rapoartele, Dulcescu proceda în acelaşi fel la întîlnirea următoare ce avea loc chiar a doua zi. Ofiţerii nu întîrziară să descopere că între cei doi exista un adevărat cod de semnale. De exemplu, dacă unul din ei purta pălărie, însemna că are de depus un mesaj peste rind, şi atunci, după prima ridicare de material, cel care depusese îşi urma complicele la un alt local unde prelua la rîndul său cutiuţa cu materiale. Mîna dreaptă ţinută în buzunarul hainei însemna probabil pericol, căci anula acţiunea de predare sau preluare a mesajului.

Baciu, care citea în fiecare dimineaţă împreună cu Chivu rapoartele cu rezultatele obţinute, mormăia ca pentru el:

— Şi totuşi, ăştia n-o s-o ţină aşa la infinit, fără să simtă nevoia de a discuta. Cred că regimul ăsta de'precauţie a fost instaurat doar ca urmare a'asasinării soţilor Oancea. Pe măsură ce va trece timpul şi totul va apare din nou normal, vor reveni la obiceiuri mai blînde.

De opt zile însă, lucrurile continuau în acelaşi mod, şi fu rîndul lui Chivu, care-şi vedea concediul pe terminate, să-şi piardă răbdarea:

— Poate, dacă i-am prinde în flagrant cînd schimbă mesajele şi i-am lua la o cercetare rapidă, am termina şi repede şi bine. Nu ştiu ce mai vrei să obţii.. .

— Vezi, ai spus şi *dacă* şi *poate* într-o singură propoziţie. Pe la noi prin Dobrogea avem o vorbă: „Cu *dacă* şi *poate* nu se face noapte". Mesajele pe care le' schimbă ăştia doi sînt desigur cifrate, iar descifrarea lor nu e o treabă de doi lei. O putem rata. Numai în cărţile şi pildele bune se întîmplă ca mesajele astea să fie descifrate peste noapte de nişte Specialişti miraculoşi. Noi, ăştia de la judeţ, ne chinuim încă să decomprimăm emisiunile radio. S-ar putea deci să ajungem la cheremul măgarilor ăstora; iar eu nu vreau să ajung acolo. Pe urmă, h-avem încă răspunsul la întrebarea

de bază: ce-au avut cU Oancea? De ce s-au agăţat de el? Va trebui ca măcar unul din ăştia doi să fie suficient de bine înghesuit pentru a ne lămuri această nedumerire.

Chivu ofta a regret, dar fu nevoit să dea dreptate prietenului său.

În cea de a zecea zi, Cionca îi predă lui Dulcescu un-nou mesaj dar, de data aceasta, în prezenţa unui nou semnal: ziarul local „Dobrogea Nouă“, împăturit în buzunarul drept al hainei cu titlul în afară. După ce-l ridică, Dulcescu se duse drept la maşină şi plecă la noul lui domiciliu din comuna Cumpăna, pe care nu numai că-l amenajase dar îl şi pusese sub paza unui cîine ciobănesc, mare cît un viţel, a- dus de la o stînă de pe lîngă Pecineaga. Pentru a-l obişnui cu noul stăpîn şi cu noua reşedinţă, un cioban, venise special cu animalul de la stînă, iar mîn- carea i-o dăduse cu mina lui numai Dulcescu. Cu două zile, înainte, socotindu-şi misiunea încheiată, ciobanul plecase la Pecineaga, cu suma de cinci sute de lei la chimir .. .

La mai puţin de jumătate de oră după ce Dulcescu se închisese în casa lui, un I.M.S. depuse în uşa magaziei care adăpostea o bună parte din grîul recoltat de cooperativă în vara aceea, doi străini cu un aparat care, spuneau ei, detecta fumul premergător eventualelor incendii. Preşedintele, care se deplasase acolo ca să-i aştepte în urma unui telefon primit de la Constanţa, le citi delegaţia, le-o înapoie şi-î introduse într-o cameră folosită peste vară de socotitor:

— Am să vă aduc ceva de mîncaire în fiecare dimineaţă. Acu’ poate veţi ierta unele întîrzierî, dar s-ar putea să mă întilnesc pe drum cu oamenii de aici cere-or încerca să mă oprească de vorbă.

— Nu vă deranjaţi, tovarăşe preşedinte. Avem tot ce ne trebuie – spuse politicos cel mai în vîrstă.

— Ştiu eu mai bine ce aveţi şi ce n-aveţi. Sînteţi oaspeţii noştri şi nu vă pot lăsa să trăiţi doar cu conserve. Noapte bună.

— Noapte bună, tovarăşe preşedinte.

Dacă vreunul din săteni ar fi fost de faţă s-ar fi mirat de lipsa de vigilenţă a preşedintelui, altfel om foarte riguros, de a lăsa doi străini în magazia care adăpostea o parte din averea cooperativei, ba încă le dăduse şi delegaţia înapoi. Dar prin preajmă nu se afla nimeni şi nici preşedintele nu pomeni despre prezenţa în magazie a oamenilor cu aparatul.

Lăsaţi singuri, cei doi „delegaţi“ se apucară să trebăluiască cu înfrigurare pentru a recîştiga cit mai mult din avansul ce-l avea asupra lor Dulcescu. Locotenentul-major lancu montase o priză în dulia becului din tavan şi acum umbla cu firul prelungitor prin camera goală

.— Unde naiba îl punem pe „Azor“? Aici nu există nici o masă, nici un scaun ... ,-.U|

— Uite chiar aici, sub fereastră, îi răspunse şeful său, maiorul Stănoiu, care se căznea să monteze în dreptul aceleiaşi ferestre o antenă parabolică înr dreptată spre locuinţa lui Dulcescu, aflată la vreo 200 de metri spre centrul comunei.

— Asta înseamnă să supraveghem aparatul înr tinşi pe podea, mormăi tînărul ofiţer privindu-şi amărît dunga fără cusur a pantalonilor. 1

— Zi ferească Dumnezeu de mai rău, îi răspunse ,

filozofic maiorul.

Pus în priză, „Azor“ începu să clipească din luminiţele sale de control albe şi galbene, aducînd în magazia sumbră ceva din atmosfera staţiei de la Inspectorat. Camera deveni parcă mai prietenoasă, mai apropiată.

— Aşa, reluă satisfăcut lancu. O făcurăm şi pe- asta. Mamă, ce-aş mai fuma o ţigară, continuă el privindu-şi tendenţios şeful.

— Mută-ţi gîndul, băiete. Atît ar mai trebui ca noi, specialişti în detectarea şi lichidarea incendiilor, să dăm foc magaziei cu grîne pe care am Venit, chipurile, s-o apărăm. Ne pune şeful pielea pe băţ. Mai bine deschide aparatul nostru şi dă un semnal de apel spre bază, să vedem cum ne auzim cu eî.

între timp coborîse noaptea şi, treptat, luminite de la ferestrele caselor începură să se stingă. A doua zi în zori oamenii plecau la lucru. Fereastra lui Dulcescu era, după cum constatase Stănoiu cu ajutorul unui puternic binoclu de noapte, înfundată cu **O** pătură groasă, care abia lăsa să se strecoare un fir **de** lumină pe la unul din colţuri. Un trecător mai puţi

natent n-ar fi văzut nimic în geamul ce reflecta lumina puternică a becului fluorescent din stradă. Dar, spre deosebire de lumina fluorescentă care era albă, geana ce se strecura pe lingă pătura întinsă în geam era galbenă.

— Boierul nu s-a culcat, comentă şoptit maiorul. Probabil că transpiră ca la baia de aburi în camera aceea a lui înfundată peste tot. Sînt foarte curios dacă va transmite

vreun mesaj aşa cum presupunea şeful. Ar fi..,

— N-ar fi ci este, îl întrerupse brusc lancu apă- sînd pe clapa magnetofonului cuplat la „Azor“. Becul roşu de control s-a aprins chiar acum. Individul a ieşit în eter. Na, c-a şi terminat.

— Emisiune comprimată, constată Stănoiu. Tocmai faptul că a trebuit să pregătească o asemenea emisiune ne-a dat nouă timpul necesar să ne instalăm şi să-l prindem.

După ce controlă încă o dată becul roşu al lui ,,Azor“ pentru a se asigura că nu s-a ars ci că s-a stins în mod normal, Stănoiu deschise aparatul portativ de emisie-recepţie, chemă baza, şi cînd aceasta îi confirmă că-l aude, raportă:

—- Aici „Azor“. Am prins vulpea la ora 22,30 fix. Dau coordonatele ...

— Nu le da, ,,Azor“. ,,Azor 1“ să iasă din vizuină şi să vină cu ele la locul fixat. Se va reîntoarce pînă în zori cu instrucţiuni noi. Tu rămîi la bază.

— Du-te, fericitule, suspină Stănoiu înmînîndu-i lui lancu o servietă conţinând banda pe. care era înregistrată emisiunea şi raportul cu coordonatele ei. Nu uita, să mănînci o friptură şi să bei o bere rece Şi pentru mine. Şi mai ales, fumează o ţigară-două.

Gîndul că te destinzi pe terasă la Cazino, în timp ce eu rămîn aici în atmosfera asta prăfuită şi mirO- sind a şoareci îmi face o plăcere de nedescris ..

* * *

— Emisiune în fonie pe banda de ultrascurti Grupe de Cinci cifre. Ehei' altă viaţă, Vasile, rîse cu toţi dinţii Baciu. Acum mi se pare şi mie că arestarea lui Dulcescu a devenit posibilă şi oportună. Dar nu oricum şi oriunde, ci acolo la el acasă, cu emiţătorul şi codurile în faţă. Vom putea descifra astfel mesajele pe Care le vom mai capta şi vom discuta cu ele pe masă, iar masa va fi de data aceasta bogată. Avem declaraţia amicului „Balau- rul“ şi mai avem o probă puternică despre care n-am avut timp să-ţi spun. Mi-a venit de la laborator acum un ceas cînd erai în oraş. O amprentă frumoasă a degetului mare de la mîna dreaptă lăsată pe un geam prăfuit din magazie. Alde Oancea **îl** scosese peste vară să-l înlocuiască cu o sită împotriva ţînţarilor. Se vede că geamul l-a incomodat, pe meşterul Dulcescu, care l-a dat la o parte, dar U uitat să şteargă urmele. Aşa e cînd te grăbeşti.

— Nu e rău, dar ce ne facem cu cîinele? Dacă încercăm să intrăm peste el sau dacă-l împuşcăm [1] se va isca o larmă de iarmaroc. Ala din casă va ave? tot timpul să-şi dea foc la valiză.

— Spui asta fiindcă nu-l cunoşti pe maiorul RiţaJ ciuca clinilor şi a tuturor patrupezilor aflători pe pămîntul ăsta. Ia, chemaţi-l pe Riţă, ordonă el secretarului. i

La puţine minute se prezentă la cabinet un bărbat mărunţel, îmbrăcat într-un costum civil, sobru, **de**
bun gust. Faţa-i aproape neagră şi părul drept, aspru, te duceau imediat cu gîndul la un nomad din cei care cutreieră şi azi drumurile Europei în căruţă cu coviltir sau în automobil cu rulotă, după mijloace. Omul avea o mină serioasă, aproape posomorîţă, însăpritâ de două cute adînci care urcau de la colţul buzelor către rădăcina nasului-

— Să trăiţi, tovarăşe colonel. M-am prezentat la ondinele dumneavoastră. .

— A, Riţă! Şezi, măi băiete. Bei o cafea?

— Dimineaţa nu refuz niciodată una, tovarăşe colonel.

— Bun! Atunci să ne aducă de la bufet trei cafele. Uite aici nişte ţigări mai ţărişoare. „Lucky Strike“.. Mi le-a lăsat ieri comandantul Mărculescu, venit de prin Extremul Orient. Ştia că-mi plac. Măr- oul eseu a lucrat cu mine în şantier. Bun băiat! Ascută, Riţă, se smulse el amintirilor, ştim că tu poţi îmblînzi pe loc cel mai fioros cîine de pe lumea asta. E adevărat? Cum faci?

—- De adevărat, ştiţi şi dumneavoastră că e adevărat, tovarăşe colonel. Vă amintiţi, desigur, de legionarul acela care-şi ascunsese pistolul mitralieră chiar sub cuşca cîinelui. Şi ce animal era cîinele acela. Rupea în bucăţi pe oricine s-ar fi apropiat de el în afară de stăpînul său. Eu l-am băgat în sac. Cum fac? Drept să vă spun, nu prea ştiu nici eu. Mă apropii liniştit de el şi animalul începe să tremure, să i se zbîrlească părul pe spinare. S-ar da la mine sat^ ar fugi, dar nu se poate urni. Atunci fac ce vreau cu el. Pot să-l şi omor, căci n-are nici voinţa şi nici forţa necesară să se apere. E un fel de magnetism, de hipnoză, dacă vreţi. Ştiţi,, eu sînt neam de ţigani nomazi şi am fost angajat împreună

cu alţi cîţiva din neamul meu la şantier de fostul[1] director Tudor. Ne-a momit cu lefuri bune căci n-avea cazangii capabili să ciocănească tabla ca noi', ţiganii. Mai pe urmă am devenit muncitor conştient.' Mi-a rămas însă dârul ăsta pe care l-au avut şi* tata şi bunicul. Se zicea despre noi că sîntem atinşi; cu iarba fiarelor. Superstiţii.

— Şi cam de cînd nu ţi-ai mai verificat însuşirea asta? Poate că ai pierdut-o ..

— Exclus, tovarăşe colonel. Asta nu se pierde, dar dacă aveţi vreo acţiune în care trebuie neutralizat un cîine, o verificare prealabilă nu strică. Eu' n-am mai făcut o

treabă ca asta de vreo doi ani.

— Diseară mergi cu mine şi cu tovarăşul coloneP Chivu la stînă la 2 Mai. Au ăia nişte cîini, lupi nil' alta. De acord?

— La ordin, tovarăşe colonel, răspunse zimbind* Riţă. îmi voi lua şi sacul...

Seara, sub ochii uimiţi ai lui Chivu şi ai cîtorval ciobani care-şi asmuţeau cu larmă zăvozii împotrivă[3] grupului de ofiţeri, maiorul Riţă băgă cu uşurinţă în sac pe toţi cei trei cîini ai stînii de la 2 Mai.' Erau animale de dimensiuni impresionante, nici unui' mai mic decît cîinele lui Dulcescu. în prezenţa lui Riţă, cîinii nu ascultaseră îndemnurile ciobanilor şf nici nu lătraseră măcar, mulţumindu-se să mîrîie' arătîhdu-şi colţii şi să-şi zbîrlească părul de pe spi-, nare.

— Grozav, se entuziasmă aproape copilăreşte* Chivu. Acum nil ne rămîne decît să aşteptări o em?-l siune de-a lui Dulcescu. E drept, asta ne va blocăi cîteva zile, dar nu e cazul să-ţi părăseşti treburite* tale de comandant. Sînt eu, e Lazăr, e Riţă ...

—- Ba uite că vreau să fiu Şi eu, rîse Bacii! îfi*
întuneric. Şi pentru a nu pierde prea mult timp îl vom face pe Dulcescu să transmită chiar mîine seară. Am şi eu oarecari daruri parapsihologice, cu nimic mai prejos decît însuşirile hipnoticomagnetice ale lui Riţă. Veţi vedea, încheie el enigmatic.

A doua zi dimineaţa, telefonul din biroul lui Cionca sună prelung. Din cealaltă cameră, unde ţinea o şedinţă cu întregul efectiv din subordine, şeful ad-interim al serviciului Programe alergă şi ridică personal receptorul.

— Da ... îl auziră cei rămaşi alături. Cionca . .. Eram alături într-o mică şedinţă... Vai de mine, veniţi.. . Vă aştept cu multă plăcere . . . Nu-mi încurcaţi programul... Nu plec nicăieri. Nu ... Pe curînd.

Reîntors în şedinţă, Cionca o termină în viteză, trimiţîndu-şi toţi subalternii pe teren, în staţiuni. Rămase cu el numai secretara, Cornelia Popa.

— Trebuie să vină dintr-un moment în altul căpitanul Mateescu de la miliţia judiciară. Ştii, cel care anchetează moartea lui Oancea. A mai fost pe la noi. îl introduci imediat şi te îngrijeşti de tot ce trebuie: cafele, nişte ţigări ,,Kent“, ceva whisky...

— Ţigări am mai avea vreo două pachete, dar whisky-ul s-a terminat demult. Au tot venit delegaţi străini şi dumneavoastră aţi vrut să-i trataţi pe toţi peste barem.

— Am mai fost şi eu pe la ei, tovarăşă Cornelia, şi nici ei n-au respectat baremul. Ştii, obrazul subţire . .. Trimite repede şoferul la restaurant la „Palas“ să-i spună directorului că mă aranjez eu cu el mai tîrziu.

Cornelia Popa nu-şi terminase bine pregătirile, cînd căpitanul Mateescu intră pe uşă în uniformă,

proaspăt ras şi bine dispus, de credeai că vine de la o întîlnire sentimentală.

— Tovarăşul Cionca mai este aici?, întrebă el văzînd că fata era singură. Mi-a promis că mă aşteaptă. .în

-— Vă aşteaptă, desigur, răspunse secretara indice cîndu-i cu o mişcare a capului uşa capitonată. Vii rog să intraţi...

Văzîndu-l apărînd în cadrul uşii, Cionca se sculă în picioare, îi veni în întîmpinare şi-i strînse cq efuziune mîna, poftindu-l să ia loc.

— Bun venit la O.N.T., tovarăşe Mateescu. Ceva, noutăţi?

— Bun găsit, tovarăşe Cionca. Mulţumesc de amabilitate. Pe noi, ăştia de la judiciar, nu prea ng răsfaţă lumea cu vorbe bune. Muncă ingrată, domnule. Uite, ca în cazul nenorociţilor ăştia, Oancea. De unde noutăţi? Colac peste pupăză, aseară ne-a analizat şi tovarăşul inspector-şef care ne-a tras uni perdaf numărul unu. Zicea că ne complăcem în de- ducţii â la Sherlock Holmes, în timp ce alţii asudă pe tot litoralul. La urmă ne-a ordonat ea pînă **la** apariţia unor indicii noi să suspendăm ancheta **şi** să trecem să întărim munca colectivelor din staţiuni. Morţii cu morţii, viii cu viii, spunea dînsuL

— Cum aşa? . . p

— Păi, pentru noi, criminaliştii eu experienţă, afacerea a fost clară de la început. Nişte borfaşi veniţi aici pe litoral, naiba ştie de unde, au pus ochii pe casa aceea frumoasă în care nu era nimeni în timpul zilei şi unde nu prea se vedeau mişcări în timpul nopţii, cu gînd s-o jefuiască. Intraţi în casă, au dat însă de soţii Oancea, iar Anton a făcut prostia să-i ameninţe cu pistolul. De frică ăia au scos cuţitul, şi
gata crima. Apoi au şters urmele şi au părăsit nu numai casa dar şi oraşul, de frică să nu fie prinşi. Şi acum, prinde orbul, scoate-i ochii. Nu-i bine să stai nici într-o casă prea frumoasă, continuă bravul căpitan. Mai acum cîteva zile un alt borfaş, de data asta un client de-al nostru, a încercat şi el să jefuiască casa familiei Oancea. Pe ăsta cel puţin l-am prins.

— Interesantă ipoteza dumneavoastră cu borfaşii veniţi din altă parte. Pare să stea în picioare. Mă iertaţi, continuă el repede, de fapt eu nu mă pricep, îmi dădeam şi eu aşa, cu părerea. Deci ce va fi acum?

— Ce v-am spus. Ne vedem de treburile noastre. Am semnalat cazul Bucureştiului, precum şi celorlalte judeţe şi imediat ce va apare ceva, reluăm ancheta.

— Cam în cît timp?

— Depinde. Poate într-o lună, poate într-un an, poate niciodată. Nu se ştie cînd, unul din criminali va intra în atenţia miliţiei pentru alte delicte şi atunci se va da probabil de gol şi în legătură cu acesta. S-au mai văzut cazuri.

Cornelia Popa intră cu o tavă încărcată cu cafele, whisky şi ţigări, o depuse pe colţul biroului şi ieşi. Cionca îşi invită oaspetele să servească iar Mate- escu, după ce sorbi cu poftă din cafeaua tare, bău o înghiţitură de whisky şi reluă:

— Aşa că am venit să vă restitui hîrtiile ridicate din dulapul mortului în interesul cercetărilor. Nu e nimic deosebit în ele, dar poate veţi avea nevoie de vreuna. Vă rog să verificaţi inventarul şi să semnaţi aici. Aşa. Ei, şi acum vă las, spuse cu regret

Mateescu sorbîndu-şi pînă în fundul ceştii cafeaua şi aprinzîndu-şi un „Kent“.

— Mai staţi să mai luaţi un whisky, îl pofti Cionca. E un ,,Ballantine“ veritabil...

— Nu mai pot să întîrzii. Şi aşa am călcat regulamentul, consumînd alcool în timpul serviciului. Cu bine.

— Toate cele bune, tovarăşe căpitan.

După ce plecă Mateescu, Cionca ceru să nu mai fie deranjat de nimeni şi lucră timp îndelungat la birou combinînd în fel şi chip nişte cifre. Lucru ciudat, în această îndeletnicire matematică se ajuta de un dicţionar englez-român pe care îl scosese dintr-un sertar. Pe la ora unu, formă la telefon prefixul 917 şi apoi un număr de cinci cifre. Cînd i se răspunse, ceru să vorbească cu directorul sanatoriului Mangalia. Vocea posacă a lui Dulcescu îi răspunse că a format greşit numărul şi apoi închise. Fără a se enerva, Cionca formă numărul din nou, cu mai multă atenţie şi de data aceasta ajunse la persoana pe care o căuta.

— Bună ziua, tovarăşe director, salută el. Sînteţi acolo în după-amiaza aceasta?

— Ca de obicei, veni răspunsul oarecum mirat al directorului.

— Trec pe la dumneavoastră să vedem ce s-a aranjat pentru grupul acela de francezi care vine săptămîna viitoare.

— Dar e totul în regulă, răspunse din ce în ce mai mirat directorul.

— O verificare suplimentară nu strică. Să n-o păţim amîndoi. Vă reţin doar cîteva minute.

— Totdeauna bucuros de oaspeţi, încheie directorul politicos.

Cionca ceru să vină o maşină în faţă şi coborî în fugă luînd de pe birou ziarul „Dobrogea Nouă“ la care era abonat. în maşină îl răsfoi distrat şi apoi după ce-l împături îngrijit, îl băgă în buzunarul drept al hainei. Rămas în afară, titlul ziarului se vedea de departe ...

... Cam în acelaşi timp, profitînd de acalmia adusă de orele amiezii, pe străzile satului Cumpăna se strecurau pe furiş unul cîte unul în magazia de cereale a cooperativei agricole Chivu, Baciu, Lazăr şi Riţă. În afara comunei, într-o plantaţie de salcîmi, aşteptau adăpostite trei maşini „Volga” negre, de ultimul tip.

Capitolul 8

Toţi cei care-l cunoşteau cît de cît pe Ştefan Dulcescu erau de acord că trăsătura dominantă a caracterului său era cruzimea. Copil fiind, se străduia să prindă tot felul de insecte şi animale mici pentru a le mutila şi a le contempla apoi, cu un licăr de satisfacţie în priviri, cum se chinuiesc îndelung înainte de a muri. Manifestările cruzimii lui nu-i ocoleau nici pe oamenii aflători în preajmă; micul Ştefan aşeza obstacole ascunse în călea bunicilor pentru a-i face să cadă şi pentru a-i auzi cum se vaită după aceea. De la un timp, ai săi nu mai puteau găsi nici o fată în casă; vestea despre răutatea copilului făcuse ocolul oraşului şi candidatele se lipseau de salariul, altfel destul de bun, ce li se oferea la familia Dulcescu.

La şcoală, unde cu toate străduinţele meditato-

lor Ştefan reuşea cu greutate să se menţină în rîndul mediocrilor, profesorii şi colegii săi avură repede prilejul să se convingă de faptul că zvonurile referitoare la răutatea lui erau departe de a fi exagerate. încă din prima zi, el îi adresă o înjurătură trivială învăţătorului care-i ceruse să stea disciplinat la locul lui; micul Ştefan descoperise recent aceste înjurături şi le folosea în relaţiile cu toţi, mai puţin cu tatăl său, singurul om de care se temea. De atunci, incidentele cu profesorii şi colegii se ţinuseră lanţ şi poate că Ştefan Dulcescu ar fi fost îndepărtat de mult din liceu, dacă educatorii săi n-ar fi ţinut cont de faptul că aveau de-a face cu fiul atotputernicului comisar de port George Dulcescu. Abia în 1946, un director tînăr şi energic luă măsura de a curăţa atmosfera din liceu, eliminînd din toate şcolile statului un grup de zurbagii printre care şi pe Ştefan Dulcescu. Pînă să ajungă aici, Dulcescu avusese de cîteva ori prilejul să-şi găsească naşul în persoana unor colegi curajoşi şi voinici care nu ezitaseră să răspundă cu pumnul la provocările lui. Departe de a-l fi cuminţit, aceste incidente îi

creaseră sentimente de ură împotriva „calicilor” din rîndul cărora proveneau adversarii, iar după război, cînd „calicii[14] ajunseseră la putere, sentimentele lui se amplificaseră, luînd un pronunţat caracter politic. La aceasta contribuise exemplul tatălui său care, îndepărtat din slujba bănoasă pe care a deţinuse peste douăzeci de ani, se angajase cu trup şi suflet în activităţile subversive organizate de gruparea judeţeană a P.N.Ţ., sfătuindu-şi băiatul să se înregimenteze şi el în organizaţia de tineret a aceluiaşi partid. Tată şi fiu se regăsiseră în grupele de şoc ale partidelor burgheze care rupeau înaintea

alegerilor din 1946 afişele electorale ale F.N.D. şi-i maltratau pe cei care le lipeau atunci cînd îi surprindeau acţionând izolat. Recunoscut de una din victimele sale, Ştefan Dulcescu fusese pîndit într-o seară ploioasă şi bătut zdravăn la rîndul său, fapt care-l cuminţi pînă după alegeri.

încă de cînd era în liceu, Dulcescu se asociase cu banda lui Yannis Hristopoulos, participînd cu regularitate la chefurile organizate de acesta. La început, avusese bani suficienţi pentru a-şi achita partea ce-i revenea, dar pe măsură ce trecea timpul se topeau şi rezervele din casa fostului comisar de port. Rămas mai demult fără mamă, surprinsă pe stradă, la Bucureşti, de bombardamentul din 4 aprilie 1944, Ştefan îi vîndu treptat bijuteriile, argintăria şi, la sfîrşit, lenjeria. Mai tîrziu, după ce tatăl său fusese condamnat pentru că participase la prinderea unui grup de antifascişti din port, dintre care doi fuseseră împuşcaţi, Ştefan se apucase să vîndă pe nimic costumele scumpe, din stofă englezească ale comisarului. în această privinţă, intuiţia îl ajutase căci George Dulcescu nu se mai întoarse de la închisoare; el muri în 1951 de un cancer la ficat, în spitalul închisorii Văcăreşti unde fiul său fu chemat să-l vadă în ultimele zile de viaţă şi să dispună asupra înmormîntării.

Temîndu-se că-l paşte aceeaşi soartă ca şi pe tăică-său, Ştefan o rări cu băutura. Constatase că alcoolul îi făcea rău, provocîndu-i crize de ficat, iar obrazul lui smead se colorase într-un galben-verzui specific bolnavilor de ciroză. Lichidă bruma de lucruri şi casa ce-i rămăsese la Constanţa şi plecă la Braşov, la o soră mai mică a mamei, unde îşi dădu bacalaureatul şi se înscrise la Facultatea de silvicultură. Veri-

ficările făcute în anul 1952 în rîndurile studenţilor reuşiseră să stabilească însă atît faptul că desfăşu- rase activitate în tineretul P.N.Ţ. cît şi amănuntul, ascuns în autobiografie, că tatăl său fusese condamnat pentru săvîrşirea unor crime împotriva clasei muncitoare. Ca urmare, Dulcescu fu exmatriculat din facultate şi se întoarse la Constanţa, sătul – spunea el – de munţii care-i împiedicau privirea să rătăcească slobodă spre orizonturile largi. Găsi oraşul angajat în procesul unor schimbări structurale, dar nu-şi mai găsi foştii amici de beţie ce se răspîn- diseră prin alte regiuni ale ţării. Apreciind că era mai bine să rămînă în anonimat, Ştefan Dulcescu părăsise Constanţa, angajîndu-se pe parcursul anilor funcţionar la diferite întreprinderi din centrele raionale Medgidia, Hîrşova şi Cernavoda. În 1961, sprijinit direct de Cionca, cu care reluase legăturile încă de la înapoierea din Braşov, se pripăşise ca funcţionar la administraţia sanatoriului balnear din Mangalia unde avea asigurate, pe lîngă leafă, masa, şi casa. Spirit misogin, nu se ataşase niciodată de o femeie şi nici nu se gîndise să-şi înjghebeze un cămin, iar faptul că refuza chiar escapadele fără urmări în compania unor femei amatoare de aventuri îi determinase pe unii să emită diferite ipoteze cu privire la potenţele şi moravurile lui sexuale. Ori de cîte ori asemenea presupuneri ajungeau pînă la el, Ştefan Dulcescu ridica neapăsător din umeri; trăia asemenea unui lup singuratic şi n-avea de gînd să dea nimănui socoteală.

Aşa îl găsise în 1969 Yannis Hristopoulos, venit pe neaşteptate la Mangalia pentru a-i vorbi. Spre deosebire de Cionca, a cărui atragere în activitatea de spionaj fusese posibilă doar prin exercitarea şan-

tajului şi a unor ameninţări destul de transparente, Dulcescu acceptă cu entuziasm propunerea făcută de Yannis, văzînd în ea un prilej de a relua lupta împotriva duşmanilor săi de totdeauna: comuniştii, în anii ce trecuseră de atunci, el se străduise să îndeplinească toate însărcinările, chiar dacă acestea îi parveneau prin Cionca pe care îl dispreţuia.

Cînd survenise incidentul cu Oancea, Dulcescu fusese de părere ca omul să fie lăsat să reflecteze o vreme asupra noii situaţii şi să nu fie forţat să lucreze imediat împreună cu ei. La stadiul în care ajunseseră lucrurile – le spusese el lui Histopou- los şi Cionca – pericolul ca noul agent să se autodenunţe şi să-i denunţe şi pe ei era destul de mic. Dar urgenţa cu care trebuiau îndeplinite ordinele şi teama ca Oancea să nu se destăinuie soţiei sale îi făcuseră pe cei doi să nu ţină seama de sfaturile lui. Cu toate acestea, atunci cînd Hristopoulos revenise în ţară speriat de posibilitatea ca Oancea să-i distrugă reţeaua şi hotărîse suprimarea acestuia, tot el, Dulcescu, pregătise cu minuţiozitate întreaga acţiune, pînă la procurarea cuţitelor pescăreşti care rămăseseră

la el. El organizase şi scotocirea magaziei de lemne a lui Oancea, convins că emiţătorul şi aparatul de foto, căutate zadarnic în toată casa, nu puteau fi decît acolo. Ideea derutării miliţei prin folosirea lui Becheru îi aparţinea tot lui, ca şi execuţia, iar Dulcescu era foarte mîndru de ea. Părea că în ultimul timp norocul îşi întorsese din nou faţa către ei, iar dacă Cionca avea dreptate şi miliţia îşi suspendase într-adevăr cercetările în cazul Oancea, puteau să-şi reia liniştiţi activitatea. La ce le-o

fi trebuit Oancea ălora de la Istambul, Dulcescu nu prea pricepuse. Acum, cînd zilele de alarmă trecuseră, trebuia pusă ordine în problema schimburilor de mesaje cu Cionca şi, mai ales, a transmiterii lor prin radio care avea loc – după părerea lui Dulcescu – nepermis de des. Adevărat că emisiunile comprimate, a căror tehnică o deprinsese singur cu destulă greutate, reduceau considerabil pericolul goniome- trării postului dar, orişicît... Ou cît mai puţine, ou atît mai bine. Va trebui să organizeze urgent o discuţie cu Cionca în problema aceasta ...

Tot gîndindu-se la una şi la alta şi scoţînd din cînd în cînd cîte un mormăit care voia să însemne fie dezaprobare, fie satisfacţie, Dulcescu îşi pregătea emisiunea. Mai întîi, arse biletul prin care Cionca îl anunţa în cuvinte ocolite despre suspendarea urmăririi de către miliţie a cazului Oancea, iar cenuşa o aruncă în closet, trăgînd apoi apa. Apoi dădu drumul magnetofonului şi citi tare, număr cu număr, grupele textului cifrat pe care-l primise în aceeaşi zi. După aceea arse şi textul cifrat, tratînd cenuşa rămasă în acelaşi fel cum tratase cenuşa biletului, strînse banda pe bobina din stînga, conectă magnetofonul la emiţător, pe acesta din urmă la priza de curent şi la antena exterioară scoasă din casă prin horn, şi îşi aprinse cu grijă o ţigară. Mai încolo, pe masă, avea la îndemînă o sticlă cu petrol şi un chibrit; dacă dulăul din curte i-ar fi anunţat musafiri nepoftiţi, avea tot timpul să-i vadă printr-o crăpătură lăsată anume în camuflajul ferestrei şi să dea foc tuturor obiectelor ce se găseau pe masă. Bună treabă cîinele ăsta. Ciobanii s-au lăsat foarte greu convinşi să-l dea... Un dulău de nădejde e mai eficace decît cele mai complicate sisteme electronice de alarmă. Nu-l poate corupe nimeni şi nici nu-l poate deregla. Abia îl învăţase, cu multă trudă, că el era stăpînul.. .

Fix la zece şi jumătate, Dulcescu apăsă pe butonul roşu din dreapta emiţătorului şi porni magnetofonul care începu să deruleze banda cu viteză. La terminare, apăsă pe un buton alb, şi ascultă mulţumit grupul de litere pe oare-l transmitea, tot în fonie, un post străin: Fusese auzit şi recepţionat în condi- ţiuni bune! Deconectă aparatul, lăsîndu-l pe masă şi porni magnetofonul la viteza normală, înfăşurînd din nou banda pe bobina din stînga. Voia să şteargă mesajul şi să pună totul în siguranţă. Dar, uşa zbură fără veste, ca lovită de un berbece uriaş şi în prag apăru un individ brunet cu ochelari fumurii, peste umerii căruia se mai iţeau doi-trei. Individul, în care Dulcescu îl recunoscu imediat pe colonelul Baciu, întîlnit nu o dată la Mangalia, de Ziua marinei, .avea în mînă un pistol cu ţeava lungă pe care-l agita spre cel din cameră spunîndu-i:

— Sus mîinile şi faţa la perete, Dulcescule! Emisiunea ta s-a sfîrşit!

Baciu, împreună cu Chivu şi cu ceilalţi ofiţeri ascunşi în magazia de cereale a cooperativei Cumpăna aşteptaseră ca pe ghimpi emisiunea lui Dulcescu. Pînă la realizarea ei, inspectorul-şef avusese o discuţie cu Chivu:

<— Lucrurile s-au simplificat considerabil, spusese el satisfăcut. Cînd flăcăul de peste drum îşi va

începe călătoria în eter, intrăm în curte cu Riţă în frunte, iar în timp ce hipnotizatorul nostru se va ocupa de cîine, noi vom pătrunde în forţă pe uşă, prinzîndu-l asupra faptului.. .

— Nu uita că ne aflăm în prezenţa unei emisiuni precomprimate şi că, oricît de rapizi am fi, nu vom putea să-l surprindem chiar în momentul cînd va fi în legătură cu centrul. Dealtfel, nici nu cred că avem interesul să-i alarmăm pe şefii lui, prevenindu-i că a fost prins. S-ar putea ca folosind alte mijloace, eventual o banală emisiune pe unde medii, centrul să-l prevină pe Cionca de cele întîmplate. în fond, realizarea unui asemenea flagrant ar însemna sfîrşi- tul acţiunii.

— Nu prea înţeleg unde vrei să ajungi, răspunse Baciu puţin iritat. N-au decît să-l prevină mult şi bine pe Cionca. Aripi să aibă şi tot nu va scăpa.

— S-ar putea sinucide, ripostă încăpăţînat Chivu.

— Nu se sinucide, mormolocul. în ce priveşte sfîr- şitul acţiunii, ei bine, eu socotesc că am ajuns acolo.

— Poate că n-am ajuns încă, răspunse enigmatic Chivu. în orice caz, te rog să dai comanda de intervenţie numai *după* ce Dulcescu îşi va fi terminat emisiunea şi nu înainte. Oricum, nu vom fi destui de rapizi pentru a realiza flagrantul. Dar putem strica.

— Bine Vasile, să facem cum spui acceptase Baciu, trăgînd cu sete din ţigara neaprinsâ.

Cînd „Azor“ semnală sfîrşitul emisiunii, cei patru ofiţeri şi cei doi tehnicieni lăsară totul baltă şi fugiră spre casa pe care o supravegheaseră, cu toată viteza şi cu Riţă în fruntea lor. Nici unul din ei nu-şi dădu seama ce se petrecuse cu cîinele care nici măcar nu mîrîise. Umărul puternic al lui Baciu
smulse uşa din ţîţîni aruncînd-o în mijlocul camerei, iar inspectorul-şef năvălise înăuntru cu pistolul în mînă, strigînd:

— Sus mîinile şi faţa la perete, Dulcescule! Emisiunea ta s-a sfîrşit! ,

Orice om rezonabil l-ar fi ascultat fără să crîc- nească, dar Dulcescu nu mai era un om rezonabil. El scoase din buzunar un cuţit mare, pescăresc, pe care-l aruncă asupra lui, Baciu fără a reuşi să-l atingă şi apoi făcu un salt, încercînd să ajungă la sticla cu petrol şi la cutia cu chibrituri. Fu ultimul său gest de împotrivire, căci -Chivu îl ajunse şi îl doborî cu o lovitură de pumn. Lazăr şi lancu se aruncaseră asupra lui punîndu-i cătuşele, iar Stă- noiu se repezi la masă pentru a lua metodic în primire cele ce se găseau pe ea. În uşă apăruse şi Riţă care ducea gîfîind un sac mare în spinare.

— Ce faci, Riţă? De .ce porţi javra aia în spinare ca pe un paşă? întrebă Baciu iritat.

— Mă temeam că lăsat în curte va începe să urle, adunînd aici tot satul, răspunse maiorul ştergîndu-şi broboanele de sudoare de pe frunte. Aici, în casă, poate s-o şi facă, spuse el satisfăcut aruncînd sacul într-un colţ.

— Şi ce să facem cu cotarla asta aici, în casă? Dacă ai făcut o treabă, fă-o şi tu pînă la capăt. Dă o fugă pînă la Pecineaga şi înapoiază cîinele foştilor săi stăpîni. Totodată, transmite-le din partea mea sfatul să nu-şi mai vîndă cîinii oricui. Este prima oară cînd aflu că nişte ciobani au înstrăinat un cîine... Pînă te întorci, noi facem o percheziţie ca lumea aici, în casa domnului Dulcescu. Cheamă o maşină, tovarăşe Stănoiu! Spune-le să umble încet, cu farurile stinse. N-am nevoie de tăm-

bălău noaptea în sat. Dumneata, Lazăr, invită-l aici pe preşedintele cooperativei. Vezi că Stă în casă aceea învelită cu ţiglă roşie, în dreapta bisericii. Vă trebui să asiste la percheziţie şi să preia casa în custodie. Să vină şi şeful de post!

Atent la arestatul ce începuse să-şi revină după lovitura primită, Chivu nu se putu opri să admire în sinea lui precizia ordinelor inspectorului—şef cară reuşeau să cuprindă toate problemele ce trebuiau rezolvate, indicînd clar fiecăruia sarcina ce-i revenea. Un sfert de oră mai tîrziu, Riţă plecase cu clinele, iar preşedintele, trezit din primul somn, îi strîngeă prieteneşte mîna lui Baciu, pe care-l cunoştea de mulţi ani. ’’

— Bine ai venit la noi, la Cumpăna, Gheorghiţă. Văd că v-aţi cam terminat treaba pe aici.

— Terminat, Paraschive. Numai că, din cauza noastră, vei pierde cîteva ore bune de somn.

— Asta să fie toată paguba. Bine că vă pot fi de ajutor.

După acest schimb de cuvinte, preşedintele se trase la o parte să-şi aprindă o ţigară, iar Baciu,[1] Chivu şi cei doi radişti începură o percheziţie amă-J nunţită care se sfîrşi abia în zori. Ofiţerii sondară pereţii şi podelele, cercetară podul şi pivniţa, iar cînd se lumină de ziuă examinară metru cu metru curtea şi grădina pentru a descoperi eventualele săpături recente. Pînă la urmă fee vădi că obiectele care prezentau interes erau, în primul rînd, cele' aflate la vedere în camera din care emisese Dulcescu:' aparatul de emisie-recepţie, magnetofonul pentru comprimarea emisiunilor cu banda ce nu apucase să fie ştearsă şi cuţitul pescăresc a cărui formă şi dimensiuni reaminteau lui Chivu şi lui Baciu de
felul în care fuseseră Ucişi soţii Oancea. în plus, mai fură găsite, într-un dulap zidit în perete, un aparat foto miniaturizat şi un al doilea cuţit pescăresc întru totul asemănător celui folosit de Dulcescu.

La terminarea percheziţiei, arestatul fu eliberat din cătuşe pentru a semna procesul-verbal. Iniţial, el schiţă un gest de refuz, dar Baciu îl privi cu severitate şi îi spuse:

— Te sfătuiesc să te porţi frumos, cetăţene Dulcescu. Este singurul fel rezonabil de comportare în noua dumitale situaţie.

Arestatul îl privi cu ură apoi apucă brusc stiloul oferit de Lazăr, semnînd apăsat, cu litere groase. După el semnă şi preşedintele, ca martor; apoi ofiţerii ce-l duceau între ei pe Dulcescu plecară cu »Volgile“ ce veniseră chemate de Stănoiu. Casa rămase pustie, cu sigilii de ceară roşie la uşi şi la ferestre, iar preşedintele se duse la treburile lui, punînd cu grijă în buzunar cheia ce i-o lăsase Baciu.

Ajuns la Inspectorat, grupul de ofiţeri continuă să desfăşoare o activitate înfrigurată. în timp ce Lazăr îndeplinea formalităţile legate de depunerea la arest a lui Dulcescu, cei doi radişti urcară aparatele capturate la ei în laborator, unde se apucară să le examineze cu minuţiozitate. O atenţie particulară fu apordată benzii de magnetofon care fu ascultată de mai multe .ori pe ambele părţi; imprimările neşterse încă fură transcrise pe hîrtie şi trimise imediat colectivului ce se ocupa cu decriptarea. La domiciliul

lui Dulcescu nu se găsiseră cifruri sau coduri care să fi putut servi la înţelegerea mesajelor.

Un ofiţer de la laboratorul de criminalistică preluă cele două cuţite pescăreşti care fură comparate eu măsurătorile, fotografiile şi mulajele făcute rănilor identificate pe corpurile soţilor Oancea. Se stabili astfel fără urmă de îndoială că acestea fuseseră armele folosite pentru comiterea crimelor. Cuţitul lui Dulcescu curmase zilele Ecaterinei iar celălalt, găsit în ascunzătoare, servise la suprimarea lui Anton. Toate rapoartele şi documentele conţinînd rezultatele expertizelor şi examenelor de laborator erau aduse lui Baciu care, împreună cu Chivu şi Lazăr, revenit din arest, schiţau planul primului interogatoriu. Pe la opt şi jumătate dimineaţa totul fu gata, iar Baciu ordonă să fie adus Dulcescu.

Ajuns în camera pregătită pentru anchetă după indicaţiile inspectorului-şef, Dulcescu simţi trecîndu-î prin coloana vertebrală un fior rece: atît solemnitatea momentului cît şi decorul anticipau procesul. La o masă lungă acoperită cu postav luaseră loc Baciu cu Chivu în dreapta şi Lazăr în stînga, iar pentru arestat se pregătise în colţul opus, un scaun şi o masă pa trată de brad, neacoperită, dar avînd pe ea un toc, o călimară bine fixată şi hîrtie de scris. Ancheta fu începută de Lazăr care-i puse lui Dulcescu obişnuitele întrebări preliminare referitoare la datele sale personale, consemnînd răspunsurile în procesul-verbal. Apoi maiorul tăcu, iar Baciu luă conducerea discuţiilor, întrebîndu-l dacă doreşte să facă declaraţii din proprie iniţiativă. Dulcescu răspunse negativ, iar în- spectorul-şef îi spuse:

— Dumneata greşeşti neurmîndu-mi sfatul de a adopta o atitudine rezonabilă; am să ţi-o dovedesc imediat, domnule Dulcescu. Ai fost arestat ca urmare a cercetărilor făcute pentru descoperirea asasinilor lui Anton Oancea şi a soţiei sale. Posedăm cîteva dovezi neîndoielnice că eşti unul din autorii acestor crime. Una dintre aceste dovezi este cuţitul pe care te-ai grăbit să-l arunci aseară asupra mea şi care a servit la suprimarea Ecaterinei Oancea. Am aici concluziile expertizei efectuată acum o jumătate de oră. Arma îţi aparţine, întrucît pe ea se găsesc numai amprentele dumitale. în plus, te-ai servit de ea în încercarea de a mă suprima şi pe mine în prezenţa unor martori. Despre asta îţi cerem să ne vorbeşti, domnule Dulcescu: despre motivele asasinării soţilor Oancea, împrejurările în care a avut loc crima, numele complicilor dumitale ...

Şi cum arestatul continua să tacă încruntat, Chivu interveni la rîndul său:

— Haide, haide, doar nu eşti atît de prost ca să iei totul asupra dumitale. O asemenea atitudine ţi-ar agrava inutil situaţia şi n-ar fi apreciată nici de complicii dumitale. Cine să ţi-o aprecieze? Cionca, Hristopoulos? îi cunoşti cel puţin la fel de bine ca şi noi pentru a-ţi face iluzii despre recunoştinţa lor. Dealtfel vor ajunge şi ei în boxă. Acum e timpul să te gîndeşti numai la dumneata.

Dulcescu privi atent la bărbatul cărunt cu trăsături hotărîte şi statură atletică. Hotărît lucru, zdra- honul avea pumnul greu şi ştia să se folosească de el. Dar, spre deosebire de Baciu, care îi era antipatic pentru aerul său de şef sigur de sine şi de Lazăr, de la care – aprecia el – te puteai aştepta la orice, căruntul avea în privire ceva liniştitor. Dulcescu exclamă cu năduf:

— Să-i ia dracu’ de tîmpiţi, domnule! Aveţi dreptate. Ei s-au băgat în porcăria asta şi m-au băgat şi pe mine. La urma urmelor, n-aveau nevoie de Oancea asta nici cit are chelul de tichie cu mărgăritare şi nici n-ar fi fost cazul să-l ucidem cu nevastă cu tot.

— Dar de ce credeau ceilalţi că aveţi nevoie de Oancea?

— Fiindcă tot vom ajunge aici, mai bine să încep cu începutul. Acum patru ani a venit la Mangalia Yannis Hristopoulos care plecase din ţară de peste douăzeci de ani. Am stat mult de vorbă cu el; o noapte întreagă mi-a povestit peripeţiile sale din străinătate. Ajunsese la Atena fără bani şi fără să ştie să facă nimic. Singurul lucru pe care-l făcuse cu adevărat bine erau studiile la secţia reală a liceului elen din Constanţa pe care le terminase cu brio, un an înaintea plecării. Tare pe matematica ce o ştia, dăduse examen pentru gradul de ofiţer trei în marina comercială. Reuşise să se angajeze pe un cargobot ce făcea curse peste Atlantic, dar un an mai tîrziu vaporul a eşuat între două stînci submarine clar indicate pe harta de navigaţie a regiunii ceva mai sus de estuarul lui Rio de la Plata. La insistenţele reprezentantului companiei de asigurare, Tribunalul maritim îi ridică lui Hristopoulos carnetul de ofiţer trei; ancheta stabilise că, fiind de cart în timpul accidentului, băuse înainte de preluarea comenzii vaporului o cantitate serioasă de alcool. După aceea începuse declinul.. .

La început, lucrurile nu păruseră chiar atît de tragice. Mama lui îşi vînduse cele cîteva bijuterii aduse din ţară şi, cu banii rezultaţi, deschiseseră un restaurant cu specific românesc la Pireu. Localul
nu mergea rău; ajutată de două femei, bătrîna trudea toată ziua la bucătărie, iar fiul ei, îmbrăcat impecabil, se învîrtea printre mese, supraveghind activitatea chelnerilor şi făcînd încasările. Dar Eleni Hristopoulos muri curând, poate de epuizare, poate de

dorul pămîntului natal pe care-l părăsise. Lipsit de aportul ei hotărîtor restaurantul dădu faliment şi Yannis se trezi din nou pe drumuri.

După moartea mamei sale, Y'annis făcuse cunoştinţă cu Vasili Statopol şi cu Toma Gheorghiu, negustori emigraţi din Brăila, care se cocoţaseră la conducerea uneia din asociaţiile grecilor originari din România. Aceştia îi propuseră o afacere simplă – cum spuneau ei: Yannis primea un „fond de rulment" care-i permitea să vînture seară de seară tavernele Pireului, încercînd să intre în vorbă cu marinarii români care acostau în acest port. Pe aceştia, trebuia să-i tragă de limbă în baza unui chestionar învăţat pe dinafară, iar fiecare informaţie obţinută ce răspundea exigenţelor chestionarului era plătită în plus după un tarif fix: douăzeci de dolari bucata, în subsidiar Yannis Hristopoulos trebuia să încerce să-i împingă la dezertare pe unii din cei eu care intra în vorbă. Pentru o asemenea ispravă răsplata era mai substanţială: o sută de dolari.

După cîte mi le spunea, Hristopoulos se lansase m această aventură animat de sentimente contradictorii. Desigur, escapadele repetate seară de seară prin tavernele din port ca parte a îndatoririlor sale ‚de serviciu" erau o treabă care îl tenta şi i se potrivea de minune. Pe de altă parte însă, nu prea era încîntat să tragă de limbă nişte oameni simpli, nişte naivi. Pînă atunci Yannis nu se gîndise niciodată că o petrecere ar putea fi şi un prilej de a-ţi spiona

tovarăşii de băutură. Dar, după eîteva luni, rîdea de trecutele lui scrupule cu cinismul spionului trecut prin ciur şi prin dîrmon. Peste încă un an, statele lui de serviciu înregistrau un palmares, incomparabil, superior celui al altor „colegi". La aceasta contribuise, probabil, aerul său de tînăr bine crescut şi povestea nenorocirilor ce-l încercaseră, pe care o debita sîrguincios tuturor interlocutorilor săi. Şefii nu întîrziară să-l remarce şi să-l trimită la un curs de specializare, ţinîndu-l cîtva timp departe de problemele româneşti pentru a-i păstra intacte posibilităţile de acţiune.

Dar, înainte ca şefii săi din Grecia să se hotărască ce ar trebui să facă cu el, Yannis Hristopoulos făcuse cunoştinţă cu un scoţian, Robert Mc. Murphy, fost agent la *Intelligence Service,* pensionar, stabilit la Istambul sub acoperirea de reprezentant al firmei „British Aluminium Ltd.". Scoţianul organizase o reţea particulară de spionaj care vindea informaţiile obţinute unor servicii occidentale şi, mai ales, Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud. în- trucît condiţiile materiale oferite de Mc. Murphy erau mult mai bune, Yannis se mutase la Istanbul de unde fusese trimis în România pentru a obţine informaţii şi a încerca să recruteze unul-doi agenţi. Ajuns la Mamaia, el făcuse totul pentru ca prezenţa sa să rămînă necunoscută foştilor colegi rămaşi în Constanţa. Contactase, în schimb, doi-trei prieteni buni, printre care şi pe mine, pentru a le cere să adune informaţii despre paza coastei româneşti şi despre alte obiective militare. Mi-a oferit bani, fie lei aici, în ţară, fie valută depusă la o bancă din străinătate. Am refuzat să iau alţi bani în afara acelora care-mi erau necesari pentru activitatea în-'

formativă. Hristopoulos îmi spusese că datele trimise de mine vor ajunge la N.A.T.O., iar pentru mine N.A.T.O. reprezenta singura posibilitate de înfrîn- gere a comunismului în Europa. L-am ajutat pe Yannis ca urmare a convingerilor mele politice şi nu pentru bani...

— Dar Cionea? Pentru ce a acceptat să-l ajute? Pentru bani sau tot aşa, ca dumneata, pe baza convingerilor?

— După cîte mi-a povestit Yannis mai tîrziu, îl avea la mină ou ceva, nu ştiu cu ce. O ispravă de-a lor din tinereţe. Deşi timpul anulase urmările juridice ale acestei fapte, Cionea nu voia cu nici un chip ca cele petrecute atunci, pe vremuri, să devină cunoscute. Spunea că l-ar distruge ca om ...

— Deci a acceptat şi Cionea, de voie de nevoie. Ce s-a mai întîmplat după aceea?

— Păi, am început să culegem informaţii. Cel puţin eu. Tot ce vedeam pe coastă sau în larg cu propriii mei ochi sau auzeam de la diferiţi flecari, amatori de băutură pe gratis, îi transmiteam lui Cionea. El devenise un fel de şef al meu, căci avea posibilitatea să se deplaseze periodic în străinătate, să trimită mesaje prin diferiţi străini şi, la nevoie, să-l cheme pe Yannis în ţară. Cînd nu putea folosi nici una din aceste căi, Cionea depunea mesajul într-o ascunzătoare aflată undeva pe stradela Vîntului şi făcea semn cu creta pe Un stîlp de pe strada Cuza Vodă. În aceeaşi zi, mesajul era ridicat, fapt confirmat prin înscrierea semnului de pe stîlp într-un pătrat făcut tot cu creta. Uitasem să vă spun că Hristopoulos ne dăduse nişte nume de cod, sau conspirative – cum le spunea el – cu care semnam mesajele noastre radio şi scrisorile cifrate depuse în

ascunzătoare. Mie îmi spunea „Duncan" iar lui Cion- ca, „Cronin".

Toate au mers bine pînă anul acesta cînd, în iunie, ne-am trezit cu Hristopoulos la Mamaia. Venise să ne spună că şefii cei mari de la N.A.T.O. au nevoie urgentă de date, schiţe, hărţi şi planuri cu privire la litoralul şi apele teritoriale româneşti. Asemenea

date şi documente nu puteau fi procurate decît prin-» tr-un ofiţer de la Direcţia hidrografică, dar noi n-a? aveam posibilităţi să ne lipim de unul dintr-ăştia. Am trecut totuşi prin sită cu Yannis şi cu Cionca toate relaţiile noastre actuale precum şi legăturile mai vechi. Rezultatele fură mai mult decît descurajatoare; nici unul din prietenii noştri sau din rudele acestora nu ajunseseră în armată sau într-o instituţie apropiată de ea. Majoritatea erau. vînzători sau responsabili de mici unităţi comerciale, funcţionari ai cooperaţiei, învăţători de şcoală elementară ... Unul era salariat al teatrului din localitate; mai exact maşinist. Cam toţi erau indivizi ce se a- daptaseră greu şi cu întîrziere noilor rînduieli din ţară, fiind folosiţi în strictă concordanţă cu calităţile şi sentimentele lor faţă de regim. Ne dezumflasem de tot şi eram pe cale să ne lăsăm păgubaşi cînd Cionca veni cu noutatea că şeful său, Anton Oancea, are un văr în marina militară. Ofiţerul îl vizitase chiar în dimineaţa aceea, la birou, să se intereseze de costul unei vacanţe la Borşa, în Maramureş. Preţul îl cam descurajase pentru că, spunea el, trebui? să plătească trei locuri: pentru el, pentru soţie şi pentru fata lui. Oancea îi promisese că va căuta să-l servească şi că, în orice caz, îşi, va petrece concediul în Maramureş. După plecarea ofiţerului, Oancea spusese mîndru celor dinprejurul lui că e vărul său
după mamă şi că e singurul din tot satul care a a- juns marinar. Cionca îl întrebase ca din întîmplare dacă vărul său era îmbarcat, iar Oancea răspunsese negativ precizînd că acesta lucrează într-o unitate de comandament, la Constanţa.

Yannis a luat foc: „Să faceţi ce ştiţi" – ne-a zis – „şi să mi-l trimiteţi pe Oancea la Istambul cît mai repede. Acolo îl aranjez eu. îi cunosc şi firele de păr din cap. Asta a mîncat pîine din mîna tatii."

Desigur, nici el nici noi nu eram atît de naivi încît să sperăm că-l vom recruta prea uşor pe ofiţerul în cauză. Personal, mă îndoiam chiar că-l vom putea recruta vreodată. în schimb, Oancea mi se părea o persoană mult mai abordabilă. La insistenţele repetate ale lui Hristopoulos ea Tony să fie trimis la Istambul, Cionca îl asigură că treaba este pe deplin realizabilă. în luna august, spunea, el, erau programate acolo tratative cu firma, „Abdulakim tours", iar dacă el, Cionca, n-ar putea să meargă dintr-un motiv sau altul, Oancea ar fi nevoit să-l înlocuiască.

La început, se părea că acţiunea executată de Hristopoulos la Istambul reuşise. Strîns cu uşa, Oancea acceptase, aducînd chiar el în ţară aparatele găsite la mine. Dar, fanfaron ca întotdeauna, Yannis se apucase să-i destăinuie că şi Cionca lucrează şi că el va fi omul de legătură care-l va instrui şi-i va lua rapoartele. întors în ţară, Oancea s-a dus drept la Cionca, i-a spus că n-avea de gînd să facă spionaj pentru capitalişti şi, dacă nu va fi lăsat în pace, îl va denunţa în primul rînd pe el. Totodată, a refuzat să predea aparatele pe care le introdusese în ţară, afirmînd că le va păstra drept garanţie pentru buna comportare a lui Hristopoulos şi a lui Cionca.

Or, se stabilise ca noi să începem să emitem imediat ce aparatele vor ajunge în ţară, pentru a coordona acţiunea ce intenţionam s-o începem asupra ofiţerului de marină. Cionca m-a convocat pentru a-mi cere sfatul, iar eu i-am spus că întrucît Oancea nu-l denunţase pînă atunci n-avea, desigur, de gînd să-l denunţ® [nici] de aici încolo. I-am propus deci să-l lăsăm o vreme în pace, dar Cionca insista să-l înfricoşăm puţin pentru a obţine măcar aparatele. Pînă. la urmă, am fost de acord şi, într-o seară, l-am pîndit la colţul străzii pe care locuia şi care nu e prea circulată. Deşi nu mă cunoştea, m-am deghizat puţin: o mustaţă stufoasă, două cocoloaşe de pîine în maxilare, o pălărie cu boruri largi, ochelari... Pe scurt, l-am acostat şi l-am ameninţat că dacă nu-Şi^bagă minţile în cap şi nu-şi ţine promisiunea făcută la Istambul, noi îl vom pedepsi aspru, supri- mîndu-i mai intîi nevasta şi apoi pe el. S-a speriat grozav, dar n-a cedat şi, mai rău, a început să fie suspectat de soţia lui care observase cît era de fră- mîntat. înnebunit de teama că Oancea i-ar putea povesti totul nevesti-şi, Cionca l-a chemat în ţară pe Yannis. Eu am încercat din nou să liniştesc lucrurile, dar Hristopoulos i-a dat dreptate lui Cionca, afirmînd că manifestările nesăbuite ale individului ne pun în pericol şi că trebuie reduşi la tăcere şi el şi nevastă-sa, înainte de a fi prea tîrziu. Cu acelaşi prilej urma să recuperăm aparatele ascunse pe undeva prin casă. După cum ştiţi, operaţia a avut loc în noaptea de *2* spre 3 septembrie. în casă a pătruns Hristopoulos care l-a lichidat pe Oancea şi eu, care m-am ocupat de nevastă-sa. Cionca, fiind cunoscut amîndurona şi neputînd să suporte scenele de violenţă – spunea el – a rămas de pază în
grădină pînă ce l-am chemat să ne ajute la scotocirea casei. Cu toate eforturile, n-am găsit aparatele în noaptea aceea. Hristopoulos a plecat chiar a doua zi, după ce ne-a sfătuit să întrerupem o vreme legăturile directe şi să comunicăm prin mesaje ascunse. El ne-a dat cutiile magnetizate şi ne-a cerut să-i comunicăm şi lui, eventual, zilnic, noutăţile ce apar. Pentru aceasta, eu trebuia să recuperez aparatul de radio şi să creez condiţii necesare realizării emisiunilor . ..

— Cum cifrai şi descifrai mesajele transmise şi primite prin radio?

— Nu le cifram eu, domnule. Matematica n-a fost niciodată partea mea cea mai tare. Cionca mi le dădea gata cifrate şi tot el le descifra pe cele venite Şi asta nu numai de cînd ne servim de radio. Şi înainte, cînd puneam rapoartele în ascunzătoarea de pe stradela Vîntului. Eu a trebuit să învăţ doar manipularea aparatului după nişte instrucţiuni pe care le-am ars acum cîteva zile. M-am chinuit cu treaba asta o grămadă de timp ...

— De unde ştiau destinatarii că mesajele voastre nu sînt transmise sub controlul securităţii?

— Aveam un semn al nostru. Dacă am fi fost prinşi şi obligaţi să transmitem mesaje întocmite de dumneavoastră atunci textul cifrat ar fi trebuit transmis corect, fără nici o greşeală. Mesajele reale trebuiau să conţină o greşeală, undeva, între poziţia 2 şi 5, Adică cea de-a doua cifră din grupa a doua sau cea de-a treia cifră din grupa a treia, cea de-a patra din grupa a patra trebuia transmisă mărită cu o u- nitate. De exemplu, în loc să spunem doi atunci cînd imprimam mesajul spuneam *trei.*

— Ce program de legături aveţi? După emisiunea de aseară cînd trebuia să apari din nou în eter?

— Sînt ascultat în fiecare seară la ora 22,30. Dacă n-am nimic, vin în cea de-a doua seară.

— Şi centrala?

— Emite după ce termin eu, dacă are ceva. Dacă nu, transmite doar semnul de bună recepţie a mesajului care este AKL.

— Tot în fonie?

— Tot.

— Dar dacă centrala avea să vă transmită ceva, iar voi n-aveaţi nimic de comunicat, cum vă anunţa să intraţi pe recepţie?

— Printr-un cîntec grecesc pe care-l difuzau la un post ce funcţionează pe baze comerciale şi pe care îl transmit în fiecare seară la nouă. Dacă se transmite cîntecul *Ta matia,* la zece şi jumătate e- ram pe recepţie.

— Cum se face că în noaptea crimei n-aţi putut găsi aparatele pînă în zori deşi le-aţi căutat toţi trei, iar dumneata le-ai găsit singur în mai puţin de jumătate de oră?

Dulcescu zîmbi, oarecum mîndru de isprava sa şi explică:

—. în noaptea de 2 spre 3 septembrie eram cu toţii sub tensiune şi, drept să vă spun, nu numai Cionca era impresionat de prezenţa în casă a celor două cadavre ci şi noi. Morţii ne răsăreau mereu în cale, paralizîndu-ne. Cu toate acestea în zori reuşisem să căutăm amănunţit în toată casa şi căpătasem certitudinea că aparatele nu erau acolo. Rămîneau două posibilităţi: să fi fost îngropate în grădină, şi atunci le-aţi fi găsit dumneavoastră foarte repede, sau să fi fost ascunse în magazia de lemne pe care nu apucasem s-o scotocim. Am stat de vorbă cu Cionca, cerindu-i să-mi descrie cum fuseseră ambalate obiectele pe care le căutam, iar acesta şi-a reamintit că Oancea apucase să-i spună imediat după sosire că le băgase într-o cutie de pantofi. în magazie erau o grămadă de asemenea cutii; se vede că o bună parte din salariul doamnei lua drumul magazinelor de încălţăminte. Sub ele, la baza grămezii, am găsit şi o cutie turcească. Era chiar cea pe care o căutam.

Chivu îşi privi ceasul şi constatînd că se apropia ora unsprezece, se adresă arestatului:

— Ne oprim deocamdată aici, domnule Dulcescu; fiindcă în curînd va fi prînzul, vei fi condus în celula dumitale unde ţi se va da să mănînci, şi vei putea dormi cîteva ore. Pe seară, vei fi adus din nou aici şi vei scrie o declaraţie completă şi amănunţită privind activitatea de spionaj pe care aţi desfăşurat-o şi felul cum aţi săvîrşit crima din strada Şiretului. Dumnealui, arătă el cu capul spre maiorul Lazăr, va fi aici pentru a te sprijini la nevoie. Luaţi-l – ordonă el subofiţerului ce intrase chemat de Baciu.

Rămaşi singuri, cei trei ofiţeri se aruncară cu poftă asupra sandvişurilor şi a termosului cu cafea aduse de şoferul lui Baciu de acasă de la inspecto- rul-şef; greutatea pleoapelor şi golul din stomac le reamintiră că lăsaseră în urmă o noapte nedormită şi că săriseră atît peste cină cît şi peste micul dejun.

— Aşa, fraţilor, spuse Baciu după ce bău pe nerăsuflate un pahar de apă minerală şi-şi aprinse o ţigară din cele tari, o făcurăm şi pe asta. Unde mai pui, se adresă el lui Chivu că ţi-au mai rămas şi două-trei zile de concediu ca să te poţi reface. Acum, tovarăşe Lazăr, va trebui să ne ocupăm urgent de

întocmirea dosarelor de urmărire penală a celor **doi** criminali şi să-l arestăm şi pe Cionca. Mai ia un băiat, doi, pune-i la treabă în aşa fel încît să putem prezenta procurorului atît dosarul lui Dulcescu cît şi al complicelui său. Să existe la dosar procesele verbale de cercetare la locul crimei, rezultatele examenului medico-legal, expertizele laboratorului **de** criminalistică, procesul-verbal de surprindere în flagrant

de spionaj a lui Dulcescu, cel de percheziţie şi mai ales declaraţii: o declaraţie completă a arestatului, procesul-verbal de interogare a martorului Ion Geancu, al Corneliei Popa ... Mîine tragem cortina!

— Mi se pare cam devreme, George, interveni Chivu care ascultase atent cele spuse de prietenul său. Procedînd astfel vom scăpa din mină vinovatul principal. Hristopoulos nu va da socoteală . ..

— Hristopoulos e la Istanbul, iar eu mă ocup cu infractorii de la mine din judeţ. Dacă domnul acesta îşi va mai arăta mutra pe aici, va plăti şi el pentrU cele ce le-a făcut.

— Şi dacă nu-şi arată mutra?

— Dacă nu-şi arată ... Hm ... Dacă nu-şi arată mutra înseamnă că... Ia ascultă, izbucni el, ce mă tot fierbi aşa, fără apă? Ce vrei tu, măi Vasile?

— Dragă George, eu şi cu tine ne cunoaştem **de** o viaţă, reluă împăciuitor Chivu. De cînd ne ocupăm de cazul acesta, m-am subordonat ţie, ascultîn- du-ţi toate ordinele, toate indicaţiile. De multe ori am avut sentimentul că tu şi băieţii tăi faceţi toată[1] treaba, iar eu asist de pe margine ...

— N-o lua aşa, Vasile, protestă inspectorul-şef. Ştii tot atît de bine ca şi mine că urmărirea criminalilor a fost organizată pornind de la premisele **e-** nunţate de tine: participarea probabilă a lui Cionca
şi existenţa unei anumite legături intre asasinatul comis şi deplasarea lui Oancea la Istambul. Dacă ne-am fi lansat pe alte piste, am fi bîjbîit o vreme .. . Pe urmă, ai lucrat şi tu, cot la cot cu noi, pe teren, la arhive, mă rog, peste tot unde a fost nevoie. Eu ţi-am primit sprijinul cu toată înţelegerea şi prietenia .. .

— Ştiu, George şi-ţi mulţumesc mult. Nici un comandant nu e din cale-afară de încîntat să se vadă dublat, la el în unitate, de un şef venit de la centru. Tu, care mi—ai fost dintotdeauna prieten ai acceptat pentru că m-ai înţeles. în numele acestei prietenii, îţi cer acum să înţelegi şi faptul că, nepedepsindu-l pe Hristopoulos, nu ne vom fi făcut pe deplin datoria. Iar eu n-aş răzbuna-o aşa cum am dorit pe sărmana Ketty... Concret, te rog să contrasemnezi, ca şef al inspectoratului, un raport al meu cu propuneri de continuarea acţiunii pe care intenţionez să-l trimit generalului Panciu. Bineînţeles, vom indica fără echivoc că propunerea îmi aparţine şi că îmi asum răspunderea atît pentru. realizarea ei cît şi pentru rezultate. Dealtfel, un eventual eşec al meu nu va afecta cu nimic situaţia la care s-a ajuns pînă acum. Dulcescu şi Cionca vor rămîne la dispoziţia justiţiei.

Baciu îşi privi lung prietenul şi-i spuse:

— Tu să nu faci pe diplomatul cu mine, măi pescar ratat. Dacă e să mergem împreună, mergem şi la cîştig şi la pagubă. Hai! Dă-i drumul cu propunerea aia a ta!

în dimineaţa aceea, generalul Panciu venise la birou pe jos. Căldura blinda a dimineţii de septembrie îi înmuiase durerea oaselor chinuite de reumatism fără a-i provoca, în schimb, criza anginoasă de care se temea. În plus, dormise aproape şase ore fără întrerupere. Se simţea bine, iar vestea primită ieri, pe seară, de la Constanţa îl umpluse de mulţumire sufletească: fuseseră descoperiţi şi erau în curs de arestare autorii dublului asasinat din strada Şiretului. Un caz de spionaj ... Evident, nu putuse fi decît o asemenea afacere sau o crimă pasională. Şeful generalului nu era deloc mulţumit să afle că pe teritoriul ţării se mai comiteau cînd şl cînd asemenea crime, atît de frecvente în vechea orînduire. El cerea ca autorii asasinatelor să fie descoperiţi cît mai repede cu putinţă şi făcuţi inofensivi, adică trimişi în spatele gratiilor închisorii. Era – socotea Panciu – o exigenţă cu totul rezonabilă, iar el se bucura încă de pe drum de faptul că va putea să-i raporteze şefului o veste bună.

La birou, Ardeleanu îi şi aranjase mapa cu problemele pentru raport, plasînd la loc bun materialul sosit în cursul nopţii de la Constanţa. Generalul arunoă o privire distrată peste celelalte hîrtii citite încă din ajun şi întrebă:

— Altceva, tovarăşe Ardeleanu?

— Un nou raport sosit de la Constanţa chiar a- cum o jumătate de oră, raportă şeful de cabinet. T

— Aha! Noutăţi! Dă-l încoace! ceru Panciu nerăbdător.

Peste un minut, generalul se cufundase cu totul în lectura celor trei pagini dactilografiate ale raportului de parcă ar fi vrut să le înveţe pe dinafară.

— Are dreptate Chivu, mormăi el. E un ofiţer
bun, iar eu am fost ultima oară cam aspru cu el. Lasă, că nu-i strică . .. Acum îl voi sprijini... Trebuie să încercăm. Oricum, n-avem ce pierde. Şi Baciu ăsta... Curat negustor ide covoare, rîse el ridicînd receptorul unuia din telefoane:

— Dă-mi legătura cu şeful Inspectoratului Constanţa, ceru el centralistei. Bună dimineaţa, Baciule! Ce mai faceţi pe acolo? S-a terminat sezonul? Nu? . . E cald şi plajele sînt pline ... Să nu ne pară rău de căldura asta la culesul recoltei... Da... Am primit. .. Am citit... Ascultă, nu înţeleg! Tu ai înaintat doar propunerea lui Chivu sau eşti

de acord cu ea? Ce vorbeşti? ... Depăşeşte competenţa Inspectoratului? Asta-i nouă ... Să am eu atâţia bani de cîte ori ai depăşit tu competenţa Inspectoratului, m-ar da afară din partid .. ..Cum, pentru ce? Pentru venituri ilicite şi pierderea simţului de clasă, iată pentru ce! .. . Pentru că aş deveni milionar ... Chivu a ţinut să-şi asume? ... Foarte bine! ... Eu îl aprob! ... Da! îl aprob! Dă-l la telefon! Noroc Chivule! Vroiam numai să-ţi urez succes... Ce spui? .. Baciu merge cu tine? în sfîrşit! Mai bine mai târziu... Aştept veşti de la voi. Noi doi vom mai discuta aici, la Bucureşti. Dă-mi-l din nou pe Baciu! La revedere! Baciu? Am aflat că Chivu a investit ceva bani în treaba asta ... Transport, cazare şi altele. îi decontezi pînă la ultimul ban chiar dacă depăşeşte competenţa ta ... Te referi la ordinul meu telefonic pînă îţi trimit aprobarea scrisă. Nu vrea Chivu? Cum nu vrea? E un ordin! Şi încă ceva: va rămîne acolo pînă la terminarea acţiunii! Nu cred că mai e aşa de mult. Aici, ne descurcăm noi şi fără el. Succes!

Panciu puse receptorul jos cu un zîmbet pe chipul brăzdat de ani şi de încercări. Zîmbetul mai stă-

ruia încă atunci cînd ridică un al doilea receptor întrebînd:

— A venit tovarăşul? . . . Mă aşteaptă de zece minute? Cobor imediat.

Capitolul 9

Birourile Centralei de turism a litoralului se găseau în capătul bulevardului Tomis, pe lîngă poşta veche, acolo unde cu ani în urmă dăinuia prosperă cafeneaua „Royal“. Cu excepţia sălii de cinematograf din colţul format de bulevard cu strada Negru Vodă, centrala de turism ocupase întreaga clădire, folosind drept spaţii de primire a publicului sala fostei cafenele şi a unui fost restaurant, iar ca birouri' pentru funcţionari, camerele aflate la cele două etaje.

A doua zi după discuţia privitoare la continuarea acţiunii, la puţine ore după ce generalul Panciu îi aprobase telefonic propunerile, colonelul Vasile Chivu, bărbierit cu îngrijire şi purtînd un elegant costum cenuşiu închis, îşi făcu apariţia în sala cea mare de la parterul centralei de turism. Deşi se apropia ora închiderii, în spatele ghişeelor lucrau neobosite şi mereu cu zîmbetul pe buze fete îmbrăcate cochet, vorbind fiecare două-trei limbi străine. Pereţii erau acoperiţi aproape în întregime cu afişele multicolore ale O.N.T.-ului şi ale altor agenţii de turism şi companii aeriene ce cooperau cu firma românească. Activitatea de aici, desfăşurată încă în condiţii de plin sezon estival, te ducea cu gîndul la un stup de albine. Chivu se îndreptă agale spre ghişeul deasupra căruia scria „Informaţii* la care întrebă unde se
afla serviciul „programe” şi pînă la ce oră putea fi găsit la birou şeful serviciului. După ce remarcă faptul că era ora patru fără un sfert, funcţionara îi spuse că serviciul „programe” se află la etajul I, în capătul culoarului şi că funcţionarii de la birouri lucrează pînă la ora patru. Ea se oferi să se intereseze dacă şeful serviciului „programe” mai este la birou şi dacă mai primeşte vizite, rugîndu-l pe solicitant să-şi spună numele pentru a-l anunţa.

— Cu plăcere, spuse colonelul. Numele meu este Chivu, Vasile Chivu, şi am fost coleg de şcoală cu tovarăşul Cionca. Nu ne-am mai văzut chiar de a- tunci.

Funcţionara formă un număr de telefon şi după ce i se răspunse, înştiinţă persoana de la celălalt capăt al firului despre cererea lui Chivu. După un minut de aşteptare, sosi răspunsul că tovarăşul Cionca era în birou, gata să-l primească pe “fostul lui coleg de şcoală. Chivu ieşi pe stradă şi reveni în clădire prin- tr-o aripă laterală. Intirînd pe uşa de la capătul culoarului, se văzu în prezenţa unei femei tinere care bătea cu viteză la maşina de scris.

— Aş dori să vorbesc cu tovarăşul Cionca, i se adresă el femeii în care ghici pe Cornelia Popa. Numele meu este Vasile Chivu. M-am anunţat acum cîteva minute, de jos.

— Poftiţi pe aici, îi spuse femeia zîmbindu-i prietenos şi arătîndu-i o uşă capitonată.

Chivu intră şi în întîmpinarea sa veni un bărbat voinic, ale cărui trăsături trădau pe amatorul de trai bun, comod pînă la lenevie. „Un adevărat o- riental”, gîndi Chivu, reamintindu-şi vag de Cionca, şcolarul leneş şi grăsuliu din categoria „mormolocilor” clasei. Deosebirea dintre Cionca şcolarul şi

Cionca şeful de serviciu se rezuma, în afară de vîrstă, doar la faţa bronzată şi la zîmbetul profesional a- bordat în permanenţă de cel din urmă.

— Vasile Chivu! Ce mai faci, mă băiatule? Ce surpriză plăcută! exclamă el, scuturînd pe cit de tare putea mîna colonelului. Va să zică, n-ai uitat că am fost colegi la şcoala primară! Te cam ciocănea învăţătorul nostru, Dumitrescu – „suflet pestriţ[14], ai? Nu-i vorbă că erai şi zburdalnic. Eu, cuminte şi ; moale ca o mămăligă... Ce faci tu acum? Ştiam că • urmaseşi şcoala medie de pescari-vînători de la Mamaia. Alţii spuneau acum cîţiva ani că ai fi în ar- ' mată.

— Adevărat, sînt în armată. Mai exact la securi- « tate. Colonel. ; ;

— Da? Ei, bravo, exclamă Cionca, pălind involuntar. Şi, ce vînt te-a adus pe la noi?

Vrei, poate, să-ţi organizăm un program de cîteva zile în Deltă, o excursie la Histria, la Adamclisi? Vrei o cameră bună la un hotel anume? Deşi sîntem asaltaţi cu cereri, pentru tine se poate orice. N-am în fiecare zi prilejul să servesc un coleg de şcoală.

— Nu, Cionca, n-am venit să-ţi solicit un serviciu 1 turistic, răspunse scurt Chivu. .; i

— Mare zăpăcit mai sînt! în materie de excursii I în Dobrogea sau de gazde pe litoral, imul ca tine: . n-are nevoie de O.N.T. Mai degrabă ar putea trage foloase O.N.T.-ul de pe urma ta. Ai venit, probabil doar aşa, să mă vezi... Frumos din partea ta ...

Chivu îşi consultă ceasul care arăta ora patru şl zece minute şi îşi spuse că funcţionarii, inclusiv Cornelia Popa, părăsiseră de acum birourile. Conform planului pe care-l întocmiseră, la patru şi cinci, maio- j rul Lazăr trebuia să se instaleze în camera de ală- |
turi şi să nu mai lase pe nimeni să intre sau să iasă fără permisiunea colonelului.

— Spune-mi, Cionca, începu el, nu te reţin de la ale tale? Cred că programul vostru s-a terminat. Te aşteaptă poate soţia, familia? Mai ai ceva obligaţii profesionale sau extraprofesionale?

— Vai de mine, dragă, nici o problemă, nici o obligaţie. Ai mei sînt plecaţi într-un circuit turistic prin ţară, aşa că sînt singur acasă. Aici nu mai vine nimeni după orele de program, iar controlul unităţilor de pe litoral e o treabă de fiecare zi.

— Cum se face că ţi-ai trimis familia în excursie, acum, după ce au început cursurile şcolilor?

— Nu ştii că cizmarul n-are ghete? Cerusem biletele astea la începutul anului şi le-am căpătat abia acum cîteva zile. Noroc că-l cunosc bine pe directorul liceului nr. 1. Mi-a aprobat ca băieţii să lipsească pînă la 1 octombrie avînd în vedere caracterul educativ al excursiei. Dar, spune-mi, chiar nu vrei să ieşim nicăieri? Eu am mîncat ceva la prînz, dar dacă tu n-ai făcut-o încă, pot repeta. Nu ţin regim de slăbire. Putem să mergem la o cafea ...

— Poate mai tîrziu. Deocamdată, să-ţi spun de ce am venit la tine; vreau să discutăm despre moartea fostului tău şef Anton Oancea şi a soţiei lui, Ketty.

Cionca se clătină ca zdruncinat de o lovitură iar culoarea feţei, abia revenită la normal, deveni pă- mîntie.

— Nu mai spune, bîigui el prosteşte. L-ai cunoscut şi tu pe Oancea?

— Da, l-am cunoscut foarte bine. Am fost vecini. Dar mai bine o cunoşteam pe Ketty. în tinereţe ne-am iubit mult şi doar plecarea mea din Constanţa a împiedicat-o să-mi devină soţie. Gîndesc că de aceea

m-a chemat la ea chiar în seara crimei. Voia să-mi ceară sprijinul, să se sfătuiască cu mine în legătură cu soţul ei care se întorsese de nerecunoscut dintr-o călătorie la Istanbul. Mi-a spus o groază de lucruri interesante.

— Da? Şi ce ţi-a spus? întrebă Cionca cu pe care nu şi-o mai recunoştea.
o voce

— Cum îţi spuneam, lucruri interesante. La urmă a venit şi Oancea. Pînă atunci, Ketty apucase să-mi povestească şi nişte chestii pe care nu prea le-am înţeles. Mi-a spus că venise într-o zi la tine, tot aşa, să-ţi ceară sfatul şi eventual ajutor în legătură cu starea de spirit a lui Tony şi că tu nu numai că n-ai făcut nimic din ce te-a rugat, dar te-ai şi grăbit să-i povesteşti totul lui Oancea, în aceeaşi seară. De ce ai făcut asta?

— Din colegialitate, din pură colegialitate, se grăbi să răspundă cel întrebat. Nu voiam să mă amestec în căsnicia şi în certurile lor . . .

— Dar ce avea asta cu căsnicia? Femeia nu se plîngea că o bate bărbatul şi nici că o înşală. Spunea numai că acestuia îi este grozav de frică de ceva. Tocmai spunîndu-i lui Oancea despre vizita ce ţi-o făcuse nevastă-sa ai contribuit la înrăutăţirea relaţiilor dintre cei doi soţi. Sînt lucruri pe care un bărbat nu le face niciodată, iar unul din ele este acela de a divulga secretele ce i le încredinţează o femeie venită să-i ceară ajutor. Se vede că-ţi cam lipseşte experienţa, băiete! Nu te-ai orientat deloc.

Cionca se agăţă de ultimele cuvinte ale lui Chivu ca înecatul de un pai:

— Ai dreptate, nu m-am orientat...

— Vezi, asta era, nu te-ai orientat. După o viaţă trăită între femei, căci doar aveţi aici destule, la
O.N.T., tot n-ai învăţat să te porţi cu ele. Dar, să lăsăm asta. Ce-o fi păţit oare bietul Oancea acolo, la Istambul? Uite, chestia asta ar trebui s-o ştii, sau măcar s-o bănuieşti. Doar ai aranjat în aşa fel lucrurile încît să plece în locul tău.

— Da! ... Nu! ... Cum să plece în locul meu?
Doar îmi era şef ...

— Şef, ne-şef, în deplasarea aceea erai prevăzut să pleci tu. De ce ai cerut să fii înlocuit? Ai mirosit ceva, ştiai ceva?

— Stai să vezi! Socrul meu ...

— Te rog să nu-l bagi pe moş Rogobete în combinaţiile tale! Puţină decenţă, ce

dracu'! E adevărat că omul e bolnav de multă vreme, dar asta nu te-a împiedicat să pleci în străinătate anul trecut, de exemplu. în prezent, starea lui generală e aceeaşi de acum un an. Am citit chiar zilele astea un raport al postului de miliţie din sat de la el, la care era anexat un certificat medical. Moşul n-a căzut la pat şi nici nu trage să moară ...

— Este adevărat, dar soţia mea l-a visat foarte urît şi s-a temut să nu i se întîmple ceva în lipsa mea. M-a rugat să fac în aşa fel ca să nu plec.

— Nu te ştiam superstiţios şi nici nu ştiam că doamna Cionca posedă darul rar al previziunii. De ce nu mi-ai spus-o? Mi-aş fi luat şi eu îndrăzneala s-o rog să ghicească pe unde ai umblat în noaptea de două spre trei septembrie, cînd s-au săvîrşit cele două crime, căci acasă n-ai fost.

— Nu, n-am fost, am fost la Mamaia. Erau nişte încurcături cu cazarea unui grup care tocmai sosise şi...

— Care grup? La ce hotel? Ce alţi funcţionari ai O.N.T. mai erau acolo? Iartă-mi ploaia de întrebări

,dar e din vina ta. Te-ai apucat să-i spui minciuna asta şi unui vecin de-al tău, Geancu, mi se pare, şi cum colegii mei de aici sînt nişte cîrcotaşi care nu cred pe cuvînt pe nimeni, s-au apucat să-ţi verifice povestea. Ce crezi că au stabilit? Că l-ai minţit pe vecinul tău, pe omul acela cumsecade, şi că n-ai fost la Mamaia. Desigur, dacă mi-ai da răspunsuri concrete la întrebările de adineauri aş putea reverifica totul. Aş face-o cu plăcere, numai aşa, ca să-i dezmint pe cusurgii de la judiciar. Ascult...

— Dragă Chivule, recunosc că aparenţele sînt împotriva mea, reluă Cionca cu energia disperării, dar nu pot spune nimănui unde am fost în noaptea aceea. Este vorba de reputaţia unei femei măritate, mama unor copii mari...

— Bravo, craiule! N-aş fi crezut! Ceea ce mi se pare curios din toată chestia este concepţia ta despre onoarea femeilor. Deci, despre doamna cu care întreţii relaţii galante nu vorbeşti nici cu riscul de a te vedea acuzat de o crimă, dar pe Ketty Oancea nu eziţi s-o divulgi în modul cel mai meschin soţului ei, deşi venise la tine, cavalerul fără pată, să-ţi ceară sprijinul. Hai să terminăm odată cu miciunile astea. Ai de gînd să declari ce ştii despre asasinarea soţilor Oancea, da sau nu?

Cionca privi la omul din faţa sa cu ochii injectaţi de sînge ai unei fiare încolţite. Din figura la început zîmbitoare a lui Chivu nu rămăsese nici o urmă; în faţa lui stătea acum anchetatorul. Ar fi voit să mai găsească un subterfugiu, să mai încerce ... Nu reuşi decît să spună şoptit:

— Chivule, eu ... nu pot. . .

— Ştiu, eşti un suflet delicat. Nu suporţi sîngele, te cutremură scenele de violenţă, de aceea ai pre

ferat să rămîi în grădină, la aer curat, în timp ce prietenii tăi făceau corvezile. Ia spune-mi, pe mine m-aţi văzut în seara aceea?

— Te văzusem devreme, dar nu te-am recunoscut, mărturisi învins Cionca. Unul din noi, Dulcescu, se luase după tine să vadă unde stai şi cine eşti, dar ţi-a pierdut urma cînd ai luat un taxi de pe bulevardul Tomis. El n-a mai găsit unul şi s-a întors înapoi. Hristopoulos a spus: „Lasă-l în pace, că doar n-o să ne punem mintea şi cu el". Pe urmă cei doi au intrat, dar eu n-am fost înăuntru, îţi jur.

— Nu-i nevoie să juri. Dulcescu a fost arestat azi- noapte după ce a transmis mesajul tău prin radio. E un dur dumnealui, sau cel puţin aşa credea. Ne-a spus totul în primele minute. Acum e rîndul tău să te spovedeşti. Profită de faptul că ne cunoaştem de mult şi fă-o cît mai repede aici, pe loc. După aceea, vei avea de-a face cu oameni mai puţin dispuşi să-ţi asculte motivaţiile. Şi mai ales, începe cu începutul, şi nu cu crima, care e mai degrabă sfîrşitul. Eu am să-ţi pun întrebări ori de cîte ori te vei poticni sau vei pierde şirul. Iţi atrag atenţia că prea multe întrebări vor fi o notă proastă pentru tine. Şi acum, dă-i drumul. Cînd l-ai cunoscut pe Hristopoulos şi care au fost relaţiile dintre voi pînă la plecarea lui în străinătate?

— în anul 1944, casa noastră de pe strada Dacia a fost avariată de o bombă, şi ne-am mutat provizoriu la una din surorile tatii, pe strada Miron Costin. Astfel am devenit vecin cu Yannis Hristopoulos care locuia după colţ, pe Cuza Vodă. Fiind amîndoi cam de aceeaşi vîrstă, ne-am împrietenit. Yannis era elev la liceul elen, dar, avînd bani mulţi, organiza încă de atunci petreceri la restaurantul „Vlaicu" de pe Ştefan

cel Mare unde patronul îi rezervase o cameră discretă, cu intrare atît direct din curte, cît şi din salonul restaurantului. Lui Yannis nu-i plăcea să bea singur, dar se ferea s-o facă în compania colegilor săi de la şcoala grecească. Astfel, a început să mă invite şi pe mine la cîte un chef. De plătit, plătea totdeauna el, căci părinţii nu-mi dădeau nimic peste sumele trebuitoare pentru rechizite, pentru o carte sau pentru un cinematograf. Cu timpul, raporturile dintre mine şi Yannis n-au mai fost de egalitate ci

mai degrabă de subordonare. El îmi cerea să-i fac unele servicii, iar eu mă conformam pentru a rămîne alături de el, pentru a face în continuare chefuri şi pentru a merge, tot pe cheltuiala lui, la bordelurile de lux. După terminarea războiului, afacerile tatei mergeau tot mai prost căci îi lipsea marfa pe care era obişnuit s-o vîndă. Marea era infestată de mine iar pescarilor li se limitase serios ieşirea în larg. Aparent, nici familia Hristopoulos n-o ducea mai bine; comerţul lînce- zea, iar tatăl lui Yannis trăsese demult obloanele prăvăliei. Totuşi, el a continuat să aibă bani mulţi atît în 1945, cît şi o bună parte din 1946. Dar în anul acela, pe vară, mi-a spus: „Aurică, am pus-o de mămăligă cu banii. Spiru – aşa îi spunea el lui taică-său – nu vrea să-mi dea nici un şfanţ, iar mama nu mai are nici o rezervă. Scumpul meu tată şi-a pus averea la ciorap ca s-o ia cu el în Grecia. Vrei să mă ajuţi să-i dăm o lecţie zgîrcitului?“

Deşi nu prea mă încînta ideea, nu puteam să-l refuz pe Yannis, aşa că am acceptat. Trei nopţi după aceea m-a introdus pe o uşă dosnică la ei în prăvălie şi am coborît printr-un chepeng în pivniţă. Acolo ne-am dus într-un colţ îndepărtat plin cu lăzi şi butoaie goale. Eu m-am ascuns după un butoi şi Yanni

ss-a apucat să meşterească la un fel de scoabă prinsă în perete. Din locul unde mă aflam, eu luminam cu lanterna. Amîndoi eram de nerecunoscut, căci purtam pe cap nişte glugi procurate de Yannis, iar peste îmbrăcăminte trăsesem nişte salopete cumpărate de la imul care le furase din atelierele societăţii ,,Con- cordia“. După vreo zece minute de bîjbîială, Yannis a găsit resortul care deschidea ascunzătoarea banilor şi astfel, ne-am trezit în faţa a peste o mie de monezi de aur aranjate în fişicuri de cîte douăzeci de bucăţi. Dar, pe cînd Yannis se grăbea să înghesuie acest mic tezaur într-o servietă, am au^it cum cineva umblă să deschidă un al doilea chepeng, mult mai apropiat de noi, care dădea chiar în biroul bătrînu- lui Hristopoulos. Am stins imediat lanterna, iar Yannis s-a aruncat pe burtă, lîngă mine, cu servieta în mînă, spunîndu-mi: „Lasă-l să coboare şi cînd va ajunge aici, în fîridă, sări pe el şi ameţeşte-l cu o lovitură de pumn în tîmplă. Dacă-i lăsăm timp să ţipe, nu mai ieşim de aici“. Pe mine mă apucase o frică nebună dar am încercat să urmez instrucţiunile lui Yannis: cînd bătrînul a ajuns lîngă mine, am sărit pe el, trîntindu-l şi astupîndu-i totodată gura cu palma. Mă gîndeam să-i cer tovarăşului meu o funie să-l legăm pe Spiru şi să-i punem un căluş în gură dar, deodată, l-am simţit că se zbate de cîteva ori rămî- nînd apoi inert, fără să mai răsufle.

— Deci, acesta a fost infarctul oare i-a pus capăt zilelor.

— Pe moment, am crezut că a leşinat de frică şi m-am bucurat chiar că vom putea fugi fără să fie nevoie să-l lovim sau să-l legăm. Am urcat repede în prăvălie prin chepengul pe care-l folosisem la venire, am scos glugile şi salopetele pe care le-am

ascuns sub un maldăr de saci goi în care fusese făină, iar Yannis mi-a pus servieta în mînă şi m-a scos pe uşa din spate spunîndu-mi: „Fugi şi pune banii la adăpost. Eu trebuie să urc în camera mea şi să mă bag în pat, înainte ca bătrînul să se trezească şi să înceapă să urle. Voi apare astfel ca trezit din somn, odată cu toată lumea“.

Cum nu ne sfătuisem dinainte unde vom adăposti banii şi nici n-aveam unde să fug, m-am dus glonţ la mine acasă şi m-am închis în camera mea, unde m-am dezbrăcat repede şi m-am băgat, la rîndul meu, în pat. Servieta am pus-o în dulapul cu haine, în spatele paltoanelor. Am tremurat toată noaptea de emoţie dar şi de spaimă, de cîte ori auzeam paşii unui trecător nocturn. Mi-era teamă că dintr-un moment în altul va sosi poliţia şi mă va înhăţa cu bani cu tot, dar n-a fost nimic. A doua zi, Yannis s-a repezit la mine acasă, pentru a mă informa că bătrînul făcuse un infarct în timp ce-i astupasem gura’ şi că toată lumea din casă crede că a murit de supărare cînd s-a văzut prădat.

— Ce aţi făcut cu aurul furat?

— Pe moment, Yannis mi-a cerut să ţin servieta la mine. N-ar fi fost bine – zicea el – s-o aibă la el în zilele înmormîntării; O grămadă de indivizi ce se descoperiseră neamuri ou răposatul scotoceau prin casă, iar aceasta crea pericolul ca servieta să fie găsită. Aurul a rămas astfel vreo zece zile în dulapul meu cu haine fără să-l caute sau să-l găsească nimeni, nici măcar din întîmplare. După înmormînta- rea lui Spiru, am ţinut sfat unde să ascundem prada, iar eu am propus să construim o tainiţă în pivniţa prăvăliei noastre din hala Griviţei care stătea mai mult închisă din lipsă de marfă. Aveam un rînd de

chei, iar noaptea nu umbla nimeni pe acolo. Yannis a găsit ideea foarte bună şi a adus de acasă chiar lespedea cu închizătoare secretă sub care îşi ţinuse banii bătrînul Hristopoulos. Am lucrat amîndoi la ascunzătoare, noapte de noapte, cam o săptămînă. Nu ne pricepeam la lucrări de zidărie şi de lăcătuşerie şi nu reuşeam s-o facem, cu toate că Yannis o studia mereu pe cea din pivniţa lor. Cînd eram pe punctul să ne dăm bătuţi, am reuşit, mai mult din întîmplare, să introducem lespedea în locaşul ei. Am transportat acolo, chiar în noaptea aceea, toate monezile din care luam din cînd în cînd

împreună. Niciodată n-am umblat singur la bani nici eu nici Yannis.

— Spui că erau cam o mie' de monezi. Pe atunci umbla zvonul că ar fi fost mult mai multe, vreo zece mii. Care este adevărul?

— N-au fost decît o mie. Povestea cu cele zece mii am născocit-o noi pentru a-i face pe ceilalţi să creadă că descoperisem o comoară îngropată de prinţul Şuţu în zidul castelului său. Pe vremea aceea, mulţi căutau această comoară.

— Asta a fost înaintea eliminării tale din liceu. De ce ai fost eliminat?

— O prostie, domnule, o tîmpenie. Era spre sfîrşi- tul vacanţei, înaintea ultimului an de şcoală. La 24 august 1946, elevii care participaseră la demonstraţie în ziua precedentă au organizat o mică excursie la plantaţia de la Valu lui Traian. Deşi nu participase la demonstraţie, banda noastră s-a- hotărît să meargă şi ea în excursie. Eram eu, Dulcescu, Papazoglu, Negip Sefket, băiatul moşierului de la Karaomer.. . După ce âu băut două-trei sticle de vin, Dulcescu şi Papazoglu au început să caute gîlceavă unora de la Tineretul
Progresist. S-au schimbat şi cîţiva pumni, dar eu nu m-am băgat. La şcoală aveam un director nou, Ion Moşu, tînăr şi colţos. Zicea că-i stricăm aitmosfera din şcoală. Ocazia de la Valu lui Traian nu i-a scăpat, mai ales că se învîrtea şi el pe acolo. Ne-a eliminat din toate şcolile statului încă atunci, în vacanţă. Eu am picat ca un prost, căci singura mea vină a fost aceea de a-i fi însoţit pe Dulcescu şi Papazoglu.

— Nu mai face pe victima, căci nu-ţi stă bine. Ion Moşu nu ştia că omorîseşi un om cu două luni înainte. Povesteşte mai bine ce isprăvi ai mai comis împreună cu Hristopoulos ...

— N-am mai avut timp de prea multe. Am continuat să petrecem, mai vîrtos ca înainte, sooţînd cînd şi cînd monezi din ascunzătoare. În toamna anului ’47 Yannis a plecat cu mama lui în Grecia. La plecare ne-am promis unul altuia că vom păstra taina morţii lui Spinu Hristopoulos ce ne legase pe viaţă, iar eu m-am angajat că-i voi păstra banii rămaşi pînă ce va găsi el o posibilitate să-i scoată din ţară. N-am reuşit să-mi ţin promisiunea, căci banii au fost descoperiţi de zidarii veniţi în 1949 să renoveze halele, ceea ce i-a pricinuit mari neplăceri tatei care a fost suspectat oa proprietar al aurului. Norocul lui a fost că pivniţa noastră comunica cu altele printr-un culoar lung ce permitea, oricui avea prăvălie în hale, accesul la ascunzătoare. Nici jurămîn- tul de a păstra taina morţii lui Spiru nu l-am ţinut în întregime, căci m^am apucat să mă laud, într-o seară, faţă de fostul meu socru, Alecu Garon, că am participat la jefuirea lui Spiru Hristopoulos. Bineînţeles, nu i-am spus şi cum a murit bătrînul...

— Deci, acesta este actul I al piesei. Vrei să te odihneşti puţin înainte de a continua? O cafea

?— Nu, nu vreau nimic. La capătul acestei spovedanii mă aşteaptă un repaus îndelungat... La închisoare. De cafea trebuie, de asemenea, să mă de- zobişnuiesc. . .

■— Atunci, continuă, spuse Chivu aprinzîndu-şi o ţigară.

— Cred că evenimentele privind viaţa mea personală şi 'Căsătoria cu Elvira Garon nu prezintă prea mult interes pentru tine. Pot să-ţi spun însă că şi atmosfera din casa lui Garon era cel puţin tot atît de otrăvită ca sufletul meu şi al lui Yannis. Am avut norocul să fiu expulzat repede de acolo ca unul ce era prea prost ca să le poată fi util. La puţină vreme după aceea, m-am căsătorit cu actuala mea soţie care reuşise să mă dezbare de apucăturile rele şi să mă îndemne spre o muncă cinstită. Cei doi copii ai noştri, la care mă tem acum să mă şi gîndesc, erau mîndria mea cea mai mare. Se vede însă că unul ca mine, cu atîtea păcate pe suflet, nu avea dreptul să fie fericit multă vreme. în 1969 Yannis Hristopoulos, revenit în ţară ca turist, m-a convocat să ne vedem pe plajă la Mamaia, în faţa hotelului „Albatros*. Mai prosper şi mai înfloritor ca niciodată, fostul meu tovarăş de beţii: maturizat, bine îmbrăcat, frumos, şi tot atît de plin de bani cum îl ştiusem în tinereţe. Provoca adevărate tragedii în rîndul unui grup de nemţoaice ce şedeau în acelaşi hotel cu el. Fără să piardă prea mult timp, m-a întrebat ce au devenit monezile de aur pe care mi le lăsase în păstrare şi eu i-am spus cum fuseseră găsite de alţii şi predate Băncii Naţionale cu douăzeci de ani în urmă. Cu aerul că nu crede un cu- vînt, Yannis mi-a spus verde în faţă că am păstrat pentru mine singur banii furaţi de la tatăl său pe

care-l ucisesem. La protestele mele îndîrjite, a mai înmuiat-o ou reproşurile şi m-a întrebat cu ce mă ocup şi cum trăiesc aici, sub comunişti. I-am spus că am un serviciu bun la O.N.T. şi că mi-am închegat o familie în care domneşte armonia. A vrut imediat să ştie dacă serviciul pe care-l am îmi dă posibilitatea să călătoresc în străinătate, iar răspunsul meu afirmativ l-a bucurat de parcă cîştigase la loterie. Mi-a spus că puteam folosi această situaţie pentru a avea din nou bani mulţi, mai mulţi decît aurul pe care-l pierdusem. Mi-a explicat că face parte dintr-o grupare, un fel de agenţie particulară de informaţii finanţată de N.A.T.O. şi că sarcina lui este să procure date secrete din România. Eu aş putea duce din cînd în cînd peste graniţă materialele culese de mine şi

de alţii, care ar fi bine plătite de beneficiari. I-am refuzat pe loc propunerea, spunîndu-i că am ieşit prea greu din mocirlă pentru a accepta să intru iar. Hristopoulos mi-a reproşat că nu-i sînt prieten şi m-a prevenit că în acest caz ar putea să se poarte şi el neprietenește cu mine, răzbunînd moartea tatălui său. Pe scurt, m-a amenințat că va trimite scrisori la mine la serviciu, soţiei şi autorităţilor, în care mă va denunţa ca deţinător ilegal de aur, hoţ şi criminal. Această amenințare m-a determinat să accept.

— Mi-e greu să cred că ai fost atît de prost, Cion- ca. Faptele acelea, petrecute cu peste douăzeci de ani în urmă nu mai puteau fi urmărite de lege. Erau prescrise.

— Vezi, Chivule, voi ăştia, apărătorii legii, aveţi cusurul că raportaţi totul la ea: cutare lucru e pedepsit de lege, cutare lucru nu. Să zicem că n-aş fi ajuns la închisoare; dar mi-aş fi putut păstra servi-
ciul şi cariera pentru care luptasem atîţia ani, mi-aş fi putut păstra familia? Ar fi acceptat oare copii să-i spună în continuare tată unuia care a gîtuit un bă- trîn pentru a-l jefui? Yannis m^ar fi distrus.

— Situaţia în care ai ajuns acum dovedeşte că încercarea de a ascunde o ticăloşie, reourgînd la alta, te-au dus din rău în mai rău. Trebuia să acţionezi mai repede decât ticălosul ăla, să fi venit la securitate şi să-l fi denunţat tu pe el ca spion. Colegii mei de aici ar fi găsit mijloace să te apere de şantajul lui. ■ .

— Mă gîndisem şi eu la asta dar se gîndise şi Hristopoulos. „Dacă te apuci să joci pe două tablouri, mi-a spus el, să ştii că arestarea mea, dealtfel puţin probabilă, nu te va scăpa de pedeapsa noastră. Un altul va face să parvină destinatarilor scrisorile care sînt gata pregătite.“ Poate că tu eşti a- cela care are dreptate, dar acum e prea tîrziu să mai poţi schimba ceva. Am acceptat şi am făcut echipă cu Duleescu. Eu eram, ca să spun aşa, şeful, deoar- rece aveam posibilităţi să comunic cu străinătatea. În ce priveşte activitatea de informaţii propriu-zisă, Hristopoulos ne-a asigurat că nu ne va cere lucruri imposibile ci doar unele date despre sistemul de a- părare a litoralului românesc; ce puteam vedea cu propriii noştri ochi sau auzi de la alţii. La început, găsisem cu Yannis o ascunzătoare într-un zid dărăpănat de pe stradela Vîntului. Acolo depuneam, la 1 şi 15 ale fiecărei luni, rapoartele mele şi pe ale lui Duleescu. După depunere, făceam cu creta un cerculeţ pe ultimul stîlp de pe strada Cuza Vodă, pe trotuarul din partea dreaptă, stînd cu faţa spre mare. Cel care ridica raportul trecea şi el pe acolo, înscriind cerculeţul făcut de mine într-un patrat, iar
la urmă eu ştergeam întregul desen. Iţi închipui că am fost curios să-l cunosc pe individul care făcea oficiul de curier între mine şi Hristopoulos, aşa că, l-am pîndit într-o zi. Era un anume Leon Daud, reprezentantul unei firme care cumpăra de la noi cam de toate: alimente, materiale de construcţie, ceva maşini... A plecat din ţară anul trecut. De a- tunci, n-am mai depus materiale în ascunzătoare decît la un semnal primit printr-un post de radio comercial ce emitea pe unde scurte atît reclame cît şi programe de muzică. Dacă se cînta melodia turcească *Oglan, oglan* însemna că putem depune a treia zi. Dacă se cînta grecescul *Ta matia* trebuia să ridicăm noi material tot a treia zi. în lipsa unui agent de legătură permanent, Hristopoulos folosea drept curieri nişte marinari ce veneau periodic la noi, în port. Astfel, curînd după voiajul său la Constanţa, Yannis putuse raporta mai marilor săi că dispune de doi agenţi de încredere în România şi pretinse fondurile necesare remunerării şi organizării activităţii noastre. Se vede că o performanţă ca cea realizată de el nu era la îndemîna oricui, căci importanţa lui Yannis în organizaţia de spionaj crescu în mod apreciabil. În ce mă priveşte, eram considerat, de asemenea, ca o achiziţie de valoare, căci locul meu de muncă îmi dădea, după cum spuneam, posibilitatea să mă deplasez periodic în străinătate, scutindu-l astfel pe Yannis de riscul călătoriilor prea dese în România. În consecinţă, mi se dăduse în legătură şi Dulcescu, cel de al doilea agent recrutat de Hristopoulos, al cărui nume de cod era „Duncan“. Eu îmi alesesem numele de „Cronin“.

— Ceea ce e de neînţeles pentru mine, îl întrerupse. Chivu, sînt tocmai aceste deplasări dese pe

care le făceai în străinătate. Originea şi trecutul tău, binecunoscute multora din acest oraş ar fi trebuit să te ţină ceva mai departe de funcţia de răspundere care ţină fost totuşi încredinţată şi de drumurile peste graniţă. Te-ai bucurat, poate, de oarecari protecţii oculte?

— N-naş putea spune asta. Adevărat, la început, cînd s-a pus problema trimiterii mele la tratative, în exterior, au fost destui care s-au opus, în cap cu şeful serviciului personal. Fostul director al organizaţiei regionale, venit proaspăt din capitală, m-a sus-
ţinut însă, argumentând că vorbesc două limbi străine: franceza şi engleza şi că am, în mai mare măsură decît alţii, pregătirea necesară ducerii de tratative. Ce vrei? Şcoală înaltă de la negustoria tatei şi din taverna lui Garon, zîmbi şters Cionca. Lasă că pe vremea aceea nici nu prea aveam oameni. .. După ce m-am dus o dată, de două ori, făcînd mereu treabă bună, problema originii şi trecutului meu nu s-au mai pus. A intervenit rutina.

— Am înţeles. Continuă!

— De cîte ori mă deplasam în Grecia sau în Turcia, ţări de care se întîmpla să răspund pe linia programelor turistice, îl anunţam pe Yannis care venea să mă caute la hotelul unde trăgeam. Mă ducea la restaurantele şi cabaretele cele mai bune, plătindu-mi mese bogate şi cumpărîndu-mi cadouri pentru fiecare din membrii familiei. Altfel, nici eu şi nici Dulcescu nu acceptasem să fim plătiţi pentru activitatea noastră cu toate că Yannis încasa bani frumoşi de pe urma ei. După părerea mea, rezultatele pe care le obţineam nici nu prea justificau fondurile şi eforturile ce se învesteau în această acţiune. Căci, evident, nici eu şi nici Dulcescu nu aveam acces la

secretele care îi interesau pe cei de la Istambul; trecutul despre care vorbeai adineauri ne ţinea departe de locurile unde circulau documente secrete sau se discutau probleme intr-adevăr importante. Cînd şi cînd, Dulcesou mai reuşea să procure de la un post de pază al unităţii de marină din apropierea sanatoriului, un exemplar al gazetei de armă „Flota pa- triei“ al cărui conţinut era folosit în întregime pentru confecţionarea rapoartelor informative. Mai des, aceste rapoarte cuprindeau palavragelile unor indivizi aflaţi sub influenţa alcoolului. Oricum, faptul că reţeaua exista şi avea posibilităţi de legătură cu centrul constituia pentru şefi premisa obţinerii u- nor informaţii mai bune, dacă nu acum, măcar în viitor. Am înţeles aceasta dintr-o convorbire cu şeful lui Hristopoulos, Aii Necet, directorul unei firme de turism numite „Bogaz“, la care fusesem dus de Yannis anume ca să-i dovedească faptul că exist, împreună cu Dulcesou, şi că îi trebuie bani pentru noi. Mă instruise să-mi dau importanţă şi să-i vorbesc individului despre pericolele pe care le înfruntăm, iar în final să-i cer bani cît mai mulţi. „Dacă ceri o mie de dolari – mi-a spus el – avem toate şansele să căpătăm cinci sute“. întîmplarea a făcut ca să-l cunosc şi eu pe Aii Necet, căci avusesem cu el un contract pe care firma „Bogaz“ nu reuşise să-l onoreze. Am vorbit, deci, ca doi oameni de afaceri, iar acest lucru i-a făcut individului o impresie grozav de bună; mi-a dat, fără să-i cer, chiar o mie de dolari pe care, odată plecaţi, mi-a luat-o Yannis. Cu prilejul altei deplasări, m-a instruit asupra felului cum să folosesc un nou cifru pentru codificarea mesajelor, acelaşi cifru pe care îl folosesc şi acum.

— Cel fei de cifru?

— Unul bazat pe o carte aflată atît în posesia expeditorului cît şi în posesia destinatarului. Un dicţionar englez-român. Uite-l aici, spuse Cionca, scoţîndu-l dintr-un sertar. Indici într-o grupă plasată la jumătatea textului pagina cu care ai lucrat şi pe urmă indici coordonatele, adică numărul rîn- dului şi al literelor introduse în mesaj. Odată, textul cifrat se supracifrează cu o tablă de logaritmi. Toate au mers bine pînă în vara aceasta cînd ne-am trezit încă din iunie cu Hristopoulos la Mamaia, foc de supărat. Ne-a convocat imediat, pe Dulcesou şi pe mine, pe plaja „Muncitorul” şi ne-a spus că de acum va trebui să ne ocupăm de lucruri serioase. Şefii lui aveau nevoie încă din toamna anului acesta de planuri, hărţi şi schiţe amănunţite ale apelor teritoriale româneşti şi ale platoului continental de sub ele, cu distanţe şi viteze de curenţi măsurate exact, adică cu datele aflate în studiile întocmite de Comandamentul marinei militare române. Totul suna ca o farsă de prost gust: de unde să luăm asemenea date? Din dulapurile de fier ale miarinei? Şi cum să ajungem acolo? „Simplu – ne-a spus Yannis – cumpă- rînd prin orice mijloc un ofiţer ce are acces la ele”. În discuţie a intervenit şi Dulcescu, spunîndu-i că lucrurile sînt uşor de spus, dar greu de făcut şi că în ce-l privea, nu avea relaţii personale cu nici im asemenea ofiţer. Yannis a insistat, argumentînd că la plecare, trebuia să ducă cu el date privitoare la unul sau doi oameni din această categorie, şi să poată raporta că noi am creat condiţiile necesare instalării unui emiţător cu transmisie rapidă. „Noua fază pe care o abordăm – ne-a spus el – face inoperantă legătura pe care am ţinut-o pînă acum”. Ne-am pus deci pe investigat şi tocmai cînd era să lăsăm

totul baltă, a venit în vizită la Oancea chiar un ofiţer de marină care lucra la comandament. Am aflat că era vărul lui după mamă şi că n-avea bani suficienţi să-şi plătească o vacanţă în Maramureş lui şi familiei. I l-am plasat lui Hristopoulos drept posibilă candidatură. Desigur, asta numai pentru a amîna lucrurile, căci nimeni nu putea afirma că omul era într-adevăr coruptibil. Hristopoulos, care era se vede cu cuţitul la os, s-a agăţat imediat de marinarul acesta şi a început să discute foarte serios despre posibilitatea de a-l recruta. Pentru a-i cînta în strună, dar şi pentru a-i plasa lui acţiunea, am sugerat, drept primă etapă, recrutarea lui Oancea care, fiind rudă cu marinarul, l-ar fi putut aborda mai uşor. L-am prevenit însă pe Yannis că eu nu-l puteam recruta pe Oancea care era şeful meu şi nici Dulcescu n-o putea face, fiind prea departe de Tony. Hristopoulos a fost de acord cu argumentele mele şi s-a însărcinat să-l recruteze el pe Oancea cu condiţia să i-l trimitem la Istambul. Ştii ce am făcut în a- cest scop. în ce-l privea, Yannis era foarte sigur de reuşită deoarece, am aflat abia atunci, Tony fusese funcţionar la Spiru Hristopoulos şi nutrea multă re-

cunoştinţă şi respect faţă de întreaga familie. Prima parte a recrutării, respectiv compromiterea lui Oancea, s-a desfăşurat perfect. Cunoscîndu-i bine metehnele, Yannis organizase cu uşurinţă capcana în care nenorocitul căzuse legat de mîini şi de picioare. Partea a doua, recrutarea propriu-zisă nu se mai petrecuse însă în concordanţă cu aşteptările lui Hristopoulos. întreaga gamă a mijloacelor folosite, de la invocarea datoriei de recunoştinţă faţă de neamul Hristopoulos şi pînă la şantajul nedisimulat al dispariţiei definitive a paşaportului nu reuşiră să-l clintească
pe Tony din refuzul său. Exasperat Yannis îşi jucă ultima carte, aruncînd pe masă un teanc de fotografii deosebit de compromiţătoare care-l prezentau pe şeful meu în situaţii picante împreună ou cîteva din dansatoarele de la „Kervansaray“. Majoritatea pozelor erau, bineînţeles, trucate, întrucît Oancea nu a*- vusese nici timpul şi nici condiţiile necesare să se dezbrace în noaptea aceea de pomină. Dar, ştiindu-se vinovat şi neputînd nega faptul că petrecuse în compania femeilor respective, el avu un adevărat şoc. la gîndul că fotografiile ce-i fuseseră crezentate ar fi putut fi trimise soţiei şi colegilor de muncă. Cu moartea în suflet, acceptă pînă la urmă să-l ajute pe Yannis în activitatea pe care acesta o desfăşura împotriva României. Desigur, Hristopoulos se feri să-i pomenească despre ofiţerul de marină; el îi spuse’ numai că intenţiona să instaleze la Oancea a- casă un laborator pentru fotografiat documente şi un aparat de emisie-recepţie. O asemenea bază de lucru, motivă el, nu putea fi organizată într-un bloc, în apartamentul unuia cu nevastă şi copii, adevărate iscoade. Evident, Yannis se referise la mine, dar nu avu înţelepciunea să se oprească aici.. .

Tony primi deci, drept primă însărcinare, misiunea de a introduce în ţară aparatul foto miniaturizat şi un emiţător-receptor nu mai mare decît o carte obişnuită. La şedinţele de instructaj din zilele următoare, Hristopoulos îl învăţă rudimentele tehnicii informative, sistemul de culegere a informaţiilor prin observarea directă şi prin tragerea de limbă a vorbăreţilor, elementele caracteristice informaţiei de spionaj şi altele. Ce îl va fi determinat să se pripească şi să-i dezvăluie lui Oancea, pe care îl botezase „Oscar“, faptul că şi eu lucrez pentru ei, Yannis

nu mi-a putut explica niciodată de o manieră satisfăcătoare. Evident, rolul capital în această des- conspirare incalificabilă l-a avut îngîmfarea şi lăudăroşenia păcătoasă a tovarăşului meu de chefuri din tinereţe. Ba, d-a mai dat să introducă în ţară emiţătorul şi aparatul de fotografiat, iar acestea i-au oferit lui Tony posibilitatea de a ne şantaja, la rîndul său. Ajuns acasă, el a ascuns aparatele aduse şi m-a convocat la el în birou, adică aici, pentru a-mi spune: „Acum ştiu cine-mi eşti, tîlharule! Voi avea eu grijă să nu mai lucrezi în turism şi să nu mai pleci în străinătate. Deocamdată, comunică-i idiotului ăla de Yannis că n-am de gînd să fac spionaj de dragul lui. Dacă nu mă lăsaţi în pace, vă duc pe toţi la securitate! ...“ Ce-a mai fost, v-a spus, desigur Dulcescu, încheie Cionca epuizat.

— E adevărat, Dulcescu ne-a spus tot ce ştia dar acesta nu te va scuti să dai, la rîndul tău, declaraţii amănunţite privind asasinarea soţilor Oancea şi partea de vină ce-ţi revine nemijlocit ţie.

—. Dar nu eu i-am ucis!

—- Ştiu. Tu ai stat de pază în grădină. Mai ştiu însă că atunci cînd s-a hotărît soarta lor, tu l-ai susţinut pe Hristopoulos care propusese suprimarea amîndurora.

— Chivule, te rog, nu mă distruge definitiv. Dacă nu vrei să ţii cont că am fost colegi de şcoală, gîn- deşte-te măcar la soţia şi la copiii mei.. .

— Uite, asta era o treabă pe care ar fi trebuit s-o faci tu, în primul rînd. Să te fi gîndit la nevastă şi la copii înainte de a te vinde, trup şi suflet. Acum chiar să vreau, nu pot face prea mult pentru tine. Soarta ta va fi hotărîtă la procesul în care tu şi Dulcescu veţi da socoteală pentru faptele voastre. Nu-
mai justiţia este acum în drept să stabilească partea ta de vinovăţie şi să te pedepsească după cum meriţi. Nu-ţi ascund că situaţia ta este deosebit de grea. în lipsa lui Hristopoulos, vei apare în boxă nu numai ea simplu spion, participant moral şi tăinuitor al unui dublu asasinat, ci şi ca acuzat principal, pentru că tu ai fost, aşa cum spuneai singur, şeful reţelei, cel care ţinea legătura cu centrul. Asta îţi va agrava considerabil sentinţa. Alta ar fi situaţia dacă vinovatul principal, Hristopoulos, s-ar găsi şi el în boxă. Tu ai trece imediat pe planul doi sau poate chiar pe al treilea ...

— Asta nu e drept. Trebuie să-l prindeţi şi pe Hristopoulos. El ne-a tîrît aici. Să fie judecat şi 61.

— Şi cum crezi că s-ar putea realiza acest lucru? Să i se trimită o citaţie a tribunalului la Istambul? Să-i scriem noi de la securitate o scrisoare prin care să-l convocăm la ancheta penală aflată în curs? Sau, poate, să cerem autorităţilor de acolo să ni-l extrădeze? Convenţiile internaţionale prevăd doar extrădarea hoţilor şi a criminalilor de drept comun, nu şi a celor de teapa lui Hristopoulos. Vezi, e simplu să pretinzi să fie judecat şi el, dar e mult mai greu să realizezi acest lucru. în ce ne priveşte noi n-o putem face. Poate poţi tu:

Un fulger de speranţă lumină privirea pînă a- tunci stinsă a lui Cionca:

— Da. Da, îl voi aduce. Mă lăsaţi să încerc? Dacă vi-l aduc, îmi daţi drumul? Spune-mi cinstit, Chi- vule, am vreo şansă?

— Eu nu-ţi pot promite nimic, Cionca. Aşa cum ţi-am spus numai justiţia este în drept să hotărască asupra viitorului tău. Ceea ce pot să-ţi spun, din experienţa unei activităţi de mulţi ani este că jus-

tiţia ţine în general cont de schimbările intervenite în purtarea acuzatului şi mai ales de aportul său la bunul mers al cercetărilor şi la demascarea tuturor vinovaţilor. Dacă te-ai hotărî să faci ceva pentru prinderea lui Hristopoulos, eu te pot asigura doar că acţiunea ta va fi adusă la cunoştinţa tribunalului, iar aportul tău, adăugat la faptul că n-ai participat efectiv la asasinarea soţilor Oancea, îţi va aduce probabil circumstanţe atenuante. Dacă vei fi apărat de un avocat bun ... Pe urmă, mai intervin reduceri de pedeapsă şi chiar graţieri, şi uite aşa, te trezeşti liber ou mult înainte de expirarea condamnării.

— îmi redai speranţa, Chivule. Voi face totul să-l aduc la proces pe Yannis, chiar dacă aş şti că trebuie să plătesc cu viaţa. Aş da bucuros această viaţă pentru a salva ceea ce mai poate fi salvat din viitorul copiilor. Dar cum naiba s-o fac? Desigur, tu mă vei duce de aici direct la închisoare şi de acolo .. .

— Dacă eşti hotărît să faci ce ţi-ai propus, nu te voi duce la închisoare. Spuneai mai adineauri că am fost colegi de şcoală. Poţi adăuga şi faptul că sînt şi eu tatăl a doi băieţi ca şi tine. Mă voi constitui deci garant ca să fii lăsat în libertate condiţionată şi supravegheată atîta timp cît va fi nevoie. Dacă vei încerca să fugi, fii sigur că nu vei ajunge mai departe de cîteva sute de metri. O eventuală sinucidere n-ar pleda cu nimic în favoarea copiilor tăi. Desigur, şi într-un caz şi în altul, eu voi fi cel tras la răspundere. De aceea, îţi spun cinstit, nu ştiu dacă fac bine ...

— Chivule, te implor, dă-mi o şansă! îţi jur că nu vei regreta. Ştiu că jurămîntul meu nu valorează nimic în ochii tăi, dar . . .

— Bine, Cionca, de acord. Dar, lui Dulcescu nu-i
vom putea da drumul. Este, după cum ştii şi tu, un individ prea ostil nouă pentru a risca ...

— N-am nevoie de Dulcescu. Aranjez eu să se ştie la Mangalia că a fost trimis pentru vreo zece zile să recepţioneze nişte mobilă, pentru sanatoriu, la Pînco- ta, lingă Arad. Dealtfel, pe ăsta nu-l caută nimeni niciodată.

— Şi dacă va trebui să ne folosim de radio? Cum asiguri transmisiunile?

— Transmit eu. Ştiu să manipulez aparatul tot atît de bine ca Dulcescu. Am învăţat la Istambul. Voi comunica că Dulcescu a fost trimis în deplasare şi că urgenţa situaţiei mă obligă să transmit eu.

— Am înţeles. Acum ascultă: începînd din acest moment, unul din oamenii mei te va însoţi permanent oriunde te vei duce, iar un altul va sta cu tine în casă tot timpul orelor de odihnă. Cum facem cu însoţitorii aceştia?

— Aranjaţi cu cel ce mă va supraveghea la serviciu să vină mîine cu o delegaţie din oare să rezulte că va face practică la serviciul „programe". Mă voi ocupa personal de el şi-l voi instala aici, la fosta mea masă de lucru. Biroul la care stau acum a fost al lui Oancea. Cu cel ce mă va păzi acasă va fi şi mai simplu de aranjat: îl instalez în apartament unde, în prezent, afară de mine nu se mai află nimeni. Te rog numai să nu-mi trimiţi constănţeni, cunoscuţi de toată lumea.

— îţi pot trimite oameni din capitală, dar n-am cum să-i dau delegaţie celui de la serviciu. Nu există altă cale?

— Atunci, să vină direct la mine. 11 voi recomanda eu directorului, spunîndu-i că mi-a fost trimis de Direcţia personal din minister.

•— Bine, voi chema în seara aceasta pe cei doi ofiţeri, Noaptea asta o vom petrece împreună; va trebui să ne gîndim la ce poţi face pentru a-l chema din nou în România pe Hristopoulos. Ar fi pentru a treia oară. Spune-mi, povestea cu ofiţerul de marină e încă în vigoare?

— Mai mult ca niciodată. Yannis ne-a dat ordin ca imediat ce se liniştesc lucrurile cu Oancea, într-o săptămînă-două, să reluăm investigaţiile. Ne-a prevenit încă o dată că de asta depinde situaţia lui şi nu numai a lui. Mă mir că nu a început să ne piseze. S-ar putea s-o facă chiar în seara asta. Va trebui să ascultăm postul acela ...

—- Iată deci un punct de sprijin pentru ceea ce ne gîndim să facem, spuse Chivu ca pentru el...

Capitolul 10

De cînd se întorsese din România, Yannis Hristopoulos era neliniştit. Tare neliniştit. Această stare de spirit nu se datora nicicum faptului că patronase lichidarea a doi oameni, ucigînd chiar pe unul din ei. Atît tinereţea destrăbălată cît şi viaţa de spion de mai tîrziu îi semănaseră drumul cu destule cadavre, al tatălui său, de a cărui moarte

era principalul vinovat, ale celor doi marinari înecaţi în cala inundată a vaporului pe care, beat fiind îl izbise de stînci şi chiar al mamei sale, epuizată de munca de rob, nepotrivită cu vîrsta ei, prin care se străduise să-i asigure fiului traiul bun cu care era obişnuit. Nici unul din aceşti morţi nu-i apăruse în vise pentru a-i zgîlţîi conştiinţa şi Yannis era convins
că nici Oancea şi nevastă-sa nu vor face excepţie de la regulă. Neliniştea lui izvora dintr-un sentiment greu de definit; parcă presimţea că. de data aceasta se întâmplase ceva de natură să-i cauzeze un mare rău.

La sosire, discutase îndelung cu Aii Necet căruia îi povestise fără ocolişuri toate cîte se întîmplaseră; oontrolînd întregul sistem de legături al organizaţiei cu agenţii ei, directorul firmei „Bogaz“ cunoştea atît conţinutul mesajelor prin oare „Cronin“ îi ceruse lui Yannis să revină în România, cît şi faptul că aparatul de emisie-recepţie cu care fuseseră dotaţi agenţii din Constanţa nu intrase în funcţiune. Cel puţin tot atît de interesat ca veştile rele să nu ajungă pînă la Mc. Murphy, Necet fu totuşi de părere că lichidarea lui ,,Oscar“, prezentat anterior ca un agent cu posibilităţi de pătrundere la Comandamentul marinei militare române, nu putea fi ascunsă patronului. Hristopoulos îi dădu dreptate şi, în consecinţă, stabiliră de comun acord o poveste care urma să-i fie servită mai marelui lor. Prudent, Necet se limită doar la organizarea întrevederii dintre Mc. Murphy şi Hristopoulos, lăsîndu-l pe acesta să-şi debiteze singur minciunile. în cazul că afacerea s-ar fi sfîrşit rău, vicleanul Aii putea să demonstreze că totul fusese montat de Hristopoulos care înşelase pe toată lumea, inclusiv pe el; dacă, dimpotrivă, Yannis va reuşi să restabilească situaţia, acelaşi Aii va putea să-i reamintească faptul că-l susţinuse în împrejurări dificile şi va putea să-i pretindă, drept recunoştinţă, să împartă cu el roadele victoriei.

Întîlnirea cu Mc. Murphy avu loc la 7 septembrie, seara, în biroul de la „Bogaz“ al lui Aii Necet.

Cunoscînd firea bănuitoare a patronului, Hristopou- los se pregătise cu minuţiozitate pentru această discuţie. Din raportul său, debitat pe un ton monocord de vechi profesionist al informaţiilor rezulta că acţiunea de pătrundere la Comandamentul marinei militare române se afla pe un făgaş bun şi că agenţii săi de la faţa locului au identificat câteva persoane cu acces direct la documentele care-i interesau pe beneficiarii de la N.A.T.O. Pînă la sfîrşitul lunii urmau să fie adunate, despre fiecare din aceste persoane, date care vor permite alegerea celui mai potrivit dintre ei. El, Hristopoulos, îl va ţine la curent pe Mr. Mc. Murphy, fie direct, fie prin Aii Necet, iar la momentul potrivit va face propuneri pentru finalizarea acţiunii.

Mc. Murphy răspunse că va primi, ca şi pînă atunci, rapoartele şi propunerile lui Hristopoulos prin Aii Necet, şeful grupului operativ din care făceau parte el şi agenţii lui. Aceasta era o regulă pe care nu putea şi nu voia să o încalce. Intîlnirea din seara aceea – explică patronul – avea un caracter de excepţie, justificat de importanţa cazului. Coruperea unui ofiţer străin nu era o treabă de fiecare zi şi, în calitatea lui de şef al organizaţiei, Mc. Murphy dorea să analizeze personal momentele cele mai importante ale acţiunii. El îi ceru lui Yannis numele elementelor de la Comandamentul marinei militare române luate în atenţie de către agenţii din Constanţa şi Hristopoulos, care se pregătise pentru o asemenea eventualitate, indică fără să clipească trei nume: pe cel al vărului lui Anton Oancea, identificat prin „Cronin“ şi alte două, selecţionate de „Duncan“ dintr-un exemplar mai vechi al gazetei de armă „Flota patriei“ pe care îl obţinuse ca de '
obicei, dînd tîrcoale postului de pază vecin cu sanatoriul din Mangalia. Mc. Murphy notă codificat aceste nume într-un carneţel cu coperţi de piele neagră şi îl preveni din nou pe Hristopoulos asupra termenului-limită ce le fusese acordat pentru procurarea informaţiilor privitoare)a litoralul românesc. Apoi scoţianul vru să ştie dacă aparatul de radio emisie-recepţie trimis în România ajunsese ou bine acolo şi dacă începuseră să lucreze cu el. Acesta era momentul cel mai dificil al întrevederii şi Hristopoulos îl repetase înainte de a veni, cu minuţiozitatea unui actor aflat înaintea premierei de gală. Reluîndu-şi tonul monocord răspunse negativ la întrebare şi apoi îşi informă şeful că ultimele verificări făcute asupra noului agent „Oscar” îl determinaseră să hotărască „neutralizarea” lui. Povesti pe scurt condiţiile în care fusese realizată „neutralizarea” lui Oancea şi a soţiei sale, dar se feri să spună că nu reuşiseră să recupereze de la acesta aparatele de foto şi emisie-recepţie. Dacă şeful se va fi dovedit informat de faptul că aceste aparate nu lucrau încă, Yannis convenise cu Necet să motiveze că sînt ţinute în rezervă pentru etapele decisive ale acţiunii de pătrundere la Comandamentul marinei militare române.

Mc. Murphy se felicită în gînd că nu se grăbise să-i informeze pe cei de la N.A.T.O. despre recrutarea lui „Oscar”, şi-i ceru lui Yannis explicaţii asupra motivelor care impuseseră neutralizarea agentului nou recrutat.

— Am stabilit că atît „Oscar” cît şi soţia sa lucrau de mai multă vreme pentru germani, Sir. O legătură veche de cel puţin zece ani realizată prin nevastă-sa care lucra la o întreprindere de comerţ

exterior din portul Constanţa. Aşa s-a făcut că; ajuns în România, individul n-a mai vrut să ne predea aparatele ce le trecuse peste graniţă şi i-a spus în zeflemea lui „Cronin“ să mergem să căutăm aceste aparate la *Bundesnachrichtendienst* împreună cu raportul său privind felul cum le obţinuse; M-am gîndit că nemţii ar putea ridica problema la N.A.T.O., acuzînd pe cei de la Comandamentul Europei de Sud că folosesc organizaţii particulare de spionaj şi că scandalul ce ar urma s-ar putea răs- frînge negativ nu numai asupra celor de la Neapole; dar mai ales asupra noastră. Pentru a preveni o asemenea situaţie i-am lichidat atît pe el cît şi pe nevastă-sa căreia individul se apucase să-i povestească totul.

Mc. Murphy oftă şi se gîndi înciudat: „Nemţii ăştia! Ne-au dat atîta de lucru în timpul războiului şi continuă să ne dea şi acum cu toate că, oficial, sînt aliaţii noştri. Aliaţi! Francezii au dovedit de mult, pe bază de documente, că toţi ataşaţii militari vest-germani acreditaţi în ţările occidentale culeg informaţii din toate domeniile. Şi parcă numai ataşaţii militari! De la asemenea aliaţi te poţi aştepta la orice. Bine au făcut băieţii că l-au curăţat pe agentul acela al lor. Precis se introdusese în reţeaua noastră din însărcinarea celor de la Pullach“, Zîmbi cu o nuanţă de mustrare paternă către Yannis şi-i spuse:

— Vezi ce înseamnă să te dai pe mîna unui om neverificat, domnule Hristopoulos? Ţi-o spun pentru că nu e prima oară cînd te grăbeşti, mai bine zis cînd te pripeşti în felul acesta. Desigur, trebuie să riscăm uneori, iar dumitale ţi s-a întîmplat adesea să şi cîştigi riscînd. Chiar aşa fiind, nu trebuie să ai
încredere în nimeni, *my boy.* Iar de nemţii ăştia să te fereşti ca de dracu. Sînt nişte adevăraţi bandiţi!

Yannis îl ascultă cu o mutră vinovată, plină de modestie, cu privirile lăsate în jos, iar cînd scoţianul îşi termină tirada se mulţumi să spună:

— Am înţeles, Sir! Aveţi perfectă dreptate.

În realitate, se străduia să-şi înăbuşe cit putea de bine hohotul de rîs care-l încerca. Al dracului, Aii ăsta! Pe toate le ştia! Pe cînd se pregătea să dea ochii cu Mc. Murphy, el îl învăţase: „Inventează şi tu o poveste ou nemţi. Mc. Murphy vede roşu atunci cînd aude de ei. Se pare că i-au jucat un renghi urît în timpul războiului “.

Cu aceasta întrevederea se termină, şi pentru un timp, păru că norocul îi surîde din nou lui Yannis; în zilele următoare, centrul de emisie-recepţie al organizaţiei, montat pe un vapor ancorat în apele internaţionale, începu să primească mesaje de la staţia corespondentă din România. „Cronin“ şi „Duncan“ raportau că, după plecarea lui, lucrurile reintrau treptat în normal, iar în cea de a treisprezecea zi după începerea emisiunilor ,,Cronin“ transmise o informaţie aflată direct de la sursă din care rezulta că, din lipsă de indicii, miliţia suspendase temporar cercetările privind moartea lui „Oscar“ şi a soţiei sale.

A doua zi, Hristopoulos îi dădu lui Aii Necet, pentru a fi transmis în România, un mesaj mai lung în care insista asupra necesităţii reluării imediate a acţiunilor de pătrundere la Comandamentul marinei şi a raportării regulate a rezultatelor. Două zile mai tîrziu, postul de la Constanţa transmise un raport a cărui descifrare dură toată noaptea. „Cronin“ informa că reuşise să intre în legătură cu ofiţerul de marină cunoscut; acesta venise, conform înţelegerii

ou „Oscar”, să vadă ce se făcuse cu aranjarea unei excursii mai ieftine în Maramureş. Agentul îl primise în biroul său, îl tratase cu cafea şi cu whisky şi îl informase despre moartea năprasnică a lui „Oscar”, eveniment necunoscut ofiţerului. Omul se arătase mai afectat de irosirea speranţelor sale pentru o excursie mai ieftină, decît de moartea vărului său, iar „Cronin“ îi promisese că îi va procura el biletele necesare cu jumătate de preţ. Pentru a-i preda aceste bilete, a căror diferenţă o plătise din buzunar, „Cronin“ îi fixase individului o întîlnire la restaurantul *Zorile,* în aceeaşi seară. La întîlnire, agentul îi dăduse marinarului trei bilete pentru cabana-hotel *Borşa* şi-l invitase la masă pretextînd că, fiind singui acasă, e obligat să mănînce în oraş. Cina se prelungise prin consumarea cîtorva sticle de vin care încălziseră atmosfera şi-i permiseseră lui „Cronin” să-şi manifeste mirarea faţă de puţinătatea mijloacelor materiale ale comeseanului său care era, oricum, ofiţer superior. Rezultase că omul avea de întreţinut şi o amantă pretenţioasă care-i toca literalmente toate resursele. în glumă, „Cronin” îi spusese că mai întîlnise asemenea situaţii, dar că bărbaţii se descurcau, în general, aranjîndu-şi venituri suplimentare. Ofiţerul răspunsese că nu vede modalitatea de a-şi procura asemenea venituri. „Sînteţi parcă hidrolog- cartograf şi aţi putea desena hărţi privitoare la litoral” îşi dăduse „Cronin” cu părerea, iar ofiţerul răspunsese: „Nici n-ar mai trebui să le pictez din nou ci doar să fac copii la xerox sau la

heliograf după cele ce le desenez toată ziua. Dar cine are nevoie de toată maculatura asta în afara marinei?" „Cronin" i-a spus că ideea îi venise de la faptul că făcuse nu demult cunoştinţă cu un american ce reprezenta o
mare companie petrolieră specializată în forajul submarin. Acesta era dispus să plătească generos pentru o hartă a platoului continental românesc. Firma sa intenţiona să întocmească un studiu preliminar a rentabilităţii forajului în acest platou pentru a şti în ce măsură se poate angaja într-o cooperare cu organele de resort române. Oficial, americanul nu reuşise să-şi procure o asemenea hartă, iar în prezent încerca să facă rost de ea pe căi particulare. Dacă ofiţerul dorea, ,,Cronin" i-ar fi putut face cunoştinţă cu acest american ce urma să revină în zilele următoare la Constanţa. După ce se gîndise serios, ofiţerul fusese de acord să-l cunoască pe american. El precizase că şeful său se afla în concediu şi că, pînă la întoarcerea acestuia, toate cheile depozitului de hărţi şi planuri erau în posesia lui. Dacă americanul se dovedea om serios şi mai ales discret el putea să-i procure o hartă a platoului continental românesc la scara 1 : 500 000 cu studiile aferente din care să rezulte zonele presupuse a conţine zăcăminte petrolifere, totul la preţul de un sfert de milion de lei. Bineînţeles, ,,Cronin" ar primi şi el un procent din această sumă, poate cincisprezece la sută. Agentul simulase că e interesat în ofertă şi îi promisese că la revenirea americanului le va face legătura. Ofiţerul s-a plîns de faptul că nu ştie englezeşte şi deci, nu se va putea înţelege cu interlocutorul său, iar „Cronin" l-a liniştit spunîndu-i că americanul vorbeşte franţuzeşte. Întrucît, pînă la urmă rezultase că ofiţerul nu cunoştea satisfăcător nici franceza „Cronin" îi primisese că va participa şi el la discuţia respectivă ca translator, dar în acest caz partea lui va fi de douăzeci la sută. Ofiţerul acceptase şi-i dăduse adresa şi numărul de telefon de acasă precum şi pe acela de la

serviciu. în încheierea raportului, „Cronin" recunoştea că forţase puţin nota, dar îşi motiva comportarea prin caracterul urgent pe care îl avea îndeplinirea acestei sarcini. Dacă n-ar fi acţionat pe loc – argumenta el – nu numai că pierdea un moment favorabil, dar dialogul s-ar fi întrerupt pînă în noiembrie, la revenirea ofiţerului din concediu, cu şanse îndoielnice de a fi reluat. în încheiere, ,,Cronin" propunea ca „Iason", adică Hristopoulos, să revină urgent la Constanţa în postură de american, înarmat cu o sumă de bani care să-i permită să trateze cu marinarul.

— Ei? îl întrebă Necet pe Hristopoulos după ce citiră împreună textul descifrat al telegramei, ce ai de gînd să faci acum? Hotărăşte-te repede, căci sînt convins că patronul, care are un exemplar din telegrama lui „Cronin", ne va chema urgent la el. De fapt, nu prea ai ce hotărî! Va trebui să pleci în România pentru a treia oară în vara aceasta.

— La altul! răspunse răstit Hristopoulos. Povestea e prea frumoasă ca să fie adevărată. De ani de zile ne zbatem să punem mina pe un militar român, indiferent de armă sau grad, fără să fi izbutit vreodată să facem cunoştinţă cu unul, iar ,,Cronin" nu numai că s-a împrietenit la toartă cu ăsta într-o singură zi, dar l-a şi recrutat pe jumătate. Mie chestia asta îmi miroase a cursă şi n-am de gînd să mă bag în ea.

— Frumoasă sau nu, cursă sau ba, povestea lui ,,Cronin" se loveşte grozav cu cea pe care i-ai cîntat-o chiar tu lui Mc. Murphy. Spuneai că oamenii tăi din România acţionează intens în aceste zile pentru procurarea informaţiilor cerute de la Neapole şi că speri să primeşti veşti bune înainte de sfîrşitul lunii. Iată, ai primit! Şi apoi n-ai raportat chiar tu numele

ofiţerului despre care vorbeşte „Cronin" în telegramă, indicîndu-l drept candidat potenţial al unei viitoare acţiuni de corupere? Ce poţi să mai faci acum? Să-i mărturiseşti patronului că l-ai minţit ca pe un copil? Haida de! Asta ne-ar costa pe toţi slujba, iar pe tine, în mod sigur, capul. Vei dispare într-o noapte în Bosfor cu o piatră legată de gît, aidoma celor loviţi în trecut de mînia marilor noştri sultani, Allah să-i ţină în raiul lui! În ce mă priveşte, sînt pregătit să spun adio firmei „Bogaz" şi salariului bun pe care-l primesc. Sînt vechi în meseria asta şi am trecut prin multe, aşa că am avut în vedere şi această eventualitate. Mi-am pus deoparte ceva bani şi mi-am asigurat o slujbă, două. Dar tu, Yannis? Crezi că te poţi juca nepedepsit cu focul ? Nu, băiete, va trebui să te întorci în România pentru victorie sau pentru dezastru!

— Dar, Necet efendi, asta ar putea fi foarte bine o capcană. S-ar putea să nu mă mai întorc de acolo . . .

— Yannis, te ştiam băiat deştept. Doar n-ai să te duci la întîlnirea cu „Cronin" ea mielul la tăiere. în prealabil, vei face cîteva verificări asupra lui. Stabileşti dacă continuă să vină în mod obişnuit la serviciu, dacă doarme acasă... îl vei căuta, de asemenea, pe „Duncan", fără să te grăbeşti să iei legătura cu el. Dacă totul ţi se va părea în regulă vei putea să-l contactezi pe „Cronin" pe neaşteptate, într-un loc potrivit. Iar dacă simţi că ceva nu este normal, nu contactezi pe nimeni. Te întorci aici, la Istanbul şi găsim noi o istorie cu nemţi pe care să i-o servim scoţianului.

Aii Necet mai vorbea încă atunci cînd telefonul de pe biroul lui sună cu insistenţă. Era Mc. Murphy care îi poftea pe amîndoi, imediat, la el acasă şi ce

idoi plecară într-acolo în maşina lui Aii. Ajunşi la poarta vilei sunară să li se deschidă şi în timp ce un valet se apucase s-o facă, Necet puse mîna pe umărul colegului său mai tînăr şi-i spuse:

— Fii cuminte, Yannis! Fără prostii!

Mc. Murphy îi primi pe terasă, strîngîndu-le călduros mîinile şi poftindu-i la o masă pe care se aflau pregătite pahare şi o sticlă cu whisky. După ce se aşezară, scoţianul scoase din buzunarul hainei textul descifrat şi tradus în englezeşte al telegramei lui „Cronin".

— Mr. Hristopoulos, rosti el cu o notă de solemnitate în glas, te felicit pentru activitatea agenţilof pe care i-ai format şi pe care îi conduci. Sincer vorbind, nu mă aşteptam ca măsurile pe care le-ai luat acolo, în România, să dea roade atît de curînd. Ai în acest „Cronin" un auxiliar curajos şi inteligent pe care va trebui să-l recompensăm în mod corespunzător pentru iniţiativa sa îndrăzneaţă. în ce te priveşte, va trebui, evident, să pleci din nou în România. Ai hotărît data plecării?

— Nu, încă nu, Sir, răspunse Yannis, al cărui gît era uscat în pofida paharului mare de whisky pe care-l sorbise dintr-o înghiţitură. Mă întrebam chiar dacă nu este periculos să o fac pentru a treia oară în acest an. Aş putea deveni suspect, luat la ochi...

— Nu vei fi luat luat la ochi dacă te vei duce sub o altă identitate. îţi vom pregăti un paşaport american şi îţi vom schimba înfăţişarea, atît cît ne permite timpul scurt pe care-l avem la dispoziţie. Dacă am avea un răgaz de o lună—două ţi-ai putea lăsa o barbă suficient de mare ca să-ţi ascundă obrazul. Va trebui să renunţăm la ea şi să ne mulţumim cu o mustaţă subţire, gen mexican, nişte ochelari, o piep

-tănătură schimbată. Nu ne putem permite să folosim materiale artificiale de deghizare. Perucile, favoriţii, schimbarea formei sprîncenelor sînt chestii bune pentru o oră, două, nu pentru o săptămînă. Şi, mai ales, nu poţi risca să treci graniţa cu ele. Ai mai putea folosi nişte pantofi ortopedici, special făouţi ca să nu se cunoască diferenţa dintre ei, dar suficient de diferiţi pentru a-ţi schimba mersul. În fine, vom mai vedea şi ce va spune machiorul. Ai ceva bani româneşti în casă? îl întrebă el pe Necet.

— Nu, Sir, răspunse cu regret cel întrebat. Doar cî- teva mii de lei păstrate pentru urgenţe neprevăzute.

— Să procuri imediat şaptezeci de mii de lei contra dolari. Vei cumpăra leii de la zarafii din Beyrut, nu aici. Ştii, se întoarse el către Hristopoulos, va trebui să-i explici ofiţerului aceluia că nu putem plăti un sfert de milion înainte ca experţii noştri să evalueze materialul pe care ni-l va furniza. Intre noi vorbind, nici nu am dreptul să aprob mai mult de o sută de mii. Spune-i tipului că îi vom plăti chiar mai mult decît sfertul lui de milion atunci cînd ne vom convinge că marfa e bună. Acum, îi vei da ca acont suma de cincizeci de mii şi îl vei asigura că va primi restul de la ,,Cronin" la înapoierea sa din concediu. Lui „Cronin" îi vei da restul de douăzeci de mii ca gra- tificaţie specială. Cum vei trece banii peste graniţă?

— Mă gîndeam să-i ascundem în caroseria maşinii ...

— Mda... Nu e o soluţie rea, dar cere ceva timp. Voi lua eu legătura cu cei de la Milano să vedem dacă au ceva pregătit. Dacă nu au, le voi cere să trimită cu avionul un specialist care să construiască ascunzătoarea într-o maşină cumpărată aici, de ocazie. Sper că conduci bine ... Ai vreo preferinţă în ce priveşte marca maşinii?

— Păi, dacă e vorba să fac pe americanul, ar trebui să am o maşină americană. De exemplu, un „Oldsmobile" de tip mai nou, cu aer condiţionat. ..

— Mută-ţi gîndul! O asemenea haraba va strînge permanent în jurul ei o ceată de gură-cască ce vor recunoaşte în tine, oriunde te-ar întîlni, pe stăpînul automobilului frumos din faţa hotelului. Astăzi, americanii practici şi economi călătoresc cu maşini europene „Fiat", „Volkswagen" sau „Renault" care consumă puţin şi care pot fi reparate fără probleme în cel mai amărît oraş din Europa. Vom căuta deci şi noi o maşinuţă dintr-astea, îi vom pune numere dintr-un stat american, să zicem New-Jersey, şi-i vom fabrica acte care să corespundă paşaportului du- mitale. După cum vezi, vom avea destul de lucru. Ne vom grăbi pe cît vom putea astfel încît la 22, cel tîrziu la 23 septembrie să poţi pleca. în împrejurări ca acestea trebuie să baţi fierul cît e cald. Cred că ai putea să-i trimiţi de pe acum o telegramă lui „Cronin" ca să-ţi fixeze o întîlnire cu marinarul pe 25 septembrie, seara.

— Nelăsîndu-î lui Hristopoulos timp să răspundă, Aii Necet interveni:

— Ne-am făcut şi noi unele socoteli înainte de a veni aici, Sir. Am ajuns la concluzia că n-ar trebui să dăm nici o telegramă lui „Cronin". Credem că domnul Hristopoulos ar

trebui să ajungă neanunţat la Constanţa şi să ia unele măsuri de verificare a situaţiei înainte de a trece la acţiune. Oricît am fi de siguri de loialitatea lui „Cronin“, nu trebuie să înlăturăm cu totul ipoteza unei capcane organizate de securitatea română.

— Judicios, dragă Necet. Ai dreptate şi vom face aşa cum propui. Desigur, în orice acţiune trebuie prevăzută şi ipoteza prezenţei adversarului. Din fericire, în cazul de faţă, cei de la centrul de radio sînt categorici: vocea de pe bandă îi aparţine lui ,,Cronin“, iar semnele de securitate care ne încredinţează că agentul n-a emis sub controlul românilor sînt la locul lor. Totuşi, zic şi eu că e mai bine ca Hristopoulos să se ducă inopinat. Eşti, desigur, de acord, *my boy?* se adresă el lui Yannis.

— Yes, Sir, Aşa cum vă spunea şi Necet efendi, noi ne-am pus de acord în această privinţă înainte de a veni la dumneavoastră.

— Atunci, la treabă, exclamă scoţianul cu o energie nebănuită la unul ca el. Dumneata, Necet, faci rost de bani românești, iar Hristopoulos se va ocupa exclusiv de intrarea sa în pielea personajului a cărui identitate o va lua: biografie, înfăţişare fizică şi restul. Eu îi voi face rost de maşină şi de acte. în ajunul plecării, ne vom întîlni la „Bogaz“ pentru a vedea cum stăm şi pentru a pune la punct detaliile.

La întoarcere, Hristopoulos îi spuse cu recunoştinţă lui Necet:

— îţi mulţumesc, *agabey!** Eşti un prieten adevărat. Dacă m-ai fi lăsat să vorbesc atunci, cînd cu telegrama, cine ştie ce prostie mai dădea din mine.

— Ne sprijinim cît putem şi cum putem, Yannis, răspunse Necet filozofic. Avem o meserie plină de riscuri şi dacă nu ne-am ajuta între noi, ne-ar mînca cîinii. Mult mă mir de entuziasmul ăsta tineresc al scoţianului nostru; se vede că nu-l interesează altceva în afara hărţilor privitoare la apele teritoriale ale

*** Nene (în turceşte)**

.românilor. Faptul că asta te—ar putea costa capul, pe tine şi pe alţii, îl interesează mai puţin, ca să nu zic deloc. Păcat că nu poţi să-l iei eu tine ...

în zilele de pregătire înfrigurată care urmaseră, Yannis avu puţin timp să se gîndească la cele ce-l aşteptau în România. Doar noaptea tîrziu, înainte să adoarmă, se surprindea gîndindu-se la Cionca şi la telegrama acestuia. Uneori îşi spunea ,,De ce nu? Ofiţerul acela există, o ştiu doar mai demult. Doar pentru a ajunge la el mă agăţasem de Oancea. Ştiam, de asemenea, că nu prea are bani... De ce n-ar fi posibil ca Cionca să-l fi cunoscut şi să-l fi momit cu perspectiva de a cîştiga ceva parale? Doar asta le şi cerusem, lui Cionca şi lui Dulcescu: să corupă pe unul care are acces la hîrtiile acelea“. Dar optimismul nu dura prea mult şi Yannis începea să se îndoiască de buna credinţă a complicelui său: „Dacă securitatea a pus mîna pe Cionca, ăsta e capabil de orice pentru a-şi salva pielea. Ce dracu’! Un ofiţer superior de marină nu e chiar atît de naiv să creadă că tot ce zboară se mănîncă. Aştia au absolvit toţi cursuri speciale de contrainformaţii... Altfel nu le-ar da documente secrete pe mînă... Şi apoi, cum ar fi putut să îndrăznească laşul ăla de Cionca?“ La urmă, gîndul lua contururi precise: „Dacă mă atrage într-o cursă, îl omor ca pe un cîine! Cu orice risc“. Această hotărîre îl liniştea şi Yannis cădea într-un somn greu, plin de vise, care de care mai fanteziste. Zilele, în schimb, treceau repede cu multă alergătură şi muncă istovitoare. Atît de istovitoare încît Yannis ajunsese să dorească ca totul să se termine odată, să se vadă plecat. Machiorul la care-l trimisese Mc. Murphy îi schimbă înfăţişarea pe cît
îi fu cu putinţă, dînd o culoare mai deschisă părului şi feţei, schimbîndu-i pieptănătura, îmbrăcîndu-i cu aur unul din canini şi lăsînd să-i crească o mustaţă mică. Nişte ochelari fără ramă asemenea celor pur- taţi de răposatul preşedinte Roosevelt şi pantofi cu tălpi de grosimi discret diferite care-i deformau vag mersul întregeau gama mijloacelor folosite pentru transformarea lui Yannis Hristopoulos în cetăţeanul S.U.A. Jeremiah Stone din statul New—Jersey, reprezentant al firmei „Petroleum Drilling Company“ specializată în operaţii de foraj marin. îmbrăcămintea lui Mr. Stone, cumpărată de gata dintr-un magazin de confecţii din New York era suficient de sobră pentru a nu contraveni vîrstei şi profesiei sale onorabile, păs- trînd totodată un iz de extravaganţă tipic americană. Dacă unul din cunoscuţii săi ar fi trecut pe lîngă Hristopoulos, ar fi privit lung în urma lui şi şi-ar fi spus: „Sigur l-am cunoscut undeva pe individul ăsta, dar nu ştiu unde şi nici nu-mi amintesc cine o fi.“ în ce privea maşina, cei din Milano trimiseseră la Istanbul un „Renault 16 TS“ trucat admirabil, ale cărui ascunzători n-ar fi putut fi descoperite decît demontîndu-l bucată cu bucată. „Treabă de contrabandist” comentă Mc. Murphy plescăind din buze ca după degustarea unei prăjituri bune., „Renaultul” primi un număr din statul New—Jersey şi o carte de asigurare emisă de filiala din Viena a unei renumite societăţi de asigurări americane. Yannis şi Necet aranjară cei şaptezeci de mii de lei în ascunzătoarea construită sub bordul maşinii. Discuţia cu Mc. Murphy care avu loc în aceeaşi seară fu scurtă şi constitui mai degrabă o trecere în revistă a felului cum se desfăşuraseră pregătirile pentru plecarea în misiune a lui Hristopoulos. Planul rămase în linii

mari cel stabilit acasă la scoţian, cu corectivul că Yannis putea, în funcţie de împrejurările concrete, să ia şi alte iniţiative. Astfel pregătit, Hristopoulos porni la drum, ajungînd la Giurgiu în dimineaţa zilei de 23 septembrie. Vameşul care-i făcu revizia bagajelor se mulţumi să-l întrebe dacă avea ceva de declarat şi, la răspunsul negativ al lui Mr. Stone, îi îna- poie paşaportul, urîndu-i şedere plăcută în România, în aceeaşi seară ajunse la Constanţa unde, cu toate că nu-şi rezervase în prealabil, găsi cu uşurinţă o cameră la hotelul „Continental"; sfîrşitul de sezon îndemna turiştii să părăsească litoralul unde soarele devenea din ce în ce mai zgîrcit. Obosit de drum. Mr. Stone se culcă devreme, lăsînd vorbă să fie trezit la ora cinci şi jumătate dimineaţa; voia, explică el, să iasă pe faleză pentru a admira răsăritul. De fapt, îşi făcu de lucru prin cartierul „Tomis II", fixîndu-se pînă la urmă în grădina din preajma spitalului cel nou de unde putea să vadă ieşirea blocului în care locuia Cionca. La ora şapte fără un sfert, acesta ieşi din casă, îndreptîndu-se spre staţia de troleibuze de unde se îmbarcă spre centru. O oră mai tîrziu, Hristopoulos – Stone telefonă la Centrala de turism a litoralului cerînd legătura cu şeful serviciului „programe" şi, cînd auzi vocea lui Cionca, închise fără să vorbească cu el. Evident, omul era liber şi-şi vedea de treburile lui obişnuite. Edificat, Hristopoulos se întoarse la hotel unde îşi luă micul dejun şi apoi se sui în automobilul său, luînd drumul Mangaliei. înainte să iasă din Constanţa, opri la o staţie „Peco", spălă caroseria prăfuită şi refăcu plinul de benzină. Ajuns la Mangalia, parcă maşina lingă gară şi se duse întins la poştă; cu o fisă de 25 de bani chemă la telefon Sanatoriul balnear, cerînd să vorbească cu Ştefan
Dulcescu. înainte de a-i face legătura, centralista îşi manifestă îndoiala că domnul Dulcescu se va fi reîntors din deplasarea de la Arad unde fusese trimis să recepţioneze nişte mobilă pentru instituţie. Faptul că ccl căutat se afla intr-adevăr în deplasare îi fu confirmat şi de bărbatul necunoscut care ridicase receptorul telefonului de pe biroul lui Dulcescu, precum şi de portarul sanatoriului pe care Yannis îl chestionă o jumătate de oră mai tîrziu, sub un pretext oarecare. Absenţa de la serviciu al celui de-al doilea agent al său îl contrarie oarecum pe Hristopoulos dar nu-l alarmă din cale afară. în cadrul grupului administrativ al sanatoriului, Dulcescu avea, într-adevăr, răspunderea mobilierului şi Yannis mai cunoştea cel puţin trei cazuri în care omul trebuise să se deplaseze la diferite fabrici pentru recepţionarea unor achiziţii, îi părea rău doar că Dulcescu lipsea tocmai în aceste zile, cînd prezenţa lui la Constanţa i-ar fi fost, fără îndoială, de folos. Oricum, faptul că Cionca se afla în deplină libertate, aparent nesupravegheat, făcea ca de aici, din Constanţa lucrurile să pară mult mai simple decît i se păruseră la Istambul. în consecinţă, Hristopoulos se hotărî să-şi contacteze omul pe neaşteptate, chiar în după-amiaza aceea. Pentru aceasta, se înapoie la Constanţa şi în preajma orei 16 se în- stală în interiorul magazinului aflat peste drum de intrarea funcţionarilor centralei de turism, pîndindu-i prin vitrină pe toţi cei ce ieşeau pe uşă. Avu de aşteptat aproape o oră, căci Cionca nu plecă odată cu majoritatea funcţionarilor. în sfîrşit, la ora cinci fără un sfert apăru şi el, însoţit de un tînăr cire, odată ajuns în stradă, îl salută respectuos şi se despărţi de el, grăbindu-se în direcţia pieţii Ovidiu. Cionca se avîntă voinicește spre staţia de troleibuz aflată la
capătul bulevardului Republicii, dar înainte de a ajunge acolo, Hristopoulos îi puse mîna pe braţ şi-l interpelă rîzînd:

— Noroc, Aurică, şi bun găsit din nou la Constanţa! Te grăbeai, se vede, să ajungi la masă ...

Cionea îl privi descumpănit cîteva momente şi apoi izbucni:

— la te uită! Yannis! Dar ştii că te-ai schimbat serios de cînd ne-am văzut ultima oară? Eu, unul, n-aş fi îndrăznit să te opresc pe stradă! Ca să vezi ce poate face vîrsta din om! făcu el pe prostul.

— Fii atent că mi-am schimbat nu numai mutra că şi identitatea. Ia-o înainte spre *Zorile,* că tot nu-i nimeni acolo la ora asta. Avem de discutat.

— Sigur, Yannis. Te aşteptam şi eram chiar îngrijorat de faptul că nu-mi dai nici un semn, spuse Cionea începînd să se distanţeze.

La *Zorile* cei doi ocupară o masă retrasă şi comandară bere, iar după ce ospătarul desfăcu două sticle şi se îndepărtă, Yannis îi spuse scurt lui Cionea:

— Povestește!

Cionea sorbi cu poftă din berea rece şi spuse:

— La drept vorbind, nu prea am multe de povestit peste ce am scris în telegramă. Cred că am avut pur şi simplu inspiraţie şi mai ales mult noroc. Tipul era amărît la culme, fiindcă după o viaţă de muncă nu-şi putea permite nici măcar trei săptămîni de vacanţă în categoria lux. M-am decis să avansez prudent, cu afirmaţii făcute jumătate în glumă jumătate în serios, curios să văd pînă unde au să ţină. Şi au ţinut...

— Cum a primit tipul vestea morţii lui Oancea şi a nevesti-sii?

— Nu prea l-a afectat. Am avut impresia că re-
greta mai mult că odată cu el, dispăruseră şi perspectivele unor locuri cu preţ

redus. Cred că am fi dat greş mizînd pe Oancea. în orice caz, ar fi mers mult mai greu.

— Mda, se poate. Ceea ce mă intrigă pe mine, reluă Hristopoulos privindu-l atent pe Cionea, este faptul că unul ca ăsta, ofiţer superior, instruit special să umble cu documente secrete, a acceptat cu atîta uşurinţă să înstrăineze unele din ele. Cum îţi explici tu, care ai discutat cu el, această, hai să-i zicem, anomalie?

— M-am tot gîndit şi eu la asta, Yannis. Adevărul este că tipul nu părea să acorde acestor documente importanţa pe care le-o acordăm noi. Mi-a făcut impresia că este scîrbit să tot întocmească planuri, schiţe şi hărţi. După părerea lui, toate acestea n-au nici o importanţă pentru apărarea României. în epoca actuală, luptele decisive nu se vor da în largul Mangaliei sau a farului Tuzla. „Marea Neagră este un lac închis, domnule" spunea el. Am înţeles că trebuie să refacă anual tot acest material, în conformitate cu noi instrucţiuni şi norme, şi că s-a săturat de această treabă ca de mere acre. Pe mine, drept să-ţi spun, atitudinea asta blazată m-a pus pe gînduri. Probabil tot aşa de plictisiţi or fi ofiţerii ce au răspunderea materialelor culese de noi, sau cei care trebuie să supravegheze rachetele şi armamentul nuclear...

— Blazat, blazat, dar s-a aruncat la un sfert de milion.

— Mai întîi nu-i venea să creadă că există cineva dispus să dea bani pe chestiile astea. La insistenţele mele că e vorba de o firmă importantă, cu multă experienţă, a cărei cointeresare ar fi pînă la urm
ăfolositoare ţării, individul s-a aruncat la preţ. Desigur, suma rămîne negociabilă.

— Deci tu excluzi în mod absolut posibilitatea ca acest individ să ne fi fost trimis de securitate...

Cionca rîse cu poftă şi exclamă:

— Cine? Ţuicarul ăsta? Vezi-ţi de treabă, Yannis. Dacă aş lucra la securitate mi-aş alege mei bine colaboratorii. Dealtfel, aminteşte-ţi că individul acesta se află în preocuparea noastră încă din iunie. Noi sîntem cei care am alergat după el şi nu invers. De aceea m-am şi lansat. Dacă nu-l zgîndăream eu, pleca necăjit că şi-a ratat vacanţa... Mă rog, pînă la urmă nimic nu e imposibil. Acum că ai venit, fă-ţi bine socotelile. Eu pot să-l chem sau să nu-l chem, cum hotărăşti.

— Am să-mi fac toate socotelile, nu te teme. Nu cumva ştii ce este cu Fane Dulcescu? L-am căutat la sanatoriu şi mi-au răspuns că lipseşte. Mi s-a părut cam curios. După cîte ştiu nu prea îi plac deplasările. Preferă să stea ca o cîrtiţă în biroul lui.

— A fost trimis după mobilier pe undeva pe lîngă Arad. Treabă de trei săptămîni. Cu recepţie, cu ambalare, cu expediţie. Mi-a picat şi mie destul de prost. Ştii şi tu cît de puţin mă încîntă manevrarea aparatului de radio. A trebuit în plus să mă duc la Dulcescu acasă, în comuna Cumpăna, să vă trasmit chestia asta cu marinarul. Pe urmă n-am mai făcut nici o transmisie şi m-am mulţumit să vă ascult pe voi la „Telefunken[w]-ul pe care mi l-a dat Necot anul trecut. Straşnică sculă... În orice caz, fără Dulcescu nu mai fac nici o emisie. Nu e deloc plăcut să te duci pe înnoptat într-un sat în care n-ai călcat niciodată şi să te încui singur într-o casă străină pentru a lucra cu emiţătorul. Noroc că n-a dat nimeni
peste mine. Am făcut toata chestia asta ca să nu-l scăpăm pe marinar. Pînă să vină Dulcescu pleca el în concediu şi ajungeam în noiembrie ...

— Aurică, îl întrerupse Hristopoulos din tiradă, aş mai vrea să discutăm o problemă, dar ştii aşa, sincer, ca între doi prieteni vechi: cînd am discutat telegrama ta cu Necet şi cu şeful cel mare, unul din noi, nu contează care, a pus întrebarea dacă nu cumva toată povestea asta e un joc al securităţii montat cu concursul tău. Desigur am garantat pentru tine, dar a trebuit să mă angajez că, în cazul că ne-ai trădat, te voi lichida pe loc. Ce zici de asta?

Cionca îşi turnă încă un pahar de bere şi-l bău pe îndelete:

— Mă mir de voi, Yannis, rosti el mohorît, că nu v-a venit gîndul ăsta mai demult. Bine ar fi fost să vă fi dat prin cap ideea acum trei ani şi mai bine, înainte să mă băgaţi în porcăria voastră. Poate că nici acum, după ce m-aţi legat de voi cu sîngele lui Oancea, n-ar fi tîrziu să mă lăsaţi în pace. Eu nu pot răspunde acestei presupuneri decît într-un singur fel: ia-ţi valea şi du-te de unde ai venit! Aş fi foarte fericit să nu mai aud niciodată de voi. Ospătar, ce avem de plată aici, strigă el ducînd mîna la buzunar.

Alarmat, Hristopoulos se adresă ospătarului care venea urgent prin sala goală:

— Nu face plata, mai desfă-ne două sticle. Stai, nebunule, nu ţi-o lua în cap, îl tempera el pe Cionca, alarmat de posibilitatea unui conflict tocmai într-o asemenea împrejurare. Eu ţi-am spus deschis ce s-a discutat acolo la noi despre problema asta. Asta nu înseamnă că trebuie să te superi ca văcarul pe sat. Şeful nici n-a vrut să ia în seamă ipoteza
,mai mult, te-a premiat deocamdată, repet, deocamdată, cu douăzeci de mii de lei.

— Foarte interesant, Yannis. Păi, dacă şeful nu m-a bănuit, înseamnă că cel care a

aruncat piatra ai fost, fie tu, fie Necet. Hai, spune că a fost Necet. Aşa-i că nu poţi?

— înţelege-mă, Aurică, eu mi-am riscat pielea venind încoace. Nu puteam să înlătur total nici o ipoteză...

— I-auzi! Şi eu care credeam că pielea mea e mai aproape de tăbăcar decît a oricăruia! Vom mai vorbi despre asta, Yannis. Mulţumeşte cerului că am şi eu ca şi tine tot interesul să termin cu bine treaba de oare m-am apucat. Cînd stai de vorbă cu marinarul? în seara aceasta?

— În nici un caz. Va trebui să mă pregătesc înainte şi mai ales să scot din ascunzătoare banii pe care i-am adus cu mine. în legătură cu banii, va trebui să-i explicăm că nu-i putem da pe primele materiale mai mult de cincizeci de mii de lei. Dacă acestea vor fi găsite bune de specialiştii de la N.A.T.O. îi vom da şi restul, ba poate chiar mai mult. N-avem nici un interes să pierdem găina care face ouă de aur.

— Astea spune-i-le marinarului, nu mie. Eu pot doar să ţi-l aduc acolo unde doreşti. Restul te priveşte.

— Cred că cel mai bun loc rămîne tot acesta de aici. La *Zorile,* mîine seară la ora nouă. îi spui să vină în civil şi să aibă la el harta aceea a platoului. I-o vom înapoia dimineaţă devreme.

— Ba să mă ierţi, dar eu nu mă duc nici mort în sat la Dulcescu să-ţi fotografiez harta. Te descurci cum ştii.

— Las’ că nu te trimit la nici un Dulcescu. Am adus cu mine un aparat japonez bun şi voi fotografia harta în cameră la lumina lămpii de citit, bucată cu bucată. Mai ştiu şi eu cîte ceva despre aptitudinile tale tehnice. N-am poftă să dau cincizeci de mii de lei pe cîteva bucăţi de film alb sau voalat, rîse Yannis.

— În ce mă priveşte, aş fi foarte mulţumit să lipsesc cu totul mîine seară, dar nu va fi posibil, spuse Cionca atins. Tipul vorbeşte numai româneşte, iar tu va trebui să faci pe străinul măcar la început. Eu voi traduce.

— Bine, aşa vom face. Ne vedem tot aici, cu marinarul, mîine seară la ora nouă. Ridică-te tu primul şi lasă-mă pe mine să plătesc. Apropo, unde stă marinarul ăsta al tău?

— Pe Bibescu Vodă nr. 36, telefon 62830. Figurează în carte. Strada începe din bulevardul Lenin, ceva mai sus de spitalul militar, pe partea opusă acestuia. Nu te sfătuiesc să 'treci pe acolo. Orice trecător străin de cartier e luat imediat la ochi, iar unul care s-ar hazarda să întrebe ceva ar scoate toate cucoanele la poartă. E o stradă dintr-acelea unde toată lumea cunoaşte pe toată lumea. Pe mîine!

— Pe mîine, răspunse Hristopoulos, cu gîndul în altă parte.

Rămas singur, ceru să i se mai desfacă o sticlă cu bere şi îşi aprinse o ţigară, trăgînd gînditor din ea. Discuţia cu Cionca i se părea în general un semn bun! Acesta răspunsese fără să se poticnească tuturor întrebărilor şi problemelor ce-i fuseseră puse. Răspunsurile fuseseră convingătoare, cel puţin pentru Yannis. O notă mai stridentă i se păruse aceea a reacţiei lui Cionca atunci cînd îl suspectase pe faţ ăde trădare. De fapt nici nu putea spune cu toată convingerea că fusese o reacţie stridentă, căci îi lipseau elementele de comparaţie. O asemenea discuţie nu avuseseră niciodată de cînd se cunoşteau. în rest, totul păruse normal. De la sosirea în Constanţa, nu-l urmărise nimeni. Mai rămînea povestea cu deplasarea neaşteptată a lui Dulcescu. Era verosimilă, dar în această împrejurare ar fi fost mai bine ca omul să fie aici. Din păcate nu-l putea aştepta. Trebuia să hotărască pentru sau împotriva contactării marinarului. Hotărî pentru. îşi consultă ceasul care arăta şase şi jumătate, plăti, şi se întoarse la hotel unde se urcă în maşină, plecînd cu viteză spre Ostrov. Peste o oră şi jumătate se afla între dealurile împădurite dintre Ion Corvin şi Adamclisi, unde părăsi şoseaua, pustie la ora aceea, înfundîndu-se în pădure. Cînd fu sigur că nu-l mai putea vedea nimeni, opri maşina şi desfăcu ascunzătoarea din spatele bordului. Scoase banii procuraţi la Beyrut şi un aparat mic de emisie dotat cu un manipulator morse. Se chinui apoi să codifice la lumina slabă din maşină o telegramă scurtă pe care o imprimă cu ajutorul manipulatorului pe banda casetofonului aflat la bord. La ora zece fix îşi lansă telegrama în eter, primind aproape imediat confirmarea recepţionării ei. Ascunse apoi emiţătorul şi manipulatorul morse, şterse banda casetofonului şi, cu un suspin de uşurare, porni spre Constanţa. Ajunse la hotel cu puţin înainte de miezul nopţii, tocmai la timp ca să mai poată comanda o friptură şi o sticlă de vin. Mîncă cu poftă, aruncînd din cînd în cînd o privire la servieta aşezată pe scaunul alăturat. Acolo erau adăpostiţi, în teancuri de cîte zece mii, banii scoşi din ascunzătoare.

A doua zi dimineaţă, la Istambul, Aii Necet şi Mc. Murphy citeau, fiecare la el în birou, următoarea telegramă:

„Contactat Cronin. Totul OK. Mîine seară discuţie cu Sindbad, apoi raport. Iason“.

Capitolul 11

Aşa cum îl învăţase Chivu, după discuţia cu Hristopoulos, Cionca se duse direct

acasă, evitînd întîlnirile întîmplătoare; dacă Yannis l-ar fi verificat urmărindu-l o vreme, orice convorbire între Cionca şi un necunoscut i-ar fi dat de bănuit, determinîn- du-l să renunţe la scopul vizitei lui. Şeful serviciului „programe[14] trebuia deci să-i telefoneze colonelului numai de la el de acasă, dar ajuns acolo, constată că nu mai avea nevoie s-o facă: profitînd de faptul că-l ştia pe Hristopoulos la *Zorile* Chivu îl aştepta.

Cionca se aşează epuizat pe un fotoliu şi începu să povestească.

Colonelul îl ascultă atent, cerîndu-i să revină asupra întrebărilor puse de Yannis despre marinar, despre buna-credinţă a lui Cionca şi despre absenţa de la serviciu a lui Dulcescu. Atît Chivu cît şi Baciu fuseseră conştienţi că scenariul imaginat de ei avea multe părţi slabe datorate atît desfăşurării precipitate, cît şi imposibilităţii de a reveni asupra faptelor deja consumate, ca de exemplu arestarea lui Dulcescu. Baciu, cel puţin, acceptase continuarea acţiunii doar pentru a-i da satisfacţie lui Chivu; oricum, Inspectoratul judeţean n-avea ce pierde. Acum,

că cei de la Istanbul muşcaseră din momeală şi Hristopoulos revenise la Constanţa, Baciu devenise tot atît de interesat să-l prindă în flagrant de spionaj, ca şi Chivu. Amîndoi cîntăriseră îndelung părţile slabe ale poziţiei lui Cionca şi-l învăţaseră ce atitu- dine trebuia să adopte faţă de eventualele suspiciuni ale lui Hristopoulos. Comportarea şefului serviciului ,,programe “ în discuţia din ziua aceea dovedise că strădania lor nu fusese zadarnică.

— Deci, pînă la urmă, Hristopoulos a acceptat să-l întâlnească pe ofiţerul de marină . . . Te-ai descurcat bine, mai bine decît mă aşteptam. Ceea ce ţi-a mai rămas de făcut e mult mai simplu. Pînă mîine seară la nouă fără un sfert te ocupi de treburile tale obişnuite. Te duci la serviciu, iei masa de prînz, te întorci acasă, faci un duş şi te odihneşti puţin. Dacă Hristopoulos îţi telefonează sau îţi cere să vă în- tîlniţi, îi răspunzi în conformitate cu cele ce le-am stabilit împreună. Despre ofiţerul de marină, îi spui că i-ai telefonat acasă încă în seara aceasta şi că te vei întîlni cu el mîine seară, la nouă fără un sfert, în apropiere de *Zorile.* Dacă te întreabă, dar numai dacă te întreabă, îi poţi indica şi locul exact al în- tîlnirii: la capătul liniei de troleibuze de pe bulevardul Republicii. Seara, după ce vom lua legătura cu el, eu voi vorbi numai româneşte, iar tu vei traduce cu fidelitate totul în franceză. La un moment dat însă, eu mă voi adresa direct lui, fără intermediul tău, pronunţîndu-i numele de spion: *Iason.* Să fii foarte atent la acest moment care va declanşa răfuiala finală şi să dispari dintre noi. Aşa cum îl ştii şi tu, descreieratul ăsta este un individ violent de la care ne putem aştepta la orice. E clar sau mai ai de pus vreo întrebare?

— Numai una, Chivule. Acum, că vi l-am adus pe Hristopoulos vă veţi mai ţine promisiunea de a mă ajuta, nu la uşurarea situaţiei mele, ci la asigurarea viitorului familiei mele?

— Noi avem un singur cuvînt, Cionca. Am spus şi repet că, întrucât ai comis fapte pedepsite de lege, numai justiţia e în drept să hotărască asupra gravităţii lor şi a cazului tău. În ce ne priveşte, vom face tot ce depinde de noi ca sprijinul ce ni l-ai acordat în finalizarea acţiunii să fie cunoscut şi de judecătorii tăi, astfel încît ei să-ţi acorde circumstanţe atenuante. Un avocat bun poate exploata cu multă eficacitate această împrejurare ca şi pe aceea că Hristopoulos se va afla în boxă, împingîndu-te pe planul al doilea sau al treilea.

— Mulţumesc pentru sinceritate şi pentru consecvenţa cu care înţelegeţi să vă respectaţi promisiunile. Vă asigur că şi eu mi le voi respecta pînă la capăt, indiferent de riscurile ce le voi avea de suportat. Vei vedea.

Chivu ridică receptorul telefonului şi formă numărul din biroul lui Lazăr pe care-l întrebă unde se afla la ora aceea Hristopoulos. Maiorul îi răspunse că individul ieşise din oraş cu maşina pe drumul ce duce la Ostrov, iar colonelul spuse:

— Bine. Mă strecor şi eu afară şi vin pe la voi. Intr-un sfert de oră sper să fiu acolo.

La sediu, Chivu urmări, prin intermediul ofiţerilor aflaţi pe teren, împreună cu Baciu şi Lazăr, traseul parcurs de Hristopoulos. Avură, de asemenea, posibilitatea să audă chiar din biroul inspectorului- şef cele cîteva pîrîituri scurte oare indicau emisiunea realizată de acesta din pădurice a unde oprise maşina. Cunoscînd cele cîteva lungimi de undă fo-

losite de agenţii organizaţiei de la Istambul, Stănoiu şi ai săi le puseseră sub observaţie, trăgînd şi un difuzor la Baciu în birou. încă înainte ca Hristopoulos să revină la hotel, urmăritorii săi fură în măsură să cunoască şi conţinutul telegramei sale, cifrată cu ajutorul unui dicţionar identic cu cel folosit în a- celaşi scop de Cionca.

— Iată şi dovada corectitudinii lui Cionca, spuse Baciu mulţumit. Hristopoulos a rămas convins că totul e în ordine – OK, cum spune el – şi va veni la întîlnire mîine seară ... Şi ce nume frumos şi sugestiv ţi-au găsit: Sindbad ... De ce nu pasărea Roc sau Aladin?

— Fiindcă ăştia nu sînt marinari, răspunse Chivu.

— Şi ce, tu eşti.. .

— Fii, măi omule, serios, doar ai îmbătrînit în meserie, îl apostrofă Chivu. în ce-l priveşte pe Cionca, schimbă el vorba, se pare că într-adevăr şi-a făcut bine treaba. Acum trebuie să mi-o fac şi eu cel puţin la fel de bine pe a mea. S-a făcut harta aceea a platformei continentale?

— E gata de ieri. Şi ce hartă, sfinte Sisoe! Ai putea jura că e mai bună decît cea adevărată. Ce altceva îţi mai trebuie?

— Păi, pistol mi-ai dat din prima zi, ochelari fumurii am şi eu, aşa că nu mai am nevoie de nimic. Cionca mi-a garantat că nici Hristopoulos şi nici Dulcescu n-au apucat să-mi vadă bine faţa atunci, în strada Şiretului, deci n-am nevoie să mă deghizez. Nu de alta, dar dacă ajungem la păruială risc să-mi las peruca în mîinile lui Hristopoulos.

— Te-ai gîndit la un plan de discuţii sau improvizezi ceva acolo pe loc?

— în ocazii de astea nu improvizez nimic. La în-

ceput, după prezentările de rigoare şi după ce vom ajunge la scopul întîlnirii, am de gînd să mă lansez într-o tocmeală crîncenă pentru harta asta pregătită de noi. Eu voi pretinde cu tărie sfertul de milion, iar Hristopoulos, care n-are decît cincizeci de mii, nu va putea să-mi ofere mai mult. Sper să-l determin să devină dur, eventual să recurgă la şantaj, dezvă- luindu-şi adevărata profesie. Atunci îi voi spune că nu totul se poate cumpăra cu bani şi-i voi reaminti, ca dovadă, refuzul lui Oancea de a se înhăita cu el. Să-ţi fac o prezentare scrisă?

— Nu, te-am întrebat aşa, să mai schimbăm cîteva idei. N-ar fi mai bine să-i dai totuşi harta şi să iei banii? Asta ar face impresie la proces . ..

■ Harta e falsă, iar eu nu sînt ofiţer de marină, aşa că n-avem nimic de prezentat la proces din povestea de mîine seară. Flagrantul acesta are drept scop, după părerea mea, înfrîngerea orgoliului lui Hristopoulos, rostogolirea lui în abis de pe culmea unui triumf iluzoriu. Altfel l-am putea aresta şi acum, cînd va ajunge la hotel.

—- Să ştii că n-ar fi rău deloc, se învioră Baciu. M-ar scuti de strîngerea de inimă care mă încearcă de cîte ori mă gîndesc că o să-l înfrunţi singur pe criminalul ăsta.

— Ştii cît ţin la confruntarea asta, George. Mi-ai promis-o şi te rog să nu-mi pui beţe în roate.

— Bine, bine, ziceam şi eu aşa, o vorbă. Hai, la culcare, spuse Baciu repezit.

În cursul dimineţii, Chivu trecu din nou pe la Inspectorat şi află că în ciuda sfatului lui Cionca, Hristopoulos trecuse pe strada Bibescu Vodă.

— A venit cu autobuzul pînă la colţul străzii Maramureş şi a luat-o agale pe jos, intrînd pe Bibescu

Vodă pe partea cu numere fără soţ, cum mergi spre bulevardul Lenin. În dreptul casei cu numărul 36 s-a oprit cu aerul unuia care greşise drumul, s-a «■Hat în toate părţile, a traversat, s-a mai oprit cîteva clipe chiar în faţa porţii cu numărul 36, citind dintr-o privire numele gravat în dreptul soneriei, s-a întors pe strada Ahilea Mihai, părăsind rapid cartierul. Cred că n-a rămas pe Bibescu Vodă nici trei minute. În curte la numărul 36 nu era bineînţeles nimeni.

— A vrut să se convingă de existenţa ofiţerului la adresa indicată de Cionca. Acum s-a convins. La telefonul 62830 a sunat cineva?

— Nimeni. Telefonul, care a aparţinut pînă acum o lună unui ofiţer de marină mutat la Bucureşti, a fost reinstalat chiar aici, în biroul de alături şi pus sub paza locotenentului major Angela Georgescu. în cazul că va suna cineva, va răspunde ea, informîn- du-şi interlocutorul, dacă va întreba, probabil de o persoană oarecare, că a greşit numărul şi că telefonul aparţine casei Anghelache. Dacă cel oare va suna îl va căuta chiar pe Anghelache, tovarăşa Georgescu se va recomanda ca fiind soţia lui, informîndu-şi interlocutorul că cel căutat se află la serviciu şi între- bîndu-l cine este şi unde poate fi găsit după ora 17,00 cînd se va întoarce bărbatul ei. La oficiul „în-formaţii“ al telefoanelor se poate căpăta aceeaşi lămurire, existentă şi în carte, respectiv că telefonul aparţine lui Anghelache Ion din str. Bibescu Vodă nr. 36. Acest lucru era, dealtfel, adevărat, pînă nu demult.

— Toate par a fi bune. Ce veşti mai ai despre Cionca?

— Ofiţerul care stă ou el în casă ne-a informat că,

după plecarea dumneavoastră, s-a plimbat multă vreme prin apartament; era gînditor, preocupat de ceva. La şapte şi jumătate a dat drumul televizorului pe care însă l-a oprit imediat după difuzarea ştirilor. A încercat să citească o carte, „Kim“ de Rudyard Kipling, dar nu-i era gîndul la ce citea. A adormit destul de tîrziu. Totuşi, cînd a plecat la serviciu părea odihnit.

— Se frămîntă; are de ce. Dar are nervii destul de solizi şi sper ca diseară să fie la înălţimea aşteptărilor. Eu mă duc o oră-două pe la grăniceri, care au aici un instructor bun de lupte. Am vorbit cu comandantul lor să mă lase să mă antrenez puţin. Cîteva prize, cîteva chei.. . N-am mai exersat demult. Dacă veţi avea nevoie de mine, mă puteţi găsi acolo.

— Am înţeles, tovarăşe colonel!

Lazăr nu avu însă parte de linişte în dimineaţa aceea căci, abia plecă Chivu, şi în birou intră masiv colonelul Baciu.

— Şezi, Lazăre, îi îngădui inspectorul-şef subalternului său care se ridicase surprins de pe scaun. Am venit aici la tine să discutăm pe îndelete. La mine e un adevărat balamuc: telefoanele sună cîte două odată iar pe uşă intră şi iese ca la moară tot efectivul Inspectoratului. Sau, mă rog, o parte din efectiv, adică şefii, rectifică el, surprinzînd surîsul amuzat care mijea în colţul buzelor maiorului. Măi Lazăre, reluă el mai calm, tu ştii ce s-ar întîmpla dacă diseară ticălosul ăla de Hristopoulos Dar ucide sau l-ar răni măcar pe tovarăşul colonel Chivu? Nu ştii, se miră el, cu toate că maiorul n-avusese timp să spună nimic. Ai auzit tu de generalul Panciu? Aha! De ăsta ai auzit, comentă el satisfăcut mişcarea

aprobatoare făcută de Lazăr cu capul. Dar n-ai aflat încă de faptul că mi-a telefonat adineaori să-mi spună că răspund personal de securitatea colonelului Chivu. Deci vezi ce răspundere apasă asupra Inspectoratului şi asupra mea. Ei, dacă vezi, ţi-ai făcut bine socotelile? Căci, cred că ţi-e clar: echipa de intervenţie va fi condusă de tine măi băiete! Pînă să răspund eu în faţa şefilor celor mari, răspunzi tu în faţa mea! Desigur, am să fiu şi eu acolo, că doar n-am să mă duc la cinema în timpul acesta . .. Dar, mai mare şi mai tare vei fi tu!

— Vă raportez că am prevăzut toate măsurile ce mi s-au părut necesare, tovarăşe colonel. Am reţinut la *Zorile* o masă retrasă unde voi instala doi băieţi şi două fete de-ale noastre.

— Cine sînt aceştia?

— Damian, de la mine, Albescu, de la loniţă, lo- nescu Cristina de la secretariat şi Georgescu Angela, tot de la mine.

— Buni! Mai departe!

— Evident, la *Zorile* toate mesele vor fi ocupate. Tovarăşul colonel Chivu şi cu Cionca vor fi întîmpi- naţi de un ospătar care, în schimbul unei „atenţii", le va aranja o masă chiar lîngă a noastră. Cionca va trebui prevenit să-i dea în mod vizibil un bacşiş şi să se laude faţă de Hristopoulos că ospătarul e omul lui...

— Pe asta cum ai mai montat-o?

— Am şi eu resursele mele, tovarăşe colonel, răspunse evaziv Lazăr. în afară de măsurile de pe terasă, voi plasa cîţiva oameni pe faleză. Cele două maşini aflate permanent în legătură cu mine vor staţiona pe strada Mircea cel Bătrîn, peste drum de teatru.

— Intr-una clin ele mă voi adăposti şi eu. Tu unde vei fi?

— Nu mi-am fixat un loc anume; mă voi mişca în întregul dispozitiv, corectînd eventualele erori de plasament şi umplînd golurile care s-ar putea ivi. Priviţi, aşa arată dispozitivul nostru pe planul topografic.

Baciu privi atent pe schiţa prezentată de maior şi apoi spuse:

— Nu e bine, Lazăre. Tu ai organizat totul pornind de la concepţia că răfuiala se va consuma pînă la capăt pe terasă la *Zorile.* Să fiu în locul lui Hristopoulos, n-aş accepta să mă bag în îmbulzeala de acolo. Aici, îi poate sfeterisi cineva geanta cu bani cît ai zice *peşte,* fără a-i da timp să vadă măcar cine i-a făcut-o. Eu l-aş atrage pe marinar aici, pe faleza pustie aflată la nordul restaurantului. Este singurul loc din apropiere unde Hristopoulos ar avea vederea liberă în toate părţile şi unde nu poate fi luat atît de uşor prin surprindere. Spre sud sînt clădiri, colţuri, iar pe Smîrd.m la fel. Pe lîngă asta, Smîrdan e luminat ca ziua.Rămîne deci faleza. Cum o asigurăm?

— Să mă mai gîndesc, tovarăşe colonel. Naiba s-o ia de faleză. Auzisem că acolo a fost un parc mic pe care l-au desfiinţat în timpul războiului ca să instaleze o baterie de coastă. Ce buni ar fi fost acum cîţiva pomi.. .

— Ce bine ar fi fost ca discuţia dintre Chivu şi Hristopoulos să fi avut loc aici, în biroul tău. Te scutea de orice osteneală. Eu te sfătuiesc să laşi deoparte visele frumoase cu pomi şi păsările cîntătoare şi să vezi ce poete fi făcut aici şi acum. Şi încă ceva: nu te apuca să organizezi pe acolo cine ştie

ce bazaconie. Jupîn Hristopoulos şi-a studiat bine terenul şi nu va înghiţi inovaţiile fanteziei tale. Trebuie să lucrăm curat, auzi, curat. Cînd vei avea ceva nou de spus, treci să mă vezi, încheie el ieşind.

Astfel ziua trecuse repede la Inspectorat, cu studierea rapoartelor despre mişcările lui Hristopoulos venite de pe teren şi cu febra pregătirilor ce păreau mereu insuficiente ...

Chivu făcu tot ce depinse de el pentru a rămîne în afara acestei agitaţii pe care el unul o socotea cam sterilă; important i se părea să vină Hristopoulos; pe urmă va avea el grijă ca individul să nu mai plece liber de acolo. Pentru a se menţine în formă, prinzi devreme la restaurantul „Delta" din Mamaia, revenind direct la casa de oaspeţi a

Inspectoratului unde făcu un duş îndelungat şi se culcă cu intenţia să doarmă cîteva ore. Pînă la urmă trebui să-şi impună acest somn, dar odihna nu-i aduse relaxarea dorită. O visase din nou pe Ketty înspăimîntată, a- şa cum o văzuse ultima oară, iar în spatele ei se profila uriaşă, cu un cuţit în mînă, umbra lui Hristopoulos. Se sculă mai agitat decît se culcase, făcu un nou duş şi-şi meşteri o cafea tare în bucătărie, dînd dracului tensiunea arterială. Cafeaua şi mai ales fumul aromat al ţigării greceşti din pachetul cumpărat la restaurantul din Mamaia îl calmară repede şi se apucă să se îmbrace. în timp ce-şi aranja costumul bleumarin, la două rînduri, care-i dădea într-adevăr aerul unui ofiţer de marină îmbrăcat civil, îi veniră pe buze cuvintele şi melodia sprinţară a unui cîntec de Dunaevschi, pe care-l cîntau adesea la şcoala de pescari:

Azi pescarii au ieşit

Cu năvodul la pescuit...

Din hol, o voce formidabilă de bas îi dădu replica: **Străluceşte, Plin de peşte**

Malul mării de argint...

Aşa năvăliră peste el Baciu şi scutierul său fidel, maiorul Lazăr.

— Cînţi, cînţi, Chivule, ce-ţi pasă? Se vede că te duci la întîlnire. Am venit şi noi să-ţi urăm succes şi mai ales să-ţi dăm harta.

— Vă mulţumesc, băieţi. Puneţi servieta aici, pe pat. Ce-aţi spune de o picătură de coniac?

— Muşcă-ţi limba! Pînă la terminare noi nu bem nici măcar apă. Asta e un ordin. Şi acum, ascultă: după socotelile noastre, Hristopoulos nu va discuta cu tine pe terasă, la *Zorile.* E prea mare înghesuiala pentru a-şi permite să rişte. Oricum, tu şi Cionca intraţi pe terasă, fie că v-aţi întîlnit cu Hristopoulos, fie că nu v-aţi întîlnit. Acolo vă apucaţi să căutaţi o masă, iar Cionca se va lăuda faţă de Hristopoulos, în cazul că acesta va fi cu voi, că are el un ospătar cunoscut care vă va face rost de locuri, în ciuda aglomeraţiei. Un asemenea ospătar, tînăr, vă va ieşi înainte spunînd: „Bine aţi venit pe la noi, domnule Cionca. Aşteptaţi un moment, să vă aranjez o masă“. Drept răsplată, după ce vă va instala, Cionca va da omului douăzeci şi cinci de lei. Acelaşi scenariu se va juca şi dacă nu va veni Hristopoulos. Nu-i exclus ca tipul să vă pîndească de undeva şi atunci totul trebuie să i se pară cît mai natural. Deci, pe drum de la staţia de troleibuz la restaurant, îl vei învăţa pe Cionca lecţia aceasta. Dar, după oum spunem, nu cred că Hristopoulos va apare pe terasă. Pentru

informarea ta, astăzi s-a învîrtit îndelung pe acolo, studiind atent împrejurimile. Cred că diseară vă lasă să mîncaţi liniştiţi şi, cînd o fi să plecaţi, apare şi vă trage spre faleza unde nu sînt case şi unde poate vedea orice mişcare. Dacă bănuiala mea se va adeveri, caută să-l ţii cît mai departe de mal şi cît mai aproape de stradă. Şi încă ceva: ia cu tine în buzunar jucăria asta. înainte de momentul adevărului apasă pe acest buton. Receptorul va bîzîi în buzunarul lui Lazăr, care se va repezi spre tine. Bine?

— Să zicem că e bine, dar mie mi se pare prea mare tevatura. Cred că m-aş descurca şi singur.

— Te rog, Vasile, insistă Baciu. Nu-ţi cer toate acestea ca inspector-şef ci prieteneşte, pentru liniştea mea.

— Bine, biiie, soacră ce eşti. Dă-mi drăcia aia a voastră, căci trebui să plec. La nouă fără un sfert trebuie să-l iau pe Cionca din staţie, de pe bulevardul Republicii. Am de gînd să merg pe jos.

— Succes, îi urară în cor cei doi constănţeni.

Cionca venise punctual la întîlnire şi aştepta tăcut, retras mai la o parte din mulţime. Chivu îl luă amical de braţ şi porniră împreună spre *Zorile;* pe drum dădu încă o dată toate instrucţiunile, inclusiv pe aceea cu ospătarul. După cum era de aşteptat, pe terasă la *Zorile* nu mai erau de mult locuri libere şi noii veniţi aşteptau răbdători lîngă mesele unde se părea că vechii clienţi sînt gata de plecare pentru a le lua locurile. Întrucît Hristopoulos nu apăruse, cei doi făcură un tur pe terasă pînă le ieşi înainte ospătarul cel tînăr care se oferi să le aranjeze o masă şi pe care Cionca îl răsplăti prompt cu douăzeci şi cinci de lei.

— Cu ce vă servim? întrebă cu inepuzabilă amabilitate tînărul ospătar.

Chivu surise la gîndul că, în ce priveşte politeţea ospătarului, Lazăr depăşise cu mult limitele naturalului. „Bine că nu e şi Hristopoulos de faţă”, îşi spuse el.

— Cu cîte patru mititei şi o carafă de vin bun, răspunse el în vreme ce Cionca se mulţumi să dea aprobator din cap.

Pînă să le vină comanda mai trecură vreo douăzeci de minute, dar Hristopoulos refuză în continuare să-şi facă apariţia. Mîncînd fără grabă şi sorbind din cînd în cînd din vinul chihlimbariu de Na- zarcea, Chivu îi examina atent pe clienţii aflaţi pe terasă şi pe cei ce continuau să sosească. Era lumea obişnuită a portului: marinari, pescari,

docheri, ma- rangozi şi alţi muncitori de la Şantierul naval, împestriţaţi cu turişti români şi străini ahtiaţi după „culoarea locală”. Nu departe de masa lor, un grup de marinari voinici şi blonzi, evident scandinavi se îmbătau solemn cu rachiuri tari, iar mai încolo, un turc tînăr bea vin dulce de Murfatlar în compania agreabilă a două fete. Pe estradă, o orchestră de ban- jouri şi mandoline cînta romanţe vechi greceşti, cunoscute dintotdeauna aici, în vechiul Tomis; consumatorii reluau în cor refrenele cîntecelor atacate de solişti şi voia bună se răspîndea molipsitor la toate mesele. Numai Hristopoulos, pe care Chivu îl studiase îndelung pe stradă cu o zi înainte, refuza cu încăpăţînare să se arate printre figurile necunoscute şi totuşi atît de familiare ale celor de pe terasă. Pe la zece, cei doi fură obligaţi să convină că aşteptau în zadar, plătiră şi se ridicară să plece. Evident, Baciu avusese dreptate, iar întîlnirea, dacă va avea loc, se

va desfăşura undeva pe faleza întunecată, departe de lume şi de zgomot. Într-adevăr, nici nu coborîseră bine de pe terasă şi Hristopoulos apăru lîngă ei ca din pămînt, numai zîmbet şi bună dispoziţie.

— *Bon soir, messieurs,* îi salută el cu o voce joasă. Rog să fiu iertat, continuă el în franceză, dar am fost reţinut la hotel pentru o convorbire telefonică cu sediul nostru central din New York. Cum v-a explicat, probabil domnul Cionca, eu sînt expert al unei firme americane de petrol, iar la noi, în America, este încă ziuă, explică el, volubil. Numele meu este Stone, Jeremiah Stone.

Chivu aşteptă răbdător ca Cionca să termine de tradus cuvîntul falsului Stone şi apoi răspunse:

— Pe mine mă cheamă Anghelache, domnule. Bine ar fi fost să fi venit măcar acum cîteva minute, cînd mai eram încă fericiţii ocupanţi ai unei mese. Acum ne-ar fi mult mai greu să prindem una liberă. Nu credeam că veţi mai veni. Aşa că, spre regretul nostru, aţi rămas flămînd.

— Nu vă faceţi o problemă din asta, domnule Anghelache. Eu am luat o gustare la hotel, în aşteptarea legăturii cu New Yorkul. Dealtfel, n-aş renunţa la plimbarea pe această faleză luminată de lună nici pentru cea mai rafinată masă din lume. Ador marea şi vă invidiez pentru profesia dumneavoastră.

— Oricît de pătimaş aţi iubi marea, eu vă propun să ne ţinem ceva mai departe de malul ei, răspunse Chivu, trăgîndu-i pe ceilalţi doi mai aproape de stradă. Lumina romantică a lunii este prea slabă pentru a ne permite să vedem la timp eventualele gropi sau obstacole care ne-ar putea face să alunecăm în jos, pe rîpă. Cît despre meseria mea, mă invidiaţi

degeaba. Sînt şi eu un şoarece de birou, ca mulţi alţii, în pofida uniformei mele de marinar.

— A, da, mina spus domnul Cionca. Lucraţi parcă la Direcţia cartografică ...

— La Direcţia hidrografică a marinei, domnule Stone. Dar, într-un fel aveţi şi dumneavoastră dreptate; tot noi sîntem cei care întocmim hărţile în specialitatea noastră.

— Apropo de hărţi, reluă nerăbdător Hristopoulos. Probabil domnul Cionca v-a spus că sîntem interesaţi să cumpărăm o hartă a platoului continental românesc. N-am găsit nicăieri. Se spune că aceste hărţi sînt secrete. E adevărat?

— Da, domnule Stone, aceste hărţi sînt secrete, deşi nu cred că Marea Neagră mai poate ascunde taine pentru marinari. Ştiţi, pe aici se naviga încă pe vremea grecilor vechi, acum două mii cinci sute de ani. Dealtfel, n-am înţeles prea bine nici la ce vă trebuie dumneavoastră o hartă a platoului nostru continental...

— Compania la care lucrez este specializată în foraje submarine, domnule comandor. România caută un partener pentru asemenea operaţii şi noi dorim să vă facem o ofertă serioasă, avantajoasă atît pentru noi cît şi pentru ţara dumneavoastră. Din păcate însă, partea română nu ne pune la dispoziţie, în a- cest stadiu, materialul documentar necesar. Eu am primit dispoziţie să fac ce ştiu pentru a procura acest material.

— Bine, dar acest fel de a proceda mi se pare cam incorect, cel puţin faţă de concurenţii dumneavoastră, ca să nu spun mai mult, remarcă Chivu.

— în afaceri ca şi în război, învingătorii nu sînt judecaţi, domnule comandor

.— Mă rog, astea sînt treburile dumneavoastră. Pe mine mă preocupă mai ales treburile mele. Mă gîn- desc, bunăoară că atît negociatorii noştri cit şi ceilalţi concurenţi îşi vor da repede seama că oferta dumneavoastră este întocmită pe baza unui material documentar de prima mînă. Aceasta ar putea duce la cercetări pentru descoperirea felului cum v-aţi procurat materialul respectiv. Şi cum singurul loc din România unde se întocmesc şi se păstrează asemenea materiale este instituţia noastră, nu va fi chiar atît de greu să se ajungă la mine. Riscul e mare, domnule Stone!

— Vă pot asigura că în ofertă nu se vor face nici un fel de referiri la datele obţinute

de la dumneavoastră. Ne vom mulţumi să alegem soluţii care se vor potrivi cel mai bine specificului platoului românesc.

— La cele spuse de dumneavoastră, domnule Stone, aş putea să vă întreb cu ce-mi puteţi garanta că vă veţi ţine de cuvînt, dar n-o fac. întîmplarea face să am nevoie de banii dumneavoastră tot atît de mult cît aveţi dumneavoastră de harta mea. I-aţi adus?

— Ce să aduc?

— Banii! Sfertul de milion!

— Am banii aici, domnule Anghelache. Dacă şi dumneavoastră aveţi harta în geanta pe care o pur- taţi în mînă, atunci vom face schimb de serviete la despărţire, examinînd în treacăt conţinutul. Dacă harta vă este necesară pentru a o pune la loc, am să v-o înapoiez mîine dimineaţă fie direct, fie prin domnul Cionca, cum doriţi. Eu am asupra mea cinci pachete a zece mii de lei...

— Cum aşa, cinci pachete a zece mii? Poate cinci pachete a cincizeci de mii!

— Să fim serioşi domnule Anghelache! Eu nu pot să vă dau un sfert de milion pentru harta dumneavoastră înainte ca experţii noştri să-şi spună părerea despre ea. Nu vreau să vă jignesc, dar de unde pot să ştiu eu că ceea ce-mi daţi astă-seară este chiar materialul promis?

— Dacă aveţi experţi atît de grozavi, atunci să vă facă ei o hartă a platoului nostru continental. Ştim şi noi cum se petrec lucrurile astea, domnule! După ce veţi copia harta, mi-o veţi înapoia, comu- nicîndu-mi cu regret că ea nu corespunde exigenţelor experţilor dumneavoastră. *Nu se prinde domnule Iason. Dacă ai venit aici după Una de aur, ia aminte: Nu sîntem în Colhida, ci la Tomis!* – încheie Chivu, apăsînd cu putere pe butonul aparatului dat de Baciu, pe care îl avea în buzunar.

O fracţiune de secundă, Hristopoulos avu impresia că simţurile îi joacă o farsă şi că n-a auzit bine; ca atare, se uită întrebător la Cionca, dar acesta nu mai traduse, ci făcu un pas larg înapoi, eliberînd spaţiul ce-l ocupa între cei doi.

— A! Mocofane! M-ai trădat totuşi pînă la urmă, şuieră Yannis printre dinţii încleştaţi. Dar nu mi-aţi luat încă pielea, nu!

El duse mîna la buzunarul pantalonului de unde scoase grabnic un pistol eu surdină pe care-l îndreptă spre Chivu. Fără a-i lăsa timp să tragă, colonelul se aruncă asupra lui cu un zîmbet rău pe faţa încordată. Dezarmarea lui Hristopoulos nu-i punea nici un fel de probleme ...

Avîntul îi fu însă retezat pe neaşteptate de un e- veniment la care nu se aşteptase: venit din spate, Cionca se insinua între ei, zădărnicind involuntar săritura colonelului şi dînd astfel timp lui Hristopoulos să apese pe trăgaci şi să-i trimită agentului său un cartuş direct în mijlocul pieptului. Blocat de corpul lui Cionca ce-i căzuse povară în braţe, Chivu devenise neputincios în faţa pistolului armat al lui Hristopoulos şi dacă acesta n-ar fi întîrziat pentru o secundă, savurîndu-şi răzbunarea, colonelul ar fi murit acolo în seara aceea, stupid şi inutil, aşa cum se temuse Baciu. Dar, înainte ca Hristopoulos să apese din nou pe trăgaci, Lazăr, venit ca vîntul de undeva din întuneric, sărise asupra lui, smulgîndu-i pistolul şi aplicîndu-i cu muchea palmei stingi o lovitură la carotidă. Maiorul se aplecă apoi tacticos asupra lui. înlănţuindu-i mîinile cu nişte cătuşe pe care le purtase prevăzător în buzunar.

Locul, pînă atunci pustiu, se animă brusc, parcă sub bagheta de vrăjitor. Vrăjitorul însuşi, Baciu, sărise dintr-o ,,Volgă“ venită de undeva dinspre strada Smîrdan şi dădea ordine scurte executate prompt de toată lumea. Hristopoulos, care-şi revenise şi care rostogolea asupra tuturora priviri pline de ură, dar şi de spaimă, fu urcat într-o maşină şi trimis în compania lui Lazăr la Inspectorat; dinspre spitalul militar venea cu viteză o ambulanţă dotată cu instalaţie de oxigen, lîngă şoferul căreia se agita important un tînăr chirurg. Nişte miliţieni în uniformă, coborînd dintr-o camionetă organizară un cordon inutil în jurul falezei spre care la ora aceea nu se mai îndrepta nici un trecător. Alţi miliţieni blocaseră strada de acces spre terasa *Zorile.*

Dar Chivu nu mai urmărise ultima fază a luptei lui Lazăr cu Hristopoulos şi nici nu dăduse atenţie la ce se întîmpla în continuare în jurul lui. El se aplecase asupra lui Cionca, luîndu-i capul pe genunchi şi privind alarmat cum în colţul gurii i se întindea tot mai mult o spumă roşiatică, specifică celor răniţi în plămîni. încă zguduit de gestul fostului său coleg de şcoală, a cărui semnificaţie o înţelesese şi o apreciase chiar dacă lui i-ar fi putut fi fatală, colonelul îl întrebă şoptit:

— De ce ai făcut asta, Aurele, de ce?...

Rănitul zîmbi chinuit şi-şi adună puterile cu un efort pentru a răspunde:

— Este bine aşa, Chivule ... ascultă ... de mine ...

— Cum să fie mai bine aşa? Bine ar fi fost să trăieşti. La proces ai fi scăpat cu o

condamnare uşoară Pe urmă dacă te comportai bine, mai venea o amnistie, o graţiere ...

— Poate că m-aţi fi graţiat voi... toţi. .. dar nu copiii mei... ei nu m-ar fi iertat... şi atunci, la ce bun...

Chivu înţelese şi-şi frînse mîinile a neputinţă. Ce-ar mai fi putut spune? Rănitul îi făcu semn să-şi coboare faţa mai aproape de a lui. începuse să se învineţească şi vorbea cu tot mai multă greutate.

— Promite-mi că băieţii ... nu vor şti niciodată ... că eu ...

— îţi promit, Aurele. îţi promit.

Ambulanţa se oprise şi chirurgul cel tînăr veni lîngă ei cu trusa deschisă. O singură privire asupra lui Cionca îi tăie însă tot elanul şi-l făcu să-şi recunoască neputinţa:

— Nimic de făcut. Moare înainte să ajungem la spital.

Cionca auzise şi înţelesese. Spre surprinderea medicului se stinse împăcat, cu faţa destinsă şi luminată de un zîmbet liniştit.

Capitolul 12

Înmormîntarea lui Aurel Cionca avu loc în- tr-o zi de toamnă, cu picături reci de ploaie care pătrundeau pe sub gulerele impermeabilelor şi cu un vînt umed ce tăia respiraţia celor prezenţi în jurul gropii. Se părea că toamna, supărată pe vara ce o ţinuse departe de meleagurile Dobrogei, se grăbea să recîştige timpul pierdut, intrînd cît mai repede în drepturile ei.

Singurul din afara familiei invitat să participe la funeralii era Vasile Chivu, care venise la cimitir ceva mai devreme, abătîndu-se şi pe la mormîntul proaspăt al lui Ketty unde pusese cîţiva trandafiri roşii. Ajuns la locul unde se desfăşura ceremonia înmormîntării lui Cionca, colonelul avu surpriza să constate că în timpul vieţii fostul său coleg de şcoală fusese catolic practicant. Locul de veci al familiei Cionca se afla în partea de cimitir rezervată credincioşilor acestui cult, iar ritualul religios fu îndeplinit de preotul paroh al bisericii romano-catolice „Sfîntul Anton“.

Sosită în grabă din vacanţă împreună cu cei doi băieţi, Georgeta Cionca, în mare doliu, străjui permanent sicriul, privind fără încetare chipul soţului ei care împietrise păstrîndu-şi întipărită pe el senină-

tatea ultimelor clipe dinaintea morţii. Văduva era măruntă şi slabă dar trăsăturile ei, surprinzător de plăcute, respirau o energie de neînfrînt, în contrast cu chipurile băieţilor care aveau în ele ceva din figura plină de bonomie a lui Aurel. Dealtfel, încremeniţi lingă mama lor, cei doi băieţi se căzneau ca măcar acolo, în public, să păstreze o atitudine cît de cît bărbătească, sugrumîndu-şi hohotele de plîns şi lacrimile care-i înecau.

La terminarea ceremoniei, Chivu o invită pe Geor- geta Cionca şi pe cei doi băieţi în maşina cu oare venise, conducîndu-i acasă la ei. Ajunşi acolo, copiii se retraseră în camera lor, probabil pentru a plînge în voie, iar femeia, rămasă cu Chivu în sufragerie, plînse şi ea puţin şi amar, poate pentru prima oară de cînd aflase de moartea soţului ei. Colonelul se întoarse discret cu faţa la fereastră, rămînînd aşa pînă ce Georgeta Cionca reuşi să se stăpînească şi să-l întrebe: —

— Tovarăşe Chivu, cum a fost cu putinţă? Să fi ştiut din timp l-aş fi apărat, Laş fi împiedicat. ..

■— Nimeni n-a ştiut nimic, tovarăşă Cionca, răspunse Chivu. Astăzi ştim, din nenorocire prea tîrziu pentru a mai îndrepta ceva, că soţul dumneavoastră a căzut victimă unor greşeli din trecut. Aceasta a dat posibilitatea unor elemente criminale să-l silească să comită noi fapte pedepsite de lege. Spre cinstea lui însă, în ultimele zile, a găsit forţa necesară pentru a se smulge din acest angrenai şi pentru a lupta alături de autorităţi împotriva răufăcătorilor care au putut să fie, şi datorită contribuţiei lui, prinşi şi puşi la dispoziţia justiţiei. Aceştia mai săvîrşiseră, nu demult, alte două crime. Ţinînd cont de poziţia adop-

■tată în ultimele sale zile de Aurel Cionca, la propunerea autorităţilor, forurile în drept au aprobat ca fiii şi soţia sa să beneficieze de pensii de urmaş în aceleaşi condiţii cu f amiliile celor morţi în timpul şi din cauza serviciului...

— Vă mulţumesc mult! Eu şi copiii mei vă vom fi recunoscători toată viaţa.

— în legătură cu aceasta, aş vrea să mai ştiţi ceva, tovarăşă Cionca: Ultima dorinţă a soţului dumneavoastră a fost aceea ca fiii săi să nu cunoască niciodată greşelile făptuite de el în trecut. Aurel îşi iubea mult băieţii şi a dorit să rămînă în amintirea lor aşa cum l-au cunoscut ei: bun, vesel, generos... A preferat să moară decît să fie implicat într-un proces care l-ar fi dezonorat. De aceea şi-a căutat moartea şi a fost fericit să moară cum a murit. M-a pus să-i promit că nu voi spune nimic copiilor despre trecutul lui. A fost ultima lui dorinţă şi eu i-o voi îndeplini. Vă rog să faceţi la fel.

— Fiţi sigur că voi respecta cu sfinţenie ultima dorinţă a soţului meu. Nu ştiu cît rău a făcut altora Aurel, dar a fost bărbatul meu şi am fost fericiţi împreună. N-am avut şi nu voi mai avea alt bărbat şi voi face tot ce stă în puterile mele ca băieţii să nu-şi renege tatăl. Iar dumneavoastră, vă mulţumesc încă o dată pentru toate cite le-aţi făcut spre folosul şi alinarea noastră.

— Vă las cu bine, tovarăşă Cionca.

— Cu bine, tovarăşe colonel.

A doua zi, dimineaţa, colonelul Chivu se afla din nou în biroul prietenului său George Baciu pentru a-şi lua rămas bun. Marea care gemuse toată
noaptea şi o durere ascuţită în genunchi care prevestea vîi-sta reumatismelor, nu-l lăsaseră să doarmă, iar neodihna îi întinsese pe faţă o paloare de ceară. Să nu fi fost această paloare, s-ar fi putut spune că omul arăta la fel ca în seara cînd îşi bea paharul de *Murfatlar* pe terasa hotelului „Palas“.

— înţeleg, Vasile, că vacanţa s-a terminat şi că te întorci la treabă, zise colonelul Baciu. Numai că n-aş garanta că te simţi grozav de odihnit după concediul ăsta. Şi nici nu cred că tovarăşa Chivu va fi prea mulţumită de înfăţişarea ta.

—■ Las’oă mă descurc eu! Nu e nici primul şi, probabil, nici ultimul an care trece fără concediu, mormăi oaspetele său. Mai bine spune-mi cum merge ancheta? schimbă el vorba.

— Ca pe roate. La început, Hristopoulos a încercat să facă pe nebunul, dar cu Lazăr nu i-a mers. în plus, probele directe şi declaraţiile pe care le avem împo- triva lui sînt prea categorice ca să-i mai permită să încerce ceva. De fapt, poţi să te convingi şi singur, spuse inspectorul—şef apăsînd butonul unui difuzor mic aşezat pe biroul său.

în cameră se aşternură cîteva momente de tăcere apoi se auzi, clară, vocea lui Lazăr. Chivu se aşează cît mai comod în fotoliul din preajma difuzorului şi ascultă:

„ ... – Domnule Hristopoulos, spunea maiorul, din cele ce le-ai declarat în scris, pînă acum, rezultă că activai într-un grup particular de spionaj care vindea informaţiile obţinute atît NATO cît şi altora. Şeful grupului – după cîte ni le-ai spus – era un scoţian, Robert Mc. Murphy, pensionat acum cîţiva ani de către *Intelligence Service,* iar colaboratorul său cel
mai apropiat, un anume Aii Necet, directorul firmei turistice „Bogaz“ din Istambul. Ca unul născut în România, dumneata te ocupai cu predilecţie de ţara noastră, storcind, prin diferite metode, informaţii de la oamenii ce veneau de aici, deplasîndu-te în fiecare an la Constanţa şi folosind doi agenţi pe care îi recrutaseşi în acest oraş: Cionca Aurel şi Dulcescu Ştefan. Este exact?

— Absolut exact, domnule anchetator, confirmă răguşit arestatul.

— Aş dori ca 'astăzi să discutăm despre împrejurările care au adus în atenţia voastră pe cetăţeanul român Oancea Anton şi despre motivele care v-au determinat să-l ucideţi, atît pe el cît şi pe soţia sa. înainte de a consemna aceste declaraţii într-un pro- ces-verbal de interogatoriu, vă propun să-mi relataţi verbal, cît mai pe larg, faptele. De acord?

— Cum doriţi, încuviinţă Hristopoulos a cărui voce nu mai păstra nimic din aroganţa ei obişnuită.

— Vă ascult deci!

— Anul acesta, pe la începutul lunii mai, a sosit la Istanbul, într-o scurtă deplasare de serviciu, Ri- chard Stevens, şeful secţiei „informaţii strategice“ a Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud, cu sediul la Neapole, în Italia. Bineînţeles, eu nu l-am văzut la faţă; ca unul care achiziţiona peste 70% din informaţiile strînse de noi, Stevens era principalul nostru client şi nu avea timp de pierdut cu un agent oarecare. De la aeroport, s-a dus direct acasă la Mc. Murphy, o vilă mult prea luxoasă pentru mij-loacele unui modest reprezentat al firmei *British Aluminium Ltd.,* cum se recomandă şeful. Cei doi au rămas închişi acolo pînă a doua zi dimineaţa, cînd
Stevens s-a reîmbarcat în avionul militar ou destinaţia Italia, iar Mc. Murphy, reîntors de la aeroport unde-şi condusese oaspetele, a intrat ca o furtună în biroul lui Aii Necet de la „Bogaz“. Secretara lui Necet mi-a spus, după aceea, că discuţia dintre cei doi durase mai mult de o oră şi că fusese extrem de animată, judecind după strigătele scoţianului, altfel un om calm şi politicos. La plecare, Necet l-a condus pînă la ieşire, iar cei ce i-au întîlnit pe scări jurau că turcul era galben ca o lămîie. Reîntors în birou, ceru un pahar cu apă rece pe care-l duse la gură cu o mină tremurîndă, sorbindu-l pe nerăsuflate. După ce se linişti puţin, puse să mă caute la telefon la cafeneaua *Pierre Loti,* cartierul meu general, iar cînd fui la capătul firului luă receptorul din mîna secre-tarei pentru a mă invita imediat la el. Neobişnuit să fiu deranjat cu probleme de serviciu în cursul dimineţii, i-am răspuns în doi peri că voi trece să-l văd mai pe seară.

Iritat la culme, Necet mă gratifică cu injuria „cîine şi fiu de cîine“, somîndu-mă să vin imediat. Mai mult curios decît iritat de grosolănia neobişnuită a lui Necet, m-am dus să-l văd, iar el m-a primit imediat, concediindu-şi secretara căreia, după ce se calmase, se apucase să-i dicteze corespondenţă de afaceri.

— *Seleam, Necet efendi!*[1] l-am salutat eu cu o politeţe plină de ironie. Ce necazuri te-au îndemnat să mă cauţi aşa de dimineaţă? îmi permit să-ţi amintesc faptul că enervările matinale fac mult rău ficatului.

— *Mahraba, Yannis'.*[2] mi-a răspuns el, parcă ruşinat de felul cum îmi vorbise la telefon. Lasă-l dracu-

[1] Pace ţie, domnule Necet! (în turceşte)

*** Salut Yannis! (în turceşte)**

lui de ficat şi stai jos să vedem pe unde scoatem cămaşa. Tocmai a plecat de la mine Mc. Murphy.

La auzul acestei veşti, am fluierat a uimire şi am întrebat:

— Patronul? A ieşit în bazar înainte de masă? Ei, nu, că s-a întors lumea pe dos.

— S-a întors, băiete, s-a întors, m-a asigurat Necet. Mc. Murphy vrea să aibă, pînă la sfîrşitul lunii septembrie, date despre litoralul românesc.

— Le va avea, Necet efendi, le va avea, îl liniştii eu. Tot aveam de gînd să dau o raită pe la Constanţa, anul acesta. De vreo doi ani vin regulat la Mamaia nişte scandinave ... Adevărate hurii din raiul lui Allah. Ţi-a lăsat scoţianul vreo listă cu ce-i trebuie?

— Asta e, că mi-a lăsat, nu mi-ar mai fi lăsat. Cînd ai s-o vezi, are să-ţi piară pofta de huriile blonde de la nord. Citeşte!

Mi-am aruncat grăbit ochii pe hîrtia ce mi-o dăduse Necet şi am mai fluierat o dată, lung. De data aceasta a pagubă. Nu trebuia să fii mare specialist ca să-ţi dai seama că datele cerute erau de cea mai mare exactitate. Se cereau hărţi, foarte multe hărţi; planuri şi scheme privind structura şi relieful platformei continentale româneşti, hărţi privind distribuţia elementelor hidrologice, diagrame despre propagarea undelor acustice, electromagnetice şi altele asemenea lor care nu puteau fi culese în nici un caz prin observarea vizuală a litoralului şi nici prin iscodirea unora din autohtoni. Datele cerute erau tot atît de departe de posibilităţile lui „Duncan“ şi „Cro- nin“ ca pămîntul de soare. Totuşi, pentru a nu avea
aerul că refuz din capul locului însărcinarea, am avansat prudent:

— Unele observaţii privind conformaţia şi relieful litoralului ar putea fi făcute de agenţi specialişti în materie, trimişi la faţa locului ca turişti. Datele privitoare la platoul continental, la bancurile de nisip şi la stîncile submarine şi de suprafaţă s-ar putea găsi, eventual, în documentele capturate de la marina de război germană ...

— Să fim serioşi, Yannis! N-aş vrea să fiu în pielea turistului care s-ar apuca să facă măsurători geodezice sau hidrologice chiar sub nasul românilor. în ce priveşte documentele nemţeşti, de la întocmirea lor au trecut aproape treizeci de ani. De atunci, românii au construit dane, diguri sparge-val, diguri de eol- mataj; au instalat faruri şi alte lumini de semnalizare pentru uzul exclusiv al navelor lor militare. Ba, au mai construit şi vreo două porturi noi. Toate acestea au influenţat serios caracteristicile apei, sali- nitatea şi densitatea ei, distribuţia temperaturii, zonele de plancton ... Din cele ce i le-a povestit Ste- vens lui Mc. Murphy, Comandamentul, mai bine zis secţia „planuri“, are nevoie de date la zi pentru a elabora proiectul unei operaţii, ipotetice desigur, avînd drept obiect debarcarea în zona respectivă. Or, strategii ăştia de hîrtie refuză să se aşeze la masa de lucru dacă serviciul de informaţii nu le furnizează toate datele posibile despre adversarul potenţial. De pildă, ar fi capabili să ceară pînă şi numărul de la caschetă al amiralului român.

— Şi unde ar fi de găsit datele şi documentele acestea?

— Păi, în cazul de faţă, la Comandamentul marinei militare române. La Constanţa există, mi se pare, o direcţie hidrografică a acestui comandament. Acolo ar trebui încercat.

— Dacă lucrurile stau aşa, atunci mi se pare că va trebui să-l tratăm cu refuz pe amicul nostru comun, scoţianul. Ştii bine, Necet efendi, că noi n-avem la îndemînă nici un ofiţer român şi, cu atît mai puţin, un hidrolog sau oceanograf.

— Ştiu foarte bine că nu avem un asemenea agent, Yannis, şi nu te-am chemat aici ca să mi-o spui, a ripostat Necet. Numai că, nici eu şi nici tu nu sîntem în poziţia să-l putem refuza pe Mc. Murphy. Fără el, mai bine-zis, fără banii lui, *adio dolce vita* în mediul rafinat al intelectualilor de la *Pietre Loti,* adio firmei „Bogaz“ care merge ştii tu cum, adio vacanţelor plătite de la Mamaia în compania huriilor blonde.

M-am scărpinat gînditor în ceafă şi i-am spus:

— Mda, tot ce spui e adevărat, din păcate. Şi atunci, ce facem?

— Bate-ţi şi tu capul să vedem cum rezolvăm măcar ceva din tot pomelnicul ăsta. Eşti doar şeful reţelei din România .. . Du-te acolo şi discută cu oamenii tăi. Nu-i vorbă, am să te ajut şi eu cu ce am să pot, dar, din păcate, românii mi-au reziliat contractul. I-am spus mereu scoţianului că o firmă ca ,,Bogaz“ nu poate trăi doar cu aer.

Aşa s-a făcut că în mai, anul acesta eram la Mamaia, ocupat să găsesc, împreună cu Dulcescu şi Cionca . ..“

Baciu apăsă pe buton, întrerupînd difuzorul:

— După cum vezi, aceeaşi poveste ştiută în bună măsură de la ceilalţi doi arestaţi înainte. Cu ceva clarificări suplimentare privind rolul celor de la Comandamentului N.A.T.O. pentru Europa de Sud. Dealtfel, îţi voi trimite curînd la Bucureşti un set complet din declaraţiile tuturor. Aşa mi-a ordonat, azi-di- mineaţă, generalul Panciu. Pentru luarea în atenţie a grupului de la Istanbul – spunea el. Cred însă că, pentru voi, nici grupul, nici membrii lui nu reprezintă cine ştie ce noutăţi cu excepţia celor doi agenţi mai mărunţi pe care i-am lăsat nearestaţi: Leon Daud şi unul Mustafa Ahmed, sosit ieri la Constanţa special pentru a stabili ce a devenit ,,Iason“. În ce ne priveşte pe noi, cred că nu-i vom mai revedea prea curînd în Constanţa pe oamenii lui Robert Mc. Murphy. Sau, mai ştii. .. Timpul face şi desface multe. Oricum, pe tine te revăd neapărat la anul într-un concediu adevărat, la o veritabilă partidă de pescuit. Vii cu nevasta care te va feri să mai cazi în ispită...

— Nu ştiu dacă voi mai veni, George, răspunse Chivu gînditor. În zilele acestea de încordare mi-am dat seama că, pe măsură ce trec anii, mă simt tot mai străin la Constanţa. Uite, anul trecut am serbat treizeci de ani de la absolvirea şcolii medii de pescari- vînători, desfiinţată de mult. Ne-am adunat doar cîţiva. Mulţi erau în Atlantic ou traulerele; altora le-am pierdut urma, pur şi simplu. în Constanţa de astăzi, pînă şi străzile pe care am copilărit arată altfel. Din orăşelul de odinioară a apărut aglomeraţia aceasta de un sfert de milion de oameni în care am adesea sentimentul că mă pierd

.— Dar marea e aceeaşi, bătrîne, il bătu Baciu afectuos pe umeri. Şi restul e aşa cum am visat noi.

Chivu tăcu o vreme adunîndu-şi gîndurile. Apoi, îşi aprinse o ţigară, zîmbind unor amintiri vechi:

— Da, George, aşa cum am visat noi.

SF1RŞI

TLector; VASILE 1GNA
Tehnoredactor: L. HLAVATHY
Apărut: 1978, Bun de tipar: 5, V. 1978 Comanda nr.: 1674. Coli de tipar: 7,5 Hîrtia: tipar înalt B 60 gîmp. Format 32/70X100 Tiraj: 100.000 exemplare broşate.
Tiparul executat sub comanda nr, 763/1977 La Întreprinderea poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca,
Str. Brassai nr. 5—7
Republica Socialistă România